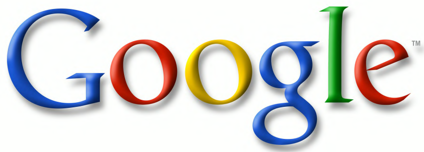
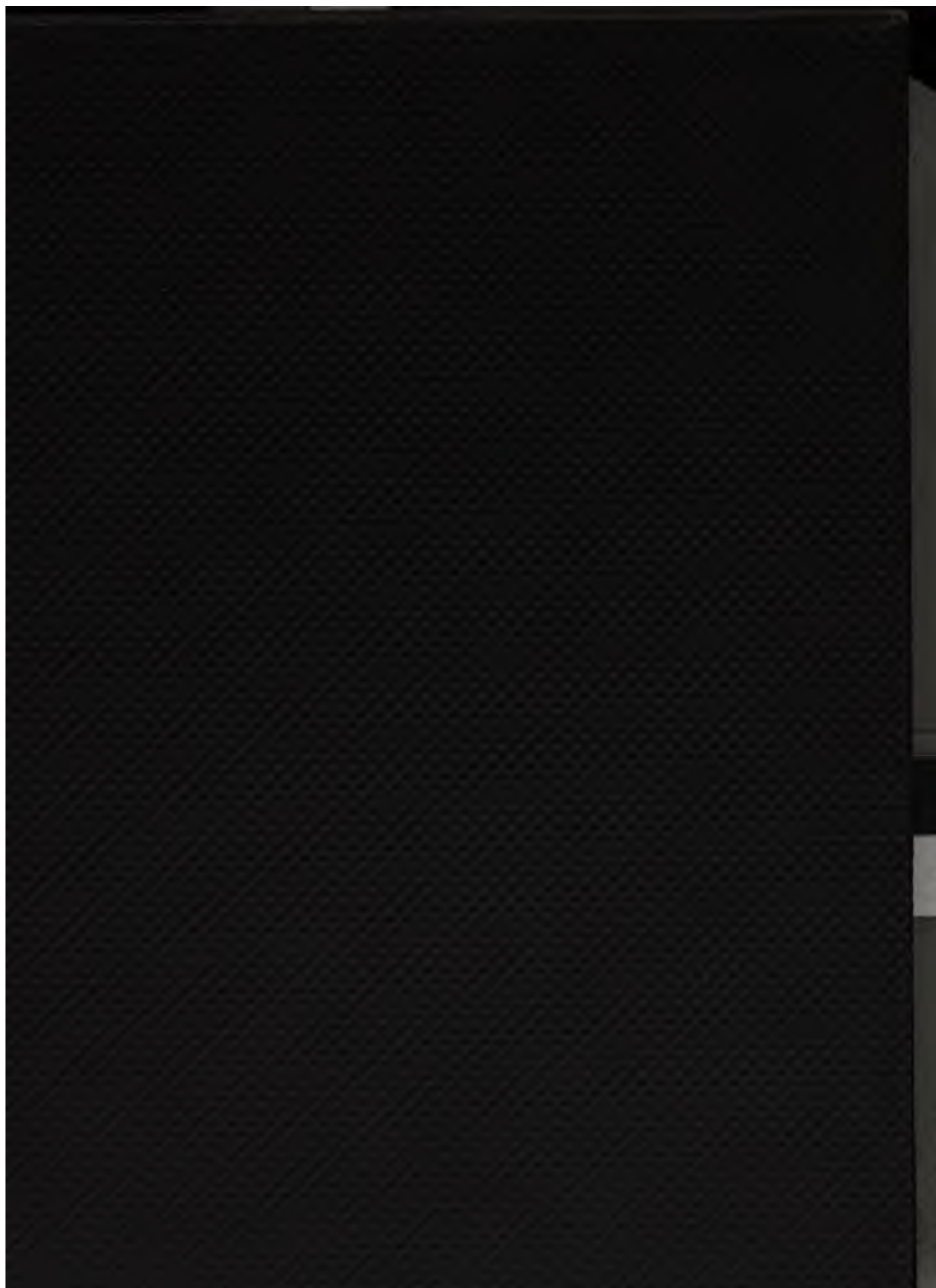

Norske Folkeeventyr

samlede og fortalte

af

P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.

Anden forøgede Udgave.

Første Halvdeel.

Christiania.

Johan Dahls Forlag.

Trykt hos W. C. Fabritius.

1850.

1.

Om Askeladden, som stjal Troldets Sølvænder, Sengetæppe og Guldharpe.

Der var engang en fattig Mand, som havde tre Sønner. Da han døde, skulde de to ældste Sønner drage ud i Verden for at prøve sin Lykke; men den yngste vilde de slet ikke have med sig. „Du da!" — sagde de — „du duer ikke til Andet end at sidde og grave i Asken, du." „Saa faaer jeg vel gaae alene, jeg," sagde Askepot. De To gik og kom til Kongsgaarden; der fik de Tjeneste, den Ene hos Staldmesteren og den Anden hos Gartneren. Askepot gik ogsaa afsted, og tog med sig et stort Knadetrug, som var det Eneste, der var efter Forældrene, men som de andre To ikke brød sig noget om; det var tungt at bære, men han vilde dog ikke lade det staae igjen; — og da han havde gaaet en Stund, kom ogsaa han til Kongsgaarden og bad om Tjeneste. De svarede at de ikke behøvede ham, men da han bad saa inderlig vakkert, skulde han tilsidst faae Lov at være i Kjøk-

kenet og bære Ved og Vand til Kokkegjenten. Han var flittig og flink, og det varede ikke længe, førend Alle holdt meget af ham, — men de to Andre vare dovne, og derfor fik de ofte Hug og liden Løn, og saa bleve de avindsyge paa Askepot, da de saa, at det gik ham bedre.

Ligeover for Kongsgaarden, paa den anden Side af et Vand, boede et Trold, som havde syv Sølvænder, der svømmede ude paa Vandet, saaat de kunde see dem fra Kongsgaarden. Dem havde Kongen ofte ønsket sig, og derfor sagde de to Brødrene til Staldmesteren: „Dersom vor Broder vilde, har han sagt sig god for at skaffe Kongen de syv Sølvænderne." Man kan nok vide, det ikke var længe, før Staldmesteren sagde det til Kongen. Denne raabte da Askepot ind til sig og sagde: „Brødrene dine fortælle, at du kan skaffe mig Sølvænderne, og nu skal du gjøre det." „Det har jeg hverken tænkt eller sagt" svarede Gutten. „Du har sagt det," vedblev Kongen, „og du skal!" „Ja-ja!" sagde Gutten, „naar det ikke kan være Andet, saa lad mig faae et Kvarter Rug og et Kvarter Hvede, saa faaer jeg vel prøve." Det fik han og lagde i Knadetruget, han havde taget med hjemmefra, og roede over med det. Da han var kommen paa den anden Side, begyndte han at gaae paa Strandkanten og strøe og strøe, og endelig fik han lokket Ænderne ud i Truget, og roede saa tilbage, det forteste han kunde.

Da han var kommen midt udpaa, kom Troldet ud og fik see ham. „Har du reist af med de syv Sølvænderne mine, du?" raabte det. „Ja-a!" sagde Gutten. „Kommer du igjen oftere, du?" spurgte Troldet. „Kan nok hænde," sagde Gutten.

— Da han kom tilbage til Kongen med de syv Sølvænderne, blev han endnu meer afholdt i Kongsgaarden, og selve Kongen sagde, at det var godt gjort, — men derved bleve hans Brødre endnu mere vrede og misundelige paa ham; og saa fandt de paa at sige til Staldmesteren, at nu havde han sagt sig god for at skaffe Kongen Troldets Sengetæppe, med en Sølvrude og en Guldrude, og en Sølvrude og en Guldrude i, dersom han bare vilde, og Staldmesteren var heller ikke den Gang seen med at fortælle Kongen det. Kongen sagde derfor til Gutten at hans Brødre havde fortalt, at han sagde sig god for at skaffe Troldets Sengetæppe med Sølv- og Guldruderne i, og nu skulde han gjøre det, eller ogsaa skulde han miste Livet. Askepot svarede, at det havde han hverken tænkt eller sagt, men da det ikke hjalp, bad han om tre Dage at betænke sig i. Da de vare omme, roede han over igjen i Knadetruget, og gik frem og tilbage og lurede. Endelig saa han, at de i Bjerget hængte Sengetæppet ud forat lufte det, og da de vare komne vel ind i Fjeldet igjen, kneb Askepot det og roede tilbage, det forteste han kunde. Da han var kommen midt udpaa, kom Troldet ud og fik see ham. „Er det dig som har taget de syv Sølvænderne mine?“ raabte Troldet. „Ja-a!“ sagde Gutten. „Har du nu taget Sengetæppet mit, med en Sølvrude og en Guldrude og en Sølvrude og en Guldrude, ogsaa?“ „Ja-a!“ sagde Gutten. „Kommer du igjen oftere, du?“ „Kan nok hænde det,“ sagde Gutten. Da han nu kom tilbage med Guld- og Sølvtæppet, holdt Alle endnu meer af ham end før, og han blev Tjener hos Kongen selv. Derover bleve de andre To endnu mere harme, og for at hevne sig, fandt

de paa at sige til Staldmesteren: „Nu har vor Broder sagt sig god for at skaffe Kongen den Guldharpe, som Troldet har, og som er saadan, at Alle blive glade, naar de høre der spilles paa den, om de ere noksaa sørgmodige.“ Ja, Staldmesteren han fortalte det strax igjen til Kongen, og han sagde til Gutten: „Har du sagt det, saa skal du gjøre det. Kan du det, skal du faae Prindsessen og halve Riget, men kan du det ikke, skal du miste Livet.“ „Jeg har hverken tænkt eller sagt det,“ svarede Gutten, „men der er vel intet andet Raad, jeg faaer vel prøve. Men sex Dage vil jeg have at betænke mig i.“ Ja, dem skulde han faae; men da de vare omme, maatte han i Veien. Han tog da en Spiger, en Birkepinde og en Lysstump i Lommen og roede over, og gik derudenfor frem og tilbage og smat. Da Troldet kom ud, fik det see ham. „Er det dig, som har taget de syv Sølvænderne mine?“ raabte Troldet. „Ja-a!“ svarede Gutten. „Det er dig, som har taget Sengeteppet mit, med Sølv- og Guldruderne, ogsaa da?“ spurgte Troldet. „Ja-a!“ sagde Gutten. Saa greb Troldet ham og tog ham med sig ind i Bjerget. „Nu, Datter min,“ sagde han, „nu har jeg faaet fat paa ham, som har taget Sølvænderne mine og Sengeteppet mit med Sølv- og Guldruderne i; sæt ham nu paa Gjødstien, saa skal vi slagte ham og bede til os vore Venner.“ Dertil var hun strax villig og satte ham paa Gjødstien, og der stod han i otte Dage og fik alt det Bedste, han kunde ønske sig baade af Mad og Drikke, og det saa meget han vilde have. Da de otte Dage vare forbi, sagde Troldet til Datteren, at hun skulde gaae ned og skjære ham i Lillefingeren, saa de kunde faae

see, om han var fed. Hun ned til Gjødstien. „Kom med Lillefingeren din!" sagde hun; men Askepot han stak ud Spigeren og den skar hun i. „Aa nei! han er haard som Jern endnu," sagde Troldbatteren, da hun kom ind igjen til sin Fader; „endnu kan vi ikke tage ham!" Om otte Dage gik det ligeens igjen, paa det nær at nu satte Askepot Birkepinden frem. „Lidt bedre er han," sagde hun, da hun kom ind igjen til Troldet, „men endnu blev han haard at tygge som Træ." Men om otte Dage sagde Troldet igjen, at Datteren skulde gaae ned og see om han ikke nu var fed. „Kom med Lillefingeren din!" sagde Troldbatteren, da hun var kommen ned til Gjødstien; dengang satte Askepot Lysstumpen frem. „Nu gaaer han an!" sagde hun. „Ja saa!" sagde Troldet; „saa reiser jeg bort, jeg da, at bede til Gjestebuds; imidlertid skal du slagte ham, og stege det Halve og koge det Halve!" Da Troldet vel var reist, gav Datteren sig til at bryne paa en stor lang Kniv. „Skal du have den at slagte mig med?" spurgte Gutten. „Ja du!" sagde Troldbatteren. „Men den er ikke skarp," sagde Gutten. „Jeg kommer nok til at bryne den, saa du mere letvindt kan faa Livet af mig." Hun lod ham da faae Kniven, og han til at slibe og bryne. „Lad mig nu prøve den paa Haarfletten din," sagde Gutten; „jeg troer, den skal være brav nu." Det fik han Lov til; men i det samme han greb i Haarfletten, bøiede han Hovedet bagover og skar det af Troldbatteren, — og kogte saa det Halve og stegte det Halve og satte det paa Bordet. Derpaa tog han hendes Klæder paa, og satte sig borte i Krogen. Da Troldet kom hjem med Gjestebudsfolkene, bad han Datteren — for han

troede, det var hende, han — at hun ogsaa skulde komme og spise med. „Nei," svarede Gutten, „jeg vil ikke have Mad, jeg er saa stuur og bedrøvet." „Aa, du veed vel Raad for det," sagde Troldet, „tag Guldharpen og spil paa!" „Ja, hvor er nu den henne da?" sagde Gutten igjen. „Du veed vel det, du, — du har jo selv sidst brugt den; den hænger jo der over Døren!" Gutten lod sig ikke det sige to Gange, han tog den og gik ud og ind og spillede; men ret som det var, saa skjød han Knadetruget ud, og roede afsted, saa det fossede om Truget. Om en Stund syntes Troldet at Datteren blev forlænge ude, og gik efter forat see, hvad der manglede hende; saa saa han Gutten i Truget langt, langt ude paa Vandet. „Er det dig, som har taget de syv Sølvænderne mine?" raabte Troldet. „Ja," sagde Gutten. „Det er dig, som har taget Tæppet mit, med en Sølvrude og en Guldrude i, ogsaa da?" „Ja," sagde Gutten. „Har du nu taget Guldharpen min med?" skreg Troldet. „Ja, jeg har nok det," sagde Gutten. „Har jeg ikke ædt op dig ligevel da?" „Nei, det var Datteren din, du aad!" svarede Gutten. Da Troldet hørte det, blev han saa harm, at han sprak; og saa roede Askepot tilbage og tog en hel Hob Guld og Sølv med sig, saameget Truget kunde bære. Da han nu kom til Kongsgaarden med Guldharpen, fik han Kongsdatteren og halve Riget, saaledes som Kongen havde lovet ham; — Brødrene sine gjorde han vel imod, for han troede, de kuns havde villet hans Bedste med det de havde sagt.

2.

Gjertrudsfuglen.

I de Dage, da vor Herre og St. Peder gik og vandrede her paa Jorden, kom de engang ind til en Kone, som sad og bagede. Hun hed Gjertrud, og havde en rød Hue paa Hovedet. Da de havde gaaet længe og de Begge vare sultne, bad vor Herre hende saa vakkert om en Levse at smage paa. Ja, den skulde han da faae, men et bitte lidet Emne tog hun og kjævlede ud; alligevel blev det saa stort, at det fyldte hele Takken. Nei, saa blev den Levse for stor; den kunde han ikke faae. Hun tog et endnu mindre Emne, men da hun havde baget det ud og bredt det paa Takken, blev den Levse ogsaa for stor; den kunde han heller ikke faae. Tredie Gang tog hun et endda mindre Emne, et bitte, bitte lidet et; men ogsaa dengang blev Levsen alt for stor. „Saa har jeg ikke Noget at give Jer," sagde Gjertrud, „I faaer ligesaagodt gaae igjen uden Smagebide, for Levserne blive allesammen for store!" Da blev vor Herre vred, og sagde: „Fordi du undte mig saa slet, skal du have den Straf, at du skal blive til en Fugl, og tage din tørre Føde mellem Bark og Ved, og ikke faae Noget at drikke oftere, end hvergang det regner!" Og neppe havde han sagt det sidste Ord, saa blev hun til Gjertrudsfuglen, og fløi fra Bagstekjælen op igjennem Skorsteenspiben; og endnu den Dag i Dag kan man see hende flyve omkring med sin røde Hue og ganske sort over hele Kroppen, efter det at Piben sværtede hende; hun hakker og pikker be-

standig paa Træerne efter Mad, og piber mod Regnveir; thi hun er altid tørst, og da venter hun Drikke.

8.

Fugl Dam.

Der var engang en Konge, som havde tolv Døttre, og dem holdt han saameget af, at de næsten bestandig maatte være hos ham; men hver Middag, naar Kongen sov, gik Prindsesserne ud at spadsere. Engang da Kongen tog sig sin Middagsluur, og Prindsesserne vare ude, bleve de borte med det samme og kom ikke igjen. Da blev der stor Sorg og Bedrøvelse over hele Landet; men mest bedrøvet af Alle var Kongen. Han lod udgaae Bud baade i sit Rige og i fremmede, og lod lyse efter dem ved alle Kirker og ringe efter dem med alle Klokker over hele Landet; men Prindsesserne vare borte og bleve borte, og Ingen vidste, hvor det var blevet af dem; saa kunde man da vide, at de maatte være tagne ind af noget Troldskab. Det varede ikke længe førend dette spurgtes vidt og bredt baade i By og Bygd, ja over mange Lande, og saa kom Rygtet om det ogsaa til en Konge langt borte i Landene, som havde tolv Sønner. Da disse fik høre om de tolv Kongsdøttre, bade de sin Fader om Lov til at reise ud og lede efter dem. Han vilde nødig give dem Lov til at reise; thi han var bange, for, at han aldrig skulde faae see dem igjen; men de gjorde Knæfald

for Kongen og bade saalænge, saa han tilsidst maatte lade dem reise alligevel. Han udrustede et Skib til dem og satte Ridder Rød, som var vel kjendt paa Vandet, til Styrmand. I lange Tider seilede de omkring og vare oppe i alle Lande, de kom til, og ledte og spurgte efter Prindsesserne; men de fik hverken hørt eller spurgt dem. Der manglede nu kun nogle Dage, saa havde de seilet i syv Aar, da blev det en Dag en stærk Storm og sligt et Veir, at de troede, de aldrig skulde komme til Land mere, og Alle maatte de arbeide saaledes, at de ikke fik Søvn paa sine Øine, saalænge Uveiret varede. Men da det led paa den tredie Dag, lagde Vinden sig, og med Et blev det blikstille. Alle vare de nu saa trætte af Arbeidet og af det haarde Veir, at de sovnede strax; men den yngste Kongssøn havde ingen Ro og kunde slet ikke sove. Medens han derfor gik frem og tilbage paa Dækket, kom Skibet til en liden Ø, og paa Øen løb der en liden Hund og gjøede og knistrede mod Skibet, ligesom om den vilde ud paa det. Kongssønnen gik paa Dækket og lokkede og lokkede og fløitede til Hunden; desmere gjøede og knistrede den. Han syntes at det var Synd, den skulde gaae der og omkomme, thi han troede at den kunde være kommen fra et Skib, der var forliist i Stormen; men han syntes ikke, han kunde hjælpe den heller, for han troede ikke, han var istand til at sætte Baaden ud alene, og de Andre sov saa godt, at han ikke vilde vække dem for Hundens Skyld. Men Veiret var saa blankt og stille, saa tænkte han: du faaer alligevel i Land og frelse Hunden; og saa tog han paa at sætte Baaden ud, og det gik lettere end han havde troet. Han roede i Land, og gik op til Hunden,

men hvergang han greb efter den, sprang Hunden til Side, og saaledes blev det ved, til han var kommen inde i et stort gjildt Slot, førend han vidste Ordet af det. Der blev Hunden med Eet forvandlet til en deilig Prindsesse, og i Bænken sad der én Mand saa stor og fæl, at han blev reent forskrækket. „Du behøver ikke at blive ræd," sagde Manden, — endda ræddere blev Kongssønnen, da han hørte hans Maal — „for jeg veed vel hvad det er, du vil: der er tolv Prindser af Jer, og I lede efter de tolv Prindsesser, som blev borte. Jeg veed nok hvor de ere henne; de ere hos Husbonden min; der sidde de paa hver sin Stol og lyske ham, for han har tolv Hoveder. Nu har I seilet i syv Aar, men I komme til at seile i syv Aar til, førend I finde dem. Du for din Deel kunde gjerne blive her," sagde han, „og faae min Datter; men du maa først slaae ham ihjel; thi han er en streng Herre mod os, som vi alle ere kjede af, og naar han er død, bliver jeg Konge i hans Sted. Men prøv nu om du kan svinge Sværdet," sagde Troldet. Kongssønnen tog fat i et gammelt rustent Sværd, som hang paa Væggen, men han kunde neppe rugge det. „Saa faaer du tage dig en Slurk af denne Flaske," sagde Troldet. Da han havde gjort det, kunde han rugge det, og da han havde taget en til, kunde han løfte det, og da han havde taget endda en, kunde han svinge Sværdet lige saa let, som det havde været hans eget. „Naar du nu kommer ombord," sagde Troldprindsen, „saa maa du skjule Sværdet vel i Køien din, saa at Ridder Rød ikke faaer see det; han er vel ikke god for at svinge det, men han vil endda blive hadsk paa dig og staae dig efter Livet. Naar saa

syv Aar ere omme, paa tre Dage nær," sagde han videre, „saa gaaer det akkurat ligesom nu: der kommer et stærkt Veir over Jer med Storm, og naar det er forbi, blive I søvnige allesammen; da maa du tage Sværdet og roe i Land, saa kommer du til et Slot, hvor der staaer alle Slags Vagter, baade Ulve og Bjørne og Løver; men du behøver ikke at være bange for dem; thi de falde dig til Fode allesammen. Men naar du kommer ind paa Slottet, saa seer du, han sidder i et prægtigt Kammer gjild og tilstadset; men tolv Hoveder har han, og Prindsesserne sidde paa hver sin Stol og lyske hvert sit Hoved. Og det Arbeide kan du nok vide, de ikke synes godt om. Saa maa du skynde dig at hugge af det ene Hoved efter det andet; thi vaagner han og faaer see dig, saa sluger han dig levende." Kongssønnen gik ombord med Sværdet, og det han havde faaet vide, huskede han vel paa. De Øvrige laae og sov endda, og han gjemte Sværdet i sin Køie, saaat hverken Ridder Rød eller nogen af de Øvrige fik see det. Nu begyndte det at blæse igjen, og han vækkede da de Andre og sagde, at han syntes at det ikke gik an, at de skulde sove længere nu, da det var saadan en god Vind. Der var Ingen, som mærkede, at han havde været borte. Da nu de syv Aar var forbi paa tre Dage nær, saa gik det, som Troldet havde sagt. Der kom et stærkt Uveir og Storm, som varede i tre Dage, og da det var forbi, bleve de Alle søvnige efter Arbeidet og lagde sig; men den yngste Kongssøn roede i Land, og Vagterne faldt ham til Fode, og saaledes kom han til Slottet. Da han kom ind i Kammeret, sad Kongen og sov, som Troldprindsen havde sagt, og de tolv Prindsesser sad hver paa sin

Stol og lyskede hvert sit Hoved. Kongssønnen vinkede til Prindsesserne, at de skulde flytte sig af Veien; de pegede paa Troldet og vinkede til ham igjen, at han skulde gaae sin Vei og skynde sig bort, men han blev ved at gjøre Miner til dem at de skulde flytte sig af Veien, og saa forstode de da, at han vilde frelse dem og flyttede sig sagte bort, den Ene efter den Anden, og ligesaa fort hug han Hovederne af Troldkongen, saaat Blodet tilsidst strømmede som en stor Bæk. Da Troldet var dræbt, roede han ombord igjen og skjulte Sværdet; han syntes nu, at han havde gjort nok, og da han ikke kunde raade med at faae Liget bort, saa vilde han, at de Øvrige ogsaa skulde hjælpe lidt til. Han vækkede dem derfor og sagde, at det var Skam, at de skulde ligge og sove, medens han havde fundet Prindsesserne og frelst dem fra Troldet. De Øvrige loe kun ad ham og sagde, at han nok havde sovet ligesaa godt som de og vel det, og drømt at han var slig en Karl; dersom Nogen skulde frelst Prindsesserne, da var det meget rimeligere, at En af dem havde gjort det. Men den yngste Kongssøn beskrev hvorledes Alt var gaaet til, og da de fulgte med i Land, og de først fik see Blodbækken, og saa Slottet og Troldet, og de tolv Hoveder, og Prindsesserne, da saae de nok, at han havde sagt sandt, og nu hjalp de til med at kaste Hovederne og hele Kroppen i Søen. Alle vare de nu glade og fornøiede; men Ingen var gladere, end Prindsesserne, som slap at sidde og lyske Troldet hele Dagen. Af alt det Guld og Sølv og de kostbare Ting, som var der, tog de med sig Saameget som Skibet kunde bære, og saa gik de ombord allesammen — baade Prindserne og Prindsesserne. Men

da de vare komne et Stykke ud paa Søen, sagde Prindsesserne, at de i Glæden havde glemt Guldkronerne sine; de laae i et Skab, og dem vilde de gjerne have med. Da ingen af de Øvrige vilde hente dem, sagde den yngste Kongssøn: „Jeg har sagtens vovet Saameget før, saa jeg vel kan reise efter Guldkronerne ogsaa, hvis I vil tage ned Seilene og vente til jeg kommer igjen.“ Ja det skulde de. Men da han var kommen saa langt bort, at de ikke saae mere til ham, sagde Ridder Rød, som gjerne selv vilde være den fornemste og have den yngste Prindsesse, at det ikke kunde nytte at ligge stille og bie paa ham, for det kunde de nok vide, at han aldrig kom igjen; de vidste, sagde han, at Kongen havde givet ham (Ridder Rød) Magt og Myndighed, saaat han seilede, naar han vilde, og de skulde sige, at han havde reddet Prindsesserne, og hvis Nogen sagde Andet, skulde han miste Livet.“ Prindserne turde derfor ikke Andet end gjøre, som Ridder Rød vilde, og saa seilede de afsted. Imidlertid roede den yngste Kongesøn til Land, gik op i Slottet, fandt Skabet med Guldkronerne i og trællede til han fik det ned i Baaden; men da han kom der, hvor han kunde seet Skibet, var det borte. Da han nu slet ikke saa det paa nogen Kant, saa kunde han nok skjønne, hvorledes det var gaaet til; at roe efter kunde nu ikke nytte, og han maatte derfor vende om og roe til Lands igjen. Han var vel bange for at være alene Natten over i Slottet, men der var ikke andet Huus at faae, og saa skjød han da Hjertet op i Livet, læste alle Døre og Porte i Laas og lagde sig i et Værelse, hvor der stod en opredt Seng. Men angst og bange var han; og endda ræd-

vere blev han, da han havde ligget en Stund, og det begyndte at knage og brage i Tage og Vægge, som om hele Slottet skulde revne. Med Eet duskede det ned ved Siden af Sengen som et heelt Hølæs. Saa blev det stille igjen; men han hørte en Stemme, der bad ham ikke være ræd og sagde:

„Jeg er Fugl Dam,
Som skal hjælpe dig fram.

Men det Første du vaagner i Morgen, maa du gaae paa Stabburet efter fire Tønder Rug til mig, det maa jeg have tillivs til Frokost; ellers kan jeg ikke gjøre Noget.“ Da han vaagnede, fik han see en forfærdelig stor Fugl, som havde en Fjær i Nakken, saa tyk som en halvvoxen Bjelkegran. Kongssønnen gik nu paa Stabburet efter fire Tønder Rug til Fugl Dam, og da den havde sat dem til Livs, bad den Kongesønnen at hænge Skabet med Guldkronerne paa den ene Side af Halsen paa den og tage saa meget Guld og Sølv, som kunde veie ligt imod, og hænge paa den anden Side, ogsaa bad den ham, at sætte sig selv op paa Ryggen og holde sig vel fast i Nakkefjæren. Saa gik det afsted, saa at det susede igjennem Luften, og det varede ikke længe førend de fore forbi Skibet. Kongesønnen vilde været ombord efter Sværdet, fordi han var bange for at Nogen skulde faae see det, og det havde Troldet sagt, ikke maatte skee; men Fugl Dam sagde, at det ikke gik an. „Ridder Rød faaer vel ikke see det,“ sagde Fuglen; „men kommer du ombord, saa staaer han dig efter Livet, for han vil gjerne have den yngste Prindsesse; men hende kan du være ganske rolig for, thi hun lægger et nøgent Sværd foran sig i Sengen hver Nat.“ Langt om

længe kom de til Troldprindsen, og der blev nu Kongssønnen saa vel modtagen, at der ikke var nogen Ende paa det. Troldprindsen vidste ikke alt det Gode, han vilde gjøre ham, fordi han havde slaaet hans Huusbond ihjel, og gjort ham til Konge. Kongssønnen havde gjerne faaet hans Datter og det halve Land og Rige. Men han havde nu fattet saadan Godhed for den yngste af de tolv Prindsesserne, at han aldrig havde Ro, men vilde endelig afsted den ene Gang efter den anden. Men Troldet bad ham være rolig endnu en Stund og sagde, at de havde næsten syv Aar at seile i, forend de kom hjem. Om Prindsessen sagde Troldet det Samme som Fugl Dam: „For hende kan du nok være rolig; thi hun lægger et nøgent Sværd foran sig i Sengen. Og hvis du ikke troer mig," sagde Troldet, „saa kan du gaae ombord, naar de seile her forbi og selv see efter, og hente Sværdet; det maa jeg saa have igjen alligevel." Da de seilede der forbi, havde det igjen været Uveir, og da Kongssønnen kom ombord, sov de Allesammen, og hver af Prindsesserne laa med sin Prinds; men den yngste laa alene med et nøgent Sværd foran sig i Sengen, og paa Gulvet foran Sengen laa Ridder Rød. Kongssønnen tog nu Sværdet og roede i Land igjen, uden at Nogen af dem havde mærket at han havde været ombord. Men endda var ikke Kongssønnen rolig og han vilde ofte afsted, og da det endelig led mod Enden af de syv Aar og der kun var som en tre Uger igjen, sagde Troldkongen: „Nu kan du lave dig til at reise, siden du ikke vil blive hos os; du skal faae laant en Jernbaad af mig, som gaaer af sig selv, bare du siger: „Baad gaa frem!" I Baaden er der en Jernklubbe,

og den Jernklubben skal du lette paa, naar du faaer see Skibet lige foran dig, saa faae de saadan Bør, at de glemme at see efter dig; naar du kommer ved Siden af Skibet, skal du lette paa Jernklubben igjen, saa bliver der en saadan Storm, at de nok faae Andet at bestille, end at kige efter dig, og naar du er forbi dem, skal du lette paa Klubben tredie Gang; men du maa altid lægge den forsigtigt ned igjen, ellers bliver der saadan et Veir, at baade du og de forlise. Naar du saa er kommen til Lands, behøver du ikke at bryde dig videre om Baaden; men bare skyde den ud og vende den, og sige: „Baad gaa hjem igjen!" — Da han reiste, fik han saa meget Guld og Sølv, saa meget andet Kostbart og Klæder og Linned, som Troldprindsessen havde syet til ham i den lange Tid, saa at han var meget rigere end nogen af Brødrene sine. Han havde ikke før sat sig i Baaden og sagt: „Baad gaae frem," saa gik Baaden, og da han fik see Skibet midt foran sig, lettede han paa Klubben; saa fik de saadan Bør, at de glemte at see efter ham. Da han var ved Siden af Skibet, lettede han paa Jernklubben igjen, og da blev der saadan en Storm og sligt et Veir, at hvide Skummet stod rundt om Skibet og Bølgerne slog over Dækket, saa at de nok havde Andet at bestille, end at kige efter ham, og da han var forbi dem, lettede han paa Klubben tredie Gang, og saa fik de saa rundelig nok at bestille, at de slet ingen Tid havde til at see efter hvad han var for En. Han kom til Land længe, længe før Skibet, og da han havde faaet alt Sit ud af Baaden, skjød han den ud igjen, og vendte den om, og sagde: „Baad gaa hjem igjen!" og saa gik Baaden.

Selv klædte han sig ud som en Sømand, — om Troldkongen havde lært ham det, eller det var hans eget Paafund, skal jeg lade være usagt — og gik op i en usſel Hytte til en gammel Kjærring, som han indbildte, at han var en Stakkels Matros, at han havde været paa et stort Skib, der var forliist, og at han var den Eneste, som var bleven reddet; og saa bad han, om hun ikke vilde laane ham Huus for sig og de Ting, han havde bjerget. „Gud bedre mig," sagde Konen; „jeg kan nok ikke lade Nogen faae Huus, I seer hvorledes det seer ud her; jeg har ikke Noget at ligge paa selv, og endnu mindre Noget at lade Andre ligge paa." Ja det var det Samme, sagde Sømanden, naar han bare fik Tag over Hovedet saa fik det være det Samme, hvorledes han laa; Huus kunde hun da ikke negte ham, naar han vilde tage tiltakke, saaledes som hun havde det. Om Aftenen flyttede han ind sine Sager, og strax begyndte Kjærringen, som gjerne vilde vide Nyt at rende med, at spørge, hvad han var for En, hvor han var fra, hvor han havde været henne, hvor han skulde hen, hvad det var, han havde med sig, hvad Ærend han reiste i, og om han ikke havde hørt Noget til de tolv Prindsesser, som vare blevne borte for mange Herrens Aar siden, og endda meget Andet, som det blev for seent at fortælle. Men han sagde, at han var saa daarlig og havde saa ondt i Hovedet af det forskrækkelige Veir, der havde været, at han ikke vidste Rede paa nogen Ting. Hun maatte endelig lade ham have Ro i nogle Dage til han var kommen sig efter det svære Arbeide, han havde havt i Uveiret, saa skulde hun faae vide Alt, hvad hun vilde. Dagen efter begyndte Kjærringen igjen at spørge

og grave, men Sømanden havde endnu saa ondt i Hovedet efter Veiret, at han ikke vidste Rede paa Noget; men ret som det var, saa lod han alligevel falde et Ord om, at han nok vidste Lidt om Prindsesserne. Strax foer Kjærringen afsted med det, hun havde faaet vide, til Alle de Sladderkjærringer, som fandtes deromkring, og nu kom den Ene rendende efter den Anden og spurgte om Prindsesserne, om han havde seet dem, om de kom snart, om de vare paa Veien o. s. v. Han klagede endda over, at han havde ondt i Hovedet efter Veiret, saa at han ikke kunde give Beskeed om Alt, men saa Meget sagde han, at hvis de ikke vare forliste i det svære Uveir, som havde været, saa kom de om en fjorten Dages Tid eller kanskee før, men han kunde ikke sige vist om de vare i Live endda, for han havde nok seet dem, men de kunde gjerne være omkomne i Uveiret siden. En af Kjærringerne løb nu til Kongsgaarden med dette og sagde, at der var en Sømand i Hytten hos den og den Kjærring, som havde seet Prindsesserne, og de kom nok om en fjorten Dages Tid eller kanskee om otte. Da Kongen hørte dette, sendte han Bud til Sømanden, at han skulde komme og fortælle ham det selv. — „Jeg seer ikke saaledes ud," sagde Matrosen, „for jeg har ikke saadanne Klæder, at jeg kan komme frem for ham." Men Kongens Ærendsvend sagde, at han endelig skulde komme; Kongen vilde og maatte tale med ham, enten han var slig eller slig, for der var endnu ikke Nogen, som havde kunnet bringe ham nogen Underretning om Prindsesserne. Saa gik han da endelig til Kongsgaarden og kom ind til Kongen, som spurgte ham om det var sandt, at han havde seet Noget til Prindsesserne. „Ja, det

har jeg," sagde Somanden, „men jeg kan ikke vide, om de leve endnu, for da jeg saa dem, var der saadant Uveir, at vi forliste; men hvis de endnu ere til, komme de nok om en fjorten Dages Tid og kanskee før."

Da Kongen hørte det, blev han næsten ude af sig selv af Glæde, og da Tiden nærmede sig, som Somanden havde sagt de skulde komme, drog Kongen i Møde med dem ned til Stranden i fuld Stads, og der var stor Glæde over hele Landet, da Skibet kom med Prindsesserne og Prindserne og Ridder Rød; men ingen var gladere end den gamle Konge, der havde faaet sine Døttre igjen. De elleve ældste Prindsesser vare ogsaa glade og lystige, men den yngste, som skulde have Ridder Rød, der sagde, at han havde frelst dem og dræbt Troldet, hun græd og var bestandig sorgmodig; Kongen syntes ilde om dette, og spurgte, hvorfor hun ikke var munter og lystig, som de andre Prindsesser; hun havde da Intet at være bedrøvet for nu, da hun var sluppen fra Troldet og skulde faae en saadan Mand som Ridder Rød. Men hun turde ikke sige Noget, for Ridder Rød havde sagt, han vilde tage Livet af den, som fortalte, hvorledes det var gaaet til.

Men en Dag, da de holdt paa at sye paa Bryllupsstadsen, kom der En ind i en stor Matroskjole, med et Kræmmerskab paa Ryggen, og spurgte om Prindsesserne ikke skulde handle Stads af ham til Brylluppet; han havde saa mange rare og kostbare Ting, baade af Guld og Sølv. Jo, det kunde nok hænde det. De saae da paa Varerne, og de saae paa ham, for de syntes at de droge Kjendsel baade paa ham og mange af

de Ting, han havde. — „Den som har saamegen prægtig Stads," sagde den yngste Prindsesse, „har vist Noget, som er endda prægtigere, og som kunde passe endda bedre for os." „Det kunde nok være," sagde Kræmmeren. Men de Øvrige tyssede paa hende og bad hende huske paa, hvad Ridder Rød havde lovet. Nogen Tid efter, sad Prindsesserne ved Vinduet en Dag, og saa kom Kongssønnen igjen med den store Matroskjole paa sig og Skabet med Guldkronerne i paa Ryggen. Da han kom ind i Storstuen i Kongsgaarden, lukkede han Skabet op for Prindsesserne og da de nu kjendte igjen hver sin Guldkrone, sagde den yngste: „Jeg synes, det er Ret, at den, som har frelst os, faaer den Løn, han har fortjent, og det er ikke Ridder Rød, men ham, som kom med Guldkronerne vore, — han har frelst os." Da kastede Kongssønnen Matroskjolen af sig, og stod der meget prægtigere end alle de Øvrige; og saa lod den gamle Konge Ridder Rød aflive. Nu blev der først rigtig Glæde paa Kongsgaarden; Hver tog Sin, og saa blev der Bryllup, saa det hørtes og spurgtes over tolv Kongeriger.

4.

Spurningen.

Der var engang en Konge; han havde en Datter, som var saa slem og vrang i Ord, at Ingen kunde maalbinde hende. Han satte da ud, at den, der kunde gjøre dette, skulde faae Prindsessen til Ægte og det halve Kongerige til. Tre Brødre, som havde hørt dette, besluttede at prøve sin Lykke; først gik de to ældste, som troede de vare klogest; men de kom ingen Vei med hende, og bleve straffede til. Saa gik da Askepot afsted. Da han var kommen et Stykke paa Veien fandt han en Vidiespænding; den tog han op. Da han havde gaaet et Stykke til, fandt han et Skaalsbraat; det tog han ogsaa op. Da han var kommen lidt længere, fandt han en død Skjære, og lidt derfra et kroget Bukkehorn; om Lidt igjen fandt han Mage til det, og just som han gik over Markerne ved Kongsgaarden, hvor der var bredt ud Gjødsel, fandt han en udgaaet Skosaale. Alle disse Ting tog han med sig til Kongsgaarden, og saa kom han ind for Prindsessen. „God Dag," sagde han. „God Dag," sagde hun og vred paa sig. „Faaer jeg stegt Skjæren min?" spurgte han. „Jeg er bange, den sprækker," svarede Prindsessen. „Aa, det har ingen Nød, jeg slaaer om den en Vidiespænding," sagde Gutten og tog frem denne. „Fedtet rinder af den!" sagde Prindsessen. „Jeg holder under dette," sagde Gutten og viste frem Skaalsbraattet. „Du er saa kroget i Ord, du," sagde

Prindsessen. „Nei jeg er ikke kroget; men dette er kroget, det," sagde han, og tog op det ene Horn. „Nei, nu har jeg aldrig seet Magen!" raabte Prindsessen. „Her seer du Magen," sagde Gutten og tog frem det andet Bukkehorn. „Jeg mener, du er udgaaet for at maalbinde mig du, jeg?" sagde Prindsessen. „Nei, jeg er ikke udgaaet, men denne er udgaaet," svarede Gutten, og tog Skosaalen frem. Hertil vidste Prindsessen ikke Noget at svare. „Nu er du min," sagde Gutten, og saa fik han Prindsessen og det halve Land og Rige.

5.

Rige Peer Kræmmer.

Der var engang en Mand, som de kaldte Rige Peer Kræmmer, iford han havde faret om med Kram og samlet mange Penge, saa at han var bleven en rig Mand. Denne Rige-Peer havde en Datter; og hende holdt han saa gjæv, at alle de Beilere, der kom til hende, fik Afslag, for han syntes at Ingen var god nok til hende. Da det gik saaledes med Alle, saa kom der tilsidst Ingen, og da det begyndte at drage ud i Aarene, saa blev Peer bange for, at hun ikke skulde blive gift. „Det undrer mig rigtig," sagde han til sin Kone, „hvorfor der ikke mere kommer nogen Beiler til vor Datter, som er saa rig? Det skulde

da være rart, om der ikke skulde være Nogen som vil have hende, for Penge har hun, og flere faaer hun. Jeg mener, jeg faaer reise til Stjernekikkerne og spørge dem om hvem hun skal have; for her kommer jo slet Ingen." „Hvorledes kan Stjernekikkerne svare paa det da?" spurgte Konen. „Jo, de læse Alting i Stjernerne," sagde Rige-Peer. Han tog da med sig mange Penge og reiste til Stjernekikkerne og bad dem, om de vilde gjøre ham den Tjeneste at see paa Stjernerne og sige ham, hvad Mand hans Datter skulde faae. Stjernekikkerne saae paa Stjernerne, men de sagde, at de ikke kunde see det. Men Peer bad dem, at de maatte see bedre efter og endelig sige ham det, han skulde betale dem godt for det. Stjernekikkerne saae da bedre efter, og de sagde, at hans Datter skulde faae til Mand det Møllerbarn, som netop nu var kommen til Verden i den Mølle, der laa strax nedenfor Gaarden til Rige-Peer. Peer gav Stjernekikkerne hundrede Daler, og reiste hjem med den Besked, han havde faaet. Han syntes, det var altfor urimeligt, at hans Datter skulde faae En til Mand, som nylig var kommen til, og det en saa ringe Mand. Det sagde han ogsaa til sin Kone, og lagde til: „Jeg undres, om de ikke skulde ville sælge mig Gutten, saa skal vi nok blive af med ham." „Jo, det tænker jeg nok," sagde Konen; „det er jo fattige Folk." Peer Kræmmer gik da ned i Møllen og spurgte Konen, om hun ikke vilde sælge ham Søn sin; hun skulde faae mange Penge for ham. Nei, det vilde hun slet ikke. „Jeg kan da ikke vide, hvorfor du ikke vil det," sagde Peer Kræmmer; „det er jo bare Armoden med Jer, og

Gutten skal ikke lette den, kan jeg troe;" men hun var saa glad i Gutten, at hun ikke vilde miste ham. Da Mølleren kom ind, sagde Peer det Samme til ham, og lovede at han skulde give dem sex hundrede Daler for Gutten, saa at de kunde kjøbe sig en Gaard og slippe at male for Folk, og sulte, naar der manglede Kværnvand. Det syntes Mølleren godt om, og han talte med Konen, og saa fik Rige-Peer Gutten. Moderen græd og bar sig ilde; men Peer trøstede hende med at han skulde have det godt; kun maatte de love, at de ikke skulde spørge efter ham; thi han vilde sætte ham langt bort i andre Lande, til at lære fremmede Sprog. Da Peer Kræmmer var kommen hjem med Gutten, lod han snedkre en liden Kiste, som var saa peent indrettet, at det var en Lyst at see. Den tættede han med Beg, lagde Møllergutten i den, læste Laasen igjen og satte den ud i Elven, saa Strømmen foer afsted med den. Nu er jeg kvit ham, tænkte Peer Kræmmer. Men da Kisten havde seilet langt nedover Elven, kom den ind i en Vandrende til et andet Møllebrug og foer gjennem den ned paa Kværnkallen, saa at Kværnen standsede. Manden gik da ned og skulde see efter, hvad det var, som standsede Kværnen, fandt Kisten og tog den med sig op. Da han kom hjem til Konen om Middagen, sagde han: „Jeg undres rigtig, hvad der kan være for Noget i denne Kiste; den kom farende ned paa Kværnkallen gjennem Renden og standsede Kværnen for mig i Dag." „Det skal vi snart faae vide," sagde Konen. „Nøglen sidder jo i Laasen; luk bare op." Da de lukkede op, laa der det vakreste Barn, Nogen vilde see,

og de bleve begge glade og vilde beholde Gutten; thi selv havde de ingen Børn og vare alt saavidt til Aars, at de heller ikke kunde vente at faae nogen mere. Da det nu led om nogen Tid, begyndte Peer Kræmmer igjen at undres, om der ikke vilde komme nogen Beiler til hans Datter, som var saa rig og havde saa mange Penge. Men der kom ingen, og saa reiste han igjen til Stjernekikkerne og bød dem mange Penge, hvis de kunde sige ham, hvem hans Datter skulde faae til Mand. „Vi har jo sagt dig, at hun skal faae den Møllergutten dernede," sagde Stjernekikkerne. „Ja, det er godt og vel nok," sagde Peer Kræmmer; „men han er nu kommen af Dage; og hvis jeg kunde faae vide, hvem min Datter skal have til Mand, saa vilde jeg gjerne give Jer to hundrede Daler." Stjernekikkerne saae paa Stjernerne igjen, men saa bleve de vrede og sagde: „Hun skal alligevel have den Møllergutten, som du satte ud i Elven og vilde gjøre Ende paa, for han lever endnu og er i den Mølle, som ligger saa og saa langt nedenfor." Peer Kræmmer gav dem to hundrede Daler for denne Underretning og tænkte paa, om han da ikke skulde kunne blive af med den Møllergutten. Det første Peer Kræmmer gjorde, da han kom hjem, var at reise ned til Møllen. Da var Gutten saa stor, at han var konfirmeret, og han gik i Møllen og hjalp til. En vakker Gut var det bleven af ham. „Kunde du ikke overlade mig den Gutten, du?" sagde Peer Kræmmer til Mølleren. „Nei, kan jeg ei," svarede han; „jeg har trukket ham op som min Egen og han har artet sig vel, saa jeg nu kan have Hjælp og Nytte af ham i

Møllen, for selv begynder jeg at blive gammel og affældig.“ „Ja, saa gaaer det mig ogsaa,“ sagde Peer Kræmmer, „og derfor vilde jeg gjerne have En, som jeg kunde lære op til at handle. Hvis du vilde lade mig faae ham, skal jeg give dig sex hundrede Daler, saa kunde du kjøbe dig en Gaard, og leve i Ro og Fred paa dine gamle Dage.“ Ja, da Mølleren hørte det, lod han Peer Kræmmer faae Gutten. Disse reiste nu vidt omkring med Kram og handlede, til de kom til et Gjestgiversted, som laa ved Kanten af en stor Skov. Derfra sendte Peer Gutten hjem med et Brev til sin Kone — for beent over Skoven var det ikke langt — og bad ham at han skulde sige til hende, at hun saa snart som muligt skulde gjøre det, som stod i Brevet. Men i Brevet stod der, at hun strax paa Øieblikket skulde tænde op et stor Baal og kaste Møllergutten paa det; og hvis hun ikke gjorde det, da skulde hun brændes levende selv. Gutten gik afsted med Brevet over Skoven. Da det led mod Kvelden, kom Gutten til en Gaard langt borte i Skoven, hvor han gik ind; men i Huset fandt han ingen Mennesker; i et Værelse fandt han en opredt Seng, og den lagde han sig tvers over. Brevet havde han sat under sit Hattebaand, og Hatten lagde han over Ansigtet. Da Røverne kom hjem, (for paa Gaarden havde tolv Røvere sit Tilhold), og de saae Gutten ligge paa Sengen, undredes de paa, hvad han var for En, og En af dem tog Brevet og brækkede og læste det. „Hm, hm, „sagde han;“ det er Peer Kræmmer, som er ude; men nu skal vi spille ham et Puds, for det vilde være Synd, om

den gamle Kjæltringen skulde faae gjort Ende paa en saadan ung, vakker Gut." Saa skrev Røverne et andet Brev til Peer Kræmmers Kone, og fæstede det under Hattebaandet, medens Gutten sov, og i dette Brev satte de, at hun øieblikkelig skulde holde Bryllup for Datteren og Møllergutten, og give dem Heste og Fæ og Huusgeraad, og sætte dem i fuld Vei paa den Gaard, som han havde oppe under Aasen, og hvis dette ikke var gjort; til han kom hjem, saa skulde hun komme til at lide Straf for det. Den anden Dag lod Røverne Gutten gaae, og da han kom hjem og leverede Brevet, sagde han, at han skulde hilse fra Peer Kræmmer og sige, at hun, saa snart som skee kunde, skulde fuldbyrde, hvad der stod i Brevet. „Du maa have opført dig godt, du," sagde Peer Kræmmers Kone til Møllergutten, „siden han kan skrive saaledes nu; thi dengang I reiste, var han saa gal paa dig, at han ikke vidste hvorledes han skulde faae dig af Dage." Hun lavede da strax til Bryllup og satte dem i Vei med Heste og Fæ og alskens Huusgeraad paa Gaarden oppe under Aasen.

Ikke længe efter kom Peer Kræmmer hjem igjen, og det Første, han spurgte om, var, om hun havde gjort hvad han havde skrevet i Brevet. „Ja, jeg syntes nok det var rart, men jeg turde ikke Andet," sagde hun. Saa spurgte Peer, hvor Datteren var. „Du kan vel vide hvor hun er," sagde Konen; „hun er jo hos ham paa Gaarden oppe under Aasen, saaledes som det stod i Brevet." Da Peer Kræmmer fik høre, hvorledes det hang sammen, og han fik see Brevet, blev han saa vred, at han

var færdig at springe i Stykker, og han løb strax op paa Gaarden til de unge Folk. „Det er vel nok, min Søn, at du har faaet Datter min," sagde han til Møllergutten; „men hvis du vil tænke paa at beholde hende, maa du gaae til Dragen af Dybenfart og skaffe mig tre Fjære af Stjerten paa ham, for den, som har dem, kan faae hvad han vil." „Hvor skal jeg finde ham da?" sagde Svigersønnen. „Det veed jeg ikke," sagde Peer Kræmmer, „det faaer blive din Sag."

Gutten gav sig da trøstig paa Veien, og da han havde gaaet i nogen Tid kom han til en Kongsgaard. Her faaer jeg gaae ind og spørge mig for, tænkte han, for saadanne Folk ere bedre kjendte i Verden end Andre, og kanskee jeg her kunde faae vide Veien. Kongen spurgte ham, hvor han var fra og hvad Ærend han reiste i. „Jeg skal til Dragen af Dybenfart og have tre Fjære af Stjerten paa ham, dersom jeg bare kunde finde ham," sagde Gutten. Det skulde der Lykke til, meente Kongen, „for jeg har aldrig hørt, at Nogen er kommen tilbage fra ham," sagde han; „men hvis du skulde træffe ham, saa kunde du gjerne spørge ham fra mig, hvorfor jeg ikke kan faae reent Vand i Brønden min, som jeg har kastet op den ene Gang efter den anden, men aldrig kan jeg faae reent Vand i den." „Ja, jeg skal saa gjøre," sagde Gutten. Paa Kongsgaarden levede han vel og fik baade Niste og Penge, da han reiste.

Mod Kvelden kom han til en anden Kongsgaard. Da han kom ind i Kjøkkenet, kom Kongen ud og spurgte, hvor han var fra og hvad Ærend han reiste i. „Jeg skal til Dragen af

Dybenfart, og have tre Fjære af Stjerten paa ham," sagde Gutten. „Der vil nok Lykke til det," sagde Kongen, „for jeg har endnu ikke hørt, at Nogen er kommen tilbage fra ham. Men hvis du skulde komme frem, saa kan du gjerne spørge ham fra mig, hvor min Datter er, som blev borte for mange Aar siden. Jeg har baade ledt og lyst efter hende fra alle Kirker; men der har Ingen kunnet sige mig Noget om hende." „Jeg skal saa gjøre," sagde Gutten. Paa Kongsgaarden levede han godt og vel, og da han gik, fik han baade Niste og Penge.

Da det atter led mod Kvelden, kom han til endda en Kongsgaard. Her kom Dronningen ud i Kjøkkenet og spurgte ham, hvor han var fra og hvad Ærend han reiste i. „Jeg skal til Dragen af Dybenfart og have tre Fjære af Stjerten paa ham," sagde Gutten. „Det skal der nok stor Lykke til," sagde Dronningen, „for jeg har aldrig hørt, at Nogen er kommen tilbage fra ham. Men skulde du træffe ham, saa kunde du gjerne spørge ham fra mig, hvor jeg skal finde Guldnøglerne mine, som jeg har mistet." „Jeg skal saa gjøre," sagde Gutten. Da han havde gaaet en Stund, kom han til en stor, bred Elv. Medens han stod og undredes paa, hvorledes han skulde komme over den, eller om han skulde gaae langs med, kom der en gammel, krogrygget Mand og spurgte, hvor han skulde hen. „Jeg skal nok til Dragen af Dybenfart, jeg, hvis Nogen kunde sige mig, hvor jeg skal finde ham." „Det kan jeg nok sige dig," sagde Manden, „for jeg gaaer her og sætter over dem, som skal til ham; han boer strax ovenfor, naar du bare kommer op paa Bakken, seer

du Slottet hans, og dersom du faaer snakke med ham, saa kan du gjerne spørge ham fra mig, hvorlænge jeg skal gaae her og sætte over." „Jeg skal saa gjøre," sagde Gutten. Manden tog ham paa Ryggen og bar ham over Elven, og da han var kommen op paa Bakken, saa han Slottet og gik ind. Der var Prindsessen alene hjemme. „Men, kjære Vene, tør der komme kristne Folk hid?" sagde hun. „Det har der ikke været her, siden jeg kom, det er nok bedst du seer at komme afsted igjen, saa snart du kan, for naar Dragen kommer hjem, saa lugter han dig, og saa sluger han dig med det samme, og mig gjør du ogsaa ulykkelig." „Nei," sagde Gutten, „jeg kan ikke gaae, førend jeg har faaet tre Fjære af Stjerten paa ham." „Det faaer du aldrig," sagde Prindsessen.

Men Gutten vilde ikke gaae, han vilde bie paa Dragen og faae Fjærene og Svar paa Spørgsmaalene. „Ja, siden du er saa paastaaelig, saa faaer jeg vel see, om jeg kan hjælpe dig," sagde Prindsessen. „Prøv om du kan løfte Sværdet, som hænger paa Væggen der." Nei, Gutten kunde ikke rugge det engang. „Ja, saa faaer du tage dig en Slurk af denne Flaske," sagde Prindsessen. Da Gutten havde siddet en Stund, saa skulde han til at prøve igjen; da kunde han netop rugge det. „Du faaer nok tage dig en Slurk til," sagde Prindsessen, „og saa faaer du fortælle mig dit Ærende." Han tog sig en Slurk, og saa fortalte han, at der var en Konge, som havde bedet ham om at spørge Dragen, hvorfor han ikke kunde faae reent Vand i Brønden sin; fra en anden skulde han spørge, hvor der var ble-

ven af hans Datter, som var bleven borte for mange Aar siden, og for en Dronning skulde han spørge Dragen, hvor der var blevet af hendes Guldnøgler, og endelig saa skulde han spørge Dragen fra Færgemanden, hvor længe han skulde gaae dernede og sætte over. Da han nu tog fat i Sværdet, kunde han løfte det, og da han havde faaet sig en Slurk til, kunde han svinge det. „Skal ikke Dragen gjøre Ende paa dig, saa maa du nu krybe under Sengen," sagde Prindsessen, da det led mod Kvelden, „for nu kommer han snart hjem; og der maa du ligge saa stille, at han ikke mærker dig. Naar vi saa har lagt os, saa skal jeg spørge ham; men da maa du høre godt efter og lægge vel Mærke til, hvad han svarer; og under Sengen maa du blive liggende, til Alt er stilt og Dragen søvner igjen; kryb saa sagte frem og tag Sværdet med dig, og naar han saa staaer op, maa du passe paa at hugge Hovedet af ham med eet Hug, og med det samme nappe de tre Fjære; thi ellers river han dem selv af, for at Ingen skal have Godt af dem."

En Stund efter at Gutten var kroben under Sengen, kom Dragen hjem. „Her lugter saa kristen Mands Been!" sagde Dragen. „Aa ja, der kom en Ravn flyvende med et Menneskebeen i Næbbet og satte sig paa Taget," sagde Prindsessen, „det maa være det, du kjender Lugten af." „Ja saa," sagde Dragen. Saa satte Prindsessen frem Maden, og da de havde spiist, lagde de sig. Men da de havde ligget en Stund, sov Prindsessen saa urolig, og med Eet saa vak hun. „Au da!" sagde hun. „Hvad feiler der dig?" sagde Dragen. „Aa,

jeg sover saa urolig," sagde Prindsessen, „og saa havde jeg saadan en forunderlig Drøm." „Hvad drømte du da?" sagde Dragen. „Jeg syntes, at der kom en Konge her og spurgte dig, hvorledes han skulde bære sig ad, for at faae reent Vand i Brønden sin," sagde Prindsessen. „Aa, det kunde han nok vide selv," sagde Dragen; „naar han graver Brønden om og tager op den gamle, raadne Stok, som ligger paa Bunden, saa faaer han reent Vand igjen; men lig nu bare rolig og drøm ikke igjen."

Da Prindsessen havde ligget lidt, saa blev hun saa urolig og begyndte at kaste sig i Sengen, saa vaf hun igjen. „Au da!" „Hvad er der nu paa Færde igjen?" sagde Dragen. „Aa jeg sover saa uroligt, og saa havde jeg saadan en forunderlig Drøm," sagde Prindsessen. „Det var da en svare Drømning paa dig," sagde Dragen; „hvad drømte du nu da?" „Jeg syntes, der kom en Konge her og spurgte dig, hvor der var bleven af hans Datter, som var bleven borte for mange Aar siden," sagde Prindsessen. „Det er dig det," sagde Dragen; „men dig faaer han aldrig see mere. Men nu beder jeg dig, at du lader mig have Natterø og ikke ligger og drømmer mere, ellers brækker jeg Sidebenene itu paa dig!"

Prindsessen havde ikke ligget længe, førend hun begyndte at blive urolig igjen; ret som det var, saa vaf hun: „Au da!" sagde hun. „Nu, er det nu saa igjen! hvad er der paa Færde nu igjen da?" sagde Dragen; da var han saa vild og sovngrætten, saa han var nær ved at flyve i Flint. „Aa du maa ikke blive vred," sagde Prindsessen; „men jeg havde

saadan en forunderlig Drøm.“ „Det var da Fanden til Drømning! hvad drømte du nu da?“ sagde Dragen. „Jeg syntes, der kom en Dronning hid, som spurgte dig, om du kunde sige hende, hvor hun skulde finde igjen de Guldnøglerne sine, som hun har mistet.“ „Aa, hun kan see efter mellem de Buskene, hvor hun laa, dengang hun veed nok, saa finder hun dem,“ sagde Dragen. „Men lad mig nu være i Fred for flere Drømme.“

Saa sov de en Stund, men da begyndte Prindsessen at blive saa urolig igjen, og ret som det var, saa kvak hun. „Au da!“ „Du bliver nok ikke brav, førend jeg faaer knækket Nakkebenet paa dig,“ sagde Dragen; — da var den saa vred, at Gnisterne sprudede af Øinene paa ham. „Hvad er der paa Færde nu igjen da?“ „Aa, du maa slet ikke være vred paa mig, jeg kan ikke gjøre ved det,“ sagde Prindsessen; „men jeg havde saadan en underlig Drøm.“ „Mage til Drømming har jeg aldrig hørt,“ sagde Dragen, „hvad drømte du nu da?“ „Jeg syntes at Færgemanden ved Sundstedet her nede kom og spurgte, hvorlænge han skal gaae der og sætte over,“ sagde Prindsessen. „Det dumme Best, det kunde han snart slippe,“ sagde Dragen; „naar der kommer En, som vil over, behøver han bare at kaste ham ud i Elven og sige: „sæt nu du over, til du bliver afløst!“ Men lad mig nu have Ro for Drømmene dine, ellers bliver der en anden Dands.“

Prindsessen lod ham da sove i Fred. Men saa snart det blev stille, og Møllergutten bare hørte, Dragen snorkede, krob han frem. Førend det var lyst, stod Dragen op, men han var

neppe kommet med begge Benene paa Gulvet, førend Gutten hug af Hovedet og nappede tre Fjære af Stjerten paa ham. Da blev der stor Glæde, og baade Gutten og Prindsessen tog saa meget Sølv og Guld og Penge og andre Kostbarheder, som de kunde faae med, og da de kom til Sundet, forvirrede de Færgemanden saaledes ved alt det, han fik at bære over, at han reent glemte at spørge om, hvad Dragen havde sagt, til Altsammen, og Gutten og Prindsessen var over. Det er sandt du," sagde han, da de skulde afsted, „spurgte du Dragen om det, som jeg bad dig om?" „Ja," sagde Gutten, „han sagde, at naar der kommer En, som vil over, saa skal du kaste ham midt ud i Elven og sige: „sæt nu du over, til du bliver afløst," saa bliver du fri." „Aa, tvi vorde dig!" sagde Sundmanden, „havde du sagt det før, skulde du faaet løse mig af."

Da de kom til den første Kongsgaarden, spurgte Dronningen, om han havde spurgt Dragen om Guldnøglerne hendes. „Ja," svarede Gutten, og hviskede til Dronningen: „han sagde, at du skulde lede mellem Buskene, hvor du laa dengang, du veed nok." „Tys, tys, sig Ingenting," sagde Dronningen, og gav Gutten hundrede Daler. Da han kom til den anden Kongsgaard, spurgte Kongen om han havde snakket til Dragen om det, han bad ham om. „Ja," sagde Gutten, „det gjorde jeg, og her er Datter din." Derover blev Kongen saa glad, at han gjerne havde givet Møllergutten Prindsessen og det halve Rige. Men da han var gift før, saa fik han to hundrede Daler og Heste og Vogn og saa meget Guld og Sølv, som han kunde føre med sig. Da han nu kom til den tredie Kongsgaard, kom

Kongen ud og spurgte, om han havde spurgt Dragen om det, han bad om. „Ja,“ svarede Gutten, „han sagde, at du skulde kaste Brønden op og tage op den gamle, raadne Stokken, som ligger paa Bunden, saa faaer du nok reent Vand.“ Da gav Kongen ham tre hundrede Daler. Derfra reiste han lige hjem, og han var saa udskrammereret med Guld og Sølv og saa gjild, at det lyste og lavede af ham; og han var nu meget rigere end Peer Kræmmer. Da Peer fik Fjærene, havde han ikke Noget at sige mod Giftermaalet; men da han fik see al Rigdommen, spurgte han om der da var saa Meget hos Dragen. „Ja,“ sagde Gutten, „der var meget Mere end jeg kunde faae med, og der er saa Meget at det bliver mange Hestelæs, og hvis du vil reise did, saa er der vist nok til dig ogsaa.“ Ja, Peer Kræmmer vilde reise did. Saa sagde Svigersønnen ham saa vel Veien, at han slap at spørge sig frem; „men Hestene,“ sagde han, „er det bedst, du sætter igjen paa denne Side Elven, for den gamle Sundmanden, han hjælper dig nok over.“ Peer reiste da, og stor Niste tog han med sig og mange Heste; men dem satte han efter sig ved Elven, saaledes som Gutten havde sagt. Saa tog Sundmanden ham paa Ryggen, og da de kom et Stykke udi, kastede han ham midt ud i Elven og sagde: „Nu kan du gaae her og sætte over, til du bliver afløst,“ og dersom Ingen har løst ham af, saa gaaer Rige Peer Kræmmer der og sætter over den Dag i Dag.

6.

Askeladden, som kappaad med Troldet.

Der var engang en Bonde, som havde tre Sønner; han var i smaa Omstændigheder og gammel og svag, og Sønnerne vilde ikke tage sig Noget til. Til Gaarden hørte en stor, god Skov, og den vilde Faderen at Gutterne skulde hugge i og see at faae betalt Noget paa Gjelden.

Langt om længe fik han dem ogsaa paa det Trav, og den Ældste skulde ud at hugge først. Da han var kommen bort i Skoven og begyndte at hugge paa en gammel, skjægget Gran, kom der et stort, digert Trold til ham. „Dersom du hugger i min Skov, skal jeg dræbe dig!" sagde Troldet. Da Gutten hørte det, kastede han Øxen og lagde hjem igjen, det bedste, han kunde. Han kom ganske forpustet hjem og fortalte det, som var hændt ham, men Faderen sagde, at han var et Harehjerte; Troldene havde aldrig skræmt ham fra at hugge, da han var ung, meente han.

Den anden Dag skulde den anden Søn afsted, og da gik det netop lige eens. Da han vel havde hugget nogle Hug i Granen, kom Troldet ogsaa til ham og sagde: „Dersom du hugger i min Skov, skal jeg dræbe dig!" Gutten turde knap see paa ham; kastede Øxen og tog til Beens ligesom Broderen, og vel saa fort. Da han kom hjem igjen, blev Faderen atter vred og sagde, at aldrig Troldene havde skræmt ham, da han var ung.

Den tredie Dag vilde Askeladden i Veien. „Ja du," sagde de

to Ældste, „du skal vel gjøre det færdigt, du som aldrig har været ude gjennem Døren." Han svarede ikke Noget paa det, Askeladden; men bad bare om at faae dygtig Niste med sig. Moderen havde ingen Suul, og hængte derfor Gryden paa, for at briste Lidt til ham; det fik han i Skræppen og lagde af Gaarde. Da han havde hugget en liden Stund, kom Troldet ogsaa til ham og sagde: „Dersom du hugger i min Skov, skal jeg dræbe dig!" Men Gutten var ikke seen; han sprang bort i Skræppen efter Osten og krystede den, saa Mysen skvat. „Tier du ikke," sagde han til Troldet — „skal jeg klemme dig, som jeg klemmer Vandet af denne hvide Stenen!" „Nei, Kjære, spar mig!" sagde Troldet, „jeg skal hjælpe dig at hugge." Ja, paa de Vilkaar sparede da Gutten ham, og Troldet var dygtig til at hugge, saa de fik fældet og ophugget mange Tylter om Dagen. Da det led mod Kvelden, sagde Troldet: „Nu kan du følge mig hjem, der er nærmere til mig end til dig." Ja, Gutten blev med, og da de kom hjem til Troldet, skulde det gjøre op Ilden paa Skorstenen, mens Gutten skulde gaae efter Vand til Grødgryden; men der stod to Jernbøtter, saa store og tunge, at han ikke engang orkede at løfte dem af Flekken. Saa sagde Gutten: „Det er ikke værdt at tage med sig disse Fingerbørerne; jeg vil gaae efter hele Brønden, jeg." „Nei, kjære Vene!" sagde Troldet, „jeg kan ikke miste Brønden min; gjør du op Ilden, saa skal jeg gaae efter Vand."

Da han kom tilbage med Vandet, kogte de op en dygtig stor Grødgryde. „Det er det samme" — sagde Gutten — „vil du som jeg, skal vi kapæde?" „Aa ja!" svarede Troldet, for

det tænkte han altid han skulde staae sig i. Ja, de satte sig, til Bords, men Gutten tog uformærket Skindskræppen og knyttede foran sig, og saa øste han Meer i Skræppen, end han aad selv. Da Skræppen var fuld, tog han sin Tollekniv op, og rispede en Flige i Skræppen. Troldet saa paa ham, men sagde ikke Noget. Da de havde ædt en god Stund til, lagde Troldet Skeen bort; „nei nu orker jeg ikke meer!" sagde han. „Du skal æde!", svarede Gutten — „jeg er knap halvmæt endnu, jeg. Gjør du, som jeg gjorde, og skjær et Hul paa Maven, saa æder du saa Meget, du vil." „Men det gjør vel gruelig ondt?" spurgte Troldet. „Aa, ikke Noget som er at tale om," svarede Gutten. Saa gjorde Troldet som Gutten sagde, og saa kan En vel vide, han satte Livet til; men Gutten tog alt det Sølv og Guld som fandtes i Bjerget og gik hjem med. Med det kunde han sagtens faae betalt Noget paa Gjelden.

7.

Om Gutten, som gik til Nordenvinden, og krævede Melet igjen.

Der var engang en gammel Kone, som havde en Søn, og da hun var meget usſel og skrøbelig, saa skulde Gutten, Søn hendes, gaae paa Stabburet for hende efter Meel til Middagsmaden.

Men da han kom ud paa Stabburstrappen, saa kom Nordenvinden fygende, tog Melet fra ham og foer hen igjennem Luften med det; Gutten gik paa Nyt ind paa Stabburet efter Mere, men da han kom ud paa Trappen, kom Nordenvinden igjen fygende og tog Melet fra ham, og saaledes gik det ogsaa den tredie Gang. Herover blev Gutten meget vred, og da han syntes at det var urimeligt, at Nordenvinden skulde fare saaledes frem, saa tænkte han, han fik lede ham op og kræve Melet tilbage.

Han lagde da afsted, men Veien var lang, og han gik og han gik, og saa kom han endelig til Nordenvinden. „God Dag," sagde Gutten, „og Tak for Sidst." „God Dag," — svarede Nordenvinden — han var saa grov i Maalet — „og selv Tak for Sidst." „Hvad vil du?" sagde han videre. „Aa," svarede Gutten, „jeg vilde nok bede dig, om du vil være saa god at lade mig faae igjen det Melet, du tog fra mig paa Stabburstrappen, for Lidet har vi, og naar du skal fare saaledes og tage det Gran, vi har, saa bliver der ikke andet end Sultihjel." „Jeg har ikke noget Meel," sagde Nordenvinden, „men siden du er saa nødig, skal du faae en Dug, som skaffer dig Alt, hvad du kan ønske, naar du bare siger: „Dug bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter!"

Hermed var Gutten vel fornøiet. Men da Veien var saa lang, at han ikke kunde naae hjem om Dagen, gik han ind til en Gjestgiver paa Veien, og da de, som vare der, skulde til at spise til Aftens, lagde han Dugen paa et Bord, som stod i Krogen, og sagde: „Dug bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter." Aldrig før havde han sagt det, saa gjorde

Dugen det, og Alle syntes, det var en herlig Ting, men især Gjestgiverkonen. Da det derfor led ud paa Natten, saa Alle sov, tog hun Guttens Dug og lagde en anden i Stedet, som var akkurat ligedan, som den, han havde faaet af Nordenvinden, men som ikke kunde dække op med tørt Brød engang.

Da Gutten vaagnede, tog han Dugen sin og gik afsted med, og den Dagen kom han hjem til Moderen: „Nu," sagde han, „har jeg været hos Nordenvinden — det var en skikkelig Mand, for han gav mig denne Dugen, og naar jeg bare siger til den: „Dug bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter, saa faaer jeg al den Mad, jeg kan ønske mig." „Ja, det veed jeg vist," sagde Moderen, „men jeg troer det ikke, førend jeg seer det." Gutten skyndte sig, satte frem et Bord, lagde Dugen paa det og sagde: „Dug bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter;" men Dugen dækkede ikke engang op med en Bid Brød.

„Der bliver ikke andet Raad for, end at jeg faaer gaae til Nordenvinden igjen da," sagde Gutten og lagde afsted. Ud paa Eftermiddagen kom han did, hvor Nordenvinden boede. „God Kveld," sagde Gutten. „God Kveld," sagde Nordenvinden. „Jeg vil nok have Ret for Melet, du tog fra mig," sagde Gutten, „for den Dugen, jeg fik, duede ikke noget." „Jeg har ikke noget Meel," sagde Nordenvinden, „men der har du en Buk, som gjør bare Gulddukater, naar du blot siger: „Min Buk! gjør Penge." Den syntes Gutten godt om; men da det var saa langt hjem, at han ikke kunde række did den Dag, saa tog han igjen Nattekvarteer hos Gjestgiveren. Førend han for-

langte Noget, prøvede han Bukken, for at see om det ogsaa var sandt, hvad Nordenvinden havde sagt, og det forholdt sig ganske rigtigt; men da Gjestgiveren saa dette, syntes han, det var en prægtig Buk, og da Gutten vel var falden i Søvn, saa tog han en anden, som nok ikke gjorde Guldbukater, og satte i Stedet.

Morgenen efter gik Gutten afsted, og da han kom hjem til sin Moder, sagde han: „Nordenvinden er en snild Mand alligevel; nu gav han mig en Buk, som kan gjøre Guldbukater, bare jeg siger: „Min Buk, gjør Penge!“ „Det veed jeg vist,“ sagde Moderen, „det er ikke Andet end Snak, og jeg troer det ikke, førend jeg seer det.“ „Min Buk, gjør Penge!“ sagde Gutten; men det blev ikke Penge, det Bukken gjorde. Han gik da igjen til Nordenvinden og sagde, at Bukken ikke duede noget, og at han vilde have Ret for Melet. „Ja, nu har jeg ikke noget Andet at give dig,“ sagde Nordenvinden, „end den gamle Kjæppen, som staaer borte i Krogen, men den er slig, at naar du siger: „min Kjæp, slaa paa!“ saa slaaer den, lige til du siger: „min Kjæp stille!“ — Da Veien hjem igjen var lang, saa gik Gutten ogsaa den Kveld ind til Gjestgiveren; men da han halvveis kunde forstaae, hvorledes det var gaaet med Dugen og Bukken, saa lagde han sig strax til at snorke paa Bænken, og lod som han sov. Gjæstgiveren, som nok kunde skjønne, at Kjæppen ogsaa duede til Noget, ledte op en, der lignede den, og vilde sætte den i Stedet, da han hørte at Gutten snorkede; men i det Samme Gjestgiveren skulde tage den, raabte Gutten: „Min Kjæp slaa paa!“ Kjæppen til at banke Gjestgiveren, saa at han hoppede baade over Borde og Bænke og raabte og skreg:

„Aa Herregud! Aa Herregud! Lad Kjæppen være rolig, ellers slaaer den mig ihjel; du skal faae igjen baade Dugen og Bukken." Da Gutten syntes, Gjestgiveren havde faaet Nok, sagde han: „Min Kjæp, stille!" tog Dugen og puttede i Lommen og Kjæppen i Haanden, bandt en Snor om Hornene paa Bukken, og gik hjem med Alt. Det var god Ret for Melet! —

8.

Jomfru Maria som Gudmoder.

Langt, langt borte i en stor Skov, boede engang et Par fattige Folk. Konen kom i Barselseng, og fødte et Barn, en vakker Datter; men da de vare fattige, vidste de ikke, hvorledes de skulde faae Barnet til Daaben. Manden maatte da en Dag gaae ud, forat see at faae Faddere, som selv kunde offre; han gik hele Dagen, baade til den Ene og den Anden, men Alle sagde de, at de vel vilde være Fadder, men Ingen syntes, han havde Raad til at offre selv. Da han mod Aftenen gik hjem igjen, mødte han et deiligt Fruentimmer, der havde prægtige Klæder paa og saa saa inderlig god og venlig ud; hun tilbød sig at skaffe Barnet til Daaben, men siden vilde hun beholde det. Manden svarede, at han først maatte spørge sin Kone, hvad hun vilde; men da han kom hjem og fortalte det, sagde Konen reent ud

nei. Den anden Dag gik Manden igjen ud, men Ingen vilde være Faddere, naar de selv skulde offre, og alt han bad, saa hjalp det ikke. Da han mod Aftenen atter gik hjem, mødte han igjen det deilige Fruentimmer, som saa saa blid ud, og hun gjorde igjen det samme Tilbud. Han fortalte paany Konen det, som var hændt ham, og hun sagde da, at dersom han heller ikke den næste Dag kunde faae Faddere til Barnet, saa fik de vel lade Fruentimmeret faae det, siden hun saa saa god og venlig ud. Den tredie Dag, Manden gik ud, fik han heller ingen Faddere, og da han igjen om Aftenen mødte det venlige Fruentimmer, lovede han at overlade hende Barnet, naar hun vilde skaffe det Daab og Kristendom. Om Morgenen kom hun derfor til det Sted, hvor Manden boede, i Følge med to Mandfolk, tog Barnet og reiste til Kirke med det, og der blev det døbt. Derpaa tog hun det hjem med sig, og der levede den lille Pige hos hende i flere Aar, og Fostermoderen var altid god og venlig mod hende.

Da Pigebarnet var bleven saa stor, at hun lærte at skjønne, lavede Fostermoderen sig til at reise bort. „Du kan faae Lov at gaae om i alle Værelserne, hvor du vil“ — sagde hun til Pigen — „kun ikke i de tre Kammere, jeg nu viser dig.“ Derpaa reiste hun. Men Pigen kunde alligevel ikke lade være at lukke lidt paa den ene Kammerdør, og vips! saa fløi der en Stjerne ud. Da Fostermoderen kom tilbage, blev hun meget ilde tilmode over at Stjernen var fløien ud, og tillige blev hun vred paa Fosterdatteren og truede hende med at jage hende bort fra sig; men Barnet græd og bad for sig, saa fik hun dog Lov at blive. Om en Tid igjen skulde Fostermoderen atter reise bort, og saa

forbød hun igjen Pigen at gaae ind i de to Kammere, hvor hun ikke havde været. Denne lovede at tage sig vare, men da hun havde gaaet en Tid alene, og tænkt og pønset paa, hvad der vel kunde være inde i det andet Kammer, kunde hun ikke holde sig fra at gløtte lidt paa Døren, for at titte ind, og vips! saa fløi Maauen ud. Da Fostermoderen kom tilbage, og saa at Maanen var sluppen ud, blev hun meget bedrøvet og sagde til Pigebarnet, at nu kunde hun slet ikke længer beholde hende hos sig, nu maatte hun bort. Men Pigen græd saa hjertelig, og bad saa vakkert for sig, og saa fik hun dog ogsaa denne Gang Lov til at blive igjen. Om nogen Tid skulde atter Fostermoderen reise bort, og da lagde hun Pigen, som nu allerede var halvvoxen, ret alvorligt paa Hjerte, at hun slet ikke maatte prøve paa at gaae ind i eller see ind i det tredie Kammer. Men da Fostermoderen havde været borte i nogen Tid, og Pigen havde gaaet alene og kjedet sig længe, tænkte hun: Gud, hvor moersomt det skulde være at see lidt ind i det tredie Kammer! Hun tænkte først, at hun ikke vilde gjøre det alligevel, for Fostermoderens Skyld; men da hun anden Gang faldt paa det, kunde hun ikke bare sig længere; hun syntes, at hun endelig skulde og maatte see ind i Kammeret, og hun gløttede lidt paa Døren, og vips! saa fløi Solen ud. Da Fostermoderen nu kom tilbage og saa at Solen var fløien ud, blev hun hjertelig bedrøvet, og sagde, at nu kunde Pigen slet ikke længer faa Lov at være hos hende. Fosterdatteren græd og bad endnu vakrere end før, men det hjalp ikke. — „Nei, nu maa jeg straffe dig," sagde Moderen — „men du kan have Valget: enten du vil blive det allersmuk-

teste Fruentimmer, og ikke kunne tale, eller du vil blive det allerstyggeste, og kunne tale. Men bort fra mig maa du." Pigen sagde: „Saa vil jeg helst blive vakker;" og det blev hun ogsaa, men fra den Tid var hun stum.

Da hun var kommen bort fra Fostermoderen, gik hun og vandrede gjennem en stor, stor Skov, men alt hun gik, blev der aldrig Ende paa den. Da det led mod Kvelden, klov hun op i et høit Træ, som stod lige over en Kilde, og satte sig der til at sove om Natten. Tæt ved laa et Slot, og fra det kom der tidlig om Morgenen en Terne, der skulde hente Vand af Kilden, Pigen sad over, til Prindsens Thе. Ternen saa det deilige Ansigt i Kilden og troede, det var hende selv; saa kastede hun Vandbøtten, løb hjem igjen og slog paa Nakken og sagde: „Er jeg saa deilig, saa er jeg sagtens for god til at gaae og bære Vand." En Anden skulde da efter Vandet, men det gik lige eens med hende: hun kom ogsaa tilbage, og sagde at hun var for vakker og for god til at gaae til Kilden efter Vand til Prindsen. Saa gik Prindsen selv, for han havde Lyst til at see, hvorledes dette hang sammen. Da han kom til Kilden, fik han ogsaa see Billedet, og strax saa han op; der blev han da vaer den deilige Pige, som sad oppe i Træet. Han lokkede hende ned og tog hende hjem med sig, og vilde endelig have hende til sin Dronning, fordi hun var saa smuk; men hans Moder, som endnu levede, vilde ikke; „hun kan ikke tale" — sagde hun — „og det kan gjerne være et Trold=Menneske." Men Prindsen gav sig ikke tilfreds førend han fik hende. Da de havde levet sammen en Tid, blev hun frugtsommelig, og da hun skulde føde, løb

Prindsen satte en stærk Vagt omkring hende; men i Fødselsstimen søvnede Allesammen, og da hun havde født, kom hendes Fostermoder, skar Barnet i Lillefingeren og smurte Dronningen om Munden og paa Fingrene med Blodet og sagde til hende: „Nu skal du blive saa bedrøvet, som jeg var, da du havde sluppet ud Stjernen;" og saa blev hun borte med Barnet. Da de, der vare satte til Vagt, vaagnede, troede de, Dronningen havde ædt sit eget Barn, og den gamle Dronning vilde have hende brændt, men Prindsen holdt saa hjertelig af hende, og han fik endelig bedet hende fri for Straffen, men det var med Nød og Neppe. Anden Gang den unge Dronning skulde i Barselseng, blev der sat dobbelt saa stærk Vagt som forrige Gang. Men det gik netop ligedan som før; kun med den Forskjel, at Fostermoderen sagde til hende: „Nu skal du blive saa bedrøvet som jeg var, da du havde sluppet Maanen ud." Dronningen græd og bad — for naar Fostermoderen var der, kunde hun tale — men det hjalp ikke. Nu vilde den gamle Dronning endelig have hende brændt, men Prindsen fik dog ogsaa den Gang bedet hende fri. Da Dronningen skulde i den tredie Barselseng, blev der sat tredobbelt Vagt omkring hende, men det gik igjen lige eens: Fostermoderen kom mens Vagten sov, tog Barnet og skar det i Lillefingeren og smurte Dronningen om Munden med Blodet; og saa sagde hun, nu skulde Dronningen blive saa bedrøvet, som hun selv havde været, da Solen var sluppen ud. Nu kunde Prindsen ikke paa nogen Maade faae reddet hende; hun maatte og skulde brændes. Men just i det samme de ledte hende op paa Baalet, fik de med Eet see Fostermoderen, der kom med alle tre Bør-

nene; de twende ledte hun ved Haanden og det tredie bar hun paa Armen. Hun gik hen til den unge Dronning og sagde: „Her er Børnene dine; nu skal du faae dem igjen. Jeg er Jomfru Maria, og saa bedrøvet som du nu har været, var jeg, da du havde sluppet ud Solen, Maanen og Stjernen. Nu har du lidt Straf for det, du gjorde, og fra nu af skal du igjen kunne tale." Hvor glade Dronningen og Prindsen bleve, kan Alle let tænke sig, men Ingen kan sige det; de vare siden altid lykkelige, og Prindsens Moder holdt ogsaa af den unge Dronning fra den Tid af.

9.

De tre Prindsesser i Hvidtenland.

Det var engang en Fisker, som boede tæt ved Slottet og fiskede til Kongens Bord. En Dag, han var ude at fiske, fik han slet Intet; han kunde bære sig ad, som han vilde, og mede og angle, saa hang der ikke et Been paa Krogen; men da det led langt paa Dagen, dukkede et Hoved op af Vandet og sagde: „Faaer jeg det, som Konen din bærer under Bæltet, skal du faae Fisk nok." Manden svarede strax ja, for han vidste ikke af, at hun var frugtsommelig. Siden fik han da Fisk om Dagen, kan hænde, og det saa Meget, han vilde have. Men da han kom

hjem om Aftenen og fortalte, hvorledes han havde faaet al Fisken, begyndte Konen at jamre sig og græde, og bad Gud trøste og bedre sig for det Løfte, Manden havde gjort; for hun bar et Barn under Bæltet, sagde hun. Det blev snart fortalt oppe paa Slottet, at Konen var saa bedrøvet, og da Kongen fik høre det og fik spurgt Aarsagen dertil, lovede han, at han vilde tage Barnet til sig og see at redde det. Det led med det skred, og da Tiden var omme, fødte Konen et Guttebarn; det tog da Kongen til sig og opdrog det som sin egen Søn, ligetil Gutten var voxen. Da bad denne en Dag at han maatte faae Lov at følge sin Fader ud at fiske; han havde saadan inderlig Lyst til det, sagde han. Kongen vilde nødig tillade det, men endelig fik Gutten Lov, han blev med Faderen, og det gik godt og vel nok hele Dagen, ligetil de kom til Lands om Aftenen. Da havde Sønnen glemt efter sig Lommetørklædet sit, det vilde han springe ud i Baaden efter. Men med det samme han kom udi, begyndte Baaden at gaae med ham, saa det fossede om den, og alt Gutten holdt imod med Aarene, saa hjalp det ikke; det gik og det gik hele Natten, og endelig kom han langt, langt bort til en hvid Strand. Der gik han i Land, og da han havde gaaet et Stykke frem, mødte han en gammel Mand med et hvidt, sidt Skjæg. „Hvad hedder det her?" sagde Gutten. „Hvidtenland," svarede Manden, og saa bad han Gutten sige sig, hvor han var fra, og hvad han vilde, og det fortalte Gutten ham. „Ja," sagde Manden, „naar du nu gaaer frem langs med Stranden her, saa kommer du til tre Prindsesser, som staae i Jorden, saa blot Hovedet er oppe. Saa raaber den

Første — det er den Ældste — og beder dig saa vakkert komme til sig, og hjælpe sig, og det gjør den Anden ogsaa; men Ingen af dem skal du gaae hen til; skynd dig bare forbi dem, som du aldrig hørte eller saa dem. Men den Tredie skal du gaae hen til og gjøre det, hun beder dig om; det bliver din Lykke, det."

Da Gutten kom til den første af Prindsesserne, raabte hun til ham og bad ham saa inderlig vakkert, at han skulde komme hen til hende, men han gik, som han aldrig saa hende; lige eens gik han forbi den anden; men den tredie gik han bort til. „Vil du gjøre det, jeg siger dig, skal du faae hvem af os tre, du vil," sagde Prindsessen. Ja, det vilde han gjerne; og saa fortalte hun, at dem tre havde tre Trold sat ned i Jorden der; men før havde de boet paa det Slot, han kunde see borte i Skoven. „Nu skal du gaae ind i Slottet, og lade Troldene pidske dig een Nat for hver af os," sagde hun; „orker du taale det, saa frelser du os." Ja, svarede Gutten, det skulde han nok prøve. „Naar du gaaer ind," sagde Prindsessen videre, „staaer der to Løver i Porten, men naar du bare gaaer midt imellem dem, saa gjøre de dig Intet. Gaa saa ligefrem ind i et mørkt, lille Værelse; der lægger du dig. Saa kommer Troldet og slaaer dig; men saa skal du tage den Flaske, som hænger paa Væggen, og smøre dig der, han har slaaet dig, saa er du lige god igjen. Grib saa det Sværd, som hænger ved Siden af Flasken og hug Troldet ihjel". Ja, han gjorde, som Prindsessen sagde, han gik midt imellem Løverne, som om han ikke saa dem, og lige ind i det lille Kammer, og der lagde han sig. Første Natten kom der et

Trold med tre Hoveder og tre Riis og pidskede Gutten syndigt; men han holdt ud, til Troldet var færdig, saa tog han Flasken og smurte sig, og Sværdet og hug Troldet ihjel med. Da han saa kom ud om Morgenen, stod Prindsesserne over Jorden til Bæltet. Den anden Nat gik det lige eens; men det Trold, som da kom, havde sex Hoveder og sex Riis, og det pidskede ham endnu værre end det forrige; men da han den Morgen kom ud, stod Prindsesserne over Jorden til Smallæggen. Tredie Nat kom der et Trold, som havde ni Hoveder og ni Riis, og slog og pidskede Gutten saa længe, at han tilsidst daanede; saa tog Troldet ham og kastede ham mod Væggen, og derved faldt Krukken ned, saa det skvat ud over ham, og saa blev han lige god igjen. Han var da ikke seen; han greb Sværdet og hug Troldet ihjel, og da han den Morgen kom ud af Slottet, stod Prindsesserne heelt ovenpaa Jorden. Saa tog han den yngste af dem til sin Dronning og levede godt og vel med hende i lang Tid.

Men endelig fik han Lyst at reise hjem lidt og see til sine Forældre. Det syntes hans Dronning ikke om; men da han længtes saa meget og endelig maatte og skulde afsted, sagde hun til ham: „Eet skal du love mig, at du blot gjør det, som din Fader beder dig, men ikke det, din Moder beder dig," og det lovede han. Saa gav hun ham en Ring, som var saadan, at den, som havde den paa, kunde ønske to Ting, hvad han vilde. Han ønskede sig da hjem, og Forældrene kunde ikke nok forundre sig over, hvor prægtig og gjild han var.

Da han havde været hjemme nogle Dage, vilde Moderen,

han skulde gaae op til Slottet og vise Kongen, hvilken en Mand der nu var bleven af ham. Faderen sagde: „Nei, det bør han ikke gjøre, for saa kan vi ikke have nogen Glæde af ham den Stunden;" men det hjalp ikke, Moderen tiggede og bad ham saalænge, til han gik. Da han kom derop, var han prægtigere baade i Klæder og Alting end den anden Konge; det syntes denne nu ikke ret om, og saa sagde han: „Ja, men nu kan du see, hvordan min Dronning er; jeg kan ikke faae see din, jeg. Jeg troer ikke, du har saa deilig Dronning." „Gud give, hun stod her, skulde du faae see det!" sagde den unge Kongen, og strax saa stod hun der. Men hun var meget bedrøvet og sagde til ham: „Hvorfor led du ikke mig ad, og hørte efter hvad din Fader sagde dig? Nu maa jeg strax hjem igjen, jeg, og du har brugt begge Ønskerne dine." Dermed knyttede hun en Ring i hans Haar, som Navnet hendes stod paa, og ønskede sig saa hjem.

Da blev den unge Konge hjertelig bedrøvet og gik Dag ud og Dag ind og tænkte bare paa, hvorledes han skulde komme tilbage til sin Dronning. Jeg faaer see, om jeg ingensteds kan faae spurgt, hvor Hvidtenland er, — tænkte han og begav sig saa ud i Verden. Da han havde gaaet en Stund, kom han til et Bjerg; der mødte han En, som var Herre over alle Dyrene i Skoven — for de kom, naar han blæste i et Horn, han havde — og saa spurgte Kongen efter Hvidtenland. „Ja jeg veed det ikke," svarede han, „men jeg skal spørge Dyrene mine." Derpaa blæste han ind disse og spurgte, om Nogen af dem vidste hvor Hvidtenland laa; men der var Ingen, som vidste det.

Saa gav Manden ham et Par Ski; „naar du staaer paa disse," sagde han, „kommer du til min Broder, som boer hundrede Mile herifra; han er Herre over alle Fuglene i Luften; spørg ham! Naar du er kommen frem, saa vender du bare Skierne saaledes at Odden staaer hidover, saa gaae de hjem af sig selv." Da Kongen kom did, vendte han Skierne saaledes som Herren over Dyrene havde sagt, og saa gik de tilbage.

Han spurgte igjen efter Hvidtenland, og Manden blæste ind alle Fuglene og spurgte om Nogen af dem vidste, hvor Hvidtenland laa? Nei, ingen vidste det. Længe efter de andre Fugle kom ogsaa en gammel Ørn, hun havde været borte i ti runde Aar; men hun vidste det ikke heller. „Ja, ja," sagde Manden, „saa skal du faae laant et Par Ski af mig; naar du staaer paa dem, saa kommer du til min Broder, som boer hundrede Miil herifra; han er Herre over alle Fiskene i Havet; du faaer spørge ham. Men glem ikke at vende Skierne igjen!" Kongen takkede, steg paa Skiene, og da han var kommen til ham, der var Herre over Fiskene i Havet, vendte han dem, og saa gik de tilbage, ligesom de forrige; derpaa spurgte han efter Hvidtenland igjen.

Manden blæste da ind Fiskene, men ingen vidste Besked; endelig kom en gammel, gammel Gjedde, han havde megen Møie med at faae blæst ind. Da han spurgte hende, sagde hun: „Jo, der er jeg vel kjendt; for nu har jeg været Kokke der i ti Aar. Imorgen skal jeg did igjen; for da skal den Dronning, som Kongen blev borte for, have Bryllup med en Anden." „Siden det er saa, skal jeg sige dig et Raad," sagde Manden. „Her borte paa en Myr staae tre Brødre, som har staaet der i hundrede Aar og

slaaets om en Hat, en Kappe og et Par Støvler; naar En har de tre Ting, kan han gjøre sig usynlig og ønske sig saa langt, han vil. Du kan sige til dem, at du vil prøve Tingene og siden afsige Dom imellem dem." Ja, Kongen takkede for sig, gik og gjorde saa. „Hvad er det I staae her og slaaes evig og evindelig om?" sagde han til Brødrene; „lad mig prøve Tingene, skal jeg dømme imellem Jer." Det vilde de gjerne, men da han havde faaet Hatten, Kappen og Støvlerne sagde han: „Naar vi træffes næste Gang, skal I faae høre Dommen!" og dermed ønskede han sig afsted.

Medens han foer i Luften, kom han i Følge med Nordenvinden. „Hvor skal du hen?" sagde Nordenvinden. „Til Hvidtenland," sagde Kongen, og dermed fortalte han, hvad der var hændt ham. „Ja," sagde Nordenvinden, „du farer sagtens lidt fortere du; jeg skal nu ind i hver Krog og guste og blæse, jeg. Men naar du kommer frem, saa stil dig paa Trappen, ved Siden af Døren, saa skal jeg komme susende, som jeg vilde blæse ned hele Slottet. Naar da Prindsen, som skal have Dronningen din, kommer ud og skal see, hvad der er paa Færde, saa tager du ham i Nakken og kaster ham ud, saa skal jeg nok prøve at faae ham af Gaarde." Ja, som Nordenvinden havde sagt, gjorde Kongen; han stillede sig paa Trappen, og da Nordenvinden kom susende og brusende og tog et Tag i Væggen paa Slottet, saa det rystede, gik Prindsen ud for at see hvad der var paa Færde; men med det samme han kom, tog Kongen ham i Nakken og kastede ham ud, og saa tog Nordenvinden ham og reiste med ham. Da han var bleven af med ham, gik

Kongen ind i Slottet. Først kjendte ikke Dronningen ham, fordi han var bleven saa mager og bleg, ved det han havde vandret saalænge og været saa sorgfuld; men da han viste hende Ringen, blev hun hjertelig glad, og saa blev det rette Bryllup holdt, saa det spurgtes baade vidt og bredt.

10.

Somme Kjærringer er slige!

Der var engang en Mand og en Kone, som skulde saae, men de havde ikke Saaekorn og heller ingen Penge at kjøbe for. En eneste Ko havde de, og den skulde Manden gaae til Byen med og sælge for at faae Penge til Saaekorn for. Men da det kom til Stykket, turde Konen ikke lade Manden reise, fordi hun var bange, han skulde drikke Pengene op. Hun gik da selv afsted med Koen og tog desuden med sig en Høne.

Nær ved Byen mødte hun en Slagter. „Skal du sælge den Koen, Mo'er?" spurgte han. „Ja, jeg skal nok det," sagde hun. „Hvad forlanger du for den, da?" „Jeg faaer vel have en Mark for Koen, men Hønen skal du have for ti Daler," sagde hun. „Ja," svarede han, „Hønen har jeg ikke noget Brug for, og den bliver du nok kvit, naar du kommer til Byen, men for Koen skal jeg give dig en Mark." Hun solgte sin Ko og

fik fin Mark, men der var ingen i Byen, som vilde give ti Daler for en tør, skabbet Høne. Konen gik derfor tilbage til Slagteren igjen og sagde: „Jeg bliver ikke kvit Hønen jeg, Fa'er! du faaer nok tage den ogsaa du, som blev ved Koen." „Det skal vi vel komme ud af," sagde Slagteren. Derpaa trakterede han hende med Mad, og gav hende saa meget Brændeviin, at hun blev drukken og gik baade fra Sands og Samling.

Medens hun sov ud, dyppede Slagteren hende i en Tjæretønde og lagde hende siden i en Fjærhaug.

Da hun vaagnede, var hun fjæret over det Hele og begyndte at undre sig: „Er det mig eller er det ikke mig? Nei det kan aldrig være mig! det maa være en stor underlig Fugl. Men hvorledes skal jeg bære mig ad for at faae vide, om det er mig eller ikke mig? — Jo nu veed jeg, hvorledes jeg skal kunne skjønne, om det er mig: dersom Kalvene slikke mig, og Hunden ikke gjøer paa mig, naar jeg kommer hjem, saa er det mig!"

Hunden saa neppe saadant et Udyr, førend den begyndte at gjøe, som om der var baade Tyve og Skjælme paa Gaarden. „Nei det kan vist ikke være mig," sagde hun. Da hun kom i Fjøset, vilde Kalvene ikke slikke hende, fordi de kjendte den stramme Tjærelugt. „Nei, det kan ikke være mig, det maa være en underlig Fugl," sagde hun; krøb saa op paa Stabburstaget, begyndte at slaae med Armene, som det kunde være Vinger, og vilde til Veirs. Da Manden saa dette, kom han ud med Riflen og begyndte at sigte. „Aa skyd ikke, skyd ikke!" raabte Konen, „det er mig." „Er det dig," sagde Manden, „saa staa ikke der

som en Gjed, men kom ned og gjør Regnskab og Rigtighed for dig." Hun krøb da ned igjen, men havde ikke en eneste Skilling, thi den Mark, hun fik af Slagteren, havde hun kastet bort i Fuldskaben; og da Manden hørte dette, sagde han: „Du er ikke mere end en Gang til saa gal, som du har været," og han blev saa vred, at han sagde, han vilde gaae sin Vei fra Altsammen og aldrig komme tilbage, dersom han ikke traf tre andre Kjærringer, der vare ligesaa gale.

Han ranglede afsted, og da han var kommen et Stykke paa Veien fik han see en Kjærring, der løb ud og ind i en nyoptømret Hytte med et tomt Sold. Hvergang hun løb ind, kastede hun Forklædet over Soldet, som om hun havde Noget i det og hvælvede det paa Gulvet. „Hvorfor gjør I det, Moer?" spurgte han. „Aa, jeg vil bare bære ind lidt Sol," svarede hun, „men jeg veed ikke hvorledes det er: naar jeg er ude, har jeg Solen i Soldet, men naar jeg kommer ind, saa har jeg kastet den bort, og da jeg var i den gamle Hytten min, saa havde jeg Sol nok, skjønt jeg aldrig bar ind det Mindste; bare Nogen kunde skaffe mig Sol, skulde jeg gjerne give ham tre hundrede Daler". „Har I en Øx," sagde Manden, „saa skal jeg nok skaffe Jer Sol." Han fik sig en Øx og huggede Vindueshuller, for det havde Tømmermændene glemt; strax kom Solen ind, og han fik sine tre hundrede Daler. Det var Een, tænkte Manden, og gik afsted igjen.

Om en Stund kom han uden for et Huus, hvor der var et forfærdeligt Skrig og Skraal. Der gik han ind og fik see en Kjærring, som holdt paa at daske Manden sin i Hovedet med

et Banketræ; over Hovedet paa ham havde hun trukket en Skjorte uden noget Halsehul. „Vil I slaae ihjel Mand Jeres, I Mo'er?" spurgte han. „Nei," sagde hun, „jeg vil bare have Halsehul paa denne Skjorten." Manden streg og bar sig ilde og sagde: Gud trøste og bedre den, som skal have ny Skjorte paa. Dersom Nogen kunde lære Kjærringen min at faae Halsehul paa Skjorten paa en anden Maade, skulde jeg gjerne give ham tre hundrede Daler." „Det skal snart være gjort, kom bare med en Sax," sagde den Anden. Han fik en Sax, klippede Hul, og gik længere frem med sine tre Hundrede. „Det var den Anden", sagde han ved sig selv.

Langt om længe kom han til en Gaard, hvor han tænkte at hvile ud en Stund. Da han kom ind der, spurgte Kjærringen: „Hvor er I fra Fa'er?„ „Jeg er fra Ringerige," svarede han. „Aa nei, nei! er I fra Himmerige? saa kjender I vel han Peer Anden, salig Mand min da?" (Konen havde været gift tre Gange; hendes første og sidste Mænd vare slemme, derfor troede hun, at alene den Anden, der havde været snild, var bleven salig). „Ja, ham kjender jeg vel," sagde han, som gik omkring. „Hvordan staaer det til med ham nu da?" spurgte Konen. „Aa det er kleint med ham," svarede Ringerigingen, „han rangler gaardimellem der og har hverken Mad eller Klæder paa Kroppen — Penge er nu ikke at snakke om." „Gud naade mig for ham da!" raabte Kjærringen. „Han behøvede da ikke at gaae saa usfel han, som der var saa meget efter; her hænger et heelt Loft fuldt med Klæder, som hørte ham til, og et stort Skrin med Penge staaer her og. Dersom I vil tage det med, skal I

faae Hest og Kjærre at kjøre det frem med, og Hesten kan han beholde der, og paa Kjærren kan han sidde og kjøre gaardimellem, for han behøver da ikke at gaae." Ringerigingen fik et heelt Kjærrelæs med Klæder og et Skrin fuldt med blanke Sølvpenge og saa meget Mad og Drikke, som han vilde; da han havde faaet det, satte han sig paa, og kjørte sin Vei. „Det var den Tredie," sagde han ved sig selv. Men borte paa Jordet gik Konens tredie Mand og pløiede, og da han fik see En, som han ikke kjendte, reise af Gaarde med Hest og Redskab, gik han hjem og spurgte Kjærringen, hvad det var for En, der foer af Gaarde med den blaae Hesten. „Aa han," sagde hun, „der var en Mand fra Himmerige; han sagde, at det er saa usselt med han Peer Anden, salig Mand min, at han gaaer der gaardimellem og har hverken Klæder eller Penge, saa sendte jeg med ham alle disse gamle Klæder, som hang her efter ham, og det gamle Pengeskrinet, med Sølvpengene i." Manden forstod strax hvor dette bar hen, sadlede en Hest og foer af Gaarde i fuldt Fiirspring. Det varede ikke længe, førend han var tæt bagefter ham, som sad paa Kjærren og kjørte; men da den Anden mærkede det, kjørte han Hesten og Kjærren ind i Smaaskoven, nappede en Haandfuld Hestetagel af Hesten, og saa sprang han op i en Bakke, hvor han knyttede Hestetagelet fast i en Birk, og under den lagde han sig til at glane og stirre op i Skyerne. „Nei, nei, nei!" sagde han, ligesom for sig selv, da Peer Tredie kom ridende, „nei, nu har jeg aldrig seet saa Rart! nei, nu har jeg aldrig seet Magen!" Peer stod og saa paa ham en Stund og undrede sig over, hvad der gik ad ham; endelig saa spurgte

han: „Hvad ligger du der og koper paa?“ „Nei, aldrig saa jeg Magen!“ sagde den Anden; „der foer der En lige op til Himmels med en blaa Hest, her seer du Taglet hænger igjen i Birken, og der oppe i Skyerne seer du den blaae Hesten hans.“ Peer saa snart paa Skyerne, og snart paa ham, og sagde: „Jeg seer slet ikke noget Andet end Hestetaglet i Birken, jeg.“ Nei, du kan ikke see det heller, der du staaer,“ sagde den Anden, „men kom hid og læg dig netop her, og stir lige op, og saa maa du ikke vende Øinene bort fra Skyerne.“ Medens Peer Tredie laa og stirrede op i Skyerne, saa at hans Øine randt i Vand, tog Ringerigingen Hesten, satte sig op og reiste afsted baade med den og Kjærrelæsset. Da det begyndte at dure paa Veien, foer Peer Tredie op, men var saa forfjamset, fordi den Anden reiste afsted med Hestene hans, at han ikke sandsede at løbe efter, forend det var for seent.

Han var temmelig slukøret, da han kom hjem til Kjærringen, men da hun spurgte, hvor han havde gjort af Hesten, saa sagde han: „Jeg gav ham den ogsaa til Peer Anden, for jeg syntes ikke det var værdt, at han skulde sidde paa en Kjærre og skrangle gaardimellem i Himmerige; nu kan han sælge Kjærren, og kjøbe sig en Vogn at kjøre paa.“ „Det skal du have Tak for! Aldrig havde jeg troet du var saa snild en Mand,“ sagde Konen.

Da han nu kom hjem, han, som havde faaet de sex hundrede Daler og Kjærrelæsset med Klæderne og Pengene, saa han, at alle Jorderne vare pløiede og tilsaaede. Det Første, han spurgte Kjærringen om, var, hvor hun havde faaet Saae-

korn fra. „Aa," sagde hun, „jeg har altid hørt, at den som Noget saaer, han Noget faaer, saa saaede jeg det Saltet, som Nordfærden *) satte ind her, og hvis der bare kommer Regn, troer jeg nok, at det kommer brav op igjen." „Gal er du og gal bli'er du, saalænge du lever," sagde Manden, „men det kan nu være det samme, for de Andre ere ikke klogere end du."

11.

Hver synes bedst om sine Børn!

En Skytter gik engang i Skoven; saa mødte han Myrsnipen **). „Kjære Vene, skyd ikke mine Børn!" sagde Myrsnipen. „Hvad er det for nogen, som er dine Børn da?" spurgte Skytteren. „De vakreste Børnene, i Skoven gaae, er mine", svarede Snipen. „Jeg faaer vel ikke skyde dem da," sagde Skytteren. Men da han kom tilbage, havde han et heelt Knippe Myrsnipeunger i Haanden, som han havde skudt. „Au, au! hvorfor skjød du Børnene mine ligevel da!" sagde Snipen. „Var det dine disse?" spurgte Skytteren — „jeg skjød de styggeste jeg fandt, jeg." „Ak ja!" svarede Snipen, „veed du ikke, at Hver synes bedst om sine Børn?"

*) Dølerne der reise hjem med Færdingslæs.

**) Holtsneppen.

12.

En Friershistorie.

Der var engang en Gut, som skulde ud at frie. Blandt andre Steder kom han ogsaa til en Gaard, hvor Folkene vare i reen Fattigdom og Armod; men da Frieren kom, vilde de sagtens synes velstaaende, det kan En nok vide. Manden havde faaet eet nyt Ærme i Trøien sin. „Sid ned!" sagde han til Frieren — „men her er da saa støvet allesteds!" og saa gik han og gned og viskede paa Bænker og Borde med sit nye Trøieærme; den anden Arm holdt han paa Ryggen. Konen havde faaet een ny Sko; med den gik hun og spændte og sparkede paa Alting, Krakker og Stole; „her ligger saa meget i Veien, her er saa uryddigt!" sagde hun. Saa raabte de paa Datteren, at hun skulde komme og rydde op. Hun havde faaet ny Hue, derfor satte hun Hovedet ind igjennem Døren, og nikkede hid og did. „Jeg kan da ikke være allesteds, jeg heller!" sagde hun. Aa jo, det var Velstands Folk, Frieren var kommen til der.

13.

De tre Mostre.

Der var engang en fattig Mand, som boede i en Stue langt borte i Skoven, og nærede sig ved Skytteri. Han havde en

eneste Datter, der var særdeles smuk, og da Moderen tidlig var død og Pigen nu allerede var halvvoxen, sagde hun, at hun vilde bort til Folk, saa hun kunde lære at fortjene sit Brød, hun ogsaa. „Ja, min Datter,“ sagde Faderen, „rigtignok har du ikke lært Andet hos mig end at ribbe Fugl og stege, men du faaer vel prøve at tjene for dit Brød alligevel.“ Saa gik da Pigen ud at bede om Tjeneste, og da hun havde gaaet en Stund, kom hun til Kongsgaarden. Der blev hun, og Dronningen syntes saa vel om hende, at de øvrige Terner bleve ganske misundelige paa hende. De fandt derfor paa at sige til Dronningen, at Pigen havde sagt sig god for at spinde et Pund Hør i fire og tyve Timer, for Dronningen holdt særdeles meget af alle Slags Haandarbeider. „Ja, har du sagt det, skal du gjøre det“ — sagde Dronningen til hende —. „Men lidt længere Tid kan du vel faae.“ Pigen Stakkel turde ikke sige, at hun aldrig havde spundet, men bad bare om et Kammer for sig selv; det fik hun, og derop blev baaret Rok og Hør. Her sad hun nu og græd og var bedrøvet og vidste ikke sit arme Raad; hun stellede med Rokken, og snoede og dreiede paa den, og vidste ikke, hvorledes hun skulde bære sig ad — hun havde aldrig før seet en Hjulrok engang.

Men som hun saaledes sad, kom der en gammel Kone ind til hende; „hvad feiler dig, mit Barn?“ sagde hun. „Ak,“ svarede Pigen, „det kan vel ikke nytte, jeg siger dig det; du kan saa ikke hjælpe mig ligevel!“ „Der kan Ingen vide det,“ sagde Konen. „Kan hænde, jeg turde vide Raad for det alligevel jeg.“ Ja, jeg kan jo sagtens sige hende det, tænkte Pigen, og saa

fortalte hun da, at Medtjenerne hendes havde sat ud, at hun havde sagt sig god for at spinde et Pund Hør i fire og tyve Timer; „og jeg, min Stakkel," sagde hun, „har aldrig i mine Øine seet en Hjulrok, end sige, jeg skulde kunde spinde saa meget i et Jævndøgn." „Ja, det er samme det, Barn," sagde Konen; „vil du kalde mig Moster paa din Hædersdag, skal jeg spinde for dig jeg, saa kan du gaae bort og lægge dig til at sove." Ja, det vilde Pigen gjerne gjøre, og gik hen og lagde sig.

Om Morgenen, da hun vaagnede, laa al Hørren spunden paa Bordet, og det saa peent og fiint, at aldrig Nogen havde seet saa jævnt og vakkert Garn. Dronningen blev meget glad over det smukke Garnet hun havde faaet, og holdt endnu meer af Pigen end før. Men herover bleve de Øvrige endnu misundeligere paa hende, og saa fandt de paa at sige til Dronningen, at nu havde hun sagt sig god for at væve det Garn, hun havde spundet, i fire og tyve Timer. Dronningen sagde igjen, at havde hun sagt det, saa skulde hun gjøre det, men om det ikke netop blev' i fire og tyve Timer, saa kunde hun vel faae lidt længere Dag. Pigen turde heller ikke nu sige nei, men bad om et Kammer for sig selv, saa fik hun vel prøve. Der sad hun igjen og græd og bar sig ilde og vidste ikke, hvad hun skulde tage sig til; da kom der atter en gammel Kone ind og spurgte: „Hvad feiler dig, mit Barn?" Pigen vilde først ikke ud med det, men endelig fortalte hun hende, hvad hun var saa sorgmodig for. „Ja," svarede Konen, „det er det samme, vil du kalde mig Moster paa din Hædersdag, skal jeg væve for dig, saa kan du gaae bort og lægge dig til at sove." Ja, det vilde

Pigen gjerne gjøre, og saa gik hun hen og lagde sig. Da hun vaagnede, laa Bunken paa Bordet, vævet saa net og saa tæt, som væves kunde. Pigen tog Bunken og gik ned til Dronningen med, og hun blev meget glad over den smukke Væv, hun havde faaet, og holdt endnu mere af Pigen end før. Men derover bleve de Andre endda mere forbittrede paa hende og tænkte ikke paa Andet, end hvad de nu skulde finde paa at sige om hende.

Tilsidst fortalte de Dronningen, at nu havde hun sagt sig god for at sye op Vævbunken til Skjorter i fire og tyve Timer. Ja, det gik lige eens, som før, Pigen turde ikke sige, at hun ikke kunde sye; hun kom igjen op paa et Kammer for sig selv, og sad der og græd og var bedrøvet. Men saa kom der atter en gammel Kone til hende, som lovede at sye for hende, naar Pigen vilde kalde hende Moster paa sin Hædersdag; det lovede Pigen meer end gjerne, og siden gjorde hun, som Konen sagde, og gik hen og lagde sig til at sove. Om Morgenen da hun vaagnede, fandt hun Bunken opsyet til Skjorter, liggende paa Bordet; saa smuk Søm havde aldrig Nogen seet, og Skjorterne havde Navn og vare fuldt færdige. Da Dronningen fik see det Arbeide, blev hun saa glad i Sømmen, at hun slog Hænderne sammen; „for saa vakker Søm har jeg aldrig hverken havt eller seet," sagde hun, og siden holdt hun Pigen saa kjær, som sit eget Barn. „Dersom du nu vil have Prindsen, saa skal du faae ham," sagde hun til Pigen, „for du behøver aldrig at leie bort Nogenting; du kan sye og spinde og væve Altsammen selv." Da Pigen var smuk og Prindsen syntes vel om hende, blev der

strax Bryllup. Men allerbedst Prindsen vel havde sat sig til Brudebordet med hende, kom der en gammel, styg Kjærring ind med en lang Næse — den var vist tre Alen lang.

Saa stod Bruden op og neiede og sagde: „God Dag, Moster!" „Er det Moster til min Brud?" sagde Prindsen. Ja, hun var da det. „Ja, saa faaer hun vel sætte sig ind til Bordet da," sagde Prindsen, men baade han og de Andre syntes, hun var fæl at sidde til Bords med.

Men ret som det var, saa kom der igjen en gammel, styg Kjærring ind: hun havde en Bag saa tyk og bred, at hun med Nød og Neppe kunde komme ind igjennem Døren. Strax reiste Bruden sig op og hilste: „God Dag, Moster!" og Prindsen spurgte igjen om det var Moster til hans Brud. Begge svarede ja, og Prindsen sagde at naar saa var, saa fik vel hun ogsaa sætte sig ind til Bordet.

Men aldrig før hun havde sat sig, saa kom der atter en gammel, styg Kjærring, med Øine saa store som Tallerkener og saa røde og rindende, at det var fælt at see. Bruden reiste sig igjen og hilste: „God Dag, Moster!" og Prindsen bad ogsaa hende at sætte sig ind til Bordet, men glad var han ikke og han tænkte ved sig selv: Gud hjælpe mig for Mostre, min Brud har!" Da han havde siddet lidt, kunde han ikke bare sig, men spurgte: „Men hvorledes i al Verden kan da min Brud, som er saa deilig, have saa fæle og vanskabte Mostre?" „Det skal jeg nok sige dig," sagde den Ene. „Jeg var ligesaa vakker jeg som Bruden din, da jeg var paa hendes Alder; men det at jeg har faaet saa lang Næse, det kommer af at jeg stedse og bestan-

dig har siddet og hakket og nikket med Spinding, saa har Næsen min tøiet sig, til den er bleven saa lang som du nu seer den." „Og jeg," sagde den Anden, „ligesiden jeg var ung, har jeg siddet og skubbet frem og tilbage paa Vævsjælen, og derved er min Bag bleven saa stor og hoven, som du nu seer." Saa sagde den Tredie: „Ligefra jeg var ganske liden, har jeg siddet og stirret og syet, Nat og Dag; deraf ere Øinene mine blevne saa fæle og røde, og nu er der ikke længer noget Raad for dem." „Ja saa!" sagde Prindsen, „det var vel jeg fik vide det, for kan Folk blive saa stygge og fæle af det, saa skal da aldrig min Brud hverken spinde eller væve eller sye i sine Dage meer!"

14.

Enkesønnen.

Der var engang en fattig, fattig Enke, som kun havde een Søn. Hun trællede med Gutten, til han havde gaaet til Præsten, men saa sagde hun til ham, at nu kunde hun ikke føde ham længer; han fik ud at tjene for sit Brød. Gutten vandrede da ud i Verden, og da han havde gaaet en Dags Tid eller saa, mødte han en fremmed Mand. „Hvor skal du hen?" spurgte Manden. „Jeg skal ud i Verden at prøve at faae mig Tjeneste," sagde Gutten. „Vil du tjene hos mig?" „Aa ja, lige saa gjerne hos

dig, som hos en Anden," svarede Gutten. „Ja du skal have det godt hos mig," sagde Manden. „Du skal bare holde mig med Selskab og ikke gjøre nogen Ting forresten." Saa blev Gutten med ham, og levede vel med Mad og Drikke og havde Lidet eller Intet at bestille; men han saa heller aldrig et Menneske hos Manden.

En Dag saa sagde Manden til ham: „Nu reiser jeg bort i otte Dage; i den Tid faaer du være her alene, men du maa ikke gaae ind i noget af disse fire Værelserne her! Gjør du det, saa tager jeg Livet af dig, naar jeg kommer igjen." Nei, sagde Gutten, det skulde han nok ikke. Men da Manden havde været borte en tre, fire Dage, kunde Gutten ikke bare sig længer, men gik ind i det ene Kammer. Han saa sig rundt om, men saa ingen Ting, uden en Hylde over Døren, hvor der laa en Nypetornpidsk. Dette var rigtig Noget at forbyde mig saa strængt at see ogsaa det, tænkte Gutten. Da de sex Dage vare omme, kom Manden hjem igjen; „du har vel ikke været inde i noget af Kamrene?" sagde han. „Nei, det har jeg slet ikke," sagde Gutten. „Ja, det skal jeg snart see," og dermed gik han ind i det, som Gutten havde været i. „Jo du har været der alligevel," sagde han, „og nu skal du miste Livet." Gutten græd og bad for sig, og saa slap han da med Livet, men døgtig Hug fik han. Da det var overstaaet, vare de lige gode Venner igjen.

En Tid derefter reiste Manden atter bort; da vilde han være borte i fjorten Dage, men først forbød han igjen Gutten at gaae ind i noget af de Kamre, han ikke alt havde været i;

for det han havde været i, kunde han gjerne gaae ind i paany. Ja, det gik lige eens som forrige Gang, bare at Gutten nu holdt sig fra at gaae derind i otte Dage. I det Kammer saa han heller ikke Andet end en Hylde over Døren, med en Kampesteen og en Vandkrukke paa. Det var rigtig Noget at være saa ræd for ogsaa, tænkte Gutten igjen. Da Manden kom hjem, spurgte han om han havde været i noget af Kamrene; nei, var det ligt det, der havde Gutten ikke været. „Ja det skal jeg snart see," sagde Manden, og da han saa, han havde været der alligevel, sagde han: „Ja, nu sparer jeg dig ikke længer! nu skal du miste Livet!" men Gutten græd og bad for sig igjen, og saa slap han atter med Prygl, men det fik han da ogsaa saa meget, der kunde ligge paa ham. Men da han blev frisk igjen, levede han lige saa godt som før, og han og Manden vare lige gode Venner. En Tid derefter skulde Manden igjen reise og nu vilde han være borte i tre Uger, og saa forbød han Gutten paany at gaae ind i det tredie Kammer; hvis han gik der ind, kunde han ligesaa godt belave sig paa at miste Livet med det samme. Om fjorten Dage kunde Gutten ikke bare sig, han listede sig ind; men han saa slet ikke Noget derinde, uden en Lem paa Gulvet. Da han løftede paa den og saa ned igjennem, stod der en stor Kobberkjedel og puttrede og kogte dernede; men han saa ingen Ild under. Det var artigt at kjende om det er varmt, tænkte Gutten og stak Fingeren nedi; da han tog den op igjen, var den forgyldt over det Hele. Gutten skrabede og vaskede den, men Forgyldningen vilde ikke gaae af; saa bandt han en Fille om, og da Manden kom hjem og spurgte, hvad der feilede Fin-

geren hans, sagde Gutten, han havde skaaret sig saa stygt. Men Manden rev af Fillen og da saa han nok hvad der feilede Fingeren. Først vilde han dræbt Gutten, men da han græd og bad igjen, bankede han ham bare, saa at han laa tilsengs i tre Dage. Derpaa tog han en Krukke ned af Væggen og smurte ham med, saa blev Gutten lige friff igjen.

Om en Stund reiste Manden igjen bort, og skulde ikke komme igjen før om en Maaned. Men da sagde han til Gutten, at hvis han gik ind i det fjerde Kammer, saa maatte han aldrig tænke paa at beholde Liv. En to eller tre Uger holdt Gutten sig, men saa kunde han ikke bare sig igjen, han maatte og skulde ind i Kammeret, og saa smat han ind. Der stod en stor, sort Hest paa et Spiltoug, med et Glødtraug ved Hovedet og en Høkurv ved Halen. Gutten syntes, dette var uligt, han byttede om og satte Høkurven ved Hovedet. Saa sagde Hesten: „Siden du har saa godt Hjertelag, at du vil lade mig faae Mad, skal jeg frelse dig, jeg. Kommer Troldet nu hjem og finder dig, saa dræber han dig. Men nu skal du gaae op paa det Kammer, som er her lige over, og tage en Rustning af dem, som hænge der; og saa maa du endelig ikke tage nogen af de blanke, men den mest rustne du seer, den skal du tage; og Sværd og Saddel skal du søge dig ud paa samme Viis." Det gjorde Gutten; men det var tungt for ham at bære det Altsammen.

Da han kom tilbage, sagde Hesten, at nu skulde han klæde sig nøgen og gaae ned i Kjedlen, som stod og kogte i det andet Kammer, og lauge sig vel der. Jeg bliver vel fæl da, tænkte Gutten, men han gjorde det alligevel. Da han havde lauget sig,

blev han saa vakker og trind, og saa rød og hvid som Mælk og Blod, og meget stærkere end før. „Kjender du nogen Forandring?" spurgte Hesten. „Ja!" sagde Gutten. „Prøv at løfte mig," sagde Hesten; aa ja, det kunde han, og Sværdet svang han ogsaa som Ingenting. „Ja læg nu Sadlen paa mig," sagde Hesten, „og tag Rustningen paa dig, tag saa med Nypetornpidsken og Stenen og Vandflasken og Smurningskrukken, saa reise vi."

Da Gutten vel var kommen op paa Hesten, gik det afsted, saa han ikke vidste, hvorledes de kom frem. Han havde nu redet en Stund, saa sagde Hesten: „Jeg synes, jeg hører en Duur. Se dig om! kan du see Noget?" „Der kommer Mange, Mange efter os, vist et Snees!" sagde Gutten. „Ja, det er Troldet, det," sagde Hesten, „nu kommer han med Sine."

De red endda en Stund, indtil de, som kom efter begyndte at nærme sig. „Kast nu Tornepidsken bag over Axlen din," sagde Hesten, „men kast den vel langt fra mig!" Det gjorde Gutten, og i det samme voxte der op en svær, tyk Nypetornskov der. Saa red Gutten igjen et langt, langt Stykke, medens Troldet maatte hjem efter Noget at hugge sig gjennem Skoven med. Men om en Stund sagde Hesten igjen: „Se tilbage! kan du see Noget nu?" „Ja en heel Mængde," sagde Gutten, „som en stor Kirkealmue." „Ja det er Troldet, det; nu har han flere med sig. Kast nu ud Kampestenen, men kast den vel langt fra mig!"

Med det samme Gutten gjorde, som Hesten havde sagt, blev der et stort, sort Kampebjerg bag ham. Saa maatte Troldet hjem efter Noget at minere sig gjennem Bjerget med, og

medens Troldet gjorde det, red Gutten atter et godt Stykke frem. Men saa bad Hesten ham igjen see sig tilbage, og da saa han en Flok som en heel Krigshær; de vare saa blanke at det skinnede af dem. „Ja," sagde Hesten, „det er Troldet; nu har han alle Sine med sig. Slaa nu Vandflasken ud bag dig, men vogt dig vel, at du ikke spilder Noget paa mig!" Det gjorde Gutten, men hvorledes han bar sig ad, kom han til at spilde en Draabe paa Lænden. Saa blev der et stort, stort Vand, og ved de Draaber han spildte, kom Hesten til at staae langt udi Vandet; alligevel svømmede den dog til Lands. Da Troldene kom til Vandet, lagde de sig ned for at drikke det tomt, og saa slurkede de i sig, til de sprak. „Nu er vi kvit dem," sagde Hesten.

Da de nu havde reist i lang, lang Tid, kom de paa en grøn Slette i en Skov. „Klæd nu af dig hele Rustningen og tag blot dine fillede Klæder paa," sagde Hesten, „tag saa Sadlen af mig og slip mig, og hæng Alt inde i den store, indhule Lind her! Saa skal du gjøre dig en Paryk af Granlav og gaae op til Kongsgaarden, som ligger her tæt ved; der skal du bede om Tjeneste. Naar du saa behøver mig, saa gaa bare hid, og ryst paa Bidslet, saa skal jeg komme til dig."

Ja, Gutten gjorde som Hesten havde sagt, og da han fik Lavparykken paa, blev han saa ussel og bleg og elendig at see paa, at ingen kunde kjende ham igjen. Han kom da til Kongsgaarden, og bad først om at faae være i Kjøkkenet og bære Vand og Ved til Kokken, men saa spurgte Kokkegjenten: „Hvorfor har du den styggе Parykken? Tag den af dig! jeg vil ikke vide af Nogen saa styg herinde!" „Det kan jeg ikke," svarede

Gutten, „jeg er ikke rigtig reen i Hovedet." „Tænker du, jeg vil have dig her ved Maden, naar du er slig da?" sagde Kokken, „gaa ned til Staldmesteren, du passer bedst til at gaae og maage i Stalden." Men da Staldmesteren bad ham tage Parykken af, fik han det samme Svar, og saa vilde ikke han heller have ham; „du kan gaae til Gartneren," sagde han, „du passer bedst til at gaae og grave i Jorden!" Hos Gartneren fik han da Lov at blive; men Ingen af de andre Tjenere vilde ligge med ham, derfor maatte han sove for sig selv under Trappen til Lysthuset; det stod paa Stolper og havde en høi Trap. Under den fik han en Deel Mose til Seng, og der laa han saa godt han kunde.

Da han nu havde været paa Kongsgaarden en Tid, hendte det sig en Morgen, i det samme Solen randt, at Gutten havde taget af sig Lavparykken og stod og vaskede sig; og da var han saa vakker, at det var en Lyst at see ham.

Prindsessen saa fra Vinduet den vakre Gartnergut og syntes, hun aldrig havde seet Nogen saa smuk. Hun spurgte da Gartneren hvorfor han laa ude, under Trappen. „Aa, ingen af Medtjenerne vil ligge med ham," sagde Gartneren. „Lad ham i Aften komme op og ligge ved Døren inde paa mit Kammer, saa skal de vel ikke undslaae sig for at lade ham ligge i Huus med sig siden," sagde Prindsessen. Gartneren sagde det til Gutten. „Mener du jeg vil gjøre det?" sagde Gutten; „saa vilde de sige, at der var Noget mellem mig og Prindsessen." „Ja, du har nok Grund til at frygte for slig Mistanke, du," svarede Gartneren; „du som er saa vakker!" „Ja, ja, naar I

befaler det, saa faaer jeg vel gjøre det," sagde Gutten. Da han nu skulde opefter Trapperne om Aftenen, trampede og slampede han saa i Veien at de maatte bede ham gaae sagte, for at ikke Kongen skulde faae det at vide. Han kom ind og lagde sig, og begyndte strax at snorkesove. Strax sagde Prindsessen til Ternen sin: „List dig nu bort, og tag af ham Larparykken!" og det gjorde hun; men i det samme, hun vilde nappe den, holdt han paa den med begge Hænder, og sagde at den fik hun let ikke. Dermed lagde han sig igjen til at snorke. Prindsessen gav igjen Ternen et Vink, og saa fik hun nappet Parykken af; da laa Gutten der saa deilig og rød og hvid, som Prindsessen havde seet ham i Morgensolen. Siden laa Gutten hver Nat oppe i Prindsessens Værelse.

Men det varede ikke længe, forend Kongen fik spurgt, at Gartnergutten laa i Prindsessens Kammer hver Nat, og saa blev han saa vred at han nær havde ladet Gutten aflive. Det gjorde han dog ikke, men kastede ham i Fangetaarnet, og sin egen Datter spærrede han inde i hendes Kammer, saa hun aldrig fik Lov at komme ud, hverken Dag eller Nat. Alt hun græd og bad baade for sig og Gutten, saa hjalp det ikke; Kongen blev blot endnu mere vred derover.

En Tid efter blev der Krig og Ufred i Landet og Kongen maatte ruste sig mod en anden Konge, som vilde tage Riget fra ham. Da Gutten hørte det, bad han Fangevogteren gaae til Kongen for sig og bede om Harnisk og Sværd og Lov at være med i Krigen. Alle de Øvrige loe, da Fangevogteren sagde sit Ærende, og bad Kongen at han maatte faae noget

gammelt Skrammel til Rustning, saa de kunde faae den Moro at see den Stakkelen være med i Krigen. Det fik han og dertil et gammelt, usselt Øg, som hoppede paa tre Been, det fjerde drog det efter sig.

Saa drog de da ud mod Fienden, men de vare ikke komne langt bort fra Kongsgaarden, førend Gutten blev siddende fast i en Myr med Øget sit. Der sad han og hakkede og nikkede; „hei, vil du op! hei, vil du op!“ sagde han til Øget. Det havde alle de Andre rigtig sin Moro af og loe og gjorde Nar af Gutten, medens de rede forbi. Men aldrig før vare de borte, saa løb han til Linden, tog paa sig Rustningen og rystede paa Bidslet; og strax kom Hesten og sagde: „Gjør du dit Bedste, saa skal jeg gjøre mit!“ Da Gutten kom efter, var Slaget alt begyndt og Kongen var i en slem Knibe; men allerbedst det var, havde Gutten slaaet Fienden paa Flugten. Kongen og hans Folk undrede sig meget over, hvem det kunde være, der kom og hjalp dem, men Ingen kom ham saa nær, at han fik talt til ham, og da Slaget var forbi, var han borte. Da de drog tilbage, sad Gutten endda i Myren og hakkede og nikkede paa det trebenede Øg. Da loe de igjen. „Nei see bare, der sidder den Narren endnu!“ sagde de.

Den anden Dag de drog ud, sad Gutten der endda; de loe igjen og gjorde Nar af ham; men aldrig før vare de redne forbi, saa løb Gutten atter til Linden og Alt gik igjen som den forrige Dag. Alle undrede sig over, hvad det var for en fremmed Kjæmpe som havde hjulpet dem, men Ingen kom

ham saa nær, at han kunde faae talt til ham; og der var nu Ingen, som gjættede paa Gutten, det forstaaer sig.

Da de drog hjem om Aftenen og saae Gutten endnu sidde paa Øget, loe de ham ud igjen, og En skjød en Piil paa ham og traf ham i Benet. Han til at skrige og jamre sig, saa det var forfærdeligt; saa kastede Kongen Lommetørklædet sit til ham, at han skulde knytte det om.

Da de drog ud den tredie Morgen, sad Gutten igjen i Myren. „Hei, vil du op! Hei, vil du op!“ sagde han til Øget. „Nei, nei! han kommer til at sidde der, til han sulter ihjel,“ sagde Kongens Folk, medens de red forbi, og saa loe de af ham saa de var færdige at falde af Hestene. Da de vare borte, løb han igjen til Linden og kom efter til Slaget netop som det gjaldt. Den Dag dræbte han Fiendens Konge, saa Krigen blev forbi med det samme.

Da Slaget var endt, fik Kongen see sit Lommetørklæde, som den fremmede Kjæmpe havde knyttet om Benet, og saa havde han let for at kjende ham; de tog ham da med stor Glæde mellem sig til Kongsgaarden, og Prindsessen, som saa ham oppe fra sit Vindue, blev saa glad, at man aldrig kan troe det; „der kommer min Kjæreste ogsaa!“ sagde hun. Han tog da Smurningskrukken og smurte sig selv paa Benet og siden alle de Saarede, og saa bleve de Alle sammen gode igjen paa Øieblikket. Saa fik han Prindsessen til Ægte; men da han kom ned i Stalden til Hesten den Dag, Bryllupet skulde staae, stod den der saa stur og hængte med Ørene og vilde slet ikke æde; da den unge Konge — for da var han bleven Konge og havde

faaet det halve Riget — talte til ham og spurgte, hvad der manglede ham, sagde Hesten: „Nu har jeg hjulpet dig frem, og nu vil jeg ikke leve længer. Nu skal du tage Sværdet og hugge Hovedet af mig!“ „Nei, det vil jeg slet ikke gjøre,“ sagde den unge Konge; „men du skal faae hvad du vil have, og staae stille bestandig!“ „Ja, gjør du ikke, som jeg siger, skal jeg nok vide at faae Livet af dig!“ sagde Hesten. Saa maatte Kongen da gjøre det, men da han hævede Sværdet og skulde hugge til, var han saa bedrøvet, og han maatte vende Ansigtet bort, fordi han ikke vilde see paa Hugget; men aldrig før havde han hugget Hovedet af, saa stod den deiligste Prinds der, Hesten havde staaet. „Hvor i al Verden kom du fra?“ spurgte Kongen. „Det var mig, som var Hest,“ svarede Prindsen. „Før var jeg Konge i det Land, som den Konge var fra, du dræbte i Slaget i Gaar; det var ham, som kastede Troldham paa mig og solgte mig til Troldet. Siden han nu er dræbt, saa faaer jeg Riget mit igjen og du og jeg blive Nabokonger; men vi skal nok aldrig føre Krig med hinanden.“ — Og det gjorde de da ikke heller; de vare Venner saalænge de levede, og den Ene kom tit og ofte og besøgte den Anden.

15.

Manddatteren og Kjærringdatteren.

Der var engang to Folk, som havde giftet sig sammen; de havde hver sin Datter. Kjærringdatteren var doven og lad og vilde aldrig bestille Noget, og Manddatteren var flink og villig, men endda kunde hun aldrig gjøre Moderen Noget til Lags, og baade Kjærringen og Datteren vilde gjerne være kvit hende. Saa skulde de engang sidde ved Brønden begge To og spinde; Kjærringdatteren skulde spinde Hør, men Manddatteren fik ikke Andet end Borster. „Du er nu saa flink og saa ferm bestandig, du," sagde Kjærringdatteren, „men endda er jeg ikke bange for at spinde omkap med dig." Ja, saa kom de overeens om at den, som det først røg af for, skulde i Brønden. Net som det var, saa gik det af for Manddatteren, og hun maatte da i Brønden. Men da hun kom til Bunden, saa hun vidt og bredt omkring sig en vakker grøn Eng, og hun slog sig ikke.

Hun gik nu et Stykke, saa kom hun til et Riisgjerde; det skulde hun over. „Aa, træd ikke haardt paa mig, du," sagde Riisgjerdet, „saa skal jeg hjælpe dig en anden Gang, jeg." — Hun gjorde sig da saa let og traadte saa forsigtig, at hun næsten ikke kom nær det engang.

Saa gik hun et Stykke til, saa kom hun til en brandet Ko, som gik med en Melkekolle paa Hornene; det var en stor, vakker Ko, og Yveret stod saa fuldt og trindt. „Aa vær saa snild at mælke mig, du," sagde Koen, „for jeg er saa mælke-

sprængt; drik saa Meget du vil og held Resten paa Klovene mine, saa skal jeg hjælpe dig igjen jeg."

Manddatteren, hun gjorde som Koen bad; bare hun tog i Patterne, saa sprøitede Mælken i Kollen, saa drak hun sig utørst, og Resten heldte hun paa Klovene, og Kollen hængte hun paa Hornene igjen.

Da hun saa havde gaaet et Stykke til, mødte hun en stor Saubuk, som havde saa tyk og lang Uld, at den gik og slæbte den efter sig, og paa det ene Horn hængte en stor Sax. „Aa, klip mig du," sagde Bukken, „for her gaaer jeg med al denne Uld og pæser, og det er saa varmt, at jeg er færdig at kvæles. Tag saa Meget du vil, og vir Resten om Halsen min, saa skal jeg hjælpe dig igjen." Ja, hun var strax villig, og Bukken lagde sig af sig selv op i hendes Favn, og den laa saa stille, og hun klippede den saa peent, at den ikke fik den mindste Ridse i Skindet engang. Saa tog hun saa meget hun vilde af Ulden, og Resten virrede hun om Halsen paa Bukken.

Lidt længer frem kom hun til et Æbletræ, der var saa fuldt med Æbler, at alle Grenene vare bøiede ned mod Jorden, og inde ved Stammen stod der en liden Stang. „Aa vær saa snild at plukke Æblerne af mig du," sagde det, „saa at Grenene mine kan rette sig, for det lider paa at staae saa kroget; men slaa endelig peent, saa at du ikke slaaer mig fordærvet; spiis saa Meget du vil og læg Resten ind ved Roden min, saa skal jeg hjælpe dig igjen, jeg." Ja hun plukkede dem, hun kunde naae, og siden tog hun Stangen og slog de andre Æbler forsigtig

ned med; saa spiste hun sig mæt, og Resten lagde hun peent ind til Roden.

Saa gik hun et langt, langt Stykke og da kom hun til en stor Gaard, hvor der boede en Troldkjærring med Datter sin. Der gik hun ind og spurgte, om hun kunde faae Tjeneste. „Aa, det kan ikke nytte," sagde Troldkjærringen; „for vi har havt Mange, men der har Ingen af dem duet til Noget." Men hun bad saa vakkert, at de endelig skulde tage hende i Tjeneste. Ja de tog hende da ogsaa, og saa gav Troldkjærringen hende et Sold og bad hende hente Vand i det. Hun syntes nok, at det var urimeligt at hente Vand i et Sold, men hun gik alligevel, og da hun kom til Brønden, sang Smaafuglene:

„Klin i Leer!
Put i Straa!
Kliin i Leer!
Put i Straa!"

Ja det gjorde hun, og saa kunde hun bære Vand i Soldet nok saa godt; men da hun kom hjem med Vandet, og Troldkjærringen fik see Soldet, sagde hun: „Det har du ikke suget af dit eget Bryst!" —

Saa sagde Troldkjærringen, hun skulde gaae i Fjøset for at maage og mælke; men da hun kom did, var der en Skuffe saa stor og tung, at hun ikke kunde raade med den, hun kunde ikke løfte den engang. Hun vidste nu slet ikke, hvorledes hun skulde bære sig ad; men Fuglene sang, at hun skulde tage Limeskaftet og kaste ud Lidt, saa fløi alt det Øvrige efter. Det gjorde hun, og aldrig før var det gjort, saa var Fjøset saa reent

som om det baade kunde været maaget og feiet. Nu skulde hun til at mælke Kjøerne, men de vare saa urolige, de baade sparkede og spændte, saa at hun slet ikke kunde komme til at mælke dem. Men saa sang Fuglene udenfor:

„Liden Streng,
Liden Sup
Til alle
Smaafugle sprut!“

Ja, det gjorde hun, hun sprøitede en liden Streng af Mælken ud til Smaafuglene, saa stode alle Kjøerne stille og lod hende mælke sig, og de hverken spændte eller sparkede; de løftede ikke et Been engang.

Da Troldkjærringen saa, hun kom ind med Mælken, sagde hun: „Det har du ikke suget af dit eget Bryst; men nu kan du tage denne sorte Ulden og vaske hvid.“ Dette vidste Pigen slet ikke hvorledes hun skulde bære sig ad med; for hun havde aldrig seet, at Nogen havde kunnet vaske sort Uld hvid, men endda sagde hun ingen Ting; hun tog Ulden og gik ud til Brønden med. Saa sang Smaafuglene, at hun skulde tage Ulden og have den op i den store Botten, som stod der, saa blev den nok hvid.

„Nei, nei,“ sagde Troldkjærringen, da hun kom ind med Ulden, „dig nytter det ikke at have, du kan jo gjøre Alting, du kom til at ærgre Livet af mig tilsidst; det er bedst, du faaer Reisepas.“

Saa satte Troldkjærringen frem tre Skrin, et rødt et grønt og et blaat, og af disse skulde hun faae Lov at tage hvilket hun

vilde til Løn for sin Tjeneste. Hun vidste nu ikke, hvilket hun skulde tage, men Smaafuglene sang:

„Tag ikke det grønne,
Tag ikke det røde,
Men tag det blaae,
Som vi har sat
Tre Kors oppaa!"

Hun tog da det blaae saaledes som Fuglene sang. „Tvi vorde dig og da," sagde Troldkjærringen, „det skal du nok komme til at undgjælde." Da Manddatteren nu skulde reise, skjød Troldkjærringen en gloende Jernstang efter hende, men hun sprang bag Døren med det samme og gjemte sig, saa den ikke traf hende, for Smaafuglene havde sagt hende i Forveien, hvorledes hun skulde bære sig ad. Hun gik nu saa fort hun kunde; men da hun kom hen imod Ebletræet, hørte hun det begyndte at dure saa forfærdeligt paa Veien; det var Troldkjærringen og Datteren hendes, som kom efter. Pigen blev saa angest og bange, at hun ikke vidste hvor hun skulde gjøre af sig. — „Kom hid til mig du," sagde Ebletræet, „saa skal jeg hjælpe dig; gaa under Grenene mine og gjem dig, for hvis de faae sat paa dig, tage de Skrinet fra dig og rive dig ihjel." Ja det gjorde hun, og ret som det var, saa kom Troldkjærringen og Datteren: „Har du seet nogen Gjente, har gaaet her du?" sagde Troldkjærringen. „Aa ja," sagde Ebletræet, „der løb en her forbi for en Stund siden, men hun er nu saa langt borte, at I aldrig naaer hende igjen." Saa vendte Troldkjærringen om og reiste hjem igjen.

Gjenten gik et Stykke frem, men da hun kom henover til Bukken, hørte hun det begyndte at dure saa forfærdeligt, at hun ikke vidste, hvor hun skulde gjøre af sig, saa angst og bange blev hun, for hun kunde nok vide at det var Troldkjærringen, som havde betænkt sig.

„Kom hid til mig du, saa skal jeg nok hjælpe dig," sagde Bukken, „gjem dig under Ulden min, saa seer de dig ikke; ellers tage de Skrinet fra dig, og rive dig ihjel.

Ret som det var, saa kom Troldkjærringen farende: „Har du seet nogen Gjente har gaaet her, du?" sagde hun til Bukken. „Aa ja," sagde Bukken, „jeg saa en for en Stund siden, men hun løb saa fort, at du ikke tager hende igjen." Saa vendte Troldkjærringen om og reiste hjem. Da Pigen nu var kommen saa langt som til Koen, hørte hun det begyndte at dure saa forskrækkeligt paa Veien. „Kom hid til mig du," sagde Koen, „saa skal jeg hjælpe dig; gjem dig under Yveret mit; ellers kommer Troldkjærringen og tager Skrinet fra dig og river dig ihjel." Det varede ikke længe, førend hun kom. „Har du seet nogen Gjente har gaaet her, du?" sagde Troldkjærringen til Koen. „Ja jeg saa en for en Stund siden, men hun er langt borte nu, for hun løb saa fort; hende tager du nok ikke igjen," sagde Koen. Troldkjærringen vendte da om og reiste hjem igjen.

Da Pigen nu var kommen et langt, langt Stykke frem og hun ikke var langt fra Riisgjerdet, hørte hun det begyndte at dure saa forskrækkeligt paa Veien, at hun blev baade angst og bange, for hun kunde nok vide, at det var Troldkjærringen, der havde betænkt sig. „Kom hid til mig, du, saa skal jeg hjælpe

dig," sagde Riisgjerdet; kryb under Kvistene mine, saa at de ikke see dig; ellers tage de Skrinet fra dig og rive dig ihjel." Ja hun skyndte sig ind under Kvistene i Riisgjerdet. „Har du seet nogen Gjente har gaaet her du?" sagde Troldkjærringen til Riisgjerdet. „Nei jeg har ikke seet nogen Gjente," svarede Riisgjerdet og var saa sint at det frasede af det, og saa gjorde det sig saa stort, at det ikke var at tænke paa at komme over det; og der blev da intet andet Raad for Troldkjærringen, end at vende om og reise hjem igjen.

Da nu Manddatteren var kommen hjem, blev baade Kjærringen og Datter hendes endnu meer misundelige paa hende end de før havde været, for nu var hun meget penere og saa gjild, at det var en Lyst at see hende. Hun fik ikke Lov at være inde hos dem; men de jagede hende ud i Svinehuset, der skulde hun boe. Her vaskede hun nu peent og reent, og saa lukkede hun op Skrinet for at see, hvad det var hun havde faaet til Løn, og med det samme, hun lukkede det op, saa var deri saa meget Guld og Sølv og saa mange deilige Ting, at baade Vægge og Tag bleve behængte dermed, og det var meget prægtigere i Svinehuset end paa den gjildeste Kongsgaard. Da Stedmoderen og Datteren fik see dette, bleve de reent udaf sig selv og begyndte at spørge hende, hvorledes hendes Tjeneste havde været. „Aa," sagde hun, „I kan nok vide det, siden jeg har faaet saadan Løn; det var slige Folk og slig en Kone at tjene hos, at der ikke findes Magen."

Ja, saa vilde Kjærringdatteren endelig afsted og tjene, for at hun ogsaa kunde faae sig et saadant Guldskriin. De satte

gammelt Skrammel til Rustning, saa de kunde faae den Moro at see den Stakkelen være med i Krigen. Det fik han og dertil et gammelt, usselt Øg, som hoppede paa tre Been, det fjerde drog det efter sig.

Saa drog de da ud mod Fienden, men de vare ikke komne langt bort fra Kongsgaarden, førend Gutten blev siddende fast i en Myr med Øget sit. Der sad han og hakkede og nikkede; „hei, vil du op! hei, vil du op!" sagde han til Øget. Det havde alle de Andre rigtig sin Moro af og loe og gjorde Nar af Gutten, medens de rede forbi. Men aldrig før vare de borte, saa løb han til Linden, tog paa sig Rustningen og rystede paa Bidslet; og strax kom Hesten og sagde: „Gjør du dit Bedste, saa skal jeg gjøre mit!" Da Gutten kom efter, var Slaget alt begyndt og Kongen var i en slem Knibe; men allerbedst det var, havde Gutten slaaet Fienden paa Flugten. Kongen og hans Folk undrede sig meget over, hvem det kunde være, der kom og hjalp dem, men Ingen kom ham saa nær, at han fik talt til ham, og da Slaget var forbi, var han borte. Da de drog tilbage, sad Gutten endda i Myren og hakkede og nikkede paa det trebenede Øg. Da loe de igjen. „Nei see bare, der sidder den Narren endnu!" sagde de.

Den anden Dag de drog ud, sad Gutten der endda; de loe igjen og gjorde Nar af ham; men aldrig før vare de redne forbi, saa løb Gutten atter til Linden og Alt gik igjen som den forrige Dag. Alle undrede sig over, hvad det var for en fremmed Kjæmpe som havde hjulpet dem, men Ingen kom

ham saa nær, at han kunde faae talt til ham; og der var nu Ingen, som gjættede paa Gutten, det forstaaer sig.

Da de drog hjem om Aftenen og saae Gutten endnu sidde paa Øget, loe de ham ud igjen, og En skjød en Piil paa ham og traf ham i Benet. Han til at skrige og jamre sig, saa det var forfærdeligt; saa kastede Kongen Lommetørklædet sit til ham, at han skulde knytte det om.

Da de drog ud den tredie Morgen, sad Gutten igjen i Myren. „Hei, vil du op! Hei, vil du op!“ sagde han til Øget. „Nei, nei! han kommer til at sidde der, til han sulter ihjel,“ sagde Kongens Folk, medens de red forbi, og saa loe de af ham saa de var færdige at falde af Hestene. Da de vare borte, løb han igjen til Linden og kom efter til Slaget netop som det gjældte. Den Dag dræbte han Fiendens Konge, saa Krigen blev forbi med det samme.

Da Slaget var endt, fik Kongen see sit Lommetørklæde, som den fremmede Kjæmpe havde knyttet om Benet, og saa havde han let for at kjende ham; de tog ham da med stor Glæde mellem sig til Kongsgaarden, og Prindsessen, som saa ham oppe fra sit Vindue, blev saa glad, at man aldrig kan troe det; „der kommer min Kjæreste ogsaa!“ sagde hun. Han tog da Smurningskrukken og smurte sig selv paa Benet og siden alle de Saarede, og saa bleve de Alle sammen gode igjen paa Øieblikket. Saa fik han Prindsessen til Ægte; men da han kom ned i Stalden til Hesten den Dag, Bryllupet skulde staae, stod den der saa stur og hængte med Ørene og vilde slet ikke æde; da den unge Konge — for da var han bleven Konge og havde

faaet det halve Riget — talte til ham og spurgte, hvad der manglede ham, sagde Hesten: „Nu har jeg hjulpet dig frem, og nu vil jeg ikke leve længer. Nu skal du tage Sværdet og hugge Hovedet af mig!“ „Nei, det vil jeg slet ikke gjøre,“ sagde den unge Konge; „men du skal faae hvad du vil have, og staae stille bestandig!“ „Ja, gjør du ikke, som jeg siger, skal jeg nok vide at faae Livet af dig!“ sagde Hesten. Saa maatte Kongen da gjøre det, men da han hævede Sværdet og skulde hugge til, var han saa bedrøvet, og han maatte vende Ansigtet bort, fordi han ikke vilde see paa Hugget; men aldrig før havde han hugget Hovedet af, saa stod den deiligste Prinds der, Hesten havde staaet. „Hvor i al Verden kom du fra?“ spurgte Kongen. „Det var mig, som var Hest,“ svarede Prindsen. „Før var jeg Konge i det Land, som den Konge var fra, du dræbte i Slaget i Gaar; det var ham, som kastede Troldham paa mig og solgte mig til Troldet. Siden han nu er dræbt, saa faaer jeg Riget mit igjen og du og jeg blive Nabokonger; men vi skal nok aldrig føre Krig med hinanden.“ — Og det gjorde de da ikke heller; de vare Venner saalænge de levede, og den Ene kom tit og ofte og besøgte den Anden.

15.

Manddatteren og Kjærringdatteren.

Der var engang to Folk, som havde giftet sig sammen; de havde hver sin Datter. Kjærringdatteren var doven og lad og vilde aldrig bestille Noget, og Manddatteren var flink og villig, men endda kunde hun aldrig gjøre Moderen Noget til Lags, og baade Kjærringen og Datteren vilde gjerne være kvit hende. Saa skulde de engang sidde ved Brønden begge To og spinde; Kjærringdatteren skulde spinde Hør, men Manddatteren fik ikke Andet end Børster. „Du er nu saa flink og saa ferm bestandig, du," sagde Kjærringdatteren, „men endda er jeg ikke bange for at spinde omkap med dig." Ja, saa kom de overeens om at den, som det først røg af for, skulde i Brønden. Net som det var, saa gik det af for Manddatteren, og hun maatte da i Brønden. Men da hun kom til Bunden, saa hun vidt og bredt omkring sig en vakker grøn Eng, og hun slog sig ikke.

Hun gik nu et Stykke, saa kom hun til et Riisgjerde; det skulde hun over. „Aa, træd ikke haardt paa mig, du," sagde Riisgjerdet, „saa skal jeg hjælpe dig en anden Gang, jeg." — Hun gjorde sig da saa let og traadte saa forsigtig, at hun næsten ikke kom nær det engang.

Saa gik hun et Stykke til, saa kom hun til en brandet Ko, som gik med en Melkekolle paa Hornene; det var en stor, vakker Ko, og Yveret stod saa fuldt og trindt. „Aa vær saa snild at mælke mig, du," sagde Koen, „for jeg er saa mælke-

sprængt; drik saa Meget du vil og held Resten paa Klovene mine, saa skal jeg hjælpe dig igjen jeg."

Manddatteren, hun gjorde som Koen bad; bare hun tog i Patterne, saa sprøitede Mælken i Kollen, saa drak hun sig utørst, og Resten heldte hun paa Klovene, og Kollen hængte hun paa Hornene igjen.

Da hun saa havde gaaet et Stykke til, mødte hun en stor Saubuk, som havde saa tyk og lang Uld, at den gik og slæbte den efter sig, og paa det ene Horn hængte en stor Sax. „Aa, klip mig du," sagde Bukken, „for her gaaer jeg med al denne Uld og pæser, og det er saa varmt, at jeg er færdig at kvæles. Tag saa Meget du vil, og vir Resten om Halsen min, saa skal jeg hjælpe dig igjen." Ja, hun var strax villig, og Bukken lagde sig af sig selv op i hendes Favn, og den laa saa stille, og hun klippede den saa peent, at den ikke fik den mindste Ridse i Skindet engang. Saa tog hun saa meget hun vilde af Ulden, og Resten virrede hun om Halsen paa Bukken.

Lidt længer frem kom hun til et Æbletræ, der var saa fuldt med Æbler, at alle Grenene vare bøiede ned mod Jorden, og inde ved Stammen stod der en liden Stang. „Aa vær saa snild at plukke Æblerne af mig du," sagde det, „saa at Grenene mine kan rette sig, for det lider paa at staae saa kroget; men slaa endelig peent, saa at du ikke slaaer mig fordærvet; spiis saa Meget du vil og læg Resten ind ved Roden min, saa skal jeg hjælpe dig igjen, jeg." Ja hun plukkede dem, hun kunde naae, og siden tog hun Stangen og slog de andre Æbler forsigtig

ned med; saa spiste hun sig mæt, og Resten lagde hun pent ind til Roden.

Saa gik hun et langt, langt Stykke og da kom hun til en stor Gaard, hvor der boede en Troldkjærring med Datter sin. Der gik hun ind og spurgte, om hun kunde faae Tjeneste. „Aa, det kan ikke nytte," sagde Troldkjærringen; „for vi har havt Mange, men der har Ingen af dem duet til Noget." Men hun bad saa vakkert, at de endelig skulde tage hende i Tjeneste. Ja de tog hende da ogsaa, og saa gav Troldkjærringen hende et Sold og bad hende hente Vand i det. Hun syntes nok, at det var urimeligt at hente Vand i et Sold, men hun gik alligevel, og da hun kom til Brønden, sang Smaafuglene:

„Klin i Leer!
Put i Straa!
Kliin i Leer!
Put i Straa!"

Ja det gjorde hun, og saa kunde hun bære Vand i Soldet nok saa godt; men da hun kom hjem med Vandet, og Troldkjærringen fik see Soldet, sagde hun: „Det har du ikke suget af dit eget Bryst!" —

Saa sagde Troldkjærringen, hun skulde gaae i Fjøset for at maage og mælke; men da hun kom did, var der en Skuffe saa stor og tung, at hun ikke kunde raade med den, hun kunde ikke løfte den engang. Hun vidste nu slet ikke, hvorledes hun skulde bære sig ad; men Fuglene sang, at hun skulde tage Limeskaftet og kaste ud Lidt, saa fløi alt det Øvrige efter. Det gjorde hun, og aldrig før var det gjort, saa var Fjøset saa reent

som om det baade kunde været maaget og feiet. Nu skulde hun til at mælke Kjøerne, men de vare saa urolige, de baade sparkede og spændte, saa at hun slet ikke kunde komme til at mælke dem. Men saa sang Fuglene udenfor:

„Liden Streng,
Liden Snup
Til alle
Smaafugle sprut!"

Ja, det gjorde hun, hun sprøitede en liden Streng af Mælken ud til Smaafuglene, saa stode alle Kjøerne stille og lod hende mælke sig, og de hverken spændte eller sparkede; de løftede ikke et Been engang.

Da Troldkjærringen saa, hun kom ind med Mælken, sagde hun: „Det har du ikke suget af dit eget Bryst; men nu kan du tage denne sorte Ulden og vaske hvid." Dette vidste Pigen slet ikke hvorledes hun skulde bære sig ad med; for hun havde aldrig seet, at Nogen havde kunnet vaske sort Uld hvid, men endda sagde hun ingen Ting; hun tog Ulden og gik ud til Brønden med. Saa sang Smaafuglene, at hun skulde tage Ulden og have den op i den store Botten, som stod der, saa blev den nok hvid.

„Nei, nei," sagde Troldkjærringen, da hun kom ind med Ulden, „dig nytter det ikke at have, du kan jo gjøre Alting, du kom til at ærgre Livet af mig tilsidst; det er bedst, du faaer Reisepas."

Saa satte Troldkjærringen frem tre Skrin, et rødt et grønt og et blaat, og af disse skulde hun faae Lov at tage hvilket hun

vilde til Løn for sin Tjeneste. Hun vidste nu ikke, hvilket hun skulde tage, men Smaafuglene sang:

„Tag ikke det grønne,
Tag ikke det røde,
Men tag det blaae,
Som vi har sat
Tre Kors oppaa!"

Hun tog da det blaae saaledes som Fuglene sang. „Tvi vorde dig og da," sagde Troldkjærringen, „det skal du nok komme til at undgjælde." Da Manddatteren nu skulde reise, skjød Troldkjærringen en gløende Jernstang efter hende, men hun sprang bag Døren med det samme og gjemte sig, saa den ikke traf hende, for Smaafuglene havde sagt hende i Forveien, hvorledes hun skulde bære sig ad. Hun gik nu saa fort hun kunde; men da hun kom hen imod Æbletræet, hørte hun det begyndte at dure saa forfærdeligt paa Veien; det var Troldkjærringen og Datteren hendes, som kom efter. Pigen blev saa angest og bange, at hun ikke vidste hvor hun skulde gjøre af sig. — „Kom hid til mig du," sagde Æbletræet, „saa skal jeg hjælpe dig; gaa under Grenene mine og gjem dig, for hvis de faae sat paa dig, tage de Skrinet fra dig og rive dig ihjel." Ja det gjorde hun, og ret som det var, saa kom Troldkjærringen og Datteren: „Har du seet nogen Gjente, har gaaet her du?" sagde Troldkjærringen. „Aa ja," sagde Æbletræet, „der løb en her forbi for en Stund siden, men hun er nu saa langt borte, at I aldrig naaer hende igjen." Saa vendte Troldkjærringen om og reiste hjem igjen.

Gjenten gik et Stykke frem, men da hun kom henover til Bukken, hørte hun det begyndte at dure saa forfærdeligt, at hun ikke vidste, hvor hun skulde gjøre af sig, saa angst og bange blev hun, for hun kunde nok vide at det var Troldkjærringen, som havde betænkt sig.

„Kom hid til mig du, saa skal jeg nok hjælpe dig," sagde Bukken, „gjem dig under Ulden min, saa seer de dig ikke; ellers tage de Skrinet fra dig, og rive dig ihjel.

Ret som det var, saa kom Troldkjærringen farende: „Har du seet nogen Gjente har gaaet her, du?" sagde hun til Bukken. „Aa ja," sagde Bukken, „jeg saa en for en Stund siden, men hun løb saa fort, at du ikke tager hende igjen." Saa vendte Troldkjærringen om og reiste hjem. Da Pigen nu var kommen saa langt som til Koen, hørte hun det begyndte at dure saa forskrækkeligt paa Veien. „Kom hid til mig du," sagde Koen, „saa skal jeg hjælpe dig; gjem dig under Yvret mit; ellers kommer Troldkjærringen og tager Skrinet fra dig og river dig ihjel." Det varede ikke længe, førend hun kom. „Har du seet nogen Gjente har gaaet her, du?" sagde Troldkjærringen til Koen. „Ja jeg saa en for en Stund siden, men hun er langt borte nu, for hun løb saa fort; hende tager du nok ikke igjen," sagde Koen. Troldkjærringen vendte da om og reiste hjem igjen.

Da Pigen nu var kommen et langt, langt Stykke frem og hun ikke var langt fra Riisgjerdet, hørte hun det begyndte at dure saa forskrækkeligt paa Veien, at hun blev baade angst og bange, for hun kunde nok vide, at det var Troldkjærringen, der havde betænkt sig. „Kom hid til mig, du, saa skal jeg hjælpe

dig," sagde Riisgjerdet; kryb under Kvistene mine, saa at de ikke see dig; ellers tage de Skrinet fra dig og rive dig ihjel." Ja hun skyndte sig ind under Kvistene i Riisgjerdet. „Har du seet nogen Gjente har gaaet her du?" sagde Troldkjærringen til Riisgjerdet. „Nei jeg har ikke seet nogen Gjente," svarede Riisgjerdet og var saa sint at det frasede af det, og saa gjorde det sig saa stort, at det ikke var at tænke paa at komme over det; og der blev da intet andet Raad for Troldkjærringen, end at vende om og reise hjem igjen.

Da nu Manddatteren var kommen hjem, blev baade Kjærringen og Datter hendes endnu meer misundelige paa hende end de før havde været, for nu var hun meget penere og saa gjild, at det var en Lyst at see hende. Hun fik ikke Lov at være inde hos dem; men de jagede hende ud i Svinehuset, der skulde hun boe. Her vaskede hun nu peent og reent, og saa lukkede hun op Skrinet for at see, hvad det var hun havde faaet til Løn, og med det samme, hun lukkede det op, saa var deri saa meget Guld og Sølv og saa mange deilige Ting, at baade Vægge og Tag bleve behængte dermed, og det var meget prægtigere i Svinehuset end paa den gjildeste Kongsgaard. Da Stedmoderen og Datteren fik see dette, bleve de reent udaf sig selv og begyndte at spørge hende, hvorledes hendes Tjeneste havde været. „Aa," sagde hun, „I kan nok vide det, siden jeg har faaet saadan Løn; det var slige Folk og slig en Kone at tjene hos, at der ikke findes Magen."

Ja, saa vilde Kjærringdatteren endelig afsted og tjene, for at hun ogsaa kunde faae sig et saadant Guldskriin. De satte

sig da til at spinde igjen; men da skulde Kjærringdatteren spinde Børster og Manddatteren Hør, og den, som det først røg af for, skulde i Brønden. Det varede ikke længe, førend det røg af for Kjærringdatteren, det kan man nok vide, og saa kastede de hende i Brønden.

Nu gik det lige eens, hun faldt tilbunds, men slog sig ikke, og saa kom hun paa en deilig grøn Eng. Da hun havde gaaet et Stykke, kom hun til Riisgjerdet. „Træd ikke haardt paa mig du, saa skal jeg hjælpe dig igjen,“ sagde det. „Aa, hvad bryder jeg mig om en Kvistehob,“ sagde hun og traadte paa Riisgjerdet, saa det knagede i det.

Om lidt kom hun til Koen, som gik der saa mælkesprængt. „Vær saa snild at mælke mig du,“ sagde Koen, „saa skal jeg hjælpe dig igjen; drik saa Meget du vil, men held Resten paa Klovene mine.“ Ja det gjorde hun da, hun mælkede Koen ogsaa drak hun saalænge hun orkede, men saa var der Intet igjen at slaae paa Klovene; Kollen kastede hun bort over Bakken og gik.

Da hun havde gaaet et Stykke til, kom hun til Bukken, som gik og slæbte Ulden efter sig. „Aa vær saa snild at klippe mig du, saa skal jeg tjene dig igjen, jeg,“ sagde Bukken; „tag saa Meget af Ulden du vil, men vir Resten om Halsen min.“ Det gjorde hun, men hun lagde saa uvorrent i Veien at han klippede store Stykker af Bukken, og al Ulden tog hun med sig.

Om en liden Stund kom hun til Æbletræet, som stod ganske kroget af Frugt igjen. „Vær saa snild at plukke Æblerne af mig, du, saa Grenene mine kan rette sig, for det lider saa paa at staae saa kroget,“ sagde Æbletræet; men vær forsigtig

saa at du ikke slaaer mig fordærvet; spiis saa Meget du vil, men læg Resten pent ind til Roden min, saa skal jeg hjælpe dig igjen." Hun plukkede de nærmeste af, og slog ned dem, hun ikke kunde naae, med Stangen; men hun brød sig ikke om nogen Ting, og rev og slog ned store Grene, og spiste til hun ikke orkede Mere, og saa kastede hun Resten under Træet.

Da hun saa havde gaaet et lidet Stykke, kom hun til Gaarden, hvor Troldkjærringen boede; der bad hun om Tjeneste. Troldkjærringen sagde, hun ingen Tjenestegjente vilde have, for enten duede de ikke til Noget, eller ogsaa var de altfor flinke og bedrog hende for det, hun havde. Kjærringdatteren gav sig ikke endda hun, men sagde at hun vilde have Tjeneste, og saa sagde Troldkjærringen at hun skulde tage hende, hvis hun duede til Noget.

Det første hun fik at bestille, det var da at hente Vand i Soldet. "Ja hun gik til Brønden og heldte Vand i Soldet, men ligesaa fort som hun heldte i, randt det ud igjen. Saa sang Fuglene:

"Kliin i Leer,
Put i Straa!
Kliin i Leer,
Put i Straa!"

Men hun brød sig ikke om Fuglesangen, hun kastede Leer efter Fuglene, saa at de fløi langt bort, og hun maatte da gaae hjem igjen med tomt Sold og fik Skrub af Troldkjærringen. Saa skulde hun maage i Fjøset og mælke Kjørene; men det syntes hun, at hun var alt for god til. Hun gik dog ind i Fjøset

alligevel, men da hun kom did, kunde hun nu slet ikke raade med Skuffen, saa stor var den. Fuglene sagde det samme til hende som til Manddatteren, at hun skulde tage Limen og kaste ud Lidt, saa fløi alt det Øvrige efter; men hun tog Limen og kastede efter Fuglene. Da hun skulde til at mælke, vare Kjørene saa urolige, de spændte og sparkede, og hver Gang hun havde faaet Lidt i Kollen, slog de den overende: Fuglene sang:

„Liden Streng,
Liden Suup
Til alle
Smaafugle sprut!"

Men hun bankede og slog Kjørene, kastede og slængte Alt, hvad hun kunde overkomme, efter Fuglene og holdt et Spektakel, som var reent uligt. Hun fik da heller ikke hverken maaget eller mælket. Da hun saa kom ind fik hun baade Hug og Skjænd af Troldkjærringen, og saa skulde hun vaske den sorte Ulden hvid, men det gik det da ikke bedre med. — Dette syntes nu Troldkjærringen var altfor galt, og saa satte hun frem tre Skrin, et rødt, et grønt og et blaat, og sagde, at hende havde hun intet Brug for, for hun duede ikke til Noget, men til Løn for sin Tjeneste skulde hun ligevel faae Lov at tage hvilket Skrin hun vilde. Da sang Fuglene:

„Tag ikke det grønne,
Tag ikke det røde;
Men tag det blaae,
Som vi har sat
Tre Kors oppaa!"

Hun brød sig ikke om hvad Fuglene sang, men tog det røde, som det gloede mest af. Saa gav hun sig paa Veien og gik hjem, og hun fik da gaae i god Ro og Mag, der var Ingen, som satte efter hende. Da hun kom hjem, blev der en stor Glæde paa Moderen, og de gik strax ind i Storstuen og satte Skrinet der, for de troede, at der ikke var Andet end Guld og Sølv i det, og de tænkte, at baade Vægge og Tag skulde blive forgyldte; men da de aabnede Skrinet, saa væltede der ud bare Orme og Padder, og naar Kjærringdatteren lukkede op Munden, saa var det ligeens, der væltede ud baade Orme og Padder og alt det Utøi som tænkes kunde, saa at det tilsidst ikke var muligt at være i Huus med hende. Det var den Løn, hun fik fordi hun havde tjent hos Troldkjærringen.

16.

Hanen og Hønen i Nøddeskoven.

Hanen og Hønen gik engang til Nøddeskoven for at plukke Nødder; saa fik Hønen et Nøddeskal i Halsen og laa og sprællede i Vingerne. Hanen skulde løbe efter Vand til hende; han kom da til Kilden og sagde: „Kjære min Kilde, giv mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven!" Kilden svarede: „Du faaer ikke Vand af mig,

før jeg faaer Løv af dig." Saa løb Hanen til Linden: „Kjære min Lind, giv mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven!" „Du faaer ikke Løv af mig, før jeg faaer røde Guldbaand af dig," svarede Linden. Saa løb Hanen til Jomfru Maria: „Kjære min Jomfru Maria, giv mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke røde Guldbaand af mig, før jeg faaer Sko af dig," svarede Jomfru Maria. Saa løb Hanen til Skomageren: „Kjære min Skomager, giv mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Sko af mig, før jeg faaer Børster af dig," svarede Skomageren. Saa løb Hanen til Purken: „Kjære min Purke, giv mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Børster af mig, før jeg faaer Korn af dig," svarede Purken. Saa løb Hanen til Tærskemanden: „Kjære min Tærskemand, giv mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Sko-

mageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Korn af mig, før jeg faaer Levse af dig," svarede Tærskemanden. Saa løb Hanen til Bagstekonen: „Kjære min Bagstekone, giv mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Levse af mig, før jeg faaer Ved af dig," svarede Bagstekonen. Saa løb Hanen til Vedhuggeren: „Kjære min Vedhugger, giv mig Ved, Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Ved af mig, før jeg faaer Øx af dig," svarede Vedhuggeren. Saa løb Hanen til Smeden: „Kjære min Smed, giv mig Øx, Øx gi'er jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gi'er mig Ved,

Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Øx af mig, før jeg faaer Kul af dig," svarede Smeden. Saa løb Hanen til Kulbrænderen: „Kjære min Kulbrænder, giv mig Kul, Kul gi'er jeg Smeden, Smeden gi'er mig Øx, Øx gi'er jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gi'er mig Ved, Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." Saa syntes Kulbrænderen Synd i Hanen og gav ham en Kul. Saa fik Smeden Kul, og Vedhuggeren Øx, og Bagstekonen Ved, og Tærskemanden Levse, og Purken Korn, og Skomageren Børster, og Jomfru Maria Sko, og Linden røde Guldbaand, og Kilden Løv, og Hanen Vand, og det gav han til Tuppen, Hønen sin, som laa for Døden i Nøddeskoven, saa blev hun god igjen.

17.

Bjørnen og Ræven.

I.

Hvorfor Bjørnen er stubrumpet.

Bjørnen mødte engang Ræven, der kom lusskende med et Fiskeknippe, han havde stjaalet. „Hvor har du faaet det fra?" spurgte Bjørnen. „Jeg har været ude og mødet, Herr Bjørn!" svarede Ræven. Saa fik Bjørneu ogsaa Lyst at lære at møde, og bad Ræven sige ham, hvordan han skulde bære sig ad. „Det er en simpel Kunst for dig," svarede Ræven, „og den er snart lært: du skal bare gaae ud paa Isen, hugge dig et Hul, og stikke Halen nedi; og saa maa du holde den der brav længe. Du maa ikke bryde dig om at det svider lidt i den: det er, naar Fisken bider; jo længer du kan holde den der, jo fleer Fisk faaer du. Og ret som det er, skal du tværrykke op!" Ja, Bjørnen gjorde som Ræven havde sagt, og holdt Halen længe, længe nedi Hullet, til den var vel frossen fast; saa tværrykkede han den — tværs af, og nu gaaer han der stubrumpet den Dag i Dag er.

II.

Ræven snyder Bjørnen for Julekosten.

Bjørnen og Ræven havde engang kjøbt sig et Smørkvarter tilsammen; det skulde de have til Juul og de gjemte det der-

for under en tyk Granbuske. Derpaa gik de et Stykke bort og lagde sig i en Solbakke til at sove. Da de havde ligget en Stund, reiste Ræven sig og raabte: „ja!"; og løb saa sin Vei, lige hen til Smørkvarteret, som han aad en god Trediepart af. Men da han kom igjen, og Bjørnen spurgte, hvor han havde været, siden han var saa fed om Flabben, sagde han: „Troer du ikke, jeg blev buden til Barsel da?" „Ja saa! hvad hed Barnet?" spurgte Bjørnen. „Begyndtpaa!" sagde Ræven.

Dermed lagde de sig til at sove igjen. Om en liden Stund, sprang Ræven atter op og raabte: „ja!" og løb sin Vei hen til Smørkvarteret. Dengang aad han ogsaa en god Slump. Da han kom tilbage, og Bjørnen igjen spurgte, hvor han havde været, svarede han: „Aa! blev jeg ikke nu igjen buden til Barsel da, troer du!" „Hvad hed Barnet nu da?" sagde Bjørnen. „Halvædt," svarede Ræven.

Bjørnen syntes, det var et rart Navn, men han undrede sig ikke længe paa det, for han igjen gispede og sov; aldrig før han havde ligget en liden Stund, saa gik det ligedan som begge de forrige Gange, Ræven sprang op igjen, raabte: „ja!" og løb hen til Smørkvarteret, som han dengang aad Slumpen ud af. Da han kom tilbage, havde han igjen været i Barsel; og da Bjørnen vilde vide, hvad det Barnet hed, svarede han: „Slikket-i-Bunden!" Dermed lagde de sig igjen til at sove og laae en god Stund; men saa skulde de hen at see til Smørret, og da det var opædt, skyldte Bjørnen paa Ræven, og Ræven paa Bjørnen; den Ene sagde at den Anden havde været henne i Smørkvarteret, mens han selv laa og sov. „Ja, ja," sagde Mikkel, „vi skal

snart faae vide, hvem af os der har stjaalet Smørret. Nu skal vi lægge os der bort i Solbakken: den som da er fedest i Enden, naar vi vaagne, han har stjaalet det." Ja, Bjørnen vilde gjerne gaae ind paa den Prøve, og da han vidste med sig selv, han ikke engang havde smagt Smørret, lagde han sig ganske trygt til at sove i Solen. Saa luskede Mikkel bort til Kvarteret efter et Smørgran, som sad igjen i en Spræk, og listede sig saa tilbage til Bjørnen og smurte ham i Enden med det; derpaa lagde han sig til at sove, som om Ingenting var hændt. Da nu Begge vaagnede, saa havde Solen smeltet Smørret, og saa blev Bjørnen den, som havde ædt Smørret alligevel, han.

18.
Gudbrand i Lien.

Der var engang en Mand, som hed Gudbrand; han havde en Gaard som laa langt borte i en Aasli, og derfor kaldte de ham Gudbrand i Lien. Han og hans Kone levede saa vel sammen og vare saa godt forligte, at Alt Manden gjorde, syntes Konen var saa velgjort, at det aldrig kunde gjøres bedre; hvorledes han bar sig ad, var hun lige glad i det. De eiede sin Jordvei, og hundrede Daler havde de liggende paa Kistebunden og i Fjøset to klavebundne Kjør. Men saa sagde Konen en Dag til Gudbrand: „Jeg synes, vi skulde lede den ene Ko til Byen og sælge den, jeg, saa vi kunde faae os nogle Haandskillinger;

vi ere saa brave Folk at vi burde have nogle Skillinger mellem Hænderne, ligesom Andre have det; de hundrede Daler, som ligge paa Kistebunden, kan vi ikke tage Hul paa, men jeg veed ikke, hvad vi skal med flere end een Ko. Og lidt vinder vi ogsaa derved, at jeg slipper med at stelle den ene Ko, i Stedet for at jeg har gaaet og maaget og vapdlet*) til to." Ja, det syntes Gudbrand var baade rigtig og fornuftig talt; han tog strax Koen og gik til Byen med for at sælge den; men da han kom til Byen, var der Ingen, som vilde kjøbe Koen. Ja, ja, tænkte Gudbrand, saa kan jeg gaae hjem igjen med Koen min; jeg veed, jeg har baade Baas og Klave til den, og der er lige langt frem og tilbage; og dermed gav han sig til at rangle hjemover igjen.

Men da han var kommen et Stykke paa Veien, mødte han En, der havde en Hest, han skulde sælge, saa syntes Gudbrand, det var bedre at have Hest end Ko og byttede saa med ham; da han havde gaaet et Stykke længer, mødte han En, der gik og drev en fed Griis foran sig, og saa syntes han, det var bedre at have fed Griis end Hest, og byttede saa med Manden; derpaa gik han et Stykke til, saa mødte han en Mand med en Gjed og saa tænkte han, det sagtens var bedre at have Gjed end Ko og derfor byttede han med ham, som eiede Gjeden; saa gik han et langt Stykke, til han mødte en Mand, som havde en Sau, med ham byttede han, for han tænkte: det er altid bedre at have Sau end Gjed; da han nu havde gaaet en Stund igjen, mødte han en Mand med en Gaas, saa byttede han bort Sauen

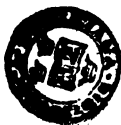
*) Vandle = binde Halmvisker sammen til Kjøerne.

mod Gaasen; og da han saa havde gaaet et langt, langt Stykke, mødte han en Mand med en Hane, med ham byttede han, for han tænkte som saa: det er sagtens bedre at have Hane end Gaas. Han gik da til det led langt ud paa Dagen; men saa begyndte han at blive sulten, og saa solgte han Hanen for tolv Skilling og kjøbte sig Mad for dem, for det er da altid bedre at bjerge Liv end have Hane, tænkte Gudbrand i Lien. Derpaa gik han videre hjemad, til han kom til sin nærmeste Nabogaard; der gik han indom. „Hvorledes er det gaaet dig i Byen?" spurgte Folkene. „Aa det er nu gaaet saa og saa," sagde Manden, „ikke kan jeg rose Lykken min og ikke kan jeg laste den heller," og dermed fortalte han dem det Hele, hvorledes det var gaaet ham fra først til sidst. „Ja, du bli'er da sagtens vel modtagen, naar du kommer hjem til Konen din," sagde Manden paa Gaarden; „Gud hjælpe dig! ikke vilde jeg være i dit Sted." „Jeg synes, det kunde være gaaet meget galere, jeg," sagde Gudbrand i Lien, „men enten det nu er gaaet galt eller vel, saa har jeg saa snild Kone, at hun aldrig siger Noget, hvordan jeg saa bærer mig ad." „Ja det veed jeg vist, men ikke for det jeg troer det," sagde Granden. „Skal vi vædde paa det?" sagde Gudbrand i Lien; „jeg har hundrede Daler liggende hjemme paa Kistebunden, tør du holde Ligt imod?" Ja, de væddede, og saa blev han der til om Kvelden, da det begyndte at mørkne, saa gik de sammen til hans Gaard; der blev Grandmanden staaende udenfor Døren og skulde lytte, medens Manden selv gik ind til Konen. „God Kveld!" sagde Gudbrand i Lien, da han kom ind. „God Kveld," sagde Konen — „Aa, Gud

skee Lov, er du der?" Ja, det var han da. Saa spurgte Konen, hvorledes det var gaaet ham i Byen? „Aa, saa og saa!" svarede Gudbrand, „det er just Intet at rose. Da jeg kom til Byen, var der Ingen, som vilde kjøbe Koen, saa byttede jeg den bort mod en Hest, jeg." „Ja, det skal du rigtig have Tak for, det," sagde Konen; „vi ere saa brave Folk at vi kan kjøre til Kirke vi, ligesaavel som Andre, og naar vi har Raad til at have Hest, saa kan vi sagtens lægge os den til. — Gaa ned og sæt ind Hesten, Born!" „Ja," sagde Gudbrand, „jeg har nok ikke Hesten heller, jeg; da jeg kom et Stykke paa Veien byttede jeg den bort for en Griis." „Nei, nei!" raabte Konen, „det var da rigtig, som jeg selv skulde gjort det, det skal du saamænd have Tak for! Nu kan jeg have Flesk i Huset og Noget at byde Folk, naar de komme til mig, jeg og. Hvad skulde vi med Hesten? Saa skulde Folk sige, vi vare blevne saa store paa det at vi ikke længer kan gaae til Kirke, som før. — Gaa ned og sæt ind Grisen, Born!" „Men jeg har nok ikke Grisen her heller," sagde Gudbrand, „da jeg kom et Stykke længer bort, byttede jeg den bort mod en Mælkegjed." „Jøs, hvor vel du gjør Alting!" raabte Konen. „Hvad skulde jeg med Grisen, naar jeg ret betænker mig; Folk skulde bare sagt: derborte æde de op Alt, de have; nei, nu har jeg Gjed, saa faaer jeg baade Mælk og Ost, og Gjeden beholder jeg endda. — Slip ind Gjeden, Born!" sagde Konen. „Nei, jeg har nok ikke Gjeden heller, jeg," sagde Gudbrand; „da jeg kom et Stykke paa Veien byttede jeg bort Gjeden og fik en dygtig Sau for den." „Nei," raabte Konen, „du har da gjort det, akkurat som

jeg skulde ønsket mig Alt; akkurat som jeg selv havde været med. Hvad skulde vi med Gjeden? Jeg maatte da klyve i Bjerg og Dale og faae den ned igjen til Kvelds. Nei, har jeg Sau, kan jeg faae Uld og Klæder i Huset og Mad ogsaa. — Gaa ned og slip ind Sauen, Børn!" „Men jeg har nok ikke Sauen længer, jeg," sagde Gudbrand, „for da jeg havde gaaet en Stund, byttede jeg den bort mod en Gaas." „Tak skal du have for det!" sagde Konen, „og mange Tak ogsaa! Hvad skulde jeg med Sauen? Jeg har jo hverken Rok eller Teen, og ikke bryder jeg mig om at slide og slæbe og virke Klæder heller; vi kan kjøbe Klæder nu som før; nu faaer jeg Gaasesleſk, som jeg længe har stundet efter, og nu kan jeg faae Duun i den lille Puden min. — Gaa ned og slip ind Gaasen, Børn!" „Ja, jeg har nok ikke Gaasen heller jeg," sagde Gudbrand; „da jeg var kommen et Stykke længer paa Veien, byttede jeg den bort for en Hane." „Gud veed, hvordan du har fundet paa det Alt!" raabte Konen; „det er Altsammen som jeg havde gjort det selv. En Hane! det er det samme som du havde kjøbt et Ottedages-Uhr, for hver Morgen galer Hanen Klokken Fire, saa kan vi ogsaa komme paa Benene til rette Tid. Hvad skulde vi vel med Gaasen? Ikke kan jeg lave til Gaasesleſket, og min Pude kan jeg jo fylde med Størgræs. — Gaa ned og slip ind Hanen, Børn!" „Men jeg har nok ikke Hanen heller jeg," sagde Gudbrand; „da jeg havde gaaet endda et Stykke, blev jeg skrubsulten og saa maatte jeg sælge Hanen for tolv Skilling for at bjerge Livet." „Naa, Gud skee Lov for du gjorde det," raabte Konen; „hvordan du steller dig, gjør du Alting, netop som jeg kunde ønsket

det frem. Hvad skulde vi ogsaa med Hanen? Vi ere jo vore egne Herrer, vi kan ligge om Morgenen saa længe vi vil. Gud skee Lov, naar jeg bare har faaet dig igjen, som steller Alt saa godt, behøver jeg hverken Hane eller Gaas, hverken Grise eller Kjør." Saa lukkede Gudbrand op Døren. „Har jeg vundet de hundrede Daler nu?" sagde han, og det maatte da Grandmanden tilstaae at han havde.

19.

Kari Træstak.

Der var engang en Konge, som var bleven Enkemand. Efter sin Dronning havde han en Datter, som var saa snild og saa deilig, at Ingen kunde være mere snild og deilig. Han gik nu længe og sørgede over Dronningen, som han havde holdt meget af, men tilsidst blev han kjed af at leve eenlig, og giftede sig med en Enkedronning, som ogsaa havde en Datter; men denne var ligesaa styg og slem som den anden var snild og vakker. Stedmoderen og hendes Datter vare misundelige paa Kongsdatteren, fordi hun var saa deilig, men saalænge som Kongen var hjemme, turde de ikke gjøre hende Noget, for han holdt meget af hende.

Der gik nu hen en Tid, saa fik han Krig med en anden

Konge og drog ud i Leding, da syntes Dronningen hun kunde gjøre hvad hun vilde, og saa baade sultede og slog hun Kongsdatteren, og var efter hende i hver Krog. Tilsidst syntes hun at Alting var for godt til hende, og saa satte hun hende til at gjæte Kreaturene. Hun gik da med Kreaturene og gjætede dem paa Skoven og Fjeldet. Mad fik hun Lidet eller Intet af, bleg og maver blev hun, og næsten altid græd hun og var bedrøvet. I Buskaben var der en stor, blaa Stud, som bestandig holdt sig saa peen og blank, og ofte kom den hen til Kongsdatteren og lod hende kjæle sig. Engang, som hun sad og græd og var bedrøvet igjen, kom den hen til hende og spurgte hvorfor hun bestandig var saa sorgmodig. Hun svarede ingen Ting, men blev ved at græde. „Ja," sagde Studen, „jeg veed det nok, endda du ikke vil sige mig det, du græder fordi Dronningen er slem imod dig og fordi hun er rede at sulte dig ihjel. Men Mad behøver du ikke at sørge for, thi i det venstre Øret mit ligger der en Dug, og naar du tager og breder den ud, kan du faae saa mange Retter du vil. Det gjorde hun, tog Dugen og bredte den ud paa Græsset, og saa dækkede den op med de deiligste Retter, Nogen kunde ønske sig: der var baade Viin og Mjød og Sødkage. Hun kom nu snart i Huld igjen og blev saa rund og rød og hvid, at Dronningen og hendes torskranglede Datter bleve baade blaae og blege af Ærgrelse over det. Dronningen kunde slet ikke begribe, hvorledes Steddatteren kunde komme til at see saa godt ud paa saa daarlig Kost; saa sagde hun til en Terne, at hun skulde gaae efter hende i Skoven og passe paa og see, hvorledes det hang sammen, for

hun troede, at nogen af Tjenestefolkene gav hende Mad. Ternen gik da efter hende i Skoven og passede paa, og saa fik hun see, at Stedbatteren tog Dugen ud af Øret paa den blaae Studen og bredte den ud, og at den dækkede op med de deiligste Retter, som Stedbatteren spiste og gjorde sig tilgode med. Det gik Ternen hjem og fortalte Dronningen. Nu kom Kongen hjem og havde vundet over den anden Konge, han havde været i Leding imod; der blev da stor Glæde over hele Slottet, og Ingen var gladere end Kongens Datter. Men Dronningen lagde sig syg og betalte Doktoren mange Penge for at han skulde sige, hun ikke kunde blive frisk igjen, uden hun fik Kjød af den blaae Studen at spise. Baade Kongsdatteren og Folkene spurgte nu Doktoren, om ikke noget Andet kunde hjælpe, og bade for Studen, for Alle holdt af den, og de sagde, at der ikke gaves Mage til Stud i hele Riget; men nei, den maatte slagtes og den skulde slagtes, der var intet andet Raad. Da Kongsdatteren hørte det, blev hun meget bedrøvet og gik ned i Fjøset til Studen. Den stod der ogsaa og hængte med Hovedet og saa saa sørgmodig ud, at hun begyndte at græde over det. „Hvad græder du for?" sagde Studen. Saa fortalte hun, at Kongen var kommen hjem igjen, og at Dronningen havde lagt sig syg, og at hun havde faaet Doktoren til at sige, at hun ikke kunde blive frisk, dersom hun ikke fik Kjød af den blaae Studen at spise, og nu skulde han slagtes. „Faaer de først dræbt mig, tage de snart Livet af dig ogsaa," sagde Studen; „hvis du synes som jeg, saa reise vi vor Vei i Nat." Ja, Kongsdatteren syntes nok det var slemt at reise bort fra sin Fa-

der, men det var endda værre at være i Huus med Dronningen, og saa lovede hun Studen, at hun skulde komme.

Om Kvelden, da alle de Andre havde lagt sig, listede Kongsdatteren sig ned i Fjøset til Studen, og saa tog den hende paa Ryggen og foer af Gaarde det forteste, den kunde. Da nu Folkene kom op i Otten om Morgenen og skulde slagte Studen, var den væk, og da Kongen kom op og spurgte efter Datteren, var hun ogsaa borte. Han sendte Bud ud paa alle Kanter for at lede efter dem og lyste efter dem fra Kirkebakken, men der var Ingen, som havde seet Noget til dem. Imidlertid foer Studen gjennem mange Lande med Kongsdatteren paa Ryggen, og saa kom de til en stor Kobberskov, hvor baade Træer og Grene og Blade og Blomster og Alting var af Kobber.

Men førend de reiste ind i Skoven, sagde Studen til Kongsdatteren: „Naar vi nu kommer ind i Skoven, maa du tage dig vel i Agt, saa du ikke rører et Blad af den engang, ellers er det forbi baade med mig og med dig, for her boer et Trold med tre Hoveder, som eier den." Nei kors, hun skulde tage sig vel vare og ikke røre Noget. Hun var saa forsigtig og boiede sig til Side for Grenene, og skjød dem bort med Hænderne, men det var saa trangskovet, at det næsten ikke var muligt at komme frem, og hvorledes hun end bar sig ad, kom hun ligevel til at rive af et Blad, som hun beholdt i Haanden sin.

„Au, au, hvad gjorde du nu?" sagde Studen, „nu gjælder det at slaaes paa Liv og Død; men gjem bare Bladet vel." Strax efter var de ved Enden af Skoven, og da kom der et

før jeg faaer Løv af dig." Saa løb Hanen til Linden: „Kjære min Lind, giv mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven!" „Du faaer ikke Løv af mig, før jeg faaer røde Guldbaand af dig," svarede Linden. Saa løb Hanen til Jomfrû Maria: „Kjære min Jomfru Maria, giv mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke røde Guldbaand af mig, før jeg faaer Sko af dig," svarede Jomfru Maria. Saa løb Hanen til Skomageren: „Kjære min Skomager, giv mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Sko af mig, før jeg faaer Børster af dig," svarede Skomageren. Saa løb Hanen til Purken: „Kjære min Purke, giv mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Børster af mig, før jeg faaer Korn af dig," svarede Purken. Saa løb Hanen til Tærskemanden: „Kjære min Tærskemand, giv mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Sko-

mageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Korn af mig, før jeg faaer Levse af dig," svarede Tærskemanden. Saa løb Hanen til Bagstekonen: „Kjære min Bagstekone, giv mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Levse af mig, før jeg faaer Ved af dig," svarede Bagstekonen. Saa løb Hanen til Vedhuggeren: „Kjære min Vedhugger, giv mig Ved, Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Ved af mig, før jeg faaer Øx af dig," svarede Vedhuggeren. Saa løb Hanen til Smeden: „Kjære min Smed, giv mig Øx, Øx gi'er jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gi'er mig Ved,

Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." „Du faaer ikke Øx af mig, før jeg faaer Kul af dig," svarede Smeden. Saa løb Hanen til Kulbrænderen: „Kjære min Kulbrænder, giv mig Kul, Kul gi'er jeg Smeden, Smeden gi'er mig Øx, Øx gi'er jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gi'er mig Ved, Ved gi'er jeg Bagstekonen, Bagstekonen gi'er mig Levse, Levse gi'er jeg Tærskemanden, Tærskemanden gi'er mig Korn, Korn gi'er jeg Purken, Purken gi'er mig Børster, Børster gi'er jeg Skomageren, Skomageren gi'er mig Sko, Sko gi'er jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gi'er mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gi'er jeg Linden, Linden gi'er mig Løv, Løv gi'er jeg Kilden, Kilden gi'er mig Vand, Vand gi'er jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskoven." Saa syntes Kulbrænderen Synd i Hanen og gav ham en Kul. Saa fik Smeden Kul, og Vedhuggeren Øx, og Bagstekonen Ved, og Tærskemanden Levse, og Purken Korn, og Skomageren Børster, og Jomfru Maria Sko, og Linden røde Guldbaand, og Kilden Løv, og Hanen Vand, og det gav han til Tuppen, Hønen sin, som laa for Døden i Nøddeskoven, saa blev hun god igjen.

17.

Bjørnen og Ræven.

I.

Hvorfor Bjørnen er stubrumpet.

Bjørnen mødte engang Ræven, der kom luskende med et Fiskeknippe, han havde stjaalet. „Hvor har du faaet det fra?" spurgte Bjørnen. „Jeg har været ude og medet, Herr Bjørn!" svarede Ræven. Saa fik Bjørnen ogsaa Lyst at lære at mede, og bad Ræven sige ham, hvordan han skulde bære sig ad. „Det er en simpel Kunst for dig," svarede Ræven, „og den er snart lært: du skal bare gaae ud paa Isen, hugge dig et Hul, og stikke Halen nedi; og saa maa du holde den der brav længe. Du maa ikke bryde dig om at det svider lidt i den: det er, naar Fisken bider; jo længer du kan holde den der, jo fleer Fisk faaer du. Og ret som det er, skal du tværrykke op!" Ja, Bjørnen gjorde som Ræven havde sagt, og holdt Halen længe, længe nedi Hullet, til den var vel frossen fast; saa tværrykkede han den – tværs af, og nu gaaer han der stubrumpet den Dag i Dag er.

II.

Ræven snyder Bjørnen for Julekosten.

Bjørnen og Ræven havde engang kjøbt sig et Smørkvarter tilsammen; det skulde de have til Juul og de gjemte det der-

for under en tyk Granbuske. Derpaa gik de et Stykke bort lagde sig i en Solbakke til at sove. Da de havde ligget Stund, reiste Ræven sig og raabte: „ja!“; og løb saa sin L lige hen til Smørkvarteret, som han aad en god Tredicpart Men da han kom igjen, og Bjørnen spurgte, hvor han ha været, siden han var saa fed om Flabben, sagde han: „Troer ikke, jeg blev buden til Barsel da?“ „Ja saa! hvad hed B net?“ spurgte Bjørnen. „Begyndtpaa!“ sagde Ræven.

Dermed lagde de sig til at sove igjen. Om en liden Stu sprang Ræven atter op og raabte: „ja!“ og løb sin Vei hen Smørkvarteret. Dengang aad han ogsaa en god Slump. han kom tilbage, og Bjørnen igjen spurgte, hvor han havde ret, svarede han: „Aa! blev jeg ikke nu igjen buden til Ba da, troer du!“ „Hvad hed Barnet nu da?“ sagde Bjørn „Halvædt,“ svarede Ræven.

Bjørnen syntes, det var et rart Navn, men han undr sig ikke længe paa det, for han igjen gispede og sov; aldrig han havde ligget en liden Stund, saa gik det ligedan som begge forrige Gange, Ræven sprang op igjen, raabte: „ja!“ og løb til Smørkvarteret, som han dengang aad Slumpen ud af. han kom tilbage, havde han igjen været i Barsel; og da Bj nen vilde vide, hvad det Barnet hed, svarede han: „Slikket-i-Bu den!“ Dermed lagde de sig igjen til at sove og laae en g Stund; men saa skulde de hen at see til Smørret, og da var opædt, skyldte Bjørnen paa Ræven, og Ræven paa Bjørn den Ene sagde at den Anden havde været henne i Smørkvarte mens han selv laa og sov. „Ja, ja,“ sagde Mikkel, „vi

snart faae vide, hvem af os der har stjaalet Smørret. Nu skal vi lægge os der bort i Solbakken: den som da er fedest i Enden, naar vi vaagne, han har stjaalet det." Ja, Bjørnen vilde gjerne gaae ind paa den Prøve, og da han vidste med sig selv, han ikke engang havde smagt Smørret, lagde han sig ganske trygt til at sove i Solen. Saa luskede Mikkel bort til Kvarteret efter et Smørgran, som sad igjen i en Spræk, og listede sig saa tilbage til Bjørnen og smurte ham i Enden med det; derpaa lagde han sig til at sove, som om Ingenting var hændt. Da nu Begge vaagnede, saa havde Solen smeltet Smørret, og saa blev Bjørnen den, som havde ædt Smørret alligevel, han.

18.
Gudbrand i Lien.

Der var engang en Mand, som hed Gudbrand; han havde en Gaard som laa langt borte i en Aasli, og derfor kaldte de ham Gudbrand i Lien. Han og hans Kone levede saa vel sammen og vare saa godt forligte, at Alt Manden gjorde, syntes Konen var saa velgjort, at det aldrig kunde gjøres bedre; hvorledes han bar sig ad, var hun lige glad i det. De eiede sin Jordvei, og hundrede Daler havde de liggende paa Kistebunden og i Fjøset to klavebundne Kjør. Men saa sagde Konen en Dag til Gudbrand: „Jeg synes, vi skulde lede den ene Ko til Byen og sælge den, jeg, saa vi kunde faae os nogle Haandskillinger;

vi ere saa brave Folk at vi burde have nogle Skillinger m
Hænderne, ligesom Andre have det; de hundrede Daler, som
paa Kistebunden, kan vi ikke tage Hul paa, men jeg veed
hvad vi skal med flere end een Ko. Og lidt vinder vi o
derved, at jeg slipper med at stelle den ene Ko, i Stedet fo
jeg har gaaet og maaget og vandlet*) til to." Ja, det sy
Gudbrand var baade rigtig og fornuftig talt; han tog strax
og gik til Byen med for at sælge den; men da han kom
Byen, var der Ingen, som vilde kjøbe Koen. Ja, ja, ta
Gudbrand, saa kan jeg gaae hjem igjen med Koen min; jeg
jeg har baade Baas og Klave til den, og der er lige langt
og tilbage; og dermed gav han sig til at rangle hjemover i

Men da han var kommen et Stykke paa Veien, m
han En, der havde en Hest, han skulde sælge, saa syntes G
brand, det var bedre at have Hest end Ko og byttede saa
ham; da han havde gaaet et Stykke længer, mødte han En
gik og drev en fed Griis foran sig, og saa syntes han, det
bedre at have fed Griis end Hest, og byttede saa med Man
derpaa gik han et Stykke til, saa mødte han en Mand me
Gjed og saa tænkte han, det sagtens var bedre at have
end Ko og derfor byttede han med ham, som eiede Gjeden
gik han et langt Stykke, til han mødte en Mand, som havd
Sau, med ham byttede han, for han tænkte: det er altid
at have Sau end Gjed; da han nu havde gaaet en Stund i
mødte han en Mand med en Gaas, saa byttede han bort S

*) Vandle = binde Halmviske sammen til Kjøerne.

mod Gaasen; og da han saa havde gaaet et langt, langt Stykke, mødte han en Mand med en Hane, med ham byttede han, for han tænkte som saa: det er sagtens bedre at have Hane end Gaas. Han gik da til det led langt ud paa Dagen; men saa begyndte han at blive sulten, og saa solgte han Hanen for tolv Skilling og kjøbte sig Mad for dem, for det er da altid bedre at bjerge Liv end have Hane, tænkte Gudbrand i Lien. Derpaa gik han videre hjemad, til han kom til sin nærmeste Nabogaard; der gik han indom. „Hvorledes er det gaaet dig i Byen?" spurgte Folkene. „Aa det er nu gaaet saa og saa," sagde Manden, „ikke kan jeg rose Lykken min og ikke kan jeg laste den heller," og dermed fortalte han dem det Hele, hvorledes det var gaaet ham fra først til sidst. „Ja, du bli'er da sagtens vel modtagen, naar du kommer hjem til Konen din," sagde Manden paa Gaarden; „Gud hjælpe dig! ikke vilde jeg være i dit Sted." „Jeg synes, det kunde være gaaet meget galere, jeg," sagde Gudbrand i Lien, „men enten det nu er gaaet galt eller vel, saa har jeg saa snild Kone, at hun aldrig siger Noget, hvordan jeg saa bærer mig ad." „Ja det veed jeg vist, men ikke for det jeg troer det," sagde Granden. „Skal vi vædde paa det?" sagde Gudbrand i Lien; „jeg har hundrede Daler liggende hjemme paa Kistebunden, tør du holde Ligt imod?" Ja, de væddede, og saa blev han der til om Kvelden, da det begyndte at mørkne, saa gik de sammen til hans Gaard; der blev Grandmanden staaende udenfor Døren og skulde lytte, medens Manden selv gik ind til Konen. „God Kveld!" sagde Gudbrand i Lien, da han kom ind. „God Kveld," sagde Konen — „Aa, Gud

skee Kov, er du der?" Ja, det var han da. Saa spurgte Konen, hvorledes det var gaaet ham i Byen? „Aa, saa og saa!" svarede Gudbrand, „det er just Intet at rose. Da jeg kom til Byen, var der Ingen, som vilde kjøbe Koen, saa byttede jeg den bort mod en Hest, jeg." „Ja, det skal du rigtig have Tak for, det," sagde Konen; „vi ere saa brave Folk at vi kan kjøre til Kirke vi, ligesaavel som Andre, og naar vi har Raad til at have Hest, saa kan vi sagtens lægge os den til. — Gaa ned og sæt ind Hesten, Born!" „Ja," sagde Gudbrand, „jeg har nok ikke Hesten heller, jeg; da jeg kom et Stykke paa Veien byttede jeg den bort for en Griis." „Nei, nei!" raabte Konen, „det var da rigtig, som jeg selv skulde gjort det, det skal du saamænd have Tak for! Nu kan jeg have Flesk i Huset og Noget at byde Folk, naar de komme til mig, jeg og. Hvad skulde vi med Hesten? Saa skulde Folk sige, vi vare blevne saa store paa det at vi ikke længer kan gaae til Kirke, som før. — Gaa ned og sæt ind Grisen, Born!" „Men jeg har nok ikke Grisen her heller," sagde Gudbrand, „da jeg kom et Stykke længer bort, byttede jeg den bort mod en Mælkegjed." „Jøs, hvor vel du gjør Alting!" raabte Konen. „Hvad skulde jeg med Grisen, naar jeg ret betænker mig; Folk skulde bare sagt: derborte æde de op Alt, de have; nei, nu har jeg Gjed, saa faaer jeg baade Mælk og Ost, og Gjeden beholder jeg endda. — Slip ind Gjeden, Born!" sagde Konen. „Nei, jeg har nok ikke Gjeden heller, jeg," sagde Gudbrand; „da jeg kom et Stykke paa Veien byttede jeg bort Gjeden og fik en dygtig Sau for den." „Nei," raabte Konen, „du har da gjort det, akkurat som

jeg skulde ønsket mig Alt; akkurat som jeg selv havde været med. Hvad skulde vi med Gjeden? Jeg maatte da klyve i Bjerg og Dale og faae den ned igjen til Kvelds. Nei, har jeg Sau, kan jeg faae Uld og Klæder i Huset og Mad ogsaa. — Gaa ned og slip ind Sauen, Børn!" „Men jeg har nok ikke Sauen længer, jeg," sagde Gudbrand, „for da jeg havde gaaet en Stund, byttede jeg den bort mod en Gaas." „Tak skal du have for det!" sagde Konen, „og mange Tak ogsaa! Hvad skulde jeg med Sauen? Jeg har jo hverken Rok eller Teen, og ikke bryder jeg mig om at slide og slæbe og virke Klæder heller; vi kan kjøbe Klæder nu som før; nu faaer jeg Gaaseflesk, som jeg længe har stundet efter, og nu kan jeg faae Duun i den lille Puden min. — Gaa ned og slip ind Gaasen, Børn!" „Ja, jeg har nok ikke Gaasen heller jeg," sagde Gudbrand; „da jeg var kommen et Stykke længer paa Veien, byttede jeg den bort for en Hane." „Gud veed, hvordan du har fundet paa det Alt!" raabte Konen; „det er Altsammen som jeg havde gjort det selv. En Hane! det er det samme som du havde kjøbt et Ottedages-Uhr, for hver Morgen galer Hanen Klokken Fire, saa kan vi ogsaa komme paa Benene til rette Tid. Hvad skulde vi vel med Gaasen? Ikke kan jeg lave til Gaaseflesket, og min Pude kan jeg jo fylde med Størgræs. — Gaa ned og slip ind Hanen, Børn!" „Men jeg har nok ikke Hanen heller jeg," sagde Gudbrand; „da jeg havde gaaet endda et Stykke, blev jeg skrubsulten og saa maatte jeg sælge Hanen for tolv Skilling for at bjerge Livet." „Naa, Gud skee Lov for du gjorde det," raabte Konen; „hvordan du steller dig, gjør du Alting, netop som jeg kunde ønsket

det frem. Hvad skulde vi ogsaa med Hanen? Vi ere jo vore egne Herrer, vi kan ligge om Morgenen saa længe vi vil. Gud skee Lov, naar jeg bare har faaet dig igjen, som steller Alt saa godt, behøver jeg hverken Hane eller Gaas, hverken Grise eller Kjøer." Saa lukkede Gudbrand op Døren. „Har jeg vundet de hundrede Daler nu?" sagde han, og det maatte da Grandmanden tilstaae at han havde.

19.

Kari Træstak.

Der var engang en Konge, som var bleven Enkemand. Efter sin Dronning havde han en Datter, som var saa snild og saa deilig, at Ingen kunde være mere snild og deilig. Han gik nu længe og sørgede over Dronningen, som han havde holdt meget af, men tilsidst blev han kjed af at leve eenlig, og giftede sig med en Enkedronning, som ogsaa havde en Datter; men denne var ligesaa styg og slem som den anden var snild og vakker. Stedmoderen og hendes Datter vare misundelige paa Kongsdatteren, fordi hun var saa deilig, men saalænge som Kongen var hjemme, turde de ikke gjøre hende Noget, for han holdt meget af hende.

Der gik nu hen en Tid, saa fik han Krig med en anden

Konge og drog ud i Leding, da syntes Dronningen hun kunde gjøre hvad hun vilde, og saa baade sultede og slog hun Kongsdatteren, og var efter hende i hver Krog. Tilsidst syntes hun at Alting var for godt til hende, og saa satte hun hende til at gjæte Kreaturene. Hun gik da med Kreaturene og gjætede dem paa Skoven og Fjeldet. Mad fik hun Lidet eller Intet af, bleg og maver blev hun, og næsten altid græd hun og var bedrøvet. I Buskaben var der en stor, blaa Stud, som bestandig holdt sig saa peen og blank, og ofte kom den hen til Kongsdatteren og lod hende kjæle sig. Engang, som hun sad og græd og var bedrøvet igjen, kom den hen til hende og spurgte hvorfor hun bestandig var saa sorgmodig. Hun svarede ingen Ting, men blev ved at græde. „Ja," sagde Studen, „jeg veed det nok, endda du ikke vil sige mig det, du græder fordi Dronningen er slem imod dig og fordi hun er rede at sulte dig ihjel. Men Mad behøver du ikke at sørge for, thi i det venstre Øret mit ligger der en Dug, og naar du tager og breder den ud, kan du faae saa mange Retter du vil. Det gjorde hun, tog Dugen og bredte den ud paa Græsset, og saa dækkede den op med de deiligste Retter, Nogen kunde ønske sig: der var baade Viin og Mjød og Sødkage. Hun kom nu snart i Huld igjen og blev saa rund og rød og hvid, at Dronningen og hendes torskranglede Datter bleve baade blaae og blege af Ærgrelse over det. Dronningen kunde slet ikke begribe, hvorledes Stedbatteren kunde komme til at see saa godt ud paa saa daarlig Kost; saa sagde hun til en Terne, at hun skulde gaae efter hende i Skoven og passe paa og see, hvorledes det hang sammen, for

hun troede, at nogen af Tjenestefolkene gav hende Mad. Ternen gik da efter hende i Skoven og passede paa, og saa fik hun see, at Stedbatteren tog Dugen ud af Øret paa den blaae Studen og bredte den ud, og at den dækkede op med de deiligste Retter, som Stedbatteren spiste og gjorde sig tilgode med. Det gik Ternen hjem og fortalte Dronningen. Nu kom Kongen hjem og havde vundet over den anden Konge, han havde været i Leding imod; der blev da stor Glæde over hele Slottet, og Ingen var gladere end Kongens Datter. Men Dronningen lagde sig syg og betalte Doktoren mange Penge for at han skulde sige, hun ikke kunde blive frisk igjen, uden hun fik Kjød af den blaae Studen at spise. Baade Kongsdatteren og Folkene spurgte nu Doktoren, om ikke noget Andet kunde hjælpe, og bade for Studen, for Alle holdt af den, og de sagde, at der ikke gaves Mage til Stud i hele Riget; men nei, den maatte slagtes og den skulde slagtes, der var intet andet Raad. Da Kongsdatteren hørte det, blev hun meget bedrøvet og gik ned i Fjøset til Studen. Den stod der ogsaa og hængte med Hovedet og saa saa sørgmodig ud, at hun begyndte at græde over det. „Hvad græder du for?" sagde Studen. Saa fortalte hun, at Kongen var kommen hjem igjen, og at Dronningen havde lagt sig syg, og at hun havde faaet Doktoren til at sige, at hun ikke kunde blive frisk, dersom hun ikke fik Kjød af den blaae Studen at spise, og nu skulde han slagtes. „Faaer de først dræbt mig, tage de snart Livet af dig ogsaa," sagde Studen; „hvis du synes som jeg, saa reise vi vor Vei i Nat." Ja, Kongsdatteren syntes nok det var slemt at reise bort fra sin Fa-

der, men det var endda værre at være i Huus med Dronningen, og saa lovede hun Studen, at hun skulde komme.

Om Kvelden, da alle de Andre havde lagt sig, listede Kongsdatteren sig ned i Fjøset til Studen, og saa tog den hende paa Ryggen og foer af Gaarde det forteste, den kunde. Da nu Folkene kom op i Otten om Morgenen og skulde slagte Studen, var den væk, og da Kongen kom op og spurgte efter Datteren, var hun ogsaa borte. Han sendte Bud ud paa alle Kanter for at lede efter dem og lyste efter dem fra Kirkebakken, men der var Ingen, som havde seet Noget til dem. Imidlertid foer Studen gjennem mange Lande med Kongsdatteren paa Ryggen, og saa kom de til en stor Kobberskov, hvor baade Træer og Grene og Blade og Blomster og Alting var af Kobber.

Men førend de reiste ind i Skoven, sagde Studen til Kongsdatteren: „Naar vi nu kommer ind i Skoven, maa du tage dig vel i Agt, saa du ikke rører et Blad af den engang, ellers er det forbi baade med mig og med dig, for her boer et Trold med tre Hoveder, som eier den.“ Nei kors, hun skulde tage sig vel vare og ikke røre Noget. Hun var saa forsigtig og bøiede sig til Side for Grenene, og skjød dem bort med Hænderne, men det var saa trangskovet, at det næsten ikke var muligt at komme frem, og hvorledes hun end bar sig ad, kom hun ligevel til at rive af et Blad, som hun beholdt i Haanden sin.

„Au, au, hvad gjorde du nu?“ sagde Studen, „nu gjælder det at slaaes paa Liv og Død; men gjem bare Bladet vel.“ Strax efter var de ved Enden af Skoven, og da kom der et

Trold farende med tre Hoveder. „Hvem er det, som rører min Skov?" sagde Troldet. „Den er ligesaameget min som din," sagde Studen. „Ja, det skal vi nappes om," skreg Troldet. „Kan saa det," sagde Studen. Saa rendte de sammen og sloges, og Studen den stangede og sparkede af alle Livsens Kræfter, men Troldet slog lige godt, og det varede hele Dagen førend Studen fik Bugt med det, og da var den saa fuld af Saar og saa ussel, at den næsten ikke orkede at gaae. Saa maatte de hvile over en Dag, og saa sagde Studen til Kongsdatteren, at hun skulde tage det Smurningshornet, som hang ved Bæltet til Troldet og smøre den med; da kom den sig, og Dagen efter ranglede de afsted igjen. De reiste nu i mange, mange Dage, og saa kom de langt om længe til en Sølvskov; der vare baade Træer og Grene og Blade og Blomster og Alting af Sølv.

Førend Studen gik ind i den, sagde den til Kongsdatteren: „Naar vi nu komme ind i denne Skoven, maa du for Guds Skyld tage dig vel i Agt; du maa slet ikke røre nogen Ting og ikke rive af saa meget som et Blad, for ellers er det forbi baade med dig og med mig; her er et Trold med sex Hoveder, som eier den, og det troer jeg ikke jeg kan raade med.

„Nei," sagde Kongsdatteren, „jeg skal nok tage mig vare og ikke røre ved det, du ikke vil, jeg skal røre." Men da de kom ind i Skoven, var den saa tæt og saa trang, at de næsten ikke kunde komme frem. Hun var saa forsigtig som hun kunde, og bøiede sig til Siden for Grenene og skjød dem bort foran sig med Hænderne, men hvert Øieblik slog Grenene hende i

Dinene, og hvorledes hun bar sig ad, saa kom hun til at rive af et Blad.

„Au, au, hvad gjorde du nu?“ sagde Studen; „nu gjælder det at slaaes paa Liv og Død, for dette Troldet har sex Hoveder og er dobbelt saa stærkt som det andet; men pas bare paa Bladet og gjem det vel.“

Ret som det var, saa kom Troldet: „Hvem er det, som rører ved min Skov?“ sagde det. „Den er ligesaameget min som din,“ sagde Studen. „Det skal vi nappes om,“ skrég Troldet. „Kan saa det,“ sagde Studen, og røg paa Troldet og stangede ud Dinene paa det og kjørte Hornene tværs igjennem det, saa at Tarmene randt ud, men det slog lige godt, og det varede i tre samfulde Dage, førend Studen fik Livet af det. Men da var den ogsaa saa ussel og elendig, at den med Nød og Neppe kunde røre sig og saa fuld med Saar, at Blodet randt af den. Saa sagde den til Kongsdatteren, at hun skulde tage Smurningshornet, som hang ved Bæltet paa Troldet, og smøre den med. Det gjorde hun, og saa kom den sig; men de maatte ligge over og hvile en Uge, førend den orkede at gaae længer.

Endelig gav de sig paa Veien igjen, men Studen var daarlig endda, og det gik kun smaat i Begyndelsen. For at spare den, sagde Kongsdatteren, at hun var ung og let paa Foden, hun kunde gjerne gaae, men det fik hun slet ikke Lov til, hun maatte sætte sig op paa Ryggen hans igjen. Saa reiste de i lang Tid og gjennem mange Lande, og Kongsdatteren vidste slet ikke, hvor det bar hen, men langt om længe kom de til en

Guldskov: den var saa gjild, at Guldet dryppede af den, og baade Træer og Grene og Blomster og Blade vare af bare Guld. Her gik det lige eens som i Kobberskoven og Sølvskoven. Studen sagde til Kongsdatteren, at hun slet ikke paa nogen Maade maatte røre ved den, for der var et Trold med ni Hoveder, som eiede den, det var meget større og stærkere end begge de andre tilsammen, og den troede slet ikke den kunde faae Bugt med det. Nei, hun skulde nok passe sig for det og slet ikke røre ved den, det kunde han nok vide. Men da de kom ind i Skoven, saa var den endda tættere end Sølvskoven, og jo længer de kom, desto værre blev det: Skoven blev tættere og tættere og trangere og trangere, og tilsidst syntes hun, de ikke paa nogen Sæt eller Viis kunde komme frem; hun var nu saa inderlig bange for at rive af Noget, at hun sad og vendte og bøiede sig baade hid og did for Grenene og skjød dem bort foran sig med Hænderne, men hvert Øieblik slog de hende i Øinene, saa at hun ikke kunde see hvor hun greb hen, og førend hun vidste af det, havde hun et Guldæble i Haanden. Hun var nu saa hjertelig angest, at hun græd og vilde kaste det igjen; men Studen sagde, hun skulde beholde det og gjemme det vel, og trøstede hende saa godt han kunde, men han troede, det vilde blive en haard Dyst, og han tvivlede om, det vilde gaae godt.

Net som det var, saa kom Troldet med de ni Hoveder, det var saa fælt, at Kongsdatteren næsten ikke turde see paa det. „Hvem er det, som rører min Skov?“ skreg det. „Den er ligesaameget min som din,“ sagde Studen. „Det skal vi nappes om,“ skreg Troldet. „Kan saa det,“ sagde Studen,

og saa rendte de sammen og sloges, og det var saa fælt at see paa, at Kongsdatteren var nær ved at daane. Studen stangede ud Oinene paa det og kjørte Hornene tværs igjennem det, saa at Indvoldene væltede ud, men Troldet slog lige godt, for naar Studen fik stanget ihjel et Hoved, blæste de øvrige Liv i det igjen, og det varede en heel Uge, førend den var istand til at faae Livet af det. Men da var den saa reent ussel og elendig, at den slet ikke kunde røre sig; Saar havde den over det Hele; den kunde ikke engang sige saameget som at Kongsdatteren skulde tage Smurningshornet ved Troldets Bælte og smøre den med. Men hun gjorde det alligevel, og da kom den sig ogsaa, men de maatte ligge over og hvile i tre Uger, førend den var istand til at gaae igjen.

Da reiste de saa smaat afsted, for Studen sagde at de skulde lidt længere frem, og saa kom de over mange store Aaser med tyk Skov. Dette varede nu en Stund, saa kom de op i Fjeldet. „Seer du Noget?" spurgte Studen. „Nei, jeg seer ikke andet, end Himmel og vilde Fjeldet," sagde Kongsdatteren. Da de kom høiere op, blev Fjeldet slettere, saa de kunde see videre om sig. „Seer du Noget nu?" sagde Studen. „Ja, jeg seer et lidet Slot, langt, langt borte," sagde Prindsessen. „Det er nok ikke saa lidet endda," sagde Studen. Langt om længe kom de til en stor Haug, hvor der var en tværbrat Bjergvæg. „Seer du Noget nu?" sagde Studen. „Ja, nu seer jeg Slottet tæt ved, nu er det meget, meget større!" sagde Kongsdatteren. „Did skal du," sagde Studen; „strax nedenfor Slottet er der et Griisehuus, hvor du skal være. Naar du kommer did, finder

Guldskov: den var saa gjild, at Guldet dryppede af den, og baade Træer og Grene og Blomster og Blade vare af bare Guld. Her gik det lige eens som i Kobberskoven og Sølvskoven. Studen sagde til Kongsdatteren, at hun slet ikke paa nogen Maade maatte røre ved den, for der var et Trold med ni Hoveder, som eiede den, det var meget større og stærkere end begge de andre tilsammen, og den troede slet ikke den kunde faae Bugt med det. Nei, hun skulde nok passe sig for det og slet ikke røre ved den, det kunde han nok vide. Men da de kom ind i Skoven, saa var den endda tættere end Sølvskoven, og jo længer de kom, desto værre blev det: Skoven blev tættere og tættere og trangere og trangere, og tilsidst syntes hun, de ikke paa nogen Sæt eller Viis kunde komme frem; hun var nu saa inderlig bange for at rive af Noget, at hun sad og vendte og bøiede sig baade hid og did for Grenene og skjød dem bort foran sig med Hænderne, men hvert Øieblik slog de hende i Øinene, saa at hun ikke kunde see hvor hun greb hen, og førend hun vidste af det, havde hun et Guldæble i Haanden. Hun var nu saa hjertelig angest, at hun græd og vilde kaste det igjen; men Studen sagde, hun skulde beholde det og gjemme det vel, og trøstede hende saa godt han kunde, men han troede, det vilde blive en haard Dyst, og han tvivlede om, det vilde gaae godt.

Ret som det var, saa kom Troldet med de ni Hoveder, det var saa fælt, at Kongsdatteren næsten ikke turde see paa det. „Hvem er det, som rører min Skov?" skreg det. „Den er ligesaameget min som din," sagde Studen. „Det skal vi nappes om," skreg Troldet. „Kan saa det," sagde Studen,

og saa rendte de sammen og sloges, og det var saa fælt at see paa, at Kongsdatteren var nær ved at daane. Studen stangede ud Øinene paa det og kjørte Hornene tværs igjennem det, saa at Indvoldene væltede ud, men Troldet slog lige godt, for naar Studen fik stanget ihjel et Hoved, blæste de øvrige Liv i det igjen, og det varede en heel Uge, førend den var istand til at faae Livet af det. Men da var den saa reent ussel og elendig, at den slet ikke kunde røre sig; Saar havde den over det Hele; den kunde ikke engang sige saameget som at Kongsdatteren skulde tage Smurningshornet ved Troldets Bælte og smøre den med. Men hun gjorde det alligevel, og da kom den sig ogsaa, men de maatte ligge over og hvile i tre Uger, førend den var istand til at gaae igjen.

Da reiste de saa smaat afsted, for Studen sagde at de skulde lidt længere frem, og saa kom de over mange store Aaser med tyk Skov. Dette varede nu en Stund, saa kom de op i Fjeldet. „Seer du Noget?" spurgte Studen. „Nei, jeg seer ikke andet, end Himmel og vilde Fjeldet," sagde Kongsdatteren. Da de kom høiere op, blev Fjeldet slettere, saa de kunde see videre om sig. „Seer du Noget nu?" sagde Studen. „Ja, jeg seer et lidet Slot, langt, langt borte," sagde Prindsessen. „Det er nok ikke saa lidet endda," sagde Studen. Langt om længe kom de til en stor Haug, hvor der var en tværbrat Bjergvæg. „Seer du Noget nu?" sagde Studen. „Ja, nu seer jeg Slottet tæt ved, nu er det meget, meget større!" sagde Kongsdatteren. „Did skal du," sagde Studen; „strax nedenfor Slottet er der et Grisehuus, hvor du skal være. Naar du kommer did, finder

du en Træstak der, den skal du tage paa dig og gaae frem til Slottet og sige, du hedder Kari Træstak og bede om Tjeneste. Men nu skal du tage Pennekniven din og skjære Hovedet af mig med, saa skal du flaae mig og virre Huden sammen og lægge den under Bjergvæggen der, og inde i Huden skal du lægge Kobberbladet og Sølvbladet og Guldæblet. Borte ved Bjerget staaer der en Kjæp; naar du vil mig Noget, saa banker du bare paa Bjergvæggen her med den."

I Begyndelsen vilde hun slet ikke gjøre det, men da Studen sagde, at det var den eneste Tak, han vilde have for det, han havde gjort mod hende, saa kunde hun ikke Andet. Hvor inderlig ondt det end gjorde hende, saa trællede og skar hun med Kniven paa det store Dyr, til hun fik Hovedet og Huden af, saa lagde hun den sammen borte under Bjergvæggen, og lagde Kobberbladet og Sølvbladet og Guldæblet ind i den.

Da hun havde gjort det, saa gik hun bortover til Svinehuset, men alt som hun gik, græd hun og var bedrøvet. Der tog hun Træstakken paa sig og saa gik hun frem til Kongsgaarden; da hun kom ind i Kjøkkenet, bad hun om Tjeneste og sagde at hun hedte Kari Træstak. Ja, sagde Kokken, det kunde hun nok faae, hun kunde faae Lov at være der og vaske op, for den, som havde gjort det før, var nylig gaaet sin Vei, „men naar du bliver kjed af at være her, saa gaaer vel du ogsaa din Kaas." Nei det skulde hun da slet ikke.

Hun var nu nok saa ordentlig til at vadske op. Om Søndagen skulde der komme Fremmede til Kongsgaarden, saa bad Kari om hun fik Lov, at gaae med Vaskevand til Prindsen,

men de Øvrige loe af hende og sagde: „Hvad vil du der? troer du Prindsen vil vide Noget af dig, som seer saaledes ud?“ Hun gav sig dog ikke, men blev ved at bede, og endelig fik hun ogsaa Lov. Da hun gik op over Trapperne ramlede det saa forfærdelig i Træstakken, at Prindsen kom ud og spurgte: „Hvad er du for En?“ „Jeg skulde nok bringe Vaskevand op til Jer, jeg,“ sagde Kari. „Troer du, jeg vil have det Vaskevand, du bringer?“ sagde Prindsen og slog Vandet over hende. Hun maatte nu gaae med det, men saa bad hun om Lov til at gaae til Kirken; det fik hun ogsaa, for Kirken laa saa nær ved. Men først gik hun hen til Bjerget og bankede paa med Kjæppen, som stod der, saaledes som Studen havde sagt. Strax kom der ud en Mand, og spurgte hvad hun vilde. Kongsdatteren sagde, at nu havde hun faaet Lov at gaae i Kirken og høre paa Præsten, men hun havde ingen Klæder at have paa sig. Saa bragte han en Kjole til hende som var saa blank som Kobberskoven, og Hest og Sadel fik hun ogsaa. Da hun kom til Kirken, var hun saa vakker og saa gjild, at Alle undredes over hvem hun var, og næsten Ingen hørte efter hvad Præsten sagde, fordi de saae formeget paa hende; Prindsen selv blev saa forelsket, at han ikke vendte Øinene fra hende et Øieblik.

I det samme hun gik ud af Kirken, løb Prindsen efter og trak Kirkedøren til efter hende og saa beholdt han den ene Handsken i Haanden. Da hun gik hen og satte sig paa Hesten, kom Prindsen igjen efter og spurgte hvor hun var fra. „Jeg er fra Vadskeland,“ sagde Kari, og medens Prindsen tog Handsken frem for at levere hende den, sagde hun:

„Lyst foran og mørkt bag,
Saa Prindsen ikke seer,
Hvor jeg rider hen idag.“

Prindsen havde nu aldrig seet Mage til Handske, og han foer baade vidt og bredt og spurgte efter det Land, som den stolte Dame, der reiste fra Handsken sin, havde sagt hun var fra, men der var Ingen, som kunde sige ham hvor det laa.

Om Søndagen skulde En gaae op til Prindsen med et Haandklæde. „Aa faaer jeg Lov at gaae op med det,“ sagde Kari. „Hvad skal det være til,“ sagde de Øvrige, som vare i Kjøkkenet. „Du saa jo, hvorledes det gik dig sidst.“ Kari gav sig ikke, men blev ved at bede til hun fik Lov, og saa løb hun op over Trapperne, saa det ramlede i Træstakken. Prindsen foer ud, og da han fik see, at det var Kari, rev han Haandklædet til sig og kastede det lige i Øinene paa hende. „Pak dig nu, dit styggе Trold,“ sagde han, „troer du, jeg vil have et Haandklæde, som du har taget i med de sorte Fingrene dine?“

Siden reiste Prindsen til Kirken, og Kari bad ogsaa om at faae Lov til at reise did. De spurgte nu hvad hun vilde til Kirken efter, hun som ikke havde noget Andet at have paa sig end den Træstakken, og som var saa sort og fæl. Men Kari sagde at hun syntes, at Præsten var saadan vakker Mand til at præke; hun havde saa godt af det, han sagde, og saa fik hun Lov tilsidst. Hun gik nu hen til Bjerget og bankede paa, og saa kom Manden ud og gav hende en Kjole, som var meget gjildere end den første; den var besat med Sølv overalt

og det skinnede af den ligesom af Sølvskoven, og en prægtig Hest med sølvbroderet Dækken og Sølvbidsel fik hun ogsaa.

Da Kongsdatteren kom til Kirken, stode Kirkefolkene udenfor paa Bakken endda; Alle saa undrede de sig nu over, hvad hun var for En, og Prindsen var strax paa Færde og kom og vilde holde Hesten for hende, medens hun steg af. Men hun sprang af og sagde, at det behøvedes ikke, for Hesten var saa vel tæmmet, at den stod stille, naar hun befalede det, og kom, naar hun kaldte paa den. Saa gik de Allesammen i Kirken, men der var næsten Ingen, som hørte efter hvad Præsten sagde, fordi de saae formeget paa hende, og Prindsen blev endnu meget mere forelsket end forrige Gang. Da Prækenen var forbi og hun gik ud af Kirken og skulde sætte sig paa Hesten, kom Prindsen igjen og spurgte hende, hvor hun var fra. „Jeg er fra Haandklædeland," sagde Kongsdatteren, og i det samme slap hun sin Ridepidsk ned; da Prindsen bukkede sig for at tage den op, sagde hun:

„Lyst foran og mørkt bag,
Saa Prindsen ikke seer,
Hvor jeg rider hen idag!"

Borte var hun igjen, og Prindsen kunde nu ikke vide hvor hun var bleven af; han foer baade vidt og bredt og spurgte efter det Land, hun havde sagt, hun var fra; men der var Ingen, som kunde sige ham hvor det laa, og Prindsen maatte da give sig tilfreds igjen.

Om Søndagen skulde En gaae op til Prindsen med en Kam; Kari bad om Lov til at gaae med den, men de Øvrige

mindede hende om hvorledes det var gaaet sidst og skjændte paa hende, fordi hun vilde vise sig for Prindsen saa sort og saa fæl, som hun var i sin Træstak; men hun holdt ikke op at bede, førend de lode hende gaae op til Prindsen med Kammen. Da hun kom ramlende op over Trapperne igjen, foer Prindsen ud, tog Kammen og kastede den efter hende og bad, hun bare skulde pakke sig. Siden reiste Prindsen til Kirken, og Kari bad ogsaa om Lov; de spurgte igjen, hvad hun skulde der, hun som var saa fæl og sort, og som ikke havde Klæder, hun kunde vise sig blandt Folk i; Prindsen eller nogen Anden kunde gjerne faae see hende, sagde de saa blev baade hun og de ulykkelige; men Kari sagde, at de havde nok Andet at see efter, og hun holdt ikke op at bede, førend hun fik Lov at gaae.

Nu gik det lige eens som begge de forrige Gange; hun gik hen til Bjerget og bankede paa med Kjæppen, og saa kom Manden ud og gav hende en Kjole, der var endnu meget prægtigere end de forrige; den var næsten af puurt Guld og besat med Diamanter, og en prægtig Hest med guldbroderet Dækken og Guldbidsel fik hun ogsaa.

Da Kongsdatteren kom til Kirken, stode Præsten og Almuen paa Bakken endda, og ventede paa hende. Prindsen kom nu løbende og vilde holde Hesten, men hun sprang af og sagde: „Nei Tak, det behøves ikke, for min Hest er saa vel tæmmet, at den staaer stille, naar jeg befaler det.“ Saa skyndte de sig i Kirken Allesammen og Præsten paa Prækestolen, men Ingen hørte efter hvad han sagde, fordi de saae formeget paa hende og undrede sig over, hvor hun var fra, og Prindsen var endnu

meget mere forelsket end begge de forrige Gange; han sandsede ikke nogen Ting, men saa bare paa hende.

Da Prækenen var ude og Kongsdatteren skulde gaae af Kirken, havde Prindsen slaaet ud et Kvarter med Raadtjære i Kirkesvalen for at komme til at hjælpe hende over; men hun brød sig ikke om det, satte Foden midt ude i Tjæren og sprang over, saa blev den ene Guldskoen siddende igjen, og da hun havde sat sig paa Hesten, kom Prindsen farende ud af Kirken og spurgte hvor hun var fra. „Fra Kammeland," sagde Kari; men da Prindsen vilde række hende Guldskoen, sagde hun;

„Lyst foran mig og mørkt bag,
Saa Prindsen ikke seer
Hvor jeg rider hen i Dag.

Prindsen kunde da heller ikke nu vide hvor der var bleven af hende, og saa foer han i langsommelig Tid omkring i Verden og spurgte efter Kammeland, men da Ingen kunde sige ham hvor det var, lod han kundgjøre, at den, der kunde passe Guldskoen, vilde han gifte sig med. Der kom da sammen baade Vakkre og Stygge fra mange Kanter, men der var Ingen, som havde saa liden Fod, at hun kunde faae Guldskoen paa. Langt om længe kom den slemme Stedmoderen til Kari Træstak med sin Datter ogsaa, og hende passede Skoen til, men styg var hun og saa lei saa hun ud, at Prindsen meget nødig gjorde det, han havde lovet. Alligevel blev der dog lavet til Bryllups, og hun blev pyntet til Brud, men da de rede til Kirken, saa sad der en liden Fugl i et Træ og sang:

„Et Stykke af Hæl
Og et Stykke af Taa;
Kari Træstakkens Sko
Er fuld af Blod!"

Og da de saae efter, havde Fuglen sagt sandt, for Blodet silrede ud af Skoen. Saa maatte alle Tjenestepigerne og alle de Fruentimmer, som vare paa Slottet, frem at prøve Skoen paa sig, men der var Ingen, som den vilde passe. „Men hvor er Kari Træstak da?" spurgte Prindsen, da alle de Øvrige havde passet Skoen, for han forstod sig godt paa Fuglesang og kom vel i Hu, hvad Fuglen havde sagt. „Aa, hun da!" sagde de Andre, „det kan aldrig nytte, hun kommer frem, for hun har Been saa store som en Hest." „Kan nok være det," sagde Prindsen, „men siden alle de Andre har prøvet den, saa kan jo Kari ogsaa være med!" „Kari!" raabte han ud igjennem Døren, og Kari kom op over Trapperne, og det ramlede i Træstakken, som om det var et heelt Regiment Dragoner, der kom farende. „Nu skal du passe Guldskoen og blive Prindsesse du og!" sagde de andre Gjenter og loe og gjorde Nar af hende. Kari tog Skoen op, satte Benet i den saa let hun vilde, kastede Træstakken af sig, og saa stod hun der med Guldkjolen paa, saa det skinnede af hende, og paa det andet Been havde hun Magen til Guldskoen. Da Prindsen nu kjendte hende igjen, blev han saa glad, at han løb bort og omfavnede og kyssede hende, og da han fik høre, hun var en Kongsdatter, blev han endda gladere, og saa blev der Bryllup, og Snip, Snap, Snude, saa er det Eventyr ude.

20.

Ræven som Gjæter.

Der var engang en Kone, som skulde ud at leie sig Gjæter, saa mødte hun en Bjørn. „Hvor skal du hen?“ sagde Bjørnen. „Aa, jeg skal ud at leie mig Gjæter,“ svarede Konen. „Vil du ikke have mig til Gjæter? spurgte Bjørnen. „Jo, bare du kan lokke, saa“ — sagde Konen. „H ø—i!“ sagde Bjørnen. „Nei, dig vil jeg ikke have,“ sagde Konen, da hun hørte det, og gik sin Vei.

Da hun saa havde gaaet et Stykke, mødte hun en Ulv. „Hvor skal du hen?“ sagde Ulven. „Jeg skal ud at leie mig Gjæter,“ svarede Konen. „Vil du have mig til Gjæter?“ spurgte Ulven. „Ja, kan du lokke saa“ — sagde Konen. „U h—u h!“ sagde Ulven. „Nei, dig vil jeg ikke have,“ sagde Konen.

Da hun havde gaaet et Stykke til, saa mødte hun en Ræv. „Hvor skal du hen?“ sagde Ræven. „Aa, jeg skal ud at leie mig Gjæter,“ sagde Konen. „Vil du ikke have mig til Gjæter?“ spurgte Ræven. „Jo, bare du kan lokke saa,“ sagde Konen. „D i l—d a l—h o l o m!“ sagde Ræven saa peent og grant. „Ja, dig vil jeg have til Gjæter,“ sagde Konen, og saa satte hun Ræven til at gjæte Kreaturene sine. Den første Dag Ræven gjætede, aad den op alle Gjederne til Konen, den anden Dag gjorde den Ende paa alle Sauene hendes, og den tredie Dag aad den op alle Kjørne. Da han saa kom hjem om Kvelden, spurgte Konen hvor han havde gjort af alle Kreaturene hendes. „Skal=

len et i Aaen og Kroppen i Holtet," sagde Ræven. Hun s
netop og kjernede, men hun syntes, at hun alligevel maatte
efter dem, og medens hun var borte, smat Ræven ned i Kj
nen og aad op Fløden; da saa Konen kom igjen og fik see d
blev hun saa sindt, at hun tog det lille Flødegran, som
igjen og slog efter Ræven, saa den fik et Skvæt paa Enden
Halen; deraf kommer det, at Ræven har hvid Haletip.

21.

Smeden, som de ikke turde slippe ind i Helvede.

Engang i de Dage, da vor Herre og St. Peder gik og va
drede paa Jorden, kom de til en Smed; han havde gjort d
Kontrakt med Fanden, at han skulde høre ham til om syv A
imod at han i den Tid skulde være Mester over alle Mestere
Smedekunst; og den Kontrakt havde baade han og Fanden sk
vet Navnet sit under. Derfor havde han ogsaa sat med sto
Bogstaver over Smediedøren: „Her boer Mesteren over alle M
stere!" Da vor Herre kom gaaende og fik see det, gik han in
„Hvem er du?" sagde han til Smeden. „Læs over Døren
svarede Smeden; „men kanskee du ikke kan læse Skrift, saa fa
du vente, til der kommer En, som kan hjælpe dig." For v
Herre fik svaret ham, kom der en Mand med en Hest, som h

bad Smeden skoe for sig. „Kunde ikke jeg faae Lov at skoe den?“ sagde vor Herre. „Du kan prøve,“ sagde Smeden; „galere kan du nu ikke faae gjort det, end jeg kan faae det rigtigt igjen.“ Vor Herre gik da ud og tog det ene Been af Hesten, lagde det i Smedieavlen og gjorde Skoen gloende; derpaa hvæsſede han Hager og Græv neide Sømmene, og saa satte han Benet heelt og holdent paa Hesten igjen; da han var færdig med det, tog han det andet Forbeen af og gjorde lige eens med det, og da han ogsaa havde sat det paa igjen, tog han Bagbenene, først det høire og saa det venstre, lagde dem i Avlen, gjorde Skoene gloende, hvæsſede Hager og Græv og neide Sømmene, og satte saa Benene paa Hesten igjen. Imens stod Smeden og saa paa ham; „du er ikke saa daarlig Smed endda, du,“ sagde han. „Synes du det?“ sagde vor Herre.

Lidt efter kom Smedens Moder bort til Smedien og bad ham komme hjem og spise til Middag; hun var meget gammel, fælt kroget i Ryggen og rynket i Ansigtet, og kunde med Nød og Neppe gaae. „Læg nu Mærke til, hvad du seer!“ sagde vor Herre; han tog Konen, lagde hende i Smedieavlen og smedede en ung, deilig Jomfru af hende. „Jeg siger, som jeg har sagt, jeg,“ sagde Smeden, „du er slet ikke nogen daarlig Smed; det staaer over Døren min: „Her boer Mesteren over alle Mestere,“ men endda siger jeg reentud: En lærer saalænge En lever!“ og dermed gik han frem til Gaarden og spiste Middag.

Da han vel var kommen tilbage i Smedien igjen, kom der en Mand ridende, som vilde have skoet Hesten sin. „Det skal snart være gjort!“ sagde Smeden, „jeg har nu netop lært en

ny Maade at ſkoe paa; den er god at bruge, naar Dagen er kort;" og ſaa begyndte han at ſkjære og bryde ſaalænge, til han fik alle Heſtebenene af; „for jeg veed ikke hvad det ſkal være til at gaae og pusle med eet og eet," ſagde han; Benene lagde han da i Smedieavlen, ſaaledes ſom han havde ſeet, vor Herre gjorde, lagde dygtig Kul paa og lod Smeddrengene drage raſk i Bælgſtangen; men ſaa gik det, ſom man kunde vente: Benene brændte op og Smeden maatte betale Heſten. Det ſyntes han ikke ſynderlig om, men da i det ſamme en gammel Fattigkjærring kom gaaende forbi, tænkte han: lykkes ikke det Ene, ſaa lykkes vel det Andet; han tog Kjærringen og lagde hende i Avlen, og alt hun græd og bad for Livet, ſaa hjalp det ikke; „du ſkjønner ikke dit eget Bedſte, ſaa gammel du er," ſagde Smeden; „nu ſkal du blive til en ung Jomfru igjen i et Øieblik, og endda ſkal jeg ikke tage ſaameget ſom en Skilling for Smedningen." Det gik da ikke bedre med Kjærringen, Stakkel, end med Heſtebenene. „Det var ilde gjort, det!" ſagde vor Herre. „Aa, der er vel ikke Mange, ſom ſpørge efter hende," ſvarede Smeden; „men det er Skam af Fanden: det er ikke mere end ſaa af han holder, hvad der ſtaaer ſkrevet over Døren." — „Ifald du nu kunde faae tre Ønſker af mig," ſagde vor Herre, „hvad vilde du ſaa ønſke dig?" „Prøv mig," ſvarede Smeden, „ſaa tør du faae vide det." Vor Herre gav ham da de tre Ønſker. „Saa vil jeg førſt og fremſt ønſke, at den jeg beder klyve op i det Pæretræ, ſom ſtaaer her ude ved Smedievæggen, maa blive ſiddende der, til jeg ſelv beder ham komme ned igjen," ſagde Smeden; „for det Andet vil jeg ønſke at den, jeg beder ſætte ſig i

Lænestolen, som staaer derinde i Verkstedet, maa blive siddende i den til jeg selv beder ham staae op igjen; og endelig vil jeg ønske at den, jeg beder krybe ind i Staaltraadpungen, jeg har i Lommen min, maa blive derinde, til jeg selv giver ham Lov at krybe ud igjen." „Du ønskede som en daarlig Mand!" sagde St. Peder; „først og fremst burde du have ønsket dig Guds Naade og Venskab." „Jeg turde ikke tage saa høit til, jeg," sagde Smeden. Derpaa sagde vor Herre og St. Peder Farvel og gik videre.

Det led mens det skred og da Tiden var omme, kom Fanden, saaledes som det stod i Kontrakten og skulde hente Smeden; „er du færdig nu?" sagde han og stak Næsen ind igjennem Smediedøren. „Aa, jeg skulde saa nødvendig slaaet Hoved paa den Spigeren først," svarede Smeden; „kryb du imidlertid op i Pæretræet og pluk dig en Pære at gnave paa, du kan være baade tørst og sulten efter Veien." Fanden takkede for godt Tilbud og krøb op i Træet. „Ja, naar jeg nu betænker Alt vel," sagde Smeden, „saa faaer jeg slet ikke slaaet Hoved paa dette Søm i de første fire Aar, for dette er Pokker til Jern saa haardt; ned kan du ikke komme i den Tid, men du faaer sidde og hvile dig saalænge." Fanden tiggede og bad saa tyndt som en Toskilling at han maatte faae Lov at komme ned igjen, men det hjalp ikke. Tilsidst maatte han da love, at han ikke skulde komme igjen, før de fire Aar vare omme, som Smeden havde sagt. „Ja, saa kan du komme ned igjen," sagde Smeden.

Da nu den Tid var forbi, kom Fanden atter, for at hente Smeden; „nu er du vel færdig," sagde han, „nu synes jeg, du

kan have slaaet Hoved paa Sommet.“ „Ja Hoved har jeg sagtens faaet paa det,“ svarede Smeden, „men alligevel kom du et bitte lidet Gran for tidligt, for Odden har jeg endnu ikke hvæsset; saa haardt Jern har jeg heller aldrig smedet før. Medens jeg slaaer Od paa Sommet, kunde du sætte dig i Lænestolen min og hvile dig, for du er vel træt kan jeg tænke.“ „Tak, som byder!“ sagde Fanden og satte sig i Lænestolen; men aldrig før var han kommen til Hvile, saa sagde Smeden igjen, at naar han betænkte Alt vel, kunde han slet ikke faae hvæsset Odden før om fire Aar. Fanden bad først vakkert om at slippe af Stolen, og siden blev han vred og begyndte at true; men Smeden undskyldte sig det bedste, han kunde, og sagde at det var Jernets Skyld, for det var saa Pokkers haardt, og trøstede Fanden med at han sad saa godt og mageligt i Lænestolen og at han om fire Aar skulde slippe akkurat paa Minuttet. Der var nu intet andet Raad, Fanden maatte love at han ikke skulde hente Smeden, før de fire Aar vare omme; og saa sagde Smeden: „Ja, saa kan du reise dig igjen,“ og Fanden afsted det forteste han kunde.

Om fire Aar kom Fanden atter for at hente Smeden; „nu er du sagtens færdig, veed jeg,“ sagde Fanden og stak Næsen ind igjennem Smediedøren. „Fix og færdig!“ svarede Smeden, „nu kan vi reise, naar du vil. Men du,“ sagde han videre, „der er een Ting, jeg har staaet her længe og tænkt, jeg vilde spørge dig om: er det sandt, hvad de fortælle, at Fanden kan gjøre sig saa liden han vil?“ „Jagu' er det sandt!“ svarede Fanden. „Aa, saa kunde du gjerne gjøre mig den Tjeneste at

krybe ind i denne Staaltraadpungen og see efter om den er heel i Bunden," sagde Smeden; „jeg er saa bange, jeg skal miste Reisepengene mine." „Gjerne det!" sagde Fanden; han gjorde sig liden og krøb ind i Pungen. Men aldrig før var Fanden kommen ind i, saa lukkede Smeden Pungen igjen. „Jo, den er heel og tæt allesteds," sagde Fanden i Pungen. „Ja, det er brav nok, du siger det," svarede Smeden, „men det er bedre at være fore vaer, end efter snar; jeg vil lige saa godt sveitse Ledene lidt, bare for Sikkerheds Skyld," og dermed lagde han Pungen i Avlen og gjorde den gloende. „Au! au! er du galen, veed du ikke at jeg er inde i Pungen da?" raabte Fanden. „Ja, jeg kan ikke hjælpe dig," sagde Smeden, „de sige for et gammelt Ord: „En faaer smede mens Jernet er varmt," og saa tog han Storslæggen, lagde Pungen paa Ambolten og slog løs paa den, alt hvad han orkede. „Au, au, au!" skreg Fanden i Pungen. „Kjære Vene! lad mig bare slippe ud, skal jeg aldrig komme igjen mere." „Aa ja, nu troer jeg nok Ledene ere taalelig sveitsede," sagde Smeden, „saa kan du komme ud igjen da!" Dermed lukkede han Pungen op, og Fanden afsted saa fort, at han ikke turde see sig tilbage engang.

Men om nogen Tid faldt det Smeden ind, at han nok havde handlet galt, da han gjorde sig Uvenner med Fanden; „for skulde jeg ikke komme ind i Gudsrige," tænkte han, „turde det være Fare for at jeg kan blive huusvild, siden jeg har lagt mig ud med ham, som raader over Helvede." Han meente da, det var bedst at forsøge at komme ind, enten i Helvede eller i Himmerige ligesaagodt først som sidst, for at han kunde vide,

hvordan han havde det, og derfor tog han Slæggen sin paa Nakken og gav sig paa Veien. Da han nu havde gaaet et godt Stykke, kom han til Korsveien, hvor Veien til Himmerige deler sig fra den, som gaaer til Helvede; der naaede han igjen en Skrædderſvend, som piltede afsted med Persejernet i Haanden. „God Dag!" sagde Smeden, hvor skal du hen?" „Til Himmerige, om jeg kunde komme ind der," svarede Skrædderen; „end du?" „Aa, vi faae nok ikke langt Følge, vi da," svarede Smeden, „jeg har nu tænkt at prøve i Helvede først jeg, for jeg har lidt Kjendskab til Fanden fra før." Derpaa sagde de Farvel og gik hver sin Vei; men Smeden var en stærk, kraftig Mand og gik langt fortere end Skrædderen, og saa varede det ikke længe før han stod for Porten i Helvede. Han lod Vagten melde sig og sige, at der var En udenfor, som gjerne vilde tale et Ord med Fanden. „Gaa ud og spørg, hvad det er for En?" sagde Fanden til Vagten, og det gjorde den. „Hils Fanden og sig, at det er Smeden, som havde den Pung, han veed nok," svarede denne, „og bed ham saa vakkert, at jeg maa slippe ind strax, for først saa har jeg smeddet idag lige til Middag, og siden har jeg gaaet lang Vei." Da Fanden fik den Besked, befalede han Vagten at læse til alle ni Laasene paa Porten i Helvede; „og sæt endda et Hængelaas paa til," sagde Fanden, „for kommer han ind, gjør han Urede i hele Helvede!" „Der er ingen Bjergning at faae her da," sagde Smeden ved sig selv, da han fornam at de stængte Porten bedre til; „saa faaer jeg vel prøve i Himmerige;" og dermed gjorde han omkring og gik tilbage til han naaede Korsveien igjen; der tog han den Vei, Skrædderen

havde gaaet. Da han nu var sindt for den lange Vei, han havde gaaet frem og tilbage til ingen Nytte, skridtede han paa, alt hvad han orkede, og naaede Himmeriges Port med det samme, St. Peder gløttede lidt paa den, saa meget at den tynde Skræddersvend kunde slippe ind. Smeden var endda en ser, syv Skridt fra Porten; her er det nok bedst at skynde sig, tænkte han, greb Slæggen og kastede i Dørgløtten, med det samme Skrædderen smat ind; men kom han ikke ind gjennem den Aabning, veed jeg ikke, hvor han er bleven af.

22.

Hanen og Hønen*).

Hønen. Du lover mig Sko, Aar for Aar, Aar for Aar, og jeg faaer ingen Sko!

Hanen. Du skal nok faae Sko!

Hønen. Jeg verper Æg og jeg gjør godt, og endda maa jeg gaae her barfod!

Hanen. Saa tag dine Æg, og reis til Byen og kjøb dig Sko, og gaae ikke længer barfod!

---

*) Ved dette Børneeventyr gjør Betoningen Alt, idet Hanens og Hønens Lyd efterlignes.

23.

Hanen, Gjøgen og Aarhanen.

Hanen, Gjøgen og Aarhanen havde engang kjøbt en Ko men. Da det ikke gik an at dele den, og de ikke kunde fc om at løse hverandre ud, bleve de enige om, at den, der nede først om Morgenen, skulde have Koen. Saa vac Hanen først.

„Nu er Koen min!

Nu er Koen min!" sagde Hanen. Da Hanen goel, nede Gjøgen.

„Halv Ko!

Halv Ko!" sagde Gjøgen. Da han goel, vaagnede hanen.

„Kjære mine Brødre, deler,
som Ret er, og Skjel er —
Ret er og Skjel er! Tsio! tsi!" sagde Aarl

Kan du saa sige mig, hvem der burde have Koen?

24.

Lillekort.

Der var engang et Par fattige Folk, de boede i en Hytte, hvor der ikke var Andet end sorte Armoden, s

verken havde at bide eller brænde. Men havde de næsten Intet ıf andre Ting, saa havde de faaet en Guds Velsignelse af Børn, g med hvert Aar fik de eet flere. Nu kunde de igjen vente et; et var Manden vred over og gik bestandig og knurrede og murrede og sagde, at engang syntes han ogsaa det kunde være nok f de Guds Gaver; og da Tiden kom, at Konen skulde føde, k han til Skovs efter Ved, fordi han ikke gad see den nye Kraalhans; han fik tidsnok høre ham, naar han skreg efter Mad, gde han.

Da Manden vel var gaaet, fødte Konen et vakkert Drengerrn, og strax han var kommen til Verden, saa han sig om i tuen. „Aa, kjære Moder," sagde han, „giv mig nogle gamle æder efter mine Brødre og et Par Dages Niste, saa vil jeg i Verden og prøve min Lykke; du har Børn nok ligevel, seer j." „Gud bedre mig for dig, min Søn," sagde Moderen, „du altfor liden endnu; det gaaer aldrig an." Men Gutungen v ved Sit og tiggede og bad saalænge, til Moderen maatte de ham faae nogle gamle Filler og lidt Niste i et Knytte, og ı gik han nok saa glad og trøstig ud i Verden. Men aldrig r var han gaaet, saa fødte Konen en Dreng til; han saa sig saa om og sagde: „Aa, kjære Moder, giv mig nogle gamle æder efter Brødrene mine og et Par Dages Niste, saa vil jeg i Verden og finde igjen Tvillingbroderen min; du har Børn k alligevel du." „Gud bedre mig for dig, du er alt for liden, ı Stakkel," sagde Konen; „det gaaer aldrig an;" men det ılp ikke, Gutungen tiggede og bad saa længe, til han fik nogle mle Laser og et Knytte med Niste, og saa vandrede han nok

saa mandhaftig ud i Verden at finde sin Trillingbroder igjen. Da nu den Yngste havde gaaet en Stund, fik han see sin Broder et Stykke længere frem; han raabte da til ham og bad ham standse; „bi du!" sagde han, „du lægger i Veien, som om du havde Betaling for det; men du burde dog seet din yngste Broder ogsaa, før du drog ud i Verden." Den Ældste standsede da og saa sig tilbage, og da nu den Yngste var kommen efter og havde fortalt ham, hvorledes det hang sammen, at han kunde være hans Broder, sagde han videre: „Men lad os nu sætte os ned, og see efter, hvad vor Moder har givet os med til Niste," og det gjorde de.

Da de saa havde vandret et Stykke, kom de til en Bæk, som flød igjennem en grøn Eng; og der sagde den Yngste at de burde give hinanden Navn; „siden vi maatte skynde os saa at vi ikke fik Tid at gjøre det hjemme, saa faaer vi gjøre det her," sagde han. „Hvad vil da du hedde?" spurgte den Ældste. „Jeg vil hedde Lillekort," svarede den Anden; „end du? hvad vil du kaldes?" „Jeg vil hedde Kong Ravring," svarede den Ældste. De døbte da hinanden og gik saa videre frem; men da de havde gaaet en Stund, kom de til en Korsvei og der bleve de enige om at skilles ad og tage paa hver sin Haand. Det gjorde de, men aldrig før havde de gaaet en liden Stund, saa mødtes de igjen; de skiltes da atter ad og tog hver sin Vei, men om en liden Stund gik det lige eens: de mødtes igjen før de vidste af det, og saaledes gik det ogsaa den tredie Gang Da gjorde de den Aftale, at de skulde gaae En til hver Kant den Ene i Øst og den Anden i Vest. „Men kommer du enga

gtig i Nød og Ulykke,“ sagde den Ældste, „saa raab tre Gange
ua mig, saa skal jeg komme og hjælpe dig; men du maa ikke
rabe paa mig, før du er i din yderste Nød!“ „Det bliver vel
ke saa hastig, vi sees da,“ sagde Lillekort; derpaa sagde de hin=
nden Farvel og Lillekort gik i Øst og Kong Lavring i Vest.

Da nu Lillekort havde gaaet en god Stund alene, mødte
m en gammel, gammel krogrygget Kjærring, som blot havde
t Øie. Det kneb Lillekort. „Au, au!“ raabte Kjærringen,
hvor blev der af Øiet mit?“ „Hvad giver du mig, skal du faae
Øie?“ sagde Lillekort. „Jeg giver dig et Sværd, som er
abant, det kan overvinde en heel Krigsmagt, om den var aldrig
a stor,“ svarede Konen. „Ja, kom med det,“ sagde Lillekort.
ærringen gav ham da Sværdet og saa fik hun Øiet sit igjen.
erpaa gik Lillekort videre og da han havde vandret en Stund,
ødte han igjen en gammel, gammel krogrygget Kjærring, som
a havde eet Øie; det stjal Lillekort, før hun vidste af det.
u, au, hvor blev der af Øiet mit?“ raabte Kjærringen. „Hvad
er du mig, skal du faae et Øie; sagde Lillekort. „Jeg giver
; et Skib, som kan gaae ferskt Vand og salt Vand, Bjerg
dybe Dale,“ svarede Konen. „Ja, kom med det,“ sagde
lekort. Konen gav ham da et lidet bitte Skib, som ikke var
rre end at han stak det i Lommen, saa fik Konen Øiet sit
en og de gik hver sin Vei. Da han saa havde vandret en
ig Stund, mødte han for tredie Gang en gammel, gammel
grygget Kjærring, som kun havde eet Øie; det stjal Lillekort
en og da Konen skreg og bar sig ilde og spurgte, hvor der
: blevet af Øiet hendes, sagde Lillekort: „Hvad giver du mig,

skal du faae et Øie?" „Jeg giver dig den Kunsten at brygge hundrede Læster Malt i eet Bryg." Ja, for den Kunst fik Kjærringen Øiet sit igjen, og de toge hver sin Vei.

Men da Lillekort havde gaaet et lille Stykke, syntes han, det kunde være værdt at prøve Skibet; han tog det da op af Lommen og satte først den ene Fod i det og siden den anden, og aldrig før havde han steget op i det med det ene Been, saa blev Skibet meget større, og da han saa steg op i med det andet, blev det saa stort som Skibene, der gaae i Søen. Lillekort sagde: „Gaa nu ferskt Vand og salt Vand, Bjerg og dybe Dale og stands ikke før du kommer ved Kongens Gaard!" og strax foer Skibet afsted saa fort som Fuglen i Luften, til det kom lidt neden for Kongsgaarden; der standsede det. I Vinduerne paa Kongsgaarden havde de staaet og seet Lillekort komme seilende; og Allesammen bleve saa forundrede at de løb ned for at see, hvad det var for En, som kom paa et Skib farende i Luften. Men medens de løb ned fra Kongsgaarden, havde Lillekort steget ud af Skibet sit og stukket det i Lommen igjen; for strax han steg ud af det, blev det igjen saa lidet, som da han fik det af den gamle Konen. De fra Kongsgaarden saae da ikke Andet end en liden fillet Gut som stod nede ved Stranden. Kongen spurgte, hvor han var fra, men det sagde Gutten, at han ikke vidste; heller ikke vidste han, hvorledes han var kommen der, men han bad saa inderlig vakkert om at faae Tjeneste paa Kongsgaarden: var der ikke Andet at gjøre for ham, kunde han bære Ved og Vand for Kokkepigen, sagde han; og det skulde han da faae Lov til. Da Lillekort kom op

paa Kongsgaarden, saa han at Alt var overtrukket med Sort der, udvendig og indvendig, baade Vægger og Tag; han spurgte da Kokkepigen hvad det skulde betyde. „Jo, det skal jeg nok sige dig," svarede Kokkegjenten, „Kongsdatteren er for lang Tid siden bleven bortlovet til tre Trold, og næste Torsdagskveld skal det ene komme og hente hende. Ridder Rød har nok sagt sig god for at frelse hende, men Gud veed om han kan gjøre det; og saa kan du vel vide at her er Sorg og Bedrøvelse." Da nu Torsdagskvelden kom, ledte Ridder Rød Prindsessen ned til Stranden — for der skulde hun møde Troldet — og saa skulde han da blive dernede og passe hende; men han gjorde nok ikke Troldet stor Skaden, skal jeg troe; for aldrig saa snart havde Prindsessen sat sig paa Strandkanten, før Ridder Rød krøb op i et stort Træ, som stod der, og gjemte sig saa godt han kunde mellem Grenene. Prindsessen græd og bad saa hjertelig, at han ikke maatte gaae fra hende; men Ridder Rød brød sig ikke om det, han; „det er bedre at Een mister Livet end To," sagde Ridder Rød.

Imidlertid bad Lillekort Kokkegjenten saa vakkert, om han kunde faae Lov at gaae ned til Stranden lidt. „Aa, hvad vil du der da?" sagde Kokkepigen, „du har ikke Noget der at bestille." „Aa jo, kjære Vene, lad mig faae gaae!" sagde Lillekort; „jeg vilde saa gjerne derned og more mig lidt med de andre Børn, jeg ogsaa." „Ja ja, gaa da," sagde Kokkegjenten, „men lad mig see, du ikke bliver der længere, end til Kveldsgryden skal hænges paa og Stegen skal sættes paa Spiddet; — tag saa

med dig et dygtigt Fange Ved herind i Kjøkkenet igjen!" Ja det lovede Lillekort, og løb ned til Stranden.

Men det samme han kom der, hvor Kongsdatteren sad, kom Troldet farende, saa det suste og bruste om det; det var saa stort og digert, at det var fælt, og fem Hoveder havde det. „Ild!" skreg Troldet. „Ild igjen!" sagde Lillekort. „Kan du fegte?" raabte Troldet. „Kan jeg ikke, saa kan jeg lære," sagde Lillekort. Saa slog Troldet efter ham med en stor, tyk Jernstang, han havde i Næven, saa Jorden fløi fem Alen i Veiret. „Tvi!" sagde Lillekort; „det var Noget ogsaa det — Nu skal du see et Hug af mig." Saa greb han Sværdet, han havde faaet af den gamle krogryggede Kjærringen og hug til Troldet, saa alle fem Hovederne fløi bortover Sandet. Da nu Prindsessen saa at hun var frelst, var hun saa glad, at hun ikke vidste hvorledes hun skulde bære sig ad; hun baade hoppede og dandsede. „Sov nu en lille Stund paa mit Skjød," sagde hun til Lillekort, og medens han laa der, trak hun en Guldklædning paa ham.

Men nu varede det da ikke længe, før Ridder Rød krøb ned igjen af Træet, da han saa, det ikke længer var nogen Fare paa Færde; Prindsessen truede han saalænge, til hun maatte love, at hun skulde fortælle, han havde frelst hende, for hvis hun ikke sagde det, vilde han tage Livet af hende. Derpaa tog han Lungen og Tungen ud af Troldet og lagde i Lommetørklædet sit, og ledte saa Prindsessen tilbage til Kongsgaarden; og hvad der ikke var bleven gjort Ære af ham før, det blev der da nu: Kongen vidste ikke, hvad han skulde finde paa til Hæder

for ham, og altid sad han ved Kongens høire Side ved Taflet. Lillekort han gik først ud paa Troldskibet og tog en heel Mængde Guld- og Sølvgjorder med sig, og saa piltede han tilbage til Kongsgaarden. Da Kokkepigen fik see alt Guldet og Sølvet, blev hun reent forfærdet og spurgte: „Men kjære, vene Lillekort! hvor har du faaet alt dette fra?“ for hun var nok bange han ikke skulde faaet det paa en rigtig Maade. „Aa,“ svarede Lillekort, „jeg var hjemme lidt, og der vare disse Gjorderne faldne af nogle Spand, og saa tog jeg dem med til dig, jeg.“ Ja, da Kokkegjenten hørte, de vare til hende, spurgte hun ham ikke videre om den Ting; hun takkede Lillekort, og Alt var godt og vel igjen.

Den anden Torsdagskveld gik det lige eens: Alle vare i Sorg og Bedrøvelse, men Ridder Rød sagde, at havde han kunnet frelse Kongsdatteren fra eet Trold, saa kunde han sagtens frelse hende fra eet til, og ledte hende ned til Stranden. Men han gjorde nok ikke det Troldet stor Skaden heller han, for da Tiden kom at de kunde vente Troldet, sagde han ligesom forrige Gang: „Det er bedre Een mister Livet end To!“ og krob saa op i Træet igjen. Lillekort bad igjen Kokken om Lov til at gaae ned til Stranden lidt. „Aa, hvad skal du der?“ sagde Kokken. „Jo, Kjære lad mig gaae,“ sagde Lillekort, „jeg vilde saa gjerne ned og more mig lidt med de andre Børn.“ Ja han skulde da ogsaa den Gang faae Lov at gaae, men det maatte han først love, at han skulde være tilbage, til Stegen skulde vendes, og da skulde han have et stort Vedfange med sig. Aldrig før var Lillekort nede ved Stranden, saa kom Troldet

farende, saa det suste og bruste omkring ham; han var engang til saa stor som det forrige Trold, og ti Hoveder havde han. „Ild!" skreg Troldet. „Ild igjen!" sagde Lillekort. „Kan du fegte?" raabte Troldet. „Kan jeg ikke, saa kan jeg lære!" sagde Lillekort. Saa slog Troldet efter ham med Jernstangen sin — den var endnu større end den, det første Troldet havde, — saa Jorden fløi ti Alen i Veiret. „Tvi!" sagde Lillekort „det var Noget ogsaa det! Nu skal du see et Hug af mig." Saa greb han Sværdet og hug til Troldet, saa alle ti Hovederne dandsede bort over Sandet.

Saa sagde Kongsdatteren igjen til ham: „Sov en liden Stund paa mit Skjød," og medens Lillekort laa der, trak hun en Sølvklædning paa ham. Saasnart Ridder Rød mærkede, at der ikke længer var nogen Fare paa Færde, krøb han ned af Træet og truede Prindsessen saa længe, til hun igjen maatte love at sige, at det var ham som havde frelst hende; derpaa tog han Tungen og Lungen af Troldet og lagde ind i sit Lommetørklæde, og ledte Kongsdatteren tilbage til Slottet. Her blev Fryd og Glæde, det kan man nok vide, og Kongen vidste slet ikke, hvorledes han skulde bære sig ad for at vise Ridder Rød Hæder og Ære nok.

Lillekort tog med sig et Fange af Guld- og Sølvgjorder fra Troldskibet han. Da han kom tilbage til Kongsgaarden, slog Kokkegjenten Hænderne sammen og forundrede sig over hvor han havde faaet alt det Guld og Sølv fra; men Lilleko svarede, at han havde været hjemme lidt og at det var Gjord

om vare faldne af nogle Spand; dem havde han taget med sig il Kokkepigen, sagde han.

Da nu den tredie Torsdagskveld kom, gik det akkurat lige ms som de to forrige Gange: hele Kongsgaarden var behængt ned Sort, og Alle vare i Sorg og Bedrøvelse; men Ridder Rød agde, han syntes ikke de havde saa meget at være bange for; avde han frelst Kongsdatteren fra to Trold, saa kunde han vel else hende fra det tredie ogsaa. Han ledte hende da til Stran= en, men da det led mod den Tid, Troldet skulde komme, krøb an op i Træet og gjemte sig igjen. Prindsessen græd og bad am standse, men det hjalp ikke; han blev ved det Gamle: „det bedre at Een mister Livet end To," sagde Ridder Rød igjen.

Den Aften bad ogsaa Lillekort om Lov at gaae ned til tranden. „Aa, hvad skal du der?" svarede Kokkepigen; men alænge bad han dog, til han endelig fik Lov at gaae, men det aatte han love, at han skulde være tilbage i Kjøkkenet igjen, ar Stegen skulde vendes. Aldrig saasnart var han kommen d til Stranden, saa kom Troldet, saa det suste og bruste om t; det var meget, meget større end noget af de forrige, og fem= t Hoveder havde det. „Ild!" raabte Troldet. „Ild igjen!" gde Lillekort. „Kan du fegte?" skreg Troldet. „Kan jeg e, saa kan jeg lære," sagde Lillekort. „Jeg skal lære dig!" eg Troldet, og slog efter ham med Jernstangen sin, saa Jor= n fløi femten Alen i Veiret. „Tvi!" sagde Lillekort, „det var oget, ogsaa det! Nu skal du see et Hug af mig?" Med det mme greb han Sværdet og hug til Troldet, saa alle femten ovederne dandsede bort over Sandet.

Da var Prindsessen frelst og hun baade takkede og velsignede Lillekort for det, han havde reddet hende. „Sov nu en liden Stund paa mit Skjød!“ sagde hun, og medens han laa der, trak hun en Messingklædning paa ham. „Men hvorledes skal vi nu faae aabenbart, at det er dig, som har frelst mig?“ sagde Kongsdatteren. „Det skal jeg nok sige dig,“ svarede Lillekort. „Naar nu Ridder Rod har ledt dig hjem igjen og udgiver sig for den, som har frelst dig, saa veed du, han skal have dig og halve Riget. Men naar de saa om Bryllupsdagen spørger dig, hvem du vil have til at skjænke i Skaalerne for dig, skal du sige: „Jeg vil have den vesle Gutten, som er i Kjøkkenet og bærer Ved og Vand for Kokkegjenten; med det samme jeg da skjænker i, spilder jeg en Draabe paa hans Talerken, men ingen paa din, og saa bliver han vred og slaaer mig, og det holde vi begge ved tre Gange. Men tredie Gangen skal du sige: „Skam faae dig, som slaaer min Hjertenskjær; han har frelst mig, og ham vil jeg have!“ Derpaa løb Lillekort tilbage til Kongsgaarden, lige som de forrige Gange; men først var han igjen ude paa Troldskibet, og tog en heel Deel Guld, Sølv og andre Kostbarheder, og af det gav han igjen Kokken et heelt Fange Guld- og Sølvgjorder.

Aldrig saasnart saa nu Ridder Rod at al Fare var over, før han krøb ned af Træet, og truede Kongsdatteren til hun maatte love, hun skulde sige, at han havde reddet hende. Derpaa ledte han hende tilbage til Kongsgaarden, og var der ikke gjort Ære nok af ham før, saa blev der da nu: Kongen tænkte ikk paa Andet, end hvorledes han skulde hædre ham, som havd frelst Datter hans fra de tre Troldene; det var nu ligefrei

at han skulde have baade hende og det halve Rige, sagde han. Men paa Bryllupsdagen bad Prindsessen, at hun maatte faae den vesle Gutten, som var i Kjøkkenet og bar Ved og Vand for Kokkegjenten, til at skjænke i Skaalerne ved Brudebordet. „Aa hvad vil du med den sorte Fillegutten herinde?“ sagde Ridder Rød; men Prindsessen sagde: at ham vilde hun have til at skjænke og ingen Anden, og endelig fik hun da Lov; og saa gik Alt saaledes som det var aftalt mellem Lillekort og Kongsdatteren; han spilte en Draabe paa Ridder Røds Talerken, men ingen paa hendes, og hver Gang blev Ridder Rød vred og slog til ham; ved det første Slag faldt Filleklædningen af Lillekort, som han havde paa i Kjøkkenet, ved det andet Slag faldt Messingklædningen og ved det tredie Sølvklædningen, saa han stod der i Guldklædningen, saa blank og gjild at det lyste af ham. Da sagde Kongsdatteren: „Skam faae dig, som slaaer min Hjertenskjær! Han har frelst mig, og ham vil jeg have!“ Ridder Rød svoer og bandede paa, at han selv havde reddet hende; men saa sagde Kongen: „Den, som har frelst min Datter, har vel Noget at vise for sig.“ Ja, Ridder Rød løb strax afsted efter sit Torklæde med Lunger og Tunger i, og Lillekort hentede alt det Guld og Sølv og alle de Kostbarheder, han havde taget ud af Troldskibene; saa lagde de hver Sit frem for Kongen. „Den som har saa kostbare Ting af Guld og Sølv og Diamanter,“ sagde Kongen, „han maa have dræbt Troldet; thi sligt er ikke at faae hos nogen Anden;“ og saa blev Ridder Rød kastet i Ormegaarden, og Lillekort skulde faae Prindsessen og det halve Rige.

En Dag gik Kongen og Lillekort og spadserede; saa spurgte

Lillekort Kongen, om han ikke havde havt flere Børn. „Jo," sagde Kongen, „jeg har havt en Datter til; men hende har Troldet taget, fordi der ikke var Nogen, som kunde frelse hende. Nu skal du have den ene Datter min, men kan du frelse den, Troldet har taget, med, skal du gjerne faae hende og det andet halve Rige ogsaa." „Jeg faaer vel prøve," sagde Lillekort; „men jeg maa have en Jerntrosse, som er fem hundrede Alen lang, og saa vil jeg have fem hundrede Mand med og Proviant til dem for femten Uger; for jeg vil langt til Søs," sagde han. Ja, det skulde han nok faae, men Kongen var bange, han ikke havde saa stort Skib at det kunde bære det altsammen. „Jeg har Skib selv," sagde Lillekort og tog det, han havde faaet af den gamle Kjærringen, op af Lommen. Kongen lo af ham og tænkte det bare var hans Spøg, men Lillekort bad blot om det, han havde forlangt, saa skulde Kongen nok faae see. De kom da med altsammen, og Lillekort bad, at de skulde lægge Trossen i Skibet først; men der var Ingen som kunde orke at løfte den, og Mange kunde ikke faae Rum omkring det bitte lille Skibet paa een Gang. Nu tog da Lillekort selv i Trossen i den ene Enden og lagde nogle Lænker op i Skibet og efter som han kastede Trossen op i, blev Skibet større og større, og tilsidst var det saa stort, at baade Trossen og de fem hundrede Mand og Provianten og Lillekort havde godt Rum. „Gaa nu ferskt Vand og salt Vand, Bjerg og dybe Dale, og stands ikke, før du kommer der Kongens Datter er," sagde Lillekort til Skibet, og strax foer det afsted, saa det peb og hvinede om det, baade over Land og Vand. Da de saaledes hat

sallet langt, langt bort, standsede Skibet midt ude paa Havet. „Ja, nu er vi kommen her," sagde Lillekort, „men en anden Sag er det, hvorledes vi kommer herfra igjen." Derpaa tog han Jerntrossen og slog den ene Ende om Livet paa sig; „nu maa jeg til Bunds," sagde han, „men naar jeg trækker stærkt i Trossen og vil op igjen, maa I heise Alle som een Mand, ellers er Eders Liv ligesaa vel omsonst som mit," og dermed hoppede han til Vands, saa gule Pulderen stod om ham. Han sank og sank, og endelig kom han til Bunds; der saa han et stort Bjerg med en Dør paa, og det gik han ind i. Da han var kommen ind, fandt han den anden Prindsesse; hun sad og syede, men da hun saa Lillekort, slog hun Hænderne sammen. „Aa, Gud skee Lov!" raabte hun, „nu har jeg ikke seet kristen Mand, siden jeg her kom." „Ja, jeg kommer efter dig, jeg," sagde Lillekort. „Aa, mig faaer du nok ikke," sagde Kongsdatteren, „det lykkes dig aldrig det; faaer Troldet see dig, tager han Livet af dig." „Det var vel, du talte om ham," sagde Lillekort, „hvor er han henne? det kunde være morosomt at faae see ham." Saa fortalte Kongsdatteren, at Troldet var ude og skulde see at faae fat paa En, der kunde brygge hundrede Læster Malt i eet Bryg, for der skulde være Gjæstebud hos Troldet og da forslog ikke Mindre. „Det kan jeg gjøre," sagde Lillekort. „Ja, bare nu ikke Troldet var saa hastig til Sinds, saa jeg kunde faae fortalt ham det," svarede Prindsessen; „men han er saa ildsindt at han river dig i Stykker med det samme han kommer ind, er jeg ræd. Men jeg faaer vel prøve at finde paa Noget. Nu kan du gjemme dig i Koven her, saa faae vi see, hvorledes det gaaer."

Ja, Lillekort gjorde da det, og aldrig før var han krøben ind i Koven og havde gjemt sig, saa kom Troldet. „Huf! her lugter saa Kristenmands Blod!“ sagde Troldet. „Ja der fløi en Fugl over Taget med Kristenmands Been i Næbbet, og det slap den ned igjennem Piben,“ svarede Kongsdatteren; „jeg skyndte mig nok med at faae det bort; men det er vel det, der lugter af ligevel.“ „Ja, det er vel det,“ sagde Troldet. Saa spurgte Prindsessen, om han havde faaet fat paa Nogen, der kunde brygge hundrede Læster Malt i eet Bryg. „Nei, der er Ingen som kan det,“ sagde Troldet. „For en liden Stund siden var der En inde her, som sagde han kunde det,“ sagde Kongsdatteren. „Du er nu altid saa klog du,“ svarede Troldet; „hvorfor lod du ham gaae da? Du vidste jo, jeg vilde have en slig En.“ „Aa, jeg lod ham nok ikke gaae heller jeg,“ sagde Kongsdatteren, „men Faer er saa hastig til Sinds og saa gjemte jeg ham i Koven; om Fa'er ikke skulde have faaet Nogen, saa er han nok her.“ „Lad ham komme ind!“ sagde Troldet. Da Lillekort kom, spurgte Troldet om det var sandt, han kunde brygge hundrede Læster Malt i eet Bryg? „Ja,“ sagde Lillekort. „Det var vel, jeg fik fat paa dig,“ sagde Troldet; „lav dig nu strax til; men Gud naade dig, brygger du ikke Øllet stærkt.“ „Aa, det skal nok faae Smag,“ sagde Lillekort, og gav sig strax i Færd med Brygningen. „Men jeg maa have flere Trold til at bære Bryggelaug,“ sagde Lillekort, „de, jeg har faaet, orke ikke Noget.“ Ja, han fik flere, saa mange at det myldrede, og saa gik det med Brygningen. Da nu Vørteret var færdig, skulde de

Alle smage, forstaaer sig, først Troldet selv og siden de Andre; men Lillekort havde brygget Vørteret saa stærk, at de faldt døde som Fluer, eftersom de drak af den. Tilsidst var der ingen Anden tilbage end en gammel usfel Kjærring, der laa bag Kakkelovnen. „Aa, Stakkel!“ sagde Lillekort, „du faaer da smage Vørteret, du med!“ og saa gik han bort og skrabede om Bunden paa Bryggekarret med Kollen, og gav hende; saa var han kvit dem allesammen.

Som han nu stod der og saa sig om, fik han Øie paa en stor Kiste; den tog Lillekort og lagde fuld af Guld og Sølv, bandt saa Trossen om sig og Prindsessen og Kisten, og rykkede af alle Kræfter; saa trak Mandskabet dem op i god Behold. Da Lillekort vel var kommen op paa Skibet, sagde han: „Gaa nu salt Vand og ferskt Vand, Bjerg og dybe Dale, og stands ikke, før du kommer ved Kongens Gaard,“ og strax foer Skibet afsted, saa gule Fossen stod om det. Da de paa Kongsgaarden saae Skibet, vare de ikke sene til at møde med Sang og Spil, og tog imod Lillekort med stor Glæde; men gladest af Alle var Kongen, som nu ogsaa havde faaet igjen den anden Datteren sin.

Men nu var Lillekort ikke vel til Mode; thi begge Prindsesserne vilde have ham, og han vilde ikke have nogen Anden end den, han først havde reddet — det var den yngste det —. Derfor gik han tidt og ofte og tænkte paa, hvorledes han skulde bære sig ad for at faae hende, for den anden vilde han ogsaa nødig gjøre imod. En Dag han gik og tænkte hid og did paa dette, faldt det ham ind, at dersom han nu bare havde sin

Broder, Kong Lavring, som var saa liig ham selv, at Ingen kunde skjelne dem fra hinanden, der paa Kongsgaarden, saa kunde han faae den anden Prindsesse og det halve Rige, for selv syntes han, at han havde nok med den ene Halvpart. Aldrig før var han falden paa dette, saa gik han udenfor Slottet og raabte paa Kong Lavring; nei der kom Ingen. Saa raabte han en Gang til og lidt høiere, men nei, der kom endda Ingen. Saa raabte Lillekort tredie Gang og det af alle Kræfter; og saa stod Broderen der. „Jeg sagde, du ikke skulde raabe paa mig, uden du var i din yderste Nød," — sagde han til Lillekort — „og her er jo ikke en Myg, som kan gjøre dig Noget;" dermed daskede han til ham, saa Lillekort rullede bort over Engen. „Aa Skam faae dig, at du slaaer!" sagde Lillekort; „først har jeg vundet den ene Kongsdatteren og det halve Riget, og saa den anden Kongsdatteren og det andet halve Riget, og nu tænkte jeg at give dig den ene Prindsesse og Halvdelen af Kongeriget med mig; — synes du da, det er rimeligt at slaae saaledes til mig?" Da Kong Lavring hørte det, bad han sin Broder om Forladelse, og de bleve strax Venner og vel forligte igjen. „Nu veed du," sagde Lillekort, „at vi ere saa lige, at Ingen kan kjende den Ene af os fra den Anden; byt nu Klæder med mig og gaa op paa Slottet, saa troe Prindsesserne, det er mig som kommer ind; den, som da først kysser dig, skal du have, saa tager jeg den Anden;" for han vidste at den ældste Kongsdatteren var den stærkeste, og saa kunde han vel skjønne hvorledes det vilde gaae. Det var Kong Lavring strax villig til, han byttede Klæder med Broderen og gik ind i Slottet. Da han kom ind i Prindses-

sternes Værelse, troede de, det var Lillekort, og begge løb paa Timen hen imod ham; men den ældste, som var størst og stærkest, skjød Søsteren til Side og tog Kong Lavring om Halsen og kyssede ham; og saa fik da han hende, og Lillekort den yngste Kongsdatteren. Da kan der vel hende, der blev et Bryllup, og det saa det hørtes og spurgtes over syv Kongeriger.

25.

Dukken i Græsset.

Der var engang en Konge, som havde tolv Sønner. Da disse bleve store, sagde han til dem, at de skulde drage ud i Verden og finde sig en Kone, men hun skulde kunne spinde og væve og sye en Skjorte paa een Dag, ellers vilde han ikke have hende til Sønnekone. Hver af dem gav han en Hest og en ny Rustning, og de droge da ud i Verden for at lede efter en Kone; men da de vare komne et Stykke paa Veien, sagde de at de ikke vilde have med sig Askepot, for han duede ikke til nogen Ting. — Ja, Askepot maatte da blive igjen, han, og han vidste ikke hvad han skulde gjøre eller hvordan han skulde vende sig; saa blev han saa sorgmodig at han steg af Hesten og satte sig ned i Græsset til at græde. Men da han havde siddet en liden Stund, begyndte en af Tuerne i Græsset at røre sig, og frem af den kom der en liden hvid Ting, og da den kom nærmere, saa Askepot, at det

var en nydelig liden Pige, men saa bitte bitte liden. Denne gik nu hen og bad ham, om han ikke vilde komme ned og besøge Dukken i Græsset. Jo det vilde han, og det gjorde han ogsaa.

Da han var kommen derned, sad Dukken i Græsset paa en Stol; hun var nu saa deilig og saa pyntet, og saa spurgte hun Askepot, hvor han skulde hen og hvad Ærende han reiste i.

Han fortalte da, at der var tolv Brødre af dem, og at Kongen havde givet dem Hest og Rustning og sagt, at de skulde reise ud i Verden og finde sig en Kone, som skulde kunne spinde og væve og sye en Skjorte paa een Dag; „men hvis Du vil gaae ind paa det og blive Konen min, saa vil jeg ikke reise længer," sagde Askepot til Dukken i Græsset. Jo, det vilde hun gjerne, og hun skyndte sig med at faae spundet og vævet og syet Skjorten, men den blev saa bitte, bitte liden, ikke længer end som saa — .

Denne reiste Askepot hjem med, men da han kom frem med den, var han undseelig, fordi den var saa liden; ligevel sagde Kongen, at han skulde faae hende, og saa drog Askepot glad og fornøiet tilbage for at hente den lille Kjæresten sin. Da han kom til Dukken i Græsset, vilde han tage hende op paa Hesten til sig, men nei, det vilde hun ikke; hun sagde, hun vilde sidde og kjøre i en Sølvske, og at hun havde to smaa hvide Heste, som skulde trække hende. Saa reiste de da afsted, han paa Hesten og hun i Sølvskeen, og begge Hestene, som trak hende, vare to smaa hvide Muus; men Askepot holdt sig altid paa den anden Side af Veien, for han var saa bange, at han skulde komme til at ride ind paa hende, da hun var saa bitte liden.

Da de vare komne et Stykke paa Veien, kom de til et stort Vand; der blev Hesten til Askepot sky, skvat over paa den anden Side af Veien og væltede Skeen, saa at Dukken i Græsset faldt ned i Vandet. Askepot blev nu saa bedrøvet, fordi han slet ikke vidste, hvorledes han skulde faae hende op igjen; men om lidt kom der en Havmand op med hende, og nu var hun bleven lige saa stor som et andet voxent Menneske og meget deiligere end hun var før. Saa satte han hende foran sig paa Hesten og red hjem.

Da Askepot kom der, vare ogsaa alle Brødrene hans komne med hver sin Kjæreste, men disse vare saa stygge og fæle og saa slemme, at de havde slaaets med Kjæresterne sine paa Veien; paa Hovedet havde de nogle Hatte, som vare overklinede med Tjære og Sod, og saa havde det rundet af Hattene nedover Ansigtet paa dem, saa at de vare blevne endda meget styggere og fælere. Da Brødrene fik see Kjæresten til Askepot, bleve de allesammen misundelige paa ham; men Kongen blev saa glad i dem begge, at han jog alle de Andre bort, og saa holdt Askepot Bryllup med Dukken i Græsset, og siden levede de vel og fornøiet i lang, lang Tid, og ere de ikke døde saa leve de endnu.

26.

Paal Andrestuen.

Der var engang en Kone, som havde en døv Mand, og det var en god Dot; men derfor holdt hun ogsaa mere af Gutten i den andre Stuen, som de kaldte Paal Andrestuen. At disse To havde Noget mellem sig, det mærkede godt Tjenestegutten hos den døve Manden, og engang sagde han til Kjærringen: „Tor I vædde ti Daler, Moer, at jeg skal faae Jer til at aabenbare jer egen Skam?"

„Ja det tør jeg nok," sagde hun, og saa væddede de ti Daler.

Saa var det en Dag, Gutten og den døve Manden stode paa Loven og tærskede, at Gutten mærkede, Paal Andrestuen kom til Kjærringen. Han sagde ingen Ting, men en god Stund før Dagvardtid, vendte han sig om mod Lovedøren og skreg i med Eet: „Ja da!"

„Nu, skal vi alt ind nu da?" sagde Manden, som ikke havde mærket Noget. „Ja vi skal vel det, siden Moer raaber," svarede Gutten.

Da de kom i Svalen, begyndte Gutten at hoste og harke, for at Konen kunde faa gjemt Paal Andrestuen. Da de saa kom ind, stod der et Fad med Rømmegrød paa Bordet. „Nei, nei da, Moer!" sagde Manden, „skal vi have Rømmegrød i Dag?" „Aa ja, I skal det", sagde Kjærringen, — suur og vild var hun. Da de vel havde ædt og var gaaet ud igjen, sagde hun

til Paal: „Det er Fanden til Tryne denne Gutten; dette var nu hans Skyld. Men nu faaer du see at komme afsted, saa skal jeg komme ned til dig i Engen med Mellemmiddag.“ Det stod Gutten i Svalen og hørte paa.

„Fa'er,“ sagde han, „nu mener jeg det er bedst, vi gaae ned i Dalen og gjør i Stand Skigaardstykket, som er blæst ned, for Svinene deres i den andre Stuen gaae og rode op Engen vor.“ „Ja vi faaer vel det“, sagde Manden, for han gjorde Alt, hvad de sagde til ham.

Ved Mellemmiddagstid kom Kjærringen skjæktende ned i Engen med Noget under Forklædet. „Nei, nei, Moer, nu troer jeg ikke, du er dig selv længer,“ sagde Manden, „skal vi nu have Mellemmiddag ogsaa?“ „Aa ja, I faaer vel det,“ sagde hun; meget vildere var hun endda. Og de levede vel, og spiste baade Levse og Smør og fik Brændeviin til.

Jeg gaaer bort til Paal Andrestuen med Lidt ogsaa, jeg Moer,“ sagde Gutten „for han har nok ikke faaet nogen Mellemmiddag.“ „Ja gjør det!“ sagde Konen; da blev hun blid igjen med Eet.

Paa Veien plukkede Gutten Lefsen op og slap en Smule nu og da, eftersom han gik. Til Paal Andrestuen sagde han: „Du faaer nok tage dig i Agt du, for Kallen vor har mærket, at du kommer vel ofte over til Kjærringen; det synes han ikke noget videre om, og nu har han bandet paa, han skal hugge Øren i dig, saasnart han faaer see dig.“

Paal blev meget ræd og forknyt, og Gutten gik tilbage igjen til Manden. — „Der er noget ufærdigt paa Ploven til

Paal," sagde han, „og saa bad han, at I vilde tage med Jer Øxen og komme bort og stelle lidt paa den."

Ja, Manden gik og tog med Øxen, men Paal Andrestuen fik ikke Øine paa ham, førend han tog til Beens det bedste han kunde. Manden dreiede og vendte paa Ploven og saa paa den paa alle Kanter, og da han ikke kunde see noget Ufærdigt paa den, saa gik han tilbage igjen, men paa Veien plukkede han op de Levsesmuler, Gutten havde sluppet ned. Kjærringen stod en Stund og saa paa dette og undrede sig over, hvad det var, Manden sankede op.

„Aa, han Faer plukker nok op Steen," sagde Gutten, „for han har mærket, at denne Paal Andrestuen, render saa ofte over hos os, og det synes Kallen ikke noget videre om, og nu har han bandet paa, at han vil stene Moer ihjel." — Kjærringen afsted det forteste hun kunde. „Hvad er det Moer sætter saa afsted efter?" spurgte Manden, da han kom frem. — „Aa, der er nok Varme løs hjemme," sagde Gutten. Manden efter, og Kjærringen fore, og skreg: „Aa, slaa ikke ihjel mig, slaa ikke ihjel mig, saa skal jeg aldrig lade Paal Andrestuen komme til mig da!" „Nu er de ti Dalerne mine!" raabte Gutten.

27.

Soria Moria Slot.

Der var engang et Par Folk, som havde en Søn, der hedte Halvor. Lige fra han var en liden Gut vilde han ikke bestille Noget, men sad bare og ragede i Asken. Forældrene satte ham bort til at lære mange Ting; men Halvor standsede ingensteds, for naar han havde været borte i nogle Dage, rømte han af Læren, løb hjem og satte sig i Skorstenen til at grave i Asken igjen. Men saa kom der engang en Skipper, og spurgte Halvor om han ikke havde Lyst til at være med ham og fare til Søs og see fremmede Lande. Jo det havde Halvor Lyst til, da var han ikke længe ufærdig.

Hvorlænge de nu seilede, veed jeg ingen Besked om, men langt om længe opkom en stærk Storm, og da den var forbi og det blev stille igjen, vidste de ikke hvor de vare henne; de vare drevne hen til en fremmed Kyst, som Ingen af dem var kjendt paa.

Da det nu slet ingen Vind var, bleve de liggende stille her og Halvor bad Skipperen om han fik Lov at gaae i Land at besee sig, for han vilde heller gaae end ligge og sove. „Synes du, du kan vise dig for Folk?“ sagde Skipperen, „du har jo ikke Andet til Klæder end de Fillerne, du staaer og gaaer i.“ Halvor blev ved Sit han, og saa fik han endelig Lov, men han skulde komme tilbage igjen, naar det begyndte at blæse. Han gik da og det var et deiligt Land; overalt hvor han kom frem, var der

store, slette Agre og Enge, men Folk saa han ingen af. Sa begyndte det at blæse, men Halvor syntes ikke han havde seet nok endnu, og han vilde gjerne gaae lidt længere for at see, om han ikke kunne træffe Folk. Om en Stund kom han da paa en stor Vei, som var saa jævn og slet, at man gjerne kunde trille et Æg paa den. Denne gik nu Halvor efter, og da det led mod Kvelden, saa han et stort Slot langt borte, som det lyste af. Da han nu havde gaaet hele Dagen og ikke havt noget Vider til Niste med sig, var han dygtig sulten, men jo nærmere han kom til Slottet desto mere bange blev han ogsaa.

I Slottet brændte det paa Varmen og Halvor gik ind i Kjøkkenet, som var saa gjildt, at han aldrig havde seet saa gjildt et Kjøkken; der var Kjørreler baade af Guld og Sølv, men Folk var der ingen af. Da nu Halvor havde staaet der en Stund og der Ingen kom ud, saa gik han hen og lukkede paa en Dør; der inde sad en Prindsesse, som spandt paa en Rok. „Nei, nei da!" raabte hun, „tør der komme kristne Folk hid? Men det er nok bedst at du gaaer igjen, hvis ikke Troldet skal sluge dig, for her boer et Trold med tre Hoveder."

„Jeg er lige glad, om han havde fire og, saa skulde jeg have Lyst til at see den Karlen," sagde Gutten, „og jeg gaaer ikke; jeg har intet Ondt gjort; men Mad maa du skaffe mig, for jeg er fælt sulten." Da Halvor havde spiist sig mæt, sagde Prindsessen til ham, at han fik prøve om han kunde svinge Sværdet, som hang paa Væggen; nei, han kunde ikke svinge det; han kunde ikke løfte det engang. „Ja", sagde Prindsessen, „saa faaer

du tage dig en Slurk af den Flasken, som hænger ved Siden, for det gjør Troldet, naar han skal ud og bruge Sværdet". Halvor tog sig en Slurk, og strax kunde han svinge Sværdet som ingen Ting. Nu meente han skulde Troldet komme tidsnok. Ret som det var, saa kom Troldet susende; Halvor bag Døren. „Hutetu, her lugter saa kristen Mands Blod!" sagde Troldet, og satte Hovedet ind igjennem Døren. „Ja, det skal du blive vaer!" sagde Halvor og hug alle Hovederne af det. Prindsessen blev nu saa glad over at hun var frelst, at hun baade dandsede og sang, men saa kom hun til at tænke paa Søstrene sine, og saa sagde hun: „Gid nu Søstrene mine ogsaa vare frelste!" „Hvor er de?" spurgte Halvor. Ja saa fortalte hun ham det: den ene var indtaget af et Trold paa et Slot, som var sex Miil borte, og den anden var indtaget paa et Slot, som var ni Miil borten for det igjen.

„Men nu," sagde hun, „nu faaer du først hjælpe mig at faae ud dette Skroget her."

Ja, Halvor var saa stærk; han subbede Alting bort og gjorde det ryddigt og reent i en Hast. Saa levede han godt og vel, og den næste Morgen lagde han afsted i Graalysningen; han havde ingen Ro paa sig, men han gik og løb hele Dagen. Da han fik see Slottet, blev han lidt bange igjen; det var meget gjildere end det andet, men her var der heller ikke et Menneske at see. Saa gik Halvor ind i Kjøkkenet, og han standsede ikke der heller, men gik lige ind. „Nei tør der da komme kristne Folk hid?" raabte Prindsessen. „Jeg veed ikke, hvor længe det er, siden jeg kom hid, men i al den Tid har jeg ikke seet et

kristent Menneske; det er nok bedst, at du seer at komme afsted igjen, for her boer et Trold, som har sex Hoveder. „Nei, jeg gaaer ikke," sagde Halvor, „om han nu havde sex til." „Han tager og sluger dig levende!" sagde Prindsessen. Men det hjalp ikke; Halvor vilde ikke gaae; han var ikke bange for Troldet; men Mad og Drikke vilde han have, for han var sulten efter Reisen. Ja deraf fik han saa Meget han vilde have, men saa vilde Prindsessen have ham til at gaae igjen. „Nei," sagde Halvor, „jeg gaaer ikke, for jeg har intet Ondt gjort, og jeg har Intet at være ræd for." „Han spørger ikke efter det," sagde Prindsessen, „for han tager dig baade uden Lov og Ret, men siden du ikke vil gaae, saa prøv om du kan svinge det Sværdet, som Troldet bruger i Krigen." Han kunde ikke svinge Sværdet, men saa sagde Prindsessen, at han skulde tage sig en Slurk af Flasken, som hang ved Siden af det, og da han havde gjort det, kunde han svinge det.

Ret som det var, saa kom Troldet, det var saa stort og digert, at det maatte gaae paa Siden for at komme ind igjennem Døren. Da Troldet fik det første Hoved ind, saa raabte det: „Hutetu! her lugter saa kristen Mands Blod!" Med det samme hug Halvor det første Hoved af, og saa alle de øvrige. Prindsessen blev nu overmaade glad, men saa kom hun til at tænke paa Søstrene sine, og saa ønskede hun, at de ogsaa vare frelste. Halvor meente, der nok kunde blive Raad til det og vilde afsted strax; men først maatte han nu hjælpe Prindsessen med at faae bort Kroppen af Troldet, og saa gav han sig paa Veien den anden Morgen. Det var langt til Slot-

tet, og han baade gik og løb for at komme frem i Tide. Mod Kvelden saa han Slottet, og det var meget gjildere end begge de andre. Nu var han næsten ikke det mindste bange, men gik gjennem Kjøkkenet og lige ind. Der sad en Prindsesse, som var saa vakker, at der ikke var Maade med det. Hun sagde nu lige eens som de Andre, at der ikke havde været kristne Folk, siden hun kom der, og bad ham gaae igjen, for ellers slugte Troldet ham levende, det havde ni Hoveder, sagde hun. „Ja om det nu har ni til de ni, og endda ni til, saa gaaer ikke jeg," sagde Halvor og gav sig til at staae ved Ovnen. Prindsessen bad ham saa vakkert at han skulde gaae, for at Troldet ikke skulle æde ham, men Halvor sagde: „Lad ham komme, mens han vil." Saa gav hun ham Troldsværdet og bad ham tage sig en Slurk af Flasken, saa at han kunde svinge det.

Ret som det var, saa kom Troldet, saa det suste af det; det var endnu større og digrere end begge de andre to, og det maatte ogsaa gaae paa Siden for at komme ind igjennem Døren; da det fik det første Hoved ind, saa sagde det ligesom de andre. „Huttetu! her lugter saa kristen Mands Blod!" Med det samme hug Halvor det første Hoved af og siden alle de øvrige, men det sidste var det seigeste af dem alle, og det var det tungeste Arbeide, Halvor havde gjort, at faae det af, endda han nok syntes, han skulde have Kræfter ogsaa.

Da kom alle Prindsesserne sammen paa det Slottet, og de vare saa fornøiede som de aldrig før havde været i al sin Tid, og de vare glade i Halvor og han i dem, og han kunde faae den, han bedst kunde lide; men den yngste var mest glad i ham

af alle tre. Halvor gik der og var saa rar af sig, han var saa stuur og stille; saa spurgte Prindsessen hvad det var han stundede efter, og om han ikke syntes om at være hos dem. Jo, det syntes han nok om, for de havde jo nok at leve af og han havde det godt der, men han stundede saa hjem, for han havde Forældre i Live, og dem havde han stor Lyst at besøge. Det meente de vel kunde lade sig gjøre; „du skal komme uskadt baade frem og tilbage igjen, dersom du vil lide vort Raad," sagde Prindsesserne. Ja, han skulde ikke gjøre Andet end hvad de vilde. Saa klædte de ham op, saa han blev saa gjild som en Kongssøn, og saa satte de en Ring paa Fingeren hans, og den var saadan, at han kunde ønske sig baade frem og tilbage med den, men de sagde, at han ikke maatte kaste den bort og ikke nævne deres Navn, for saa var det forbi med al Herligheden; og da vilde han aldrig faae see dem mere.

„Stod jeg nu hjemme, skulde jeg være glad!" sagde Halvar, og saa som han havde ønsket, gik det ogsaa; Halvor stod udenfor Stuen hos Forældrene sine, førend han vidste Ordet af det. Det var i Mørkningen om Kvelden, og da de saae der kom ind saadan en gjild, stadselig Herre, blev de saa forskrækkede, at de begyndte baade at bukke og neie. Halvor spurgte nu, om han ikke kunde blive der og faae Huus Natten over. Nei, det kunde han slet ikke; „vi har det ikke saaledes," sagde de, „for vi har hverken det Ene eller det Andet, som en saadan Herre kan være tjent med, men det er bedst, han gaaer op i Gaarden, det er ikke lange Stykket, han kan see Skorsteenspiben herfra, der har de fuldt op af Alting." Halvor syntes slet ikke om det, han

vilde endelig blive, men Folkene bleve ved Sit at han skulde gaae op til Gaarden, for der kunde han faae baade Mad og Drikke, mens de ikke engang havde en Stol at byde ham at sidde paa. „Nei," sagde Halvor, „derop vil jeg ikke, førend i Morgen tidlig, men lad mig nu faae være her i Nat, jeg kan jo sidde i Peisen." Det kunde de da ikke sige Noget imod, og saa satte Halvor sig i Peisen til at grave i Asken, saaledes som han gjorde, da han laa hjemme og ladede sig.

De snakkede nu Mangt og Meget og fortalte Halvor baade om det Ene og det Andet, og saa spurgte han dem, om de aldrig havde havt noget Barn. „Jo, de havde da havt en Gut, som hedte Halvor, men de vidste ikke hvor han vandrede, og heller ikke, enten han var død eller levende." „Kunde ikke det være mig da?" sagde Halvor. „Det veed jeg vist", sagde Kjærringen, og lettede paa sig; „han Halvor var saa lad og doven at han aldrig gjorde nogen Ting, og saa var han saa fillet at den ene Fillen slog den anden i Svime paa ham, der kunde aldrig blevet slig Karl af ham, som I er, Faer."

Om lidt skulde Kjærringen bort til Skorstenen og rage i Varmen, og da Glodskinnet lyste paa Halvor, ligesom da han var hjemme og karede i Asken, saa kjendte Kjærringen ham igjen.

„Jamen er det dig da Halvor!" sagde hun, og der blev saadan Glæde paa de gamle Forældrene at det ikke var Maade paa det, og han maatte nu fortælle, hvorledes det havde gaaet ham, og Kjærringen var saa glad i ham, at hun vilde have ham op paa Gaarden strax paa Timen og vise ham frem for Gjenterne, som altid havde været saa kaute paa det. Hun gik

da for i Veien og Halvor efter. Da hun saa kom derop, fortalte hun, at Halvor var kommen hjem igjen, og nu skulde de bare see hvor gjild han var; han saa ud som en Prinds, sagde hun.

„Det veed jeg vist,“ sagde Gjenterne og slog paa Nakken, „han er vel den samme Fillefanten, han altid har været.“ I det samme kom Halvor ind, og saa blev Gjenterne saa forfjamsede, at de glemte igjen Særken i Peisen, hvor de sad og loppede sig, og fløi ud i bare Stakken. Da de saa kom ind igjen, vare de saa skamfulde, at de næsten ikke turde see paa Halvor, som de altid havde været stolte og kaute mod før. „Ja I har nu altid syntes, I var saa pene og vakkre I, at Ingen kunde være Jeres Lige, men I skulde bare see den ældste Prindsessen, som jeg har frelst,“ sagde Halvor; „mod hende seer I ud som Gjætergjenter, og den mellemste er endda vakkrere, men den yngste, som er Kjæresten min, er vakkrere end baade Sol og Maane; Gud give de bare vär her, saa skulde I see!“ sagde Halvor.

Han havde ikke før sagt det, førend de stod der, men da blev han saa ilde ved, for nu kom han i Hu, hvad de havde sagt. — Paa Gaarden blev der nu baade holdt Gjæstebud for Prindsesserne og gjort Stads af dem; men de vilde ikke standse der. „Vi vil ned til Forældrene dine,“ sagde de til Halvor „og saa vil vi ud at see os om.“ Han fulgte da med dem. Saa kom de til et stort Vand udenfor Gaarden. Tæt ved det Vandet var der saadan en deilig grøn Bakke; der vilde Prindsesserne sidde og hvile en Stund, for de syntes det var saa vakkert at sidde og see ud over Vandet, sagde de.

De satte sig da der og da de havde siddet en Stund, sagde den yngste Prindsessen: „Jeg faaer vel lyske dig lidt jeg, Halvor.“ Ja, Halvor lagde Hovedet i hendes Fang, saa lyskede hun ham og det varede ikke længe forend Halvor sov; derpaa tog hun Ringen af ham og satte en anden i Stedet, og saa sagde hun: „Hold nu i mig Allesammen, — og gid vi saa var paa Soria Moria Slot!“

Da Halvor vaagnede, kunde han nok skjønne at han havde mistet Prindsesserne og begyndte at græde og bære sig, og han var saa reent mistrøstig, at de slet ikke kunde stagge ham. Alt det Forældrene bade ham, vilde han ikke standse, men tog Farvel og sagde, at han vist aldrig fik see dem mere, for fandt han ikke Prindsesserne igjen, syntes han ikke det var værdt at leve.

Trehundrede Daler havde han igjen; dem tog han i Lommen og gav sig paa Veien. Da han havde gaaet et Stykke, mødte han en Mand med en skikkelig Hest; den vilde han kjøbe, og begyndte at akkordere med Manden. „Ja, jeg har rigtignok ikke tænkt at sælge den“ sagde Manden, „men naar vi kunde blive forligte saa —.“ Halvor spurgte da, hvad han vilde have for den. „Ikke Meget har jeg givet for den, og ikke Meget er den værd; det er en brav Hest at ride paa, men til at trække duer den ikke stort, men altid saa orker den nok Madsækken Jeres og Jer ogsaa, naar I gaaer stykomtil,“ sagde Manden. Tilsidst bleve de da enige om Prisen, og Halvor lagde Sækken sin paa den, og saa gik han stykomtil og stykomtil red han. Om Kvelden kom han til en grøn Vold, hvor der stod et stort Træ, som han satte sig ved. Der slap han Hesten, og han

lagde sig ikke til at sove, men tog frem Madsækken sin. Da det lyste af Dagen, drog han afsted igjen, for han syntes ikke, han kunde have nogen Ro paa sig. Saa gik han og saa red han hele Dagen bort igjennem en stor Skov, hvor der var mange grønne Flækker, som lyste saa deiligt borte imellem Træerne. Ikke vidste han hvor han var henne og ikke vidste han hvor det bar hen, men han gav sig ikke mere Tid til at hvile, end naar Hesten fik Lidt i sig og han selv fik op Skræppen sin, naar de kom til en af de grønne Flækkerne. Han gik og han red, og aldrig syntes han der blev nogen Ende paa Skoven.

Men i Mørkningen den anden Dag, saa han det lyste frem imellem Træerne. „Gid der nu var Folk oppe, saa jeg kunde faae varmet mig og Lidt at leve af," tænkte Halvor. Da han kom did, saa var det en liden usfel Stue, og igjennem Ruden saa han et Par gamle Folk derinde; de vare saa gamle og graae i Hovedet som en Due, og Kjærringen havde en Næse saa lang, at hun sad ved Peisen og brugte den til Glorage. „God Kveld!" „God Kveld!" sagde Kjærringen. „Men hvad Ærende har I da, som kommer hid?" sagde Kjærringen; „her har ikke været kristne Folk paa over hundrede Aar." Ja, Halvor fortalte da at han skulde til Soria Moria Slot, og spurgte om hun vidste Veien did. „Nei," sagde Kjærringen, „det veed jeg ikke, men retnu kommer Maanen, saa skal jeg spørge den, og den veed det nok, den maa vel see det, for den skinner jo paa Alting." Da saa Maanen stod lys og blank over Trætopperne, gik Kjærringen ud. „Du Maane, du Maane," skreg hun, „kan du sige mig Veien til Soria Moria Slot? „Nei'„ sagde Maanen, „det

n jeg ikke, for dengang jeg skinnede der, stod der en Sky for
ig." „Vent lidt endnu," sagde Kjærringen til Halvor „retnu
mmer Vestenvinden; han veed det vist, for han guster og blæ=
r i hver Krog." „Nei, nei, har du Hest ogsaa du?" sagde
jærringen, da hun kom ind igjen, „aa, slip det Stakkels Krea=
r ud i Havnehagen, og lad det ikke staae her ved Døren og
lte!" „Men vil du ikke bytte bort den til mig?" sagde hun;
i har et Par gamle Støvler her, som du kan tage femten
jerdinger i hvert Skridt med; dem skal du faae for Hesten,
a kommer du før til Soria Moria Slot." Det var Halvor
ar villig til, og Kjærringen var saa glad i Hesten, at hun var
rdig at dandse, „for nu kan jeg komme til at ride til Kirken,
j ogsaa," sagde hun. Halvor havde ingen Ro paa sig og
lde afsted strax, men Kjærringen sagde, det havde ingen Hast.
læg dig paa Krakken du og sov lidt, for nogen Seng har vi
le til dig," sagde Kjærringen, „jeg skal nok passe paa, naar
estenvinden kommer."

Ret som det var, saa kom Vestenvinden durende, saa det
agede i Væggen. Kjærringen ud. „Du Vestenvind! du
estenvind! kunde du sige mig Veien til Soria Moria Slot?
r er En, som skal did." „Ja den veed jeg vel," sagde Ve=
nvinden, „nu skal jeg netop did at tørke Klæder til Bryllupet,
m skal staae; er han rask til Beens, kan han være med mig."
alvor ud. „Du faaer skynde dig, vil du holde Følge," sagde
estenvinden, og afsted bar det langt bort baade over Heier og
aser og Fjeld, og Halvor havde nok med at følge. „Ja, nu
r ikke jeg Tid at være med dig længer," sagde Vestenvinden,

„for jeg skal bort og rive ned et Stykke Granskov først, forend jeg kommer til Blegevolden og tørker Klæderne; men naar du gaaer langs med Aaskanten, saa kommer du til nogle Gjenter, som staae og vadske Klæder, og da har du ikke langt igjen til Soria Moria Slot."

En Stund efter kom Halvor til Gjenterne, som stod og vadskede, og de spurgte, om han ikke havde seet noget til Vestenvinden, han skulde komme did og tørke Klæder til Bryllupper. „Jo," sagde Halvor, „han er bare borte og bryder ned et Stykke Granskov, det varer ikke længe, før han er her," og saa spurgte han dem om Veien til Soria Moria Slot. De satte ham da paa den, og da han kom frem mod Slottet, saa var der fuldt af Heste og Folk, at det yrede. Men Halvor var saa fillet og itureven af det, han havde fulgt Vestenvinden baade igjennem Buske og Kjær, at han holdt sig afsides og ikke vilde gaae frem, før den sidste Dagen, da de skulde spise Middag. Da de nu, som Skik og Brug var, skulde drikke Brudens og Brudgommens Skaal og ønske dem til Lykke, og Skjænkeren skulde drikke dem til allesammen, baade Riddere og Svende, saa kom han da ogsaa langt om længe til Halvor. Han drak Skaalen, slap Ringen, som Prindsessen havde sat paa Fingeren hans, da han laa ved Vandet, i Glasset og bad Skjænkerrn skulde hilse Bruden og bære frem den til hende. Da stod Prindsessen strax op fra Bordet. „Hvem har vel bedst fortjent at faae en af os," sagde hun, „enten den som har frelst os, eller den som sidder Brudgom?" Det kunde der ikke være mere end een Mening om, meente Alle, og da Halvor hørte det, var han ikke længe om at

faae Fantefillerne af sig og pynte sig til Brudgom. „Ja der er den Rette!" raabte den yngste Prindsessen, da hun fik see ham, og saa skjød hun den anden for Glug og holdt Bryllup med Halvor.

28.

Herrepeer.

Der var engang et Par fattige Folk; de havde ingen Ting uden tre Sønner; hvad de to ældste hedte, det veed jeg ikke, men den yngste hed Peer. Da Forældrene vare døde, skulde Børnene arve dem, men der var ikke Andet at faae, end en Gryde, en Takke og en Kat. Den Ældste, som skulde have det Bedste, han tog Gryden; „naar jeg laaner bort Gryden, saa faaer jeg altid Lov at skrabe den," sagde han; — den Anden tog Takken; „for naar jeg laaner bort Takken, faaer jeg altid en Smage-lefse," sagde han — men den Yngste han havde ikke Noget at vælge imellem; vilde han have Noget, saa maatte det blive Katten. „Om jeg laaner Katten bort, saa faaer jeg ikke Noget for den jeg," sagde han; „faaer Katten lidt Melk, saa vil hun have den selv. Men jeg vil tage den med mig ligevel; det er Synd, den skal gaae her og omkomme.

Saa drog Brødrene ud i Verden for at prøve sin Lykke, og hver tog sin Vei; men da den Yngste havde gaaet en Stund,

sagde Katten: „Du skal nok faae Lige for det, du ikke vilde, jeg skulde blive igjen i den gamle Stuen og omkomme. Nu skal jeg gaae bort i Skoven jeg, og faae fat paa nogle rare Dyr, saa skal du gaae op paa Kongsgaarden, som du seer der borte, til Kongen, og sige at du nok kommer med en liden Sending til ham. Naar han da spørger, hvem den er fra, skal du sige, den er fra ham Herrepeer." — Ja, Peer havde ikke ventet længe, saa kom Katten med et Rensdyr fra Skoven; den var fløiet op i Hovedet paa Rensdyret og da den havde sat sig imellem Hornene paa det, sagde den: „Gaaer du nu ikke lige til Kongsgaarden, saa klorer jeg Dinene ud paa dig." Rensdyret turde da ikke Andet. Da nu Peer kom til Kongsgaarden, gik han ind i Kjøkkenet med Rensdyret, og sagde: „Jeg kommer nok med en liden Sending til Kongen jeg, om han ikke vil forsmaae den." Kongen kom ud i Kjøkkenet, og da han saa det store gjilde Rensdyret, blev han meget glad. „Men kjære min Ven! hvem er det, som sender mig saa gjæv en Sending da?" sagde Kongen. „Aa, den kommer nok fra ham Herrepeer!" sagde Gutten. „Han Herrepeer!" sagde Kongen; hvor skal jeg nu sige, han boer henne?" for han syntes, det var Skam, at han ikke skulde kjende saa brav en Mand. Men det vilde Gutten slet ikke sige ham; han turde ikke det for Huusbonden sin, sagde han. Saa gav Kongen Peer mange Drikkepenge, og bad ham hilse saa flittig hjemme og sige mange Tak for Sendingen.

Den anden Dag gik Katten igjen i Skoven, og fløi op i Hovedet paa en Hjort, satte sig imellem Dinene paa den og truede den til at gaae til Kongsgaarden. Der gik Peer ind i

Kjøkkenet med den igjen, og sagde, at han nok kom med en liden Sending til Kongen, om han ikke vilde forsmaae den. Kongen blev endda gladere i Hjorten, end han havde været i Rensdyret, og spurgte igjen, hvem det da var, som kunde skikke ham saa gjæv en Sending. „Den er nok fra ham Herrepeer," sagde Gutten, men da Kongen vilde vide, hvor Herrepeer boede, fik han samme Svar som Dagen før, og den Gang gav han Peer endnu flere Drikkepenge.

Tredie Dagen kom Katten med et Elsdyr. Da saa Peer kom ind i Kjøkkenet i Kongsgaarden, sagde han, at han nok havde en liden Sending til Kongen, om han ikke vilde forsmaae den. Kongen kom strax ud i Kjøkkenet, og da han fik see det store, gjilde Elsdyr, blev han saa glad, at han ikke vidste hvad Been han skulde staae paa, og den Dag gav han Peer endnu mange, mange fleer Drikkepenge; det var vist Hundrede Daler. Han vilde endelig vide, hvor han Herrepeer boede, og grov og spurgte baade om det Ene og det Andet, men Gutten sagde, at han slet ikke turde sige ham det for Huusbonden sin, for han havde saa strengelig forbudet ham det. „Saa bed Herrepeer, at han besøger mig!" sagde Kongen. Ja, det skulde Gutten gjøre, sagde han. Men da han kom ud af Kongsgaarden igjen og traf Katten, sagde Peer: „Jo, du har stellet mig paa et godt Trav, du; nu vil Kongen, jeg skal besøge ham, og jeg har jo ikke Andet, end de Filler jeg staaer og gaaer i." „Aa vær ikke bange for det," sagde Katten; „om tre Dage skal du faae Heste og Vogn, og saa gjilde Klæder at Guldet skal dryppe af dig, saa kan du nok besøge Kongen. Men hvad du seer hos Kongen,

skal du sige, du har det meget gjildere og prægtigere hjemme; d
maa du ikke glemme." Nei det skulde nok Peer komme i Hu
meente han. Da nu de tre Dage vare omme, kom Katten me
Vogn og Heste og Klæder og Alt, Peer behøvede, Altsamme
var det saa gjilt at Ingen havde seet Sligt før; saa reiste ha
og Katten sprang med. Kongen tog baade godt og vel imod han
men hvad Kongen bød ham og hvad han viste ham, sagde Pee
det kunde være brav nok, men han havde det endda meget præg
tigere og gjildere hjemme. Kongen led ikke dette meer end sa
men Peer han blev ved Sit, og tilsidst blev Kongen saa sind
at han ikke kunde styre sig længere. „Nu vil jeg være med di
hjem," sagde Kongen, „og see om det er sandt, at du har de
saa meget bedre og gjildere. Men lyver du, saa Gud naad
dig, jeg siger ikke mere jeg!" „Jo du har stellet mig paa et god
Trav!" sagde Peer til Katten, „nu vil Kongen være med mi
hjem, men mit Hjem, det er nok ikke greit at finde, det." „A
bryd dig ikke om det," sagde Katten; „reis du bare efter, d
jeg springer fore." Saa reiste de, først Peer, som kjørte efte
der Katten løb fore, og saa Kongen med alle Sine.

Da de nu havde kjørt et godt Stykke, kom de til en st
diger Flok vakkre Sauer; de havde Uld saa lang, at den næste
naaede til Jorden. „Vil du sige, at den Sauflokken er han
Herrepeer, naar Kongen spørger dig, skal du faae denne Sølvskeen,
sagde Katten til Gjæteren; den havde hun taget med sig fr
Kongsgaarden. Ja, det vilde han gjerne gjøre. Da saa Kon
gen kom, sagde han til Gjætergutten: „Nu har jeg aldrig se

saa stor, vakker en Sauflok! Hvem eier den, vesle Gutten min?" „Det er nok hans Herrepeer," sagde Gutten.

Om lidt igjen kom de til en stor, stor Flok vakkre, brandede Kjør; de vare saa fede at det glindsede i dem. „Vil du sige, at den Bølingen er Herrepeers, naar Kongen spørger dig, skal du faae denne Sølvøsen," sagde Katten til Gjætergjenten — Sølvøsen havde hun ogsaa taget med sig fra Kongsgaarden. — „Ja, gjerne det," sagde Gjætergjenten. Da saa Kongen kom, blev han reent forundret over den store, gjilde Bølingen; for saa vakker en Bøling syntes han aldrig han havde seet før, og saa spurgte han Gjenten, som gik og gjætede, hvem der eiede den brandede Buskaben der? „Aa, det er han Herrepeer!" sagde Gjenten.

Saa reiste de lidt igjen, og saa kom de til en stor, stor Flok med Heste; det var de vakkreste Heste, En kunde see, store og fede, og sex af hver Let, baade røde og blakke og blaae. „Vil du sige, at den Hestedriften er Herrepeers, naar Kongen spørger dig, skal du faae det Sølvstøbet," sagde Katten til Gjæteren. Støbet havde hun ogsaa taget med fra Kongsgaarden. Ja, det vilde han nok, sagde Gutten. Da saa Kongen kom, blev han reent forundret over den store, gjilde Hestedriften; for slige Heste havde han aldrig seet Mage til, sagde han. Han spurgte da Gjætergutten, hvem de røde og blakke og blaae Heste hørte til? „Det er nok hans Herrepeer," sagde Gutten.

Da de saa havde reist et drygt Stykke til, kom de til et Slot; først var der en Port af Messing, saa en af Sølv og saa en af Guld; selve Slottet var af Sølv og saa blankt at

det skar i Dinene, for Solen skinnede paa det, med det samme de kom. Der gik de ind, og der sagde Katten, Peer skulde sige, han boede. Indeni var Slottet endda prægtigere end udenpaa: Alting var af Guld, baade Stole og Borde og Bænke. Da Kongen nu havde gaaet omkring og beseet Alt, baade høit og lavt, blev han ganske skamfuld. „Jo, han Herrepeer har det gildere end jeg, det kan ikke nytte at nægte det," sagde han; og saa vilde han til at reise igjen. Men Peer bad ham bie og spise til Aftens med sig, og det gjorde da Kongen, men suur og grætten var han hele Tiden. Medens de sad til Bords kom Troldet, som eiede Slottet, og bankede paa Porten. „Hvem er det som æder min Mad og drikker min Mjød som Sviin herinde?" raabte Troldet. Strax Katten hørte ham, løb hun ud til Porten. „Bi lidt, skal jeg fortælle dig, hvorledes Bonden bærer sig ad med Vinterrugen," sagde Katten; og saa fortalte hun vidt og bredt om Vinterrugen. „Først saa kjører Bonden Ageren sin," sagde hun; „saa møger han, og saa kjører han den igjen." Med det samme saa randt Solen. „Se dig om, skal du see den vakkre, deilige Jomfruen bag dig!" sagde Katten til Troldet. Saa vendte Troldet sig, saa fik det see Solen, og saa sprak det.

„Nu er alt dette dit," sagde Katten til Herrepeer, „nu skal du hugge Hovedet af mig du; det er det Eneste jeg forlanger af dig for det, jeg har gjort imod dig." „Nei," sagde Herrepeer, „det vil jeg slet ikke gjøre." „Jo," sagde Katten, „gjør du ikke det, saa klorer jeg Dinene ud paa dig." Ja, saa maatte da Herrepeer gjøre det, saa nødig han vilde; han hug Hovedet

af Katten. Men med det samme blev hun til den deiligste Prindsesse som Nogen vilde see for sine Øine, saa Herrepeer blev ganske forlibt i hende. „Ja, denne Herlighed har været min før," sagde Prindsessen, „men Troldet der har forheret mig, saa jeg maatte være Kat hos Forældrene dine. Nu faaer du da gjøre det du vil, om du vil tage mig til din Dronning eller ikke; for nu er du Konge over hele Riget," sagde Prindsessen. Aa jo, det kan vel hænde, at Herrepeer vilde have hende til Dronning; saa blev der Bryllup og Gjæstebud i otte Dage, og saa var jeg ikke længer med Herrepeer og Dronningen hans jeg.

29.

Vesle Aase Gaasepige.

Der var engang en Konge, som havde saamange Gjæs, at han maatte have en Gjente bare til at gjæte dem; hun hed Aase, og saa kaldte de hende Aase Gaasepige. Nu var der en Kongssøn fra Engeland, der skulde ud at frie; ham satte Aase sig i Veien for. „Sidder du der, du vesle Aase?" sagde Kongssønnen. „Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, jeg venter Kongssønnen fra Engeland i Dag," sagde lille Aase. „Ham kan du ikke vente at faae," sagde Prindsen. „Jo, skal jeg have ham, saa faaer jeg ham nok," sagde lille Aase. —

Der blev nu sendt Malere til alle Lande og Riger, som skulde tage af de vakkreste Prindsesserne, dem vilde Prindsen have at vælge imellem. En af dem syntes han da saa godt om, at han reiste efter hende og vilde gifte sig med hende, og han var baade glad og fornøiet, da han havde faaet hende til Kjæreste. Men saa havde Prindsen en Steen med sig, som han lagde foran Sengen sin, og den vidste Alting, og da Prindsessen kom, saa sagde Aase Gaasepige hende, at hvis hun havde havt nogen Kjæreste før, eller hun ikke vidste sig fri for Noget, som hun ikke vilde at Prindsen skulde vide, saa maatte hun ikke stige over den Stenen, han havde foran Sengen sin, „for den siger ham Alting om dig," sagde hun. Da Prindsessen hørte det, blev hun meget bedrøvet, men saa fandt hun paa at bede Aase, om hun vilde gaae i Stedet for sig og lægge sig med Prindsen om Aftenen, og naar han saa var søvnet, skulde de bytte om igjen, saa at han havde den Rette hos sig, naar det blev lyst om Morgenen. Det gjorde de. Da Aase Gaasepige kom og traadte paa Stenen, saa spurgte Prindsen: „Hvem er det, som stiger i min Seng?" „Reen og skjær Jomfru!" sagde Stenen, og saa lagde de sig til at sove; men da det led paa Natten, kom Prindsessen og lagde sig i Stedet for Aase. Om Morgenen da de skulde staae op, spurgte Prindsen Stenen igjen: „Hvem er det som stiger af min Seng?" „En, som har havt tre Børn!" sagde Stenen. Da Prindsen hørte det, vilde han ikke have hende, det kan man nok vide, og saa sendte han hende hjem igjen, og tog sig en anden Kjæreste i Stedet.

Da han skulde besøge hende, havde lille Aase Gaasepige sat

sig i Veien for ham igjen. „Sidder du der, du vesle Aase Gaasepige?" sagde Prindsen. „Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, for jeg venter Kongssønnen fra Engeland i Dag," sagde Aase. „Aa ham kan ikke du vente at faae," sagde Kongssønnen. „Jo, skal jeg have ham, saa faaer jeg ham nok," meente Aase.

Med den Prindsessen gik det akkurat ligedan, som med den første, paa det nær, at da hun stod op om Morgenen, sagde Stenen, at hun havde havt sex Børn. Saa vilde Prindsen ikke have hende heller og jagede hende sin Vei, men endnu een Gang syntes han da, han fik prøve om han ikke skulde kunde finde en, som var reen og skjær; han ledte da vidt og bredt igjen i mange Lande, til han fandt en han kunde lide. Men da han skulde besøge hende, saa havde Aase Gaasepige sat sig i Veien for ham igjen. „Sidder du der, du vesle Aase Gaasepige?" sagde Prindsen. „Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, for jeg venter Kongssønnen fra Engeland i Dag," sagde Aase. „Ham kan ikke du vente at faae," sagde Prindsen. „Aa jo, skal jeg have ham, saa faaer jeg ham nok," sagde lille Aase.

Da Prindsessen kom, saa sagde Aase Gaasepige til hende ligesom til begge de forrige, at hvis hun havde havt nogen Kjæreste, eller der var noget Andet, som hun ikke vilde at Prindsen skulde vide, saa maatte hun ikke træde paa den Stenen, som Prindsen havde foran Sengen sin, for den siger ham Altting, sagde hun. Prindsessen blev nu bedrøvet og ilde tilmode, da hun hørte det, men saa var hun ligesaa fuul som begge de andre og bad Aase om hun vilde gaae i Stedet for hende og lægge sig med

Prindsen om Aftenen, og naar han var sovnet, skulde de bytte om, saa at han havde den Rette hos sig, naar det blev lyst om Morgenen. Dek gjorde de. Da vesle Aase Gaasepige kom og traadte paa Stenen, saa spurgte Prindsen: „Hvem er det som stiger i min Seng?“ „Reen og skjær Jomfru,“ sagde Stenen, og saa lagde de sig. Ud paa Natten satte Prindsen en Ring paa Fingeren til Aase, og den var saa trang, at hun ikke kunde faae den af sig igjen, for Prindsen kunde nok skjønne, at det ikke gik rigtig til, og saa vilde han have et Mærke, han kunde kjende den igjen paa, som var den Rette. Da Prindsen havde sovnet ind, kom Prindsessen og jagede Aase til Gaasestien og lagde sig selv i Rummet hendes. Om Morgenen, da de skulde staae op spurgte Prindsen: „Hvem er det, som stiger af min Seng?“ „En, som har født ni Børn,“ sagde Stenen, og da Prindsen hørte det, blev han saa sindt, at han jagede hende strax paa Timen, og saa spurgte han Stenen, hvorledes det kunde hænge sammen med disse Prindsesserne, som havde steget paa den, for det kunde han ikke skjønne, sagde han. Stenen fortalte da, hvorledes det var gaaet, at de havde narret ham og sendt Aase Gaasepige i Stedet for sig. Det vilde Prindsen have Rede paa, han gik da ned til hende, der hun sad og gjætede Gjæssene sine, for han vilde see, om hun ogsaa havde Ringen; har hun den, saa er det bedst at tage hende til Dronning, tænkte han. Da han kom derned, saa han strax at hun havde bundet en Fille om den ene Fingeren sin, og saa spurgte han, hvorfor hun havde gjort det. „Aa jeg har skaaret mig saa stygt,“ sagde vesle Aase Gaasepige. Han vilde nu endelig see paa Fingeren, men Aase vilde slet ikke

tage Fillen af. Saa tog Prindsen fat i Fingeren, men Aase hun vilde trække den til sig igjen; saa gik Fillen af og saa kjendte han igjen Ringen sin. Han tog hende da med sig til Kongsgaarden og gav hende megen Stads og gjilde Klæder, og siden holdt de Bryllup, og saaledes fik vesle Aase Gaasepige Kongssønnen af Engeland ligevel hun, bare for det hun skulde have ham.

20.

Gutten og Fanden.

Der var engang en Gut, som gik paa en Vei, og knækkede Nødder, saa fandt han en ormstukken en, og med det samme mødte han Fanden. „Er det sandt," sagde Gutten, „hvad de sige, at Fanden kan gjøre sig saa liden han vil, og tvinge sig igjennem et Knappenaalshul?" „Ja!" svarede Fanden. „Aa, lad mig see det, og kryb ind i denne Nødden," sagde Gutten igjen, og det gjorde Fanden. Da han vel var krøben ind igjennem Markhullet, satte Gutten en Pinde i. „Nu har jeg dig der!" sagde han, og lagde Nødden i Lommen. Da han havde gaaet et Stykke, kom han til en Smedie, der gik han ind, og bad Smeden, om han vilde slaae den Nødden itu for ham? „Ja det skal være let gjort," svarede Smeden, og tog den mindste Hammeren sin, lagde Nødden paa Ambolten, og slog til, men

den vilde ikke i Stykker. Saa tog han en lidt større Hammer, men den var heller ikke tung nok; han tog da en endnu større en, men den gjorde det heller ikke, og saa blev Smeden fnydt, og tog Storslæggen. „Jeg skal vel faae dig i Stykker allige-vel!" sagde han, og slog til alt hvad han orkede; og saa gik Nødden i Knas, saa det halve Smedietaget fløi af og det bragede som om Hytten skulde ramle ned. „Jeg mener Fanden var i Nødden, jeg!" sagde Smeden. „Ja han var saa," svarede Gutten.

31.

De syv Folerne.

Der var engang et Par fattige Folk; de boede i en usfel Hytte langt borte i Skoven, og for dem var der ikke Mere end fra Haanden og i Munden og med Nød og Neppe det; men de havde tre Sønner, og den yngste af dem var da Askeladden; for han gjorde ikke Andet end laa og grov i Asken.

En Dag sagde den ældste Gutten at han vilde ud at tjene; det fik han strax Lov til, og han vandrede da ud i Verden. Han gik og han gik hele Dagen, og da det led mod Kvelden kom han til en Kongsgaard; der stod Kongen ude paa Trappen og spurgte, hvor han skulde hen? „Aa jeg gaaer nok og hører

efter Tjeneste jeg, Faer!" sagde Gutten. „Vil du tjene hos mig og gjæte de syv Folerne mine?" spurgte Kongen. „Dersom du kan gjæte dem en heel Dag og sige mig om Kvelden hvad de æde og drikke, saa skal du faae Prindsessen og det halve Riget; men kan du ikke det, saa skjærer jeg tre røde Remme af Ryggen din." Ja, det syntes Gutten var et let Arbeide; det skulde han nok gjøre, meente han.

Om Morgenen, da det begyndte at lyse af Dagen, slap Staldmesteren de syv Folerne; de sprang afsted og Gutten bag efter; og saa kan det vel hænde, det gik baade over Bjerg og Dale, gjennem Busker og Kjær. Da Gutten havde løbet saaledes en god Stund, begyndte han at blive træt, og da han havde holdt paa endda et Stykke, var han vel fornøiet af hele Gjætningen, og med det samme kom han til en Bjergskorte; der sad en gammel Kjærring og spandt paa en Haandteen. Da hun fik see Gutten, som sprang efter Folerne, saa Sveden drev af ham, raabte Kjærringen: „Kom hid, kom hid, min smukke Søn, skal jeg lyske dig!" Det vilde Gutten gjerne; han satte sig i Bjergskorten hos Kjærringen og lagde Hovedet sit i hendes Favn, og saa lyskede hun ham hele Dagen, mens han laa og ladede sig. Da det led mod Kvelden, vilde Gutten gaae; „jeg faaer ligesaa godt rangle lige hjem igjen," sagde han, „for til Kongsgaarden kan det ikke nytte, jeg kommer." „Vi lidt til i Mørkningen," sagde Kjærringen „saa kommer Folerne til Kongen her forbi igjen; saa kan du springe hjem igjen med dem; der er Ingen som veed, at du har ligget her hele Dagen i Stedet for at gjæte Folerne." Da de nu kom, gav hun

Gutten en Vandflaske og en Mosebot; det skulde han vise Kongen og sige var det, de syv Folerne aad og drak. „Har du nu gjætet tro og vel hele Dagen da?" sagde Kongen, da Gutten kom frem for ham om Kvelden. „Ja, jeg har nok det," sagde Gutten. „Saa kan du vel sige mig, hvad det er, de syv Folerne mine æde og drikke?" spurgte Kongen. Ja, Gutten viste frem Vandkrukken og Mosebotten, han havde faaet af Kjærringen; „der seer du Maden og der seer du Drikken deres," sagde Gutten. Men saa skjønte Kongen nok, hvorledes han havde gjætet, og han blev saa sindt at han befalede, de skulde jage ham hjem igjen paa Øieblikket, men først skulde de skjære tre røde Remme af Ryggen paa ham og strøe Salt i. Da Gutten kom hjem igjen, kan du nok vide, hvorledes han var tilmode; een Gang havde han gaaet ud for at faae Tjeneste, sagde han, men det gjorde han aldrig mere.

Dagen efter sagde den anden Søn, at han vilde ud i Verden og prøve sin Lykke. Forældrene sagde nei, og bad ham see paa Ryggen til Broderen sin, men Gutten gav sig ikke, han blev ved Sit, og langt om længe fik han da Lov, og lagde i Veien. Da han havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden; der stod Kongen ude paa Trappen og spurgte, hvor han skulde hen, og da Gutten svarede, at han gik og hørte efter Tjeneste, sagde Kongen, han kunde faae tjene hos ham og gjæte de syv Folerne hans; og saa satte Kongen samme Straf og samme Løn for ham, som han havde sat for Broderen. Ja, Gutten var strax villig til det; han stedede sig i Tjeneste hos

Kongen, for han skulde nok passe Folerne og sige Kongen hvad de aad og drak, meente han.

I Graalysningen om Morgenen slap Staldmesteren de syv Folerne; de afsted igjen over Bjerg og Dal, og Gutten bag efter. Men ham gik det ligeens som Broderen; da han havde sprunget efter Folerne en lang, lang Stund, saa han baade var svedt og træt, kom han forbi en Bjergskorte, hvor en gammel Kjærring sad og spandt paa en Haandteen, og hun raabte til Gutten: „Kom hid, kom hid, min smukke Søn, skal jeg lyske dig." Det syntes Gutten vel om; han lod Folerne løbe sin Vei og satte sig i Bjergskorten hos Kjærringen. Saa sad og saa laa han, og lade sig gjorde han hele Dagen.

Da Folerne kom tilbage mod Kvelden, fik han ogsaa en Mosedot og en Vandflaske af Kjærringen, som han skulde vise Kongen. Men da saa Kongen spurgte Gutten: „Kan du nu sige mig, hvad de syv Folerne mine æde og drikke?" og Gutten stak frem Mosedotten og Vandkrukken og sagde: „Ja, der seer du Maden og der seer du Drikket deres," — blev Kongen vred igjen og befalede, at de skulde skjære tre røde Remme af Ryggen paa Gutten og strøe Salt i og jage ham hjem paa Øieblikket. Da saa Gutten kom hjem igjen, fortalte han ogsaa, hvorledes det var gaaet ham, og sagde, at een Gang havde han gaaet ud for at faae Tjeneste, men det gjorde han nok aldrig mere.

Den tredie Dag vilde Askeladden i Veien; han havde nok Lyst til at prøve at gjæte de syv Folerne han ogsaa, sagde han. De Andre loe og gjorde Nar af ham; „naar det er gaaet saa-ledes med os, saa skal vel du gjøre det færdigt — du seer ud

til det, du, som aldrig har gjort Andet end at ligge i Asken og grave," sagde de. „Ja, jeg vil nok i Veien ligevel jeg," sagde Askeladden, „for jeg har nu faaet det i Hovedet," — og alt de Andre loe og Forældrene bad, saa hjalp det ikke; Askeladden lagde i Veien. Da han saa havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden i Mørkningen. Der stod Kongen ude paa Trappen, og spurgte, hvor han skulde hen? „Jeg gaaer nok og hører efter Tjeneste," sagde Askepot. „Hvor er du fra da?" spurgte Kongen; for han vilde vide lidt bedre Besked nu, før han stedede Nogen i Tjeneste. Askeladden fortalte da, hvor han var fra, og sagde at han var Broder til de To som havde gjætet de syv Folerne til Kongen, og saa spurgte han, om ikke han kunde faae prøve, at gjæte dem næste Dagen. „Aa tvi!" sagde Kongen — han blev ganske sindt, bare han kom i Hu dem — „er du Broder til de To, saa duer du vel ikke stort du heller; Slige har jeg havt nok af!" „Ja, men siden jeg nu er kommen her, kunde jeg vel faae Lov at prøve mig, jeg ogsaa," sagde Askeladden. „Aa ja, vil du endelig have Ryggen din flaaet, saa gjerne for mig!" sagde Kongen. „Jeg vil nok heller have Prindsessen jeg," sagde Askeladden. — Om Morgenen i Graalysningen slap Staldmesteren de syv Folerne igjen, og de afsted over Bjerg og Dal, gjennem Buske og Kjær, og Askeladden bagefter. Da han havde sprunget saaledes en god Stund, kom ogsaa han til Bjergskorten; der sad den gamle Kjærringen igjen og spandt paa Haandteen sin og raabte til Askepot: „Kom hid, kom hid min smukke Søn, skal jeg lyske dig!" sagde hun. „Kys mig bag, kys mig bag!" sagde Askepot, han hoppede og sprang og holdt

i Folerumpen. Da han vel var kommen forbi Bjergskorten, sagde den yngste Folen: „Sæt dig op paa Ryggen min du, for vi har lang Vei endnu,“ og det gjorde han.

Saa reiste de et langt, langt Stykke til. „Seer du Noget nu?“ sagde Folen. „Nei!“ sagde Askeladden. De reiste da et godt Stykke igjen. „Seer du Noget nu?“ spurgte Folen. „Aa nei,“ sagde Gutten. Da de saa havde reist et langt, langt Stykke, spurgte Folen igjen: „Seer du Noget nu da?“ „Ja, nu synes jeg, det hvidner i Noget,“ sagde Askepot; „det seer ud som en stor, diger Birkestubbe.“ „Ja, der skal vi ind,“ sagde Folen. Da de kom til Stubben, tog den ældste Folen og brød den til Side, — saa var der en Dør, der Stubben havde staaet; — indenfor var der en liden Stue, og i Stuen var der ikke stort Andet end en liden Skorsten og et Par Krakke; men bag Døren hang et stort, rustent Sværd og en liden Krukke. „Kan du svinge Sværdet?“ spurgte Folen. Askeladden prøvede, men han kunde ikke; saa maatte han tage sig en Slurk af Flasken, først en Gang, saa en Gang til og saa endda en Gang, og saa kunde han haandtere det som ingen Ting. „Ja, nu maa du tage Sværdet med dig,“ sagde Folen, „med det skal du hugge Hovedet af os alle syv paa Bryllupsdagen din, saa blive vi til Prindser igjen, som vi vare før. For vi ere Brødre til Prindsessen, du skal faae, naar du kan sige Kongen, hvad vi æde og drikke; men der er et fælt Trold, som har kastet Ham paa os. Naar du nu har hugget Hovedet af os, maa du passe vel paa og lægge hvert Hoved ved Halen af den Krop, som

det før sad paa; saa har Troldbommeu ikke mere Magt med os." Det lovede Askeladden, og saa reiste de videre.

Da de nu havde reist en lang, lang Vei, spurgte Folen: „Seer du Noget?" „Nei," sagde Askeladden. Saa reiste de en god Stund endda. „End nu?" spurgte Folen; „seer du Noget nu?" „Aa nei!" sagde Askeladden. Saa reiste de mange, mange Mile igjen baade over Bjerg og Dale. „Nu da?" sagde Folen, „seer du ikke Noget endnu?" „Jo" sagde Askeladden, „nu seer jeg ligesom en Stribe, som blaaner langt, langt borte." „Ja, det er en Elv det," sagde Folen; „den skal vi over." Over Elven gik der en lang, gjild Bro, og da de vare komne paa den anden Side, reiste de igjen et langt, langt Stykke; saa spurgte Folen igjen, om Askeladden ikke saa Noget? Jo, den Gang saa han, det sortnede i Noget langt borte, ligesom i et Kirketaarn. „Ja, der skal vi ind igjen," sagde Folen.

Da Folerne kom ind paa Kirkegaarden, bleve de til Mennesker igjen og saae ud som Kongssønner, med saa prægtige Klæder at det lyste af dem; og saa gik de ind i Kirken og annammede Brød og Viin af Præsten, som stod for Alteret. Askeladden gik ogsaa ind; men da Præsten havde lagt Hænderne paa Prindserne og lyst Velsignelsen, gik de ud af Kirken igjen, og det gjorde Askeladden ogsaa; men han tog med sig en Viinflaske og et Alterbrød. Og med det samme de syv Kongssønnerne kom ud paa Kirkegaarden, bleve de til Foler igjen, saa satte Askeladden sig op paa Ryggen af den Yngste, og saa gik det tilbage igjen den samme Vei, de vare komne, men endda meget, meget fortere end frem. Først reiste de over Broen, saa forbi

Stubben og saa forbi Kjærringen, som sad i Bjergskorten og spandt; og det gik saa fort at Askeladden ikke kunde høre det, Kjærringen skreg efter ham, men saa meget hørte han, at han forstod, hun var fælt sindt.

Det var næsten mørkt, da de kom tilbage til Kongsgaarden om Kvelden, og Kongen selv stod paa Gaarden og ventede paa dem. „Har du nu gjætet tro og vel hele Dagen?" sagde Kongen til Askeladden. „Jeg har gjort mit Bedste jeg," svarede Askeladden. „Saa kan du vel sige mig, hvad de syv Folerne mine æde og drikke?" spurgte Kongen. Askeladden tog da frem Alterbrødet og Viinflasken og viste Kongen. „Der seer du Maden og der seer du Drikket deres," sagde han. „Ja du har gjætet tro og vel," sagde Kongen; „og du skal have Prindsessen og halve Riget." Saa blev der lavet til Bryllups og det skulde være saa prægtigt og gjildt, at det baade skulde høres og spørges, sagde Kongen. Men da de saa sad ved Brudebordet, reiste Brudgommen sig og gik ned i Stalden, for han havde glemt Noget der, og det maatte han gaae efter, sagde han. Da han kom derned, gjorde han som Folerne havde sagt, og hug Hovedet af dem alle syv, først af den Ældste og saa af de Andre, efter som de vare gamle til, og saa passede han nøie paa at lægge hvert Hoved ved Halen paa den Folen, det havde siddet paa; og eftersom han gjorde det, bleve de til Prindser igjen. Da han kom ind til Bryllupsbordet med de syv Prindserne, blev Kongen saa glad, at han baade kyssede og klappede Askeladden; og Bruden hans blev endnu gladere i ham, end hun før havde været. „Det halve Riget har du nu faaet," sagde Kongen, „og det andet

halve skal du faae efter min Død; for Sønnerne mine de kan skaffe sig Land og Rige selv, nu de ere blevne Prindser igjen." Saa kan det vel hænde, der blev Glæde og Moro i det Bryllup; jeg var ogsaa med; men der var Ingen som havde Stunder at komme i Hu mig: jeg fik ikke Andet end et Smørrebrød, det lagde jeg paa Kakkelovnen, og Brødet brand, og Smørret rand, og aldrig fik jeg igjen et eneste Gran.

32.

Gidske.

Der var engang en Enkemand; han havde en Huusholderske, som hedte Gidske, og hun vilde gjerne have ham og overhang ham stedse og bestandig om at han skulde gifte sig med hende. Men tilsidst blev Manden saa kjed af det, at han ikke vidste, hvad han skulde gjøre for at blive kvit hende.

Saa var det mellem Slaatten og Skuren, da Hampen var moden, de skulde til at ryske Hamp. Gidske syntes nu bestandig, at hun var saa vakker, og saa ferm og flink, og saa ryskede hun Hamp, til hun blev ør i Hovedet af den stærke Lugten og faldt overende og blev liggende at sove i Hampeageren. Mens hun sov, kom Manden med en Sax og klippede Stakken af hende; og siden smurte han hende ind først med Talg og saa med Pibesod, saa

at hun saa ud værre end Fanden. Da Gidske vaagnede og saa hvor fæl hun var, kjendte hun sig ikke selv igjen. „Kan det være mig dette da?" sagde Gidske. „Nei, mig kan det ikke være, for saa fæl har jeg da aldrig været, det maa være Fanden selv. Men for da at faae vide, hvorledes det hang sammen, saa gik hun hen og lukkede paa Døren hos Huusbonden sin og spurgte: „Er Jeres Gidske hjemme i Dag, Fa'er?" „Ja Kors, min Gidske er hjemme," sagde Manden, for han vilde være kvit hende. Ja, saa kan ikke jeg være hans Gidske, tænkte hun, og skjæktede afsted, og glad var han. Da hun havde gaaet et Stykke, kom hun til en stor Skov; der traf hun to Tyve. Dem vil jeg give mig i Følge med, tænkte Gidske, siden jeg er Fanden, kan det være saa passende for mig at gaae i Tyvefølge. Men Tyvene tænkte ikke saa de; da de fik see Gidske, tog de til Beens, det forteste de kunde, for de troede den Slemme selv var efter dem og vilde have dem. Men det hjalp dem ikke stort, for Gidske var langbeent og rap paa Foden, og hun var efter dem før de vidste af det.

„Skal I ud at stjæle, saa vil jeg være med og hjælpe Jer," sagde Gidske, „for jeg er vel kjendt her i Bygden." Da Tyvene hørte det, syntes de, det var godt Følge, og var ikke rædde længer.

De skulde bort at stjæle en Sau, sagde de, men de vidste ikke, hvor de skulde faae fat paa en. „Aa, det er ingen Sag," sagde Gidske, „for jeg har tjent hos en Bonde borte paa Skoven i lang Tid, jeg skulde gjerne finde Sauehuset i Kulmørke. Det syntes Tyvene var gjildt, og da de kom did, skulde Gidske

Gutten en Vandflaske og en Mosedot; det skulde han vise Kongen og sige var det, de syv Folerne aad og drak. „Har du nu gjætet tro og vel hele Dagen da?" sagde Kongen, da Gutten kom frem for ham om Kvelden. „Ja, jeg har nok det," sagde Gutten. „Saa kan du vel sige mig, hvad det er, de syv Folerne mine æde og drikke?" spurgte Kongen. Ja, Gutten viste frem Vandkrukken og Mosedotten, han havde faaet af Kjærringen; „der seer du Maden og der seer du Drikken deres," sagde Gutten. Men saa skjønte Kongen nok, hvorledes han havde gjætet, og han blev saa sindt at han befalede, de skulde jage ham hjem igjen paa Øieblikket, men først skulde de skjære tre røde Remme af Ryggen paa ham og strøe Salt i. Da Gutten kom hjem igjen, kan du nok vide, hvorledes han var tilmode; een Gang havde han gaaet ud for at faae Tjeneste, sagde han, men det gjorde han aldrig mere.

Dagen efter sagde den anden Søn, at han vilde ud i Verden og prøve sin Lykke. Forældrene sagde nei, og bad ham see paa Ryggen til Broderen sin, men Gutten gav sig ikke, han blev ved Sit, og langt om længe fik han da Lov, og lagde i Veien. Da han havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden; der stod Kongen ude paa Trappen og spurgte, hvor han skulde hen, og da Gutten svarede, at han gik og hørte efter Tjeneste, sagde Kongen, han kunde faae tjene hos ham og gjæte de syv Folerne hans; og saa satte Kongen samme Straf og samme Løn for ham, som han havde sat for Broderen. Ja, Gutten var strax villig til det; han stedede sig i Tjeneste hos

Kongen, for han skulde nok passe Folerne og sige Kongen hvad de aad og drak, meente han.

I Graalysningen om Morgenen slap Staldmesteren de syv Folerne; de afsted igjen over Bjerg og Dal, og Gutten bag efter. Men ham gik det ligeens som Broderen; da han havde sprunget efter Folerne en lang, lang Stund, saa han baade var svedt og træt, kom han forbi en Bjergskorte, hvor en gammel Kjærring sad og spandt paa en Haandteen, og hun raabte til Gutten: „Kom hid, kom hid, min smukke Søn, skal jeg lyske dig." Det syntes Gutten vel om; han lod Folerne løbe sin Vei og satte sig i Bjergskorten hos Kjærringen. Saa sad og saa laa han, og lade sig gjorde han hele Dagen.

Da Folerne kom tilbage mod Kvelden, fik han ogsaa en Mosedot og en Vandflaske af Kjærringen, som han skulde vise Kongen. Men da saa Kongen spurgte Gutten: „Kan du nu sige mig, hvad de syv Folerne mine æde og drikke?" og Gutten stak frem Mosedotten og Vandkrukken og sagde: „Ja, der seer du Maden og der seer du Drikket deres," — blev Kongen vred igjen og befalede, at de skulde skjære tre røde Remme af Ryggen paa Gutten og strøe Salt i og jage ham hjem paa Øieblikket. Da saa Gutten kom hjem igjen, fortalte han ogsaa, hvorledes det var gaaet ham, og sagde, at een Gang havde han gaaet ud for at faae Tjeneste, men det gjorde han nok aldrig mere.

Den tredie Dag vilde Askeladden i Veien; han havde nok Lyst til at prøve at gjæte de syv Folerne han ogsaa, sagde han. De Andre loe og gjorde Nar af ham; „naar det er gaaet saaledes med os, saa skal vel du gjøre det færdigt — du seer ud

til det, du, som aldrig har gjort Andet end at ligge i Asken og grave," sagde de. „Ja, jeg vil nok i Veien ligevel jeg," sagde Askeladden, „for jeg har nu faaet det i Hovedet," — og alt de Andre loe og Forældrene bad, saa hjalp det ikke; Askeladden lagde i Veien. Da han saa havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden i Mørkningen. Der stod Kongen ude paa Trappen, og spurgte, hvor han skulde hen? „Jeg gaaer nok og hører efter Tjeneste," sagde Askepot. „Hvor er du fra da?" spurgte Kongen; for han vilde vide lidt bedre Besked nu, før han stedede Nogen i Tjeneste. Askeladden fortalte da, hvor han var fra, og sagde at han var Broder til de To som havde gjætet de syv Folerne til Kongen, og saa spurgte han, om ikke han kunde faae prøve, at gjæte dem næste Dagen. „Aa tvi!" sagde Kongen — han blev ganske sindt, bare han kom i Hu dem — „er du Broder til de To, saa duer du vel ikke stort du heller; Slige har jeg havt nok af!" „Ja, men siden jeg nu er kommen her, kunde jeg vel faae Lov at prøve mig, jeg ogsaa," sagde Askeladden. „Aa ja, vil du endelig have Ryggen din flaaet, saa gjerne for mig!" sagde Kongen. „Jeg vil nok heller have Prindsessen jeg," sagde Askeladden. — Om Morgenen i Graalysningen slap Staldmesteren de syv Folerne igjen, og de afsted over Bje og Dal, gjennem Buske og Kjær, og Askeladden bagefter. Da h havde sprunget saaledes en god Stund, kom ogsaa han til Bje skorten; der sad den gamle Kjærringen igjen og spandt Haandteen sin og raabte til Askepot: „Kom hid, kom hid smukke Søn, skal jeg lyske dig!" sagde hun. „Kys mig kys mig bag!" sagde Askepot, han hoppede og sprang og

i Folerumpen. Da han vel var kommen forbi Bjergskorten, sagde den yngste Folen: „Sæt dig op paa Ryggen min du, for vi har lang Vei endnu,“ og det gjorde han.

Saa reiste de et langt, langt Stykke til. „Seer du Noget nu?“ sagde Folen. „Nei!“ sagde Askeladden. De reiste da et godt Stykke igjen. „Seer du Noget nu?“ spurgte Folen. „Aa nei,“ sagde Gutten. Da de saa havde reist et langt, langt Stykke, spurgte Folen igjen: „Seer du Noget nu da?“ „Ja, nu synes jeg, det hvidner i Noget,“ sagde Askepot; „det seer ud som en stor, diger Birkestubbe.“ „Ja, der skal vi ind,“ sagde Folen. Da de kom til Stubben, tog den ældste Folen og brød den til Side, — saa var der en Dør, der Stubben havde staaet; — indenfor var der en liden Stue, og i Stuen var der ikke stort Andet end en liden Skorsten og et Par Krakke; men bag Døren hang et stort, rustent Sværd og en liden Krukke. „Kan du svinge Sværdet?“ spurgte Folen. Askeladden prøvede, men han kunde ikke; saa maatte han tage sig en Slurk af Flasken, først en Gang, saa en Gang til og saa endda en Gang, og saa kunde han haandtere det som ingen Ting. „Ja, nu maa du tage Sværdet med dig,“ sagde Folen, „med det skal du hugge Hovedet af os alle syv paa Bryllupsdagen din, saa blive vi til Prindser igjen, som vi vare før. For vi ere Brødre til Prindsessen, du skal faae, naar du kan sige Kongen, hvad vi æde og drikke; men der er et fælt Trold, som har kastet Ham paa os. Naar du nu har hugget Hovedet af os, maa du passe vel paa og lægge hvert Hoved ved Halen af den Krop, som

det før sad paa; saa har Troldbommen ikke mere Magt med os." Det lovede Askeladden, og saa reiste de videre.

Da de nu havde reist en lang, lang Vei, spurgte Folen: „Seer du Noget?" „Nei," sagde Askeladden. Saa reiste de en god Stund endda. „End nu?" spurgte Folen; „seer du Noget nu?" „Aa nei!" sagde Askeladden. Saa reiste de mange, mange Mile igjen baade over Bjerg og Dale. „Nu da?" sagde Folen, „seer du ikke Noget endnu?" „Jo" sagde Askeladden, „nu seer jeg ligesom en Stribe, som blaaner langt, langt borte." „Ja, det er en Elv det," sagde Folen; „den skal vi over." Over Elven gik der en lang, gjild Bro, og da de vare komne paa den anden Side, reiste de igjen et langt, langt Stykke; saa spurgte Folen igjen, om Askeladden ikke saa Noget? Jo, den Gang saa han, det sortnede i Noget langt borte, ligesom i et Kirketaarn. „Ja, der skal vi ind igjen," sagde Folen.

Da Folerne kom ind paa Kirkegaarden, bleve de til Mennesker igjen og saae ud som Kongssønner, med saa prægtige Klæder at det lyste af dem; og saa gik de ind i Kirken og annammede Brød og Viin af Præsten, som stod for Alteret. Askeladden gik ogsaa ind; men da Præsten havde lagt Hænderne paa Prindserne og lyst Velsignelsen, gik de ud af Kirken igjen, og det gjorde Askeladden ogsaa; men han tog med sig en Viinflaske og et Alterbrød. Og med det samme de syv Kongssønnerne kom ud paa Kirkegaarden, bleve de til Foler igjen, saa satte Askeladden sig op paa Ryggen af den Yngste, og saa gik det tilbage igjen den samme Vei, de vare komne, men endda meget, meget fortere end frem. Først reiste de over Broen, saa forbi

Stubben og saa forbi Kjærringen, som sad i Bjergskorten og spandt; og det gik saa fort at Askeladden ikke kunde høre det, Kjærringen skreg efter ham, men saa meget hørte han, at han forstod, hun var fælt sindt.

Det var næsten mørkt, da de kom tilbage til Kongsgaarden om Kvelden, og Kongen selv stod paa Gaarden og ventede paa dem. „Har du nu gjætet tro og vel hele Dagen?" sagde Kongen til Askeladden. „Jeg har gjort mit Bedste jeg," svarede Askeladden. „Saa kan du vel sige mig, hvad de syv Folerne mine æde og drikke?" spurgte Kongen. Askeladden tog da frem Alterbrødet og Viinflasken og viste Kongen. „Der seer du Maden og der seer du Drikket deres," sagde han. „Ja du har gjætet tro og vel," sagde Kongen; „og du skal have Prindsessen og halve Riget." Saa blev der lavet til Bryllups og det skulde være saa prægtigt og gjildt, at det baade skulde høres og spørges, sagde Kongen. Men da de saa sad ved Brudebordet, reiste Brudgommen sig og gik ned i Stalden, for han havde glemt Noget der, og det maatte han gaae efter, sagde han. Da han kom derned, gjorde han som Folerne havde sagt, og hug Hovedet af dem alle syv, først af den Ældste og saa af de Andre, efter som de vare gamle til, og saa passede han nøie paa at lægge hvert Hoved ved Halen paa den Folen, det havde siddet paa; og eftersom han gjorde det, bleve de til Prindser igjen. Da han kom ind til Bryllupsbordet med de syv Prindserne, blev Kongen saa glad, at han baade kyssede og klappede Askeladden; og Bruden hans blev endnu gladere i ham, end hun før havde været. „Det halve Riget har du nu faaet," sagde Kongen, „og det andet

halve skal du faae efter min Død; for Sønnerne mine de kan skaffe sig Land og Rige selv, nu de ere blevne Prindser igjen." Saa kan det vel hænde, der blev Glæde og Moro i det Bryllup; jeg var ogsaa med; men der var Ingen som havde Stunder at komme i Hu mig: jeg fik ikke Andet end et Smørrebrød, det lagde jeg paa Kakkelovnen, og Brødet brand, og Smørret rand, og aldrig fik jeg igjen et eneste Gran.

22.

Gidske.

Der var engang en Enkemand; han havde en Huusholderske, som hedte Gidske, og hun vilde gjerne have ham og overhang ham stedse og bestandig om at han skulde gifte sig med hende. Men tilsidst blev Manden saa kjed af det, at han ikke vidste, hvad han skulde gjøre for at blive kvit hende.

Saa var det mellem Slaatten og Skuren, da Hampen var moden, de skulde til at ryske Hamp. Gidske syntes nu bestandig, at hun var saa vakker, og saa ferm og flink, og saa ryskede hun Hamp, til hun blev ør i Hovedet af den stærke Lugten og faldt overende og blev liggende at sove i Hampeageren. Mens hun sov, kom Manden med en Sax og klippede Stakken af hende; og siden smurte han hende ind først med Talg og saa med Pibesod, saa

: hun saa ud værre end Fanden. Da Gidske vaagnede og saa
vor fæl hun var, kjendte hun sig ikke selv igjen. „Kan det
ære mig dette da?“ sagde Gidske. „Nei, mig kan det ikke være,
r saa fæl har jeg da aldrig været, det maa være Fanden selv.
Men for da at faae vide, hvorledes det hang sammen, saa gik
an hen og lukkede paa Døren hos Huusbonden sin og spurgte:
Er Jeres Gidske hjemme i Dag, Fa'er?“ „Ja Kors, min
idske er hjemme,“ sagde Manden, for han vilde være kvit hende.
a, saa kan ikke jeg være hans Gidske, tænkte hun, og skjæktede
sted, og glad var han. Da hun havde gaaet et Stykke, kom
an til en stor Skov; der traf hun to Tyve. Dem vil jeg give
ig i Følge med, tænkte Gidske, siden jeg er Fanden, kan det
ære saa passende for mig at gaae i Tyvefølge. Men Tyvene
ænkte ikke saa de; da de fik see Gidske, tog de til Beens, det
rteste de kunde, for de troede den Slemme selv var efter dem
g vilde have dem. Men det hjalp dem ikke stort, for Gidske
ar langbeent og rap paa Foden, og hun var efter dem før de
idste af det.

„Skal I ud at stjæle, saa vil jeg være med og hjælpe
jer,“ sagde Gidske, „for jeg er vel kjendt her i Bygden.“ Da
yvene hørte det, syntes de, det var godt Følge, og var ikke
ædde længer.

De skulde bort at stjæle en Sau, sagde de, men de vidste
ke, hvor de skulde faae fat paa en. „Aa, det er ingen Sag,“
gde Gidske, „for jeg har tjent hos en Bonde borte paa Sko-
en i lang Tid, jeg skulde gjerne finde Sauehuset i Kulmørke.
Det syntes Tyvene var gjildt, og da de kom did, skulde Gidske

gaae i Sauehuset og sende ud og de skulde tage imod. Saue-
huset stod tæt ind ved Stuevæggen, hvor Manden laa og sov
og Gidske gik derfor nok saa stille og forsigtig ind i Huset, men
da hun var kommen vel ind, saa skreg hun ud til Tyvene:
„Vil I have Buk eller Soie? her er nok at tage af.“
„Hys! hys! tag bare en der er brav fed,“ sagde Tyvene. „Ja,
men vil I have Buk eller Soie? Vil I have Buk eller
Soie? for her er nok at tage af,“ skreg Gidske. „Hys, hys
da!“ sagde Tyvene, „tag bare en, som er brav fed, saa er det det samme
enten det er Buk eller Soie.“ „Ja, men vil I have Buk eller
Soie? vil I have Buk eller Soie? her er nok at tage af!“
sagde Gidske, hun blev ved Sit hun. „Saa hold da Kjæften
paa dig, og tag bare en som er brav fed, enten det saa er Buk
eller Soie,“ sagde Tyvene. Men idetsamme kom Manden i
Stuen, som havde vaagnet ved Spektaklet, ud i Skjorten o
skulde see, hvad der var paafærde. Tyvene tilbeens, og Gids
lagde afsted efter dem, saa at hun fløi Manden overende. „
Karle, bi Karle!“ skreg hun. Manden, som ikke havde seet
det end det sorte Dyret, blev saa bange at han næsten ikke ti
staae op igjen, for han troede det var Fanden selv, der h
været i Sauehuset. Han vidste ikke mere end et Raad,
gik ind og vækkede Alle de Øvrige og satte sig til at læ
bede, for han havde hørt at de kunde læse Fanden bort.

Saa var det den anden Kveld, Tyvene skulde ud at
en fed Gaas, og Gidske skulde vise dem Veien. Da de s
til Gaasehuset, skulde Gidske gaae ind og sende ud, for
godt kjendt, og Tyvene skulde tage imod. „Vil I hav

ler Gasse? her er nok at tage af," skreg Gidske, da hun r kommen ind i Gaasehuset. „Hys! hys! tag bare en, som brav fed," sagde Tyvene. „Ja, men vil I have Gaas ler Gasse? vil I have Gaas eller Gasse? her er k at tage af!" skreg Gidske. „Hys! hys! tag bare en, som brav fed, saa er det det samme enten det er Gaas eller Gasse, hold saa Kjæften paa dig;" sagde de. Mens Gidske og Tyre akkorderede om dette, begyndte en af Gjæssene at skrige, saa skreg : een til, og ret som det var, saa skreg de i Halsen paa hverdre allesammen. Manden ud og skulde see, hvad der var paa erde, Tyvene afsted det bedste de kunde og Gidske efter, saa fort Bonden troede, det var svarte Fanden; for langbenet var hun, Skjørtene heftede hende ikke. „Vi nu lidt Karle," skreg Gidske. ; kunde jo faaet hvad I vilde havt, enten det saa var Gaas er Gasse." Men de havde ikke Tid til at standse, syntes de, der, hvor de havde været, begyndte de at læse og bede baade tore og Smaa, for de troede sikkert, at Fanden havde været der.

Da det led mod Kvelden den tredie Dagen vare de saa ltne baade Tyvene og Gidske, at de ikke vidste, hvor de skulde ore af sig; saa lagde de da over, at de skulde gaae paa Staret til en rig Bonde, som boede i Skovbredden, og stjæle sig get Mad. Ja, did gik de, men Tyvene turde ikke vove sig, a skulde Gidske gaae ind paa Stolpeboden og sende ud, og de ilde staae udenfor og tage imod. Da Gidske kom derind, saa ır der nu fuldt op af Alting, baade Kjød og Flesk og Pølse) Ærtebrød. Tyvene tyssede paa hende og bad hende bare ske ud noget Mad og huske paa, hvorledes det havde gaaet

begge de forrige Kveldene. Men Gidske blev ved Sit hun: „Vil I have Kjød eller Flesk eller Pølse eller Ertebrød? se for deiligt Ertebrød!“ raabte hun saa det knald. „I kan faae hvad I vil, for her er nok at tage af! her er nok at tage af!“ — Manden paa Gaarden var vaagnet ved denne Akkorderingen, kom ud og skulde see, hvad der var paa Færde. Tyvene afsted det forteste de kunde. Ret som det var, kom Gidske ogsaa springende, saa svart og fæl, som hun var. „Bi lidt, bi lidt Karle!“ skreg hun, „I kan faae hvad I vil have, for her er nok at tage af!“ Da Manden fik see det styggе Bæstet, troede han ogsaa at Fanden var løs, for han havde nu hørt, hvad der var hændt de forrige Aftener; og han begyndte baade at læse og at bede, og det gjorde de i alle Gaardene i hele Bygden, for de vidste at man kunde læse Fanden bort.

Løverdagskvelden skulde Tyvene ud at stjæle sig en fed Buk igjen til Helligdagskost, og den kunde de nok vel behøve, for de havde sultet i mange Dage, men saa vilde de ikke have Gidske med; hun gjorde bare Ugavn med Kjæften sin, sagde de. Medens Gidske gik og ventede paa dem om Søndagsmorgenen, blev hun fælt sulten; hun havde ikke faaet Stort heller i hele tre Dage, og saa gik hun op i en Ræpebraate og ruskede op nogle Ræper og aad. Da Manden var kommen op paa Gaarden, som Ræpebraaten hørte til, var han saa urolig af sig og syntes, at han endelig maatte ud og see til Ræpebraaten sin om Søndagsmorgenen. Ja han fik da paa sig Burerne og gik ned over til en Myr, som var nedenfor Bakken, Ræpebraaten laa i. Da han kom did, fik han see, det var noget Sort, som gik og

ruskede og ruskede oppe i Næpebraaten, og han var ikke længe om at troe at det var Fanden, han heller. Han saa da at komme hjem saa fort han kunde, og sagde at Fanden var i Næpebraaten. Der blev nu stor Forskrækkelse paa Gaarden, da de hørte det, og saa troede de at det var bedst at sende Bud efter Præsten, for at faae ham til at binde Fanden. „Nei det gaaer ikke an," sagde Kjærringen," at gaae til Præsten i Dag, det er jo Søndagsmorgenen; han kommer ikke nu, for ikke er han oppe saa tidlig, og om saa er, saa læser han over paa Prækenen sin."

„Aa, jeg lover ham en fed Gjødkalvesteg jeg, saa kommer han nok," sagde Manden. Ja han lagde afsted til Præstegaarden, men da han kom did, var Præsten ikke oppe endda. Gjenten bad da Manden at gaae ind i Stuen og gik op til Præsten og sagde, at den og den Bondemand var nede og vilde snakke med ham. Ja, da Præsten hørte at det var saadan en brav Mand, som var nede, saa stod han op og kom ned strax med Tofler og Natlue paa.

Manden fortalte ham Ærendet sit og sagde at Fanden var løs oppe i Næpebraaten hans, og hvis Præsten vilde være med og binde ham, saa skulde han sende ham en fed Gjødkalvsteg. Ja, det var Præsten ikke uvillig til og raabte paa Gutten og bad ham at lægge Sadlen paa Hesten, mens han klædte paa sig. „Nei Faer, det gaaer nok ikke an" sadge Manden, „for Fanden standser vel ikke længe, og En kan ikke vide, hvor En skal tage ham igjen, naar han er sluppen løs. I faaer nok være med strax." Præsten fulgte med slig, han stod og gik, med Natlue og Tofler paa; men da de kom til Myren, var den saa blød,

at Præsten ikke kunde gaa, over den med Toflerne. Bonden tog ham paa Ryggen og skulde bære ham over. Han steg nu nok saa forsigtig paa en Fliis, hist og her; da de vare komne midt ud paa, fik Gidske see dem og troede, at det var Tyvene, som kom med Bukken. „Er han fed, er han fed, er han fed?“ skreg hun, saa det gnaldte i Skoven. „Jeg veed Fanden enten han er fed eller tør, jeg,“ sagde Manden, da han hørte det, „men vil du vide det, faaer du komme og kjende efter selv,“ sagde han, og saa blev han saa ræd, at han kastede Præsten midt ud i Blødmyren og tog til Beens, og er ikke Præsten staaet op, saa ligger han der nok endnu.

23.

De tolv Vildænder.

Der var engang en Dronning, som var ude og kjørte, da det var faldt Nysnee om Vinteren; da hun var kommen et Stykke paa Veien begyndte hun at bløde Næseblod og maatte gaae ud af Slæden. Medens hun nu stod op ved Gjerdet og saa paa det røde Blod og den hvide Snee, kom hun til at tænke paa at hun havde tolv Sønner og ingen Datter, og saa sagde hun ved sig selv: „Havde jeg en Datter saa hvid som Snee og rød som Blod, saa kunde det gjerne være det samme med Sønnerne

mine." Det var næsten ikke sagt, førend der kom en Troldhex til hende. „En Datter skal du faae," sagde hun, „og hun skal være saa hvid som Snee og saa rød som Blod, og saa skal Sønnerne dine være mine; men du kan faae have dem hos dig til Barnet er døbt."

Da Tiden kom, fødte Dronningen en Datter, og hun var saa hvid som Snee og saa rød som Blod, saaledes som Troldkjærringen havde lovet, og derfor kaldte de hende ogsaa Sneehvid og Rosenrød. Der blev nu stor Glæde i Kongsgaarden og Dronningen var saa glad at det ikke var nogen Maade paa det, men da hun kom i Hu det, hun havde lovet Troldhexen, lod hun en Sølvsmed gjøre tolv Sølvskeer, een til hver Prinds og saa lod hun ham endda gjøre een til og den gav hun Sneehvid og Rosenrød. Bedst som Prindsessen var døbt, bleve Prindserne omskabte til tolv Vildænder og fløi sin Vei, og de saae ikke mere til dem; de vare borte og de bleve borte. Prindsessen voxte til, og hun blev baade stor og vakker, men hun var ofte saa underlig og sørgmodig, og der var Ingen, som kunde forstaae hvad det var, som feilede hende. Men saa var det en Aften, Dronningen ogsaa var saa sørgmodig, for hun havde vel mange underlige Tanker, naar hun tænkte paa Sønnerne sine, saa sagde hun til Sneehvid og Rosenrød: „Hvorfor er du saa sørgmodig min Datter? er det Noget som mangler dig, saa sig frem! er det Noget, du vil have, skal du faae det." „Aa jeg synes det er saa ødt," sagde Sneehvid og Rosenrød; „Alle Andre have Sødskende, men jeg er saa alene, jeg har ingen; det er det, som jeg sørger for." „Du har ogsaa havt Sødskende, min

Datter," sagde Dronningen, „jeg har havt tolv Sønner, som vare Brødrene dine, men alle dem gav jeg bort for at faae dig," sagde hun, og saa fortalte hun hele Sammenhængen.

Da Prindsessen hørte det, havde hun ingen Ro paa sig; Alt det Dronningen græd og bar sig, saa hjalp det ikke, hun vilde afsted og hun maatte afsted, for at lede op Brødrene sine, for hun syntes at hun var Skyld i det Altsammen, og tilsidst saa gik hun da ogsaa fra Kongsgaarden. Hun gik og hun gik saa langt ud i den vide Verden, at du ikke skulde troe, at saa fiin en Jomfru havde orket at gaae saa langt.

Engang havde hun gaaet i lang Tid i en stor, stor Skov, saa var det en Dag hun var bleven træt, og satte sig ned paa en Tue og der søvnede hun. Da drømte hun at hun gik længre ind i Skoven til en liden tømret Hytte, og der var hendes Brødre; med det samme vaagnede hun, og lige foran sig saa hun en opgaaet Sti i den grønne Mose, og den Stien gik dybere ind i Skoven. Den fulgte hun, og langt om længe kom hun ogsaa til saadant et lidet tømret Huus, som hun havde drømt om.

Da hun kom ind i Stuen, var der Ingen inde, men der stod tolv Senge og tolv Stole og tolv Skeer, og tolv Ting af Alt, som fandtes. Da hun fik see det, blev hun saa glad, at hun ikke havde været saa glad paa mange Aar, for hun kunde strax skjønne, hendes Brødre boede der, og at det var dem, der eiede Sengene og Stolene og Skeerne. Hun til at lægge paa Varmen, og feie og rede op Sengene og koge Mad og stelle og pynte det bedste hun kunde, og da hun havde kogt og lavet til dem

Alle, saa spiste hun selv, men Skeen sin glemte hun paa Bordet, og saa krøb hun ind under den yngste Broderens Seng og lagde sig der.

Ikke før havde hun lagt sig, saa hørte hun det suste og svinede i Luften, og saa kom alle tolv Vildænderne farende ind, men idet samme, de vare over Tærskelen, bleve de strax til Prindser. „Ak, hvor godt og varmt her er da," sagde de. „Gud signe den, som har lagt paa Varmen og kogt saadan god Mad til os!" og saa tog de hver sin Sølvskee og skulde til at spise. Men da hver havde taget sin, blev der endda en liggende igjen, og den var saa lig de øvrige, at de ikke kunde skjelne den fra dem. Saa saae de paa hverandre og forundrede sig; „det er Skeen til Søster vor," sagde de, „og er Skeen her, kan hun heller ikke være langt borte."

„Er det vor Søsters Skee, og findes hun her, saa skal hun dræbes, for hun er Skyld i alt det Onde, vi lide," sagde den ældste af Prindserne, og det laa hun under Sengen og hørte paa. „Nei," sagde den yngste, „det var Synd at dræbe hende for det; hun kan ikke gjøre for, at vi lide Ondt; skulde Nogen være Skyld i det, maatte det være vor egen Moder."

De gav sig da til at lede efter hende baade høit og lavt og tilsidst ledte de ogsaa under alle Sengene, og da de kom til den yngste Prindsens Seng, fandt de hende og trak hende frem. Den ældste Prindsen vilde igjen, hun skulde dræbes, men hun græd og bad saa vakkert for sig: „Aa, Herre Gud, dræb mig ikke," sagde hun, „jeg har gaaet i mange Aar og ledt efter Eder, og hvis jeg kunde frelse Eder, skulde jeg gjerne lade mit Liv."

„Ja vil du frelse os," sagde de, „saa skal du faae leve, for naar du vilde, saa kunde du nok." „Ja siig mig bare, hvorledes det kan skee, saa skal jeg gjøre hvad det saa er," sagde Prindsessen. „Du skal sanke Myrduun," sagde Prindserne, „og den skal du karde og spinde og væve en Væv af, og naar du har gjort det, saa skal du klippe og sye tolv Huer, tolv Skjorter og tolv Klude af den, een til hver af os, og mens du gjør det skal du hverken tale eller lee eller græde; kan du det, saa er vi frelste." „Men hvor skal jeg faae Myrduun til saa mange Klude og Huer og Skjorter fra?" sagde Sneehvid og Rosenrød. „Det skal vi nok vise dig," sagde Prindserne, og saa toge de hende med sig hen paa en stor, stor Myr, hvor der stod saa fuldt af Myrduun og nikkede i Vinden og glindsede i Solskinnet, saa det skinnede lang Vei af den. Aldrig havde Prindsessen seet saa megen Myrduun før, og hun strax til at plukke og sanke, det bedste og forteste hun kunde, og naar hun kom hjem om Kvelden, saa til at karde og spinde Garn af Myrdunen. Saaledes gik det nu baade godt og længe, hun sankede Myrduun og kardede og spandt, og alt imellem stelte hun for Prindserne; hun kogte og hun redte op Sengene til dem; om Aftenen kom de susende og brusende hjem som Vildænder, om Natten var de Prindser, men saa om Morgenen fløi de afsted igjen og var Vildænder hele Dagen.

Men saa hændte det en Gang hun var paa Myren og skulde sanke Myrduun — og tager jeg ikke Feil, saa var det nok den sidste Gangen hun skulde did — at den unge Kongen, som styrede Riget, var ude paa Jagt, og kom ridende hen til My-

n og fik see hende. Han standsede og undrede sig over hvem n deilige Jomfru kunde være, som gik i Myren og sankede lyrdunn, og han spurgte hende om det ogsaa, og da han ikke noget Svar paa det, han spurgte om, blev han endda mere rundret, og han syntes saa vel om hende, at han vilde tage nde med sig hjem til Slottet og gifte sig med hende. Saa sælede han Tjenerne sine, at de skulde tage hende og sætte nde op paa Hesten hans. Sneehvid og Rosenrød hun vred ie Hænder og gjorde Miner til dem og pegte paa Sækkene, m havde alt Arbeidet sit i, og da Kongen skjønte, at hun vilde we dem med, sagde han til sine Tjenere, at de ogsaa skulde ge og læsse Sækkene paa. Da de havde gjort det, gav Prindsesen sig til Taals lidt efter lidt, for Kongen var baade en ild Mand og en vakker Mand og han var saa blid og nlig mod hende som en Lege. Men da de kom hjem til ongsgaarden og den gamle Dronning, som var Stedmoden hans, fik see Sneehvid og Rosenrød, blev hun saa ond j saa avindsyg over det at hun var saa deilig, at hun gde til Kongen: „Kan du ikke skjønne det, at denne, du har get med dig, som du vil gifte dig med, er en Hex; hun hvern taler eller leer eller græder?" Kongen brød sig ikke om vad hun sagde, men han holdt Bryllup og giftede sig med Sneehvid og Rosenrød, og de levede i stor Glæde og Herlighed; men hun glemte ikke at sye paa Skjorterne over det.

Inden Aaret var omme kom Sneehvid og Rosenrød med ı Prinds til Verden, og det blev den gamle Dronningen endnu ere ond og avindsyg over, og da det led ud paa Natten, li=

stede hun sig ind til Sneehvid og Rosenrød, medens hun sov, tog Barnet og kastede det i Ormegaarden; siden skar hun hende i Fingeren og smurte Blodet om Munden paa hende og gik saa til Kongen. „Kom nu og see," sagde hun, „hvad det er for En, du har taget til Dronning; nu har hun ædt op sit eget Barn." Da blev Kongen saa bedrøvet at han næsten var grædefærdig og sagde: „Ja, det maa vel være sandt, siden jeg seer det for mine Øine, men hun gjør det vist ikke oftere; for denne Gang vil jeg spare hende."

Inden Aaret var omme, fødte hun en Søn igjen, og med denne gik det akkurat ligesom med den første; Kongens Stedmoder blev endnu mere ond og avindsyg; saa listede hun sig ind til Dronningen om Natten medens hun sov, tog Barnet og kastede i Ormegaarden, skar Dronningen i Fingeren og smurte Blodet om Munden paa hende, og saa sagde hun til Kongen, at hun havde ædt op sit eget Barn. Da blev Kongen saa bedrøvet at du aldrig kan tro det, og saa sagde han: „Ja det maa vel være sandt, siden jeg seer det for mine Øine, men hun vil vist ikke gjøre det oftere; ligevel vil jeg spare hende een Gang endnu."

Inden Aaret var omme igjen, fødte Sneehvid og Rosenrød en Datter til Verden, og hende tog nu ogsaa den gamle Dronningen og kastede i Ormegaarden, medens den unge Dronning sov, skar hun hende i Fingeren, smurte Blodet om Munden paa hende og gik saa til Kongen og sagde: „Nu kan du komme og see om det ikke er som jeg sigrr, at hun er en Troldhex, for nu har hun ædt op det tredie Barnet sit ogsaa." Da blev Kongen saa bedrøvet, at der ikke var nogen Maade paa det

for da kunde han ikke spare hende længer, men maatte befale at hun skulde brændes levende paa et Baal. Da Baalet stod i Brand og hun skulde sættes paa det, gjorde hun Miner til dem, at de skulde tage tolv Fjæle og lægge dem rundt om Baalet, og paa disse lagde hun Klædene og Huerne og Skjortene til Brødrene sine, men i den yngste Broderens Skjorte manglede den venstre Arm, den havde hun ikke kunnet række at faae færdig. Aldrig før havde hun gjort dette, saa hørte de en Susen og Brusen i Luften, og saa kom der flyvende tolv Vildænder over Skoven, og hver af dem tog sin Klædning i Næbbet og fløi afsted med. „Seer du nu," sagde den slemme Dronningen til Kongen, „nu kan du da rigtig see at hun er en Hex, skynd dig nu og brænd hende forend Veden brænder op." „Aa," sagde Kongen, „Ved har vi nok af; jeg vil endda bie lidt, for jeg havde Lyst til at see, hvad Ende der bliver paa dette." I det samme kom de tolv Prindser ridende, saa deilige og velvoxne som man kunde see; men den yngste Prindsen havde en Vildandvinge istedetfor den venstre Armen. „Hvad er her paa Færde?" spurgte Prindserne. „Min Dronning skal brændes, fordi hun er en Hex og har opædt sine egne Børn," svarede Kongen. „Hun har ikke opædt Børnene sine," sagde Prindserne. „Tal nu Søster, nu har du frelst os, frels nu dig selv." Da talte Sneehvid og Rosenrød og fortalte, hvorledes Alt var gaaet til, at hvergang hun var falden i Barselseng havde den gamle Dronning, Stedmoderen til Kongen, listet sig ind til hende om Natten, taget Barnet fra hende og skaaret hende i Fingeren og smurt Blodet om Munden paa hende, og Prindserne toge Kon=

gen og førte ham hen til Ormegaarden, der laae de tre Børn og legede med Orme og Padder, og deiligere Børn kunde du ikke see for dine Øine. Dem tog Kongen med sig og bar dem hen til sin Stedmoder og spurgte hende hvad Straf hun syntes den fortjente, som kunde have Sind til at forraade en uskyldig Dronning og tre saa velsignede Børn. „Den fortjente at spændes mellem tolv utæmte Heste, saa de hver tog sit Stykke," sagde den gamle Dronningen. „Du har selv sagt Dommen og selv skal du faae lide den med," sagde Kongen, og saa blev den gamle slemme Dronningen spændt mellem tolv utæmte Heste, som hver tog sit Stykke af hende. Men Sneehvid og Rosenrød tog Kongen og Børnene sine og de tolv Prindserne, og saa reiste de hjem til sine Forældre og fortalte, hvad der var hændt dem, og nu blev der stor Fryd og Glæde over hele Kongeriget, fordi at Prindsessen var frelst og havde frelst sine tolv Brødre ogsaa.

34.

Mestertyven.

Der var engang en Huusmand, som havde tre Sønner. Han havde ikke nogen Arv at give dem og ikke Noget at sætte dem til, og ikke vidste han hvad han skulde gjøre af dem heller; men saa sagde han, at de kunde faae Lov at tage sig til det, de vilde

og havde bedst Lyst til, og reise did de selv vilde, han skulde gjerne følge dem paa Veien, og det gjorde han ogsaa. Han fulgte dem, til de kom til et Sted, hvor der var tre Veie; der tog de hver sin Vei, og Faderen tog da Farvel med dem og reiste hjem igjen. Hvor det blev af de to Ældste har jeg aldrig faaet spurgt, men den Yngste han gik baade langt og længe.

Saa var det en Nat, han gik over en stor Skov, at det kom saadant et slemt Veir paa ham; det blæste og føg saa han næsten ikke kunde holde Øinene oppe, og førend han vidste Ordet af det, var han kommen reent paa Vildstraa og kunde hverken finde Vei eller Sti; men hvorledes han gik, saa fik han tilsidst see det lyste langt borte i Skoven. Did syntes han da han maatte prøve at komme, og langt om længe saa kom han did ogsaa. Der var en stor Bygning, og det brændte saa friskt paa Varmen derinde, at han kunde skjønne, de ikke havde lagt sig endda. Saa gik han ind, og derinde gik en gammel Kjærring og stelte.

„God Kveld!" sagde Gutten. „God Kveld!" sagde Kjærringen. „Hutetu, det er saadant fælt Veir ude i Nat," sagde Gutten. „Det er saa," sagde Kjærringen. „Kan jeg faa ligge her og faae Huus i Nat?" spurgte Gutten. „Det er nok ikke godt for dig at ligge her," sagde Kjærringen, „for komme Folkene hjem og træffe dig, saa dræber de baade mig og dig." „Hvad er det for Folk, som boe her da?" sagde Gutten. „Aa, det er Røvere og sligt Pak, det," sagde Kjærringen, „og mig har de røvet da jeg var liden, og havt til Huusholderske for sig," sagde hun. „Jeg troer nok jeg lægger mig ligevel, jeg," sagde

Gutten, „det faar gaae som det vil, for ud vil jeg ikke mere i sligt Veir ved Nattetid.“ „Ja, det bliver værst for dig selv, det,“ sagde Kjærringen.

Gutten lagde sig da i en Seng, som stod der, men sove turde han ikke, og bedst det var, kom Røverne, og saa fortalte Kjærringen at der var kommen en fremmed Karl der, som hun ikke kunde faae til at gaae igjen.

„Saa du om han havde Penge?“ sagde Røverne. „Ja han Penge, den Stymperen?“ sagde Kjærringen, „det var ikke mere end netop han havde Klæder paa Kroppen.“ Røverne begyndte da at smaasnakke med hverandre om, hvad de skulde gjøre med ham, om de skulde dræbe ham, eller hvad de ellers skulde gjøre. Imedens stod Gutten op og begyndte at tale med dem og spurgte dem om de ikke trængte til Tjenestekarl, for han kunde nok have Lyst til at tjene hos dem. „Jo,“ sagde de, „har du Lyst og du vil drive paa det Haandværket, vi drive, saa kan du nok faae Tjeneste her.“ „Ja, det er sligt Slag,“ sagde Gutten, „hvad Haandværk det er, for da jeg reiste hjemme fra fik jeg Lov af Faer min at tage mig til det, jeg vilde.“ „Har du Lyst til at stjæle da?“ sagde Røverne. „Ja,“ sagde Gutten, det Haandværk skulde han nok lære, meente han.

Saa boede der en Mand et Stykke fra dem, som havde tre Oxer; en af dem skulde han reise til Byen med og sælge, og det havde Røverne faaet spurgt; saa sagde de til Gutten, at hvis han var god for at stjæle fra ham Oxen paa Veien, saaledes at han ikke vidste om det, og saa at han ikke gjorde ham Noget, saa skulde han faae Lov at være Tjenestekarl hos dem.

— Jo, Gutten tog med sig en vakker Sko, som stod der, med Sølvspænde i, og lagde afsted; den satte han i Veien, der hvor Manden skulde forbi med Oxen sin, og selv gik han ind i Skoven og gjemte sig under en Buske. Da Manden kom, saa han strax Skoen. „Det var en gjæv Sko," sagde han, „havde jeg Mage til den, skulde jeg tage den med mig hjem, saa havde jeg vel faaet Kjærringen min blid engang;" for han havde en Kjærring saa sindt og saa slem, at det ikke var længe mellem hver Gang, hun dængte ham. Men saa syntes han, han ikke kunde gjøre Noget med den ene Skoen, naar han ikke havde Mage til den, og saa reiste han videre og lod den staae. Gutten tog Skoen og skyndte sig, det bedste han kunde, at komme foran Manden bortigjennem Skoven, og saa satte han Skoen i Veien for ham igjen. Da Manden kom did med Oxen, blev han harm, fordi han havde været saa dum at lade Magen til den staae igjen og ikke taget den med sig. „Jeg faaer vel rende tilbage igjen og tage den anden," sagde han ved sig selv og bandt Oxen ved Skigaarden, „saa faaer jeg da et Par gode Sko til Kjærringen, for da kanskee hun tør blive blid engang hun med."

Han gik nu og ledte og ledte efter Skoen i syv Lange og syv Brede, men ingen Sko fandt han; tilsidst maatte han gaae tilbage med den ene, han havde. Imedens havde Gutten taget Oxen og reist med. Da Manden kom igjen og fik see, at Oxen var borte, begyndte han at græde og bære sig, for han var ræd, at Kjærringen skulde slaae ham ihjel, naar hun fik vide at Oxen var væk. Men saa faldt han paa at gaae hjem og tage den andre Oxen og reise til Byen med og faae god Ret for den,

og ikke lade Kjærringen faae vide Noget om det. Det gjorde han; han gik hjem og tog Oxen, saa at Kjærringen ikke vidste Noget om det, og reiste til Byen med; men Røverne de vidste det vel, og saa sagde de til Gutten, at hvis han kunde tage den ogsaa, uden at Manden fik vide om det, og saa at han ikke gjorde ham nogen Skade, saa skulde han være jevngod med dem. Ja, det meente Gutten skulde ikke være nogen Sag.

Den Gang tog han med sig et Reb og hængte sig op under Armene, midt i Veien for Manden. Da Manden kom med Oxen sin og fik see dette Spektakel, som hang der, blev han lidt rar af sig. „Men, hvor tungt du har tænkt, som har hængt dig der da!" sagde han; „aa ja, du faaer hænge for mig, jeg kan ikke blæse Liv i dig igjen," og saa gik han videre frem med Oxen sin. Gutten ned af Træet, løb en Beenvei og kom foran ham og hængte sig midt i Veien for ham igjen. „Montro du virkelig har tænkt saa tungt, at du har hængt dig der, eller det bare er et Spøgelse for mig da?" sagde Manden. „Aa ja, du faaer hænge for mig, enten du er Spøgelse eller hvad du er," sagde han og gik med Oxen sin. Gutten gjorde akkurat ligedan som begge de forrige Gange, hoppede ned af Træet, sprang Beenvei gjennem Skoven og hængte sig midt i Veien for ham igjen. Da Manden fik see det igjen, saa sagde han ved sig selv: „Det var fælt dette da! Skulde de have tænkt saa tungt, at de har hængt sig alle disse Tre? Nei jeg kan ikke troe, det er andet end Spøgeri for mig. Men nu vil jeg vide det vist," sagde han; „hænger de der, de andre to, saa er det virkelig saa, men hænge de der ikke, saa er det ikke andet end Spøgeri

for mig." Han bandt da Oxen sin og sprang tilbage og skulde see, om de virkelig hang der. Imedens han gik og kikkede op i alle Træerne, hoppede Gutten ned og tog Oxen hans og reiste afsted med. Da Manden kom tilbage og saa at Oxen var borte, blev det galt med ham, det kan En sagtens vide, han baade til at græde og bære sig ilde; men tilsidst gav han sig tiltaals, og saa tænkte han ved sig selv; der er ikke andet Raad end at gaae hjem og tage den tredie, saa Kjærringen ikke veed om det, og den faaer jeg prøve at afhænde saameget desto bedre, saa jeg faaer mange Penge for den. Han gik hjem og tog den og reiste med den, saa Kjærringen ikke vidste Noget om det. Men Røverne de vidste vel Besked om det, og saa sagde de til Gutten, at hvis han kunde stjæle den ligesaa som de andre to, skulde han være Mester over dem Allesammen.

Ja, Gutten lagde af Gaarde og sprang til Skovs, og da Manden kom med Oxen, satte han til at brøle saa fælt ligesom en stor Oxe, inde i Skoven. Da Manden hørte det, blev han saa glad, for han syntes, han kjendte igjen Maalet paa Storstuden sin, og tænkte at nu skulde han finde dem igjen begge to, bandt saa den tredie og sprang af Veien og til at lede inde i Skoven. Imedens reiste Gutten afsted med den tredie Oxen. Da Manden kom tilbage og havde mistet den ogsaa, blev han saa ilde ved, at der ikke var nogen Maade paa det, han baade græd og bar sig, og han turde ikke gaae hjem paa mange Dage, for han var bange, at Kjærringen skulde slaae ham reent ihjel. Røverne vare nu heller ikke meget glade over det, at de maatte sige, Gutten var Mester over dem Allesammen.

Saa tænkte de engang, de skulde prøve paa at gjøre Noget, som ikke han var god for; de reiste saa i Veien Allesammen og lod ham blive alene hjemme.

Det Første han gjorde, da de vel vare komne af Gaarde, det var at jage Oxerne ud paa Veien, saa at de gik hjem til Manden, han havde taget dem fra, igjen, og glad blev han, det kan du nok vide. Saa tog han alle Hestene, som Røverne havde, og læssede paa dem Alt det Bedste han fandt, af Guld og Sølv og Klæder og andre prægtige Ting, og bad saa Kjærringen at hilse Røverne og sige Tak for ham, nu reiste han og de skulde have ondt for at tage ham igien, og dermed foer han af Gaarde.

Langt om længe kom han paa den Veien, han gik, da han kom til Røverne. Da han kom hjemover, der hvor hans Fader boede, saa tog han paa sig en Mundering, han havde fundet iblandt det, han havde taget fra Røverne, som var gjort ligesom til en General, og kjørte ind paa Gaarden, som en anden Storkarl. Siden saa gik han ind og spurgte, om han kunde faae Huus der. Nei, det kunde han da slet ikke. „Hvorledes skulde jeg kunne laane Huus til saadan en stor Herre, jeg?" sagde Manden, „det er netop jeg har Klæder at ligge paa selv, og usle nok er de." „Du har altid været haard du," sagde Gutten, „og det er du nok endnu, siden du ikke vil laane Sønnen din Huus." „Er du Sønnen min?" sagde Manden. „Kjender du mig ikke igjen da?" sagde Gutten. Jo, saa kjendte han ham nok igjen. „Men hvad har du taget dig til, siden det er bleven saadan Karl af dig i slig en Hast?" sagde Manden. „Jo, det skal jeg sige dig," sagde Gutten, „du sagde, jeg kunde faa

tage mig til hvad jeg vilde, og saa gav jeg mig i Lære hos nogle Tyve og Røvere, og nu har jeg staaet ud Læren og er bleven Mestertyv," sagde han. —

Saa boede der en Amtmand tæt ved, der Stuen til hans Fader laa; og han havde saadan en stor Gaard og saa mange Penge, at han ikke vidste noget Tal paa dem, og en Datter havde han ogsaa, som baade var peen og vakker. Hende vilde Mestertyven have, og saa sagde han til Fader sin, at han skulde gaae til Amtmanden og begjære Datter hans til ham. „Sporger han, hvad Haandværk jeg driver paa, kan du sige, jeg er Mestertyv," sagde han. „Jeg mener du er tullet jeg," sagde Manden, „for klog kan du ikke være, naar du tænker paa slig Galskab." Jo, han skulde og maatte gaae til Amtmanden og bede om Datteren hans, der var intet Raad for det, sagde Gutten. „Neimen tor ikke jeg gaae til Amtmanden og være Talsmanden din, han som er saa rig og har saa mange Penge," sagde Manden. Jo, der var ingen Hjælp for det, meente Mestertyven, han skulde, enten han vilde eller ei, gik han ikke med det Gode, saa skulde han nok faae ham til at gaae med det Onde; men Manden vilde endda ikke til, og saa gik han efter og truede ham med en stort Birkekavle, saa at han kom græbende lige ind igjennem Døren hos Amtmanden. „Nu, min Mand, hvad feiler dig?" sagde Amtmanden. Ja, saa fortalte han, at han havde tre Sønner, som havde reist sin Vei en Dag, og saa havde han lovet dem, at de skulde faae reise hen, hvor de vilde, og tage sig til hvad de vilde ogsaa, „og nu er den yngste af dem kommen hjem, og han har nu truet mig til at

gaae til dig og begjære Datter din til ham og sige, at han er Mestertyv," sagde Manden og græd og bar sig. „Giv du dig tilfreds, du min Mand," sagde Amtmanden og lo, „og saa kan du sige til ham fra mig, at han faaer bevise det først. Hvis han kan stjæle Stegen af Spiddet i Kjøkkenet om Søndagen, imedens de passede paa den Allesammen, saa skal han faae min Datter; sig til ham det du!" Ja, han gjorde saa, og det meente Gutten, skulde være en let Sag at gjøre. Han fik sig da fat paa tre levende Harer, tog dem i en Sæk og hængte paa sig nogle Filler, saa at han saa saa usſel og elendig ud at det var ynkeligt at see det, og saa sneg han sig ind i Gangen som en anden Fillegut med Sækken sin om Søndags Formiddagen. Amtmanden selv og alle Husets Folk vare nu i Kjøkkenet og skulde passe Stegen. Ret som det var, saa slap Gutten ud en Hare, og den satte afsted og fløi omkring ude paa Gaarden. „Nei, see den Haren da!" sagde de inde i Kjøkkenet, og vilde ud at tage den. Ja, Amtmanden saa den ogsaa. „Aa lad den løbe," sagde han, „det nytter ikke at tænke paa at tage Haren paa Spranget." Det varede ikke længe, saa slap Gutten den anden, og de saae den inde i Kjøkkenet og troede at det var den samme; saa vilde de ud at tage den igjen, men Amtmanden sagde det kunde ikke nytte. Men om en Stund saa slap han den tredie ogsaa, og den satte afsted og løb omkring ude paa Gaarden; den saae de ogsaa fra Kjøkkenet og troede, det var den samme igjen, som løb der, og saa vilde de ud at fange den. „Det var da en rar Hare ogsaa," sagde Amtmanden, „kom og lad os see om vi kan faae fat paa den." Han

d og de Øvrige med, og Haren fore og de efter, saa det havde od Skik. Men imedens tog Mestertyven Stegen og løb med, g hvor Amtmanden da fik sig en Steg fra til Middags, veed kke jeg, men det veed jeg, at Haresteg fik han ikke, endda han øb sig baade sved og træt.

Til Middags kom Præsten did, og da Amtmanden havde ortalt ham det Pudset, Mestertyven havde gjort ham, gjorde han aaledes Nar af ham, at der ikke var nogen Maade paa det. Jeg veed ikke, hvorledes det skulde gaae til, naar jeg skulde ade mig narre af en saadan Karl!" sagde Præsten. „Ja pas ig bare du!" sagde Amtmanden, „kanskee han er hos dig, før=nd du veed Ordet af det." Men Præsten blev ved Sit, han, g gjorde Nar af Amtmanden, fordi han havde ladet sig narre.

Ud paa Eftermiddagen kom Mestertyven og vilde have Datter til Amtmanden, som han havde lovet, han skulde faae. Du faaer nok gjøre flere Prøvestykker først," sagde Amtmanden, g godsnakkede med ham, „for det du gjorde i Dag, det var nu kke noget videre, det. Kunde du ikke gjøre Præsten et dygtigt Jeg, for han sidder inde og gjør Nar af mig, fordi jeg har adet mig tage ved Næsen af en saadan Karl." Jo, det skulde kke være nogen Sag, sagde Mestertyven. Han klædte sig ud om en Fugl, tog et stort hvidt Lagen over sig, brød Vingerne f en Gaas og satte paa Ryggen og kløv saa op i en stor Løn, om stod i Haven til Præsten. Da saa Præsten kom hjem om lftenen, gav Gutten sig til at skrige: „Hr. Lars! Hr. Lars!" or Præsten hedte Hr. Lars. „Hvo er det, som kalder paa mig?" agde Præsten. „Jeg er en Engel, som er udsendt fra

Vorherre, for at forkynde dig, at du skal blive optaget levende til Gudsrige for din Gudfrygtigheds Skyld," sagde Mestertyven. „Næste Mandagskvelden maa du holde dig reisefærdig, for da kommer jeg og henter dig i en Sæk, og alt dit Guld og Sølv og hvad du har af denne Verdens Forfængelighed skal du lægge sammen i en Haug i Storstuen din." Ja, Hr. Lars baade takkede og faldt paa Knæ for Engelen, og Søndagen efter gjorde han en Afskedspræken, og lagde ud om at der var kommen en Engel fra Gud i den store Lonnen i Haven hans, som havde forkyndt, at han skulde komme levende i Gudsrige for sin Gudfrygtigheds Skyld, og han prækede og lagde saaledes ud, at de græd Alle, som i Kirken vare, baade Gamle og Unge.

Om Mandagen kom Mestertyven som en Engel igjen, og Præsten faldt baade paa Knæ og takkede førend han blev puttet i Sækken, og da han vel var kommen indi, saa drog og slæbte Mestertyven ham efter sig baade over Stok og Steen. „Au! au!" skreg Præsten i Sækken, „hvor bærer dette hen?" „Det er den trange Vei, som fører til Himmeriges Rige!" sagde Mestertyven og drog afsted med ham, saa at han næsten slog ham ihjel; tilsidst kastede han ham ind i Gaasehuset til Amtmanden, og Gjæssene til at hvæse og klype ham, saaat han var mere død end levende. „Au, au, au, hvor er jeg nu?" sagde Præsten. „Nu er du i Skjærsilden for at renses og luttres til det evige Liv!" sagde Mestertyven og gik sin Vei og tog alt det Guld og Sølv og alle de prægtige Ting, Præsten havde lagt sammen i Storstuen sin.

Om Morgenen, da Gaasegjenten kom og skulde slippe Gjæs-

sene ud, saa hørte hun Præsten laa i Sækken og jamrede sig inde i Gaasehuset. „Aa i Jesu Navn, hvem er det, og hvad feiler Jer da?" sagde hun. „Aa, er du en Engel fra Himmerige, saa slip mig ud og lad mig komme tilbage til Jorden igjen, for her er værre end i Helvede; Smaadjævlene kniber mig jo med Tænger!" sagde Præsten. „Jeg er nok ingen Engel, Gud bedre os!" sagde Gjenten og hjalp Præsten ud af Sækken, „jeg passer bare Gjæssene til Amtmanden, jeg, og det er nok de Smaadjævlene, som har klypt ham Faer." „Aa, det har Mestertyven gjort! Aa mit Guld og mit Sølv og mine prægtige Klæder!" skreg Præsten og bar sig og løb hjem, saa at Gjætergjenten troede, han var gaaet fra Viddet med det samme.

Da Amtmanden fik vide, hvorledes det var gaaet med Præsten, at han havde baade været paa den trange Vei og i Skjærsilden, lo han sig næsten fordærvet; men da Mestertyven kom og vilde have hans Datter, som han havde lovet ham, saa godsnakkede han med ham og sagde: „Du faaer nok gjøre et Prøvestykke som er bedre, saa at jeg rigtig kan see, hvad du duer til. „Jeg har tolv Heste paa Stalden," sagde han, „og dem skal jeg sætte tolv Karle paa, en paa hver; er du saa god for at stjæle Hestene unna dem, saa faaer jeg see, hvad jeg kan gjøre." „Ja, det gaaer nok an," sagde Mestertyven, „fik jeg saasandt Datter din, saa" — „Ja, kan du det, skal jeg gjøre mit Bedste," sagde Amtmanden.

Mestertyven lagde da til Kræmmeren og kjøbte Brændeviin paa to Lommeflasker, og saa slog han en Dvaledrik paa den ene, men paa den anden havde han Brændeviin, og bestilte saa elleve Karle til at lægge sig bag Loven til Amtmanden om

Natten. For gode Ord og Betaling laante han en fillet Stak og en Trøie af en gammel Kjærring, tog sig saa en Stav i Haanden og en Pose paa Nakken, og da det led mod Kvelden saa hinkede han afsted bort imod Stalden til Amtmanden. Da han kom did ,holdt de paa at vande Hestene til Kvelds, og havde nok at bestille med det. „Hvad Fanden vil du?" sagde en af Staldkarlene til Kjærringen. „Aa hutetu, det er saa koldt," sagde Kjærringen og huklede og frøs, og bar sig ilde. „Hutetu, det er saa koldt, at en Stakkel gjerne kan fryse ihjel," og saa skjalv og rystede hun igjen. „Aa Herre Gud, faaer jeg Lov at være her og sidde indenfor Stalddøren?" sagde hun. „Du faaer Fanden heller, pak dig strax, for hvis Amtmanden faaer see dig her, saa faaer vi vor Dands," sagde En. „Aa, den gamle skrøbelige Krogen!" sagde en anden En, som syntes, han havde Ondt af hende; „den Krogen kan jo gjerne sidde der, hun gjør vist ikke noget Ondt, hun." De øvrige meente det skulde ikke blive Noget af, men alt som de trættedes og stelte Hestene, trak hun sig længere ind i Stalden, saa hun tilsidst blev siddende bag Døren, og siden var der Ingen, som lagde Mærke til hende.

Da det led ud paa Natten faldt det lidt koldt for Karlene at sidde saa stille og roligt paa Hesteryggen. „Hutetu, det er da Djævlen saa koldt!" sagde En go slog i Armene. „Ja, jeg fryser, saa jeg ryster," sagde en anden En. „Den, som havde sig lidt Tobak!" var det En, som sagde. Ja, saa var der En, som havde et Kvart; det deelte de, det blev nu ikke stort til Mands, og saa tyggede de og spyttede. Det hjalp lidt, men ret som det var, saa var det lige galt igjen. „Huttetu", sagde En af

dem og ristede paa sig. „Huttetu!“ sagde Kjærringen og hakkede Tænder, saa at de skranglede i Kjæften paa hende; saa tog hun op en Flaske med bare Brændeviin, og saa skjalv hun saa paa Haanden, at det skvalpede i Flasken, og saa drak hun, saa det sagde Kulk i Halsen paa hende. „Hvad er det, du har paa Flasken din Kjærring?“ sagde en af Staldkarlene. „Aa, det er nok en liden Draabe Brændeviin, Faer!“ sagde hun. „Brændeviin? hvad for Noget? Lad mig faae en Taar! lad mig faae en Taar!“ skreg de alle Tolv i Munden paa hverandre. „Aa, det er saa lidet, jeg har,“ suttrede Kjærringen, „I blive ikke vaade i Munden af det en Gang.“ Men de vilde have og de maatte have, der var ikke noget Raad for det; og saa tog hun da Flasken med Dvaledrikken og satte for Munden paa den Første, da skjalv hun ikke mere, men styrede Flasken, saa at Hver af dem fik hvad han behøvede, og den Tolvte havde ikke drukket, førend den Første alt sad og snorkede. Saa kastede Mestertyven Fantefillerne af sig og tog den ene Karlen efter den anden nok saa let og satte dem skrævs over Bolkene, raabte saa paa de elleve Karlene sine og satte afsted med de tolv Hestene til Amtmanden.

Da Amtmanden kom ud og skulde see til Karlene paa Morgensiden, skulde de til at friske paa sig, de til at hugge i Bolkene med Sporerne, saa Fliserne sprutede, og Nogle faldt ned og Nogle bleve hængende og sad der som Narre. „Aa jo,“ sagde Amtmanden, „jeg kan nok skjønne, hvem der har været her nu. Men I ere nogle usle Karle, som sidde her og lade Mestertyven stjæle Hestene unna Enden paa Jer!“ Og saa fik de Smurning, fordi de ikke havde passet bedre paa.

Ud paa Dagen kom Mestertyven igjen og fortalte, hvorledes han havde baaret sig ad og vilde have Datter til Amtmanden, som han havde lovet ham. Men Amtmanden gav ham hundrede Daler og sagde at han maatte gjøre Noget som var endda bedre. „Mener du du kan stjæle Hesten unna mig, medens jeg er ude og rider paa den?" sagde Amtmanden. „Aa, det gaaer nok an," sagde Mestertyven, „fik jeg saasandt Datter din. Ja, han skulde see, hvad han kunde gjøre, og han sagde da en Dag, han vilde ride ud paa en stor Exerceerplads.

Mestertyven fik sig strax fat paa en gammel udlevet Skudmær, gjorde sig sammen en Sæle af bare Vidier og Sopelimskviste, kjøbte en gammel Fillekjærre og en stor Tønde, og saa sagde han til en gammel tandløs Fattigkjærring, at han vilde give hende ti Daler, hvis hun vilde lægge sig ind i den Tønden og gabe over Taphullet, der skulde han stikke Fingeren ind — noget Ondt skulde der ikke skee hende, hun skulde bare faae kjøre lidt — og dersom han tog den ud mere end een Gang, skulde hun have ti Daler til. Selv fik han paa sig nogle Filler, sodede sig ud og satte paa sig en Paryk og et stort Skjæg af Gjederag, saa Ingen kunde kjende ham igjen, og saa lagde han afsted til Pladsen, hvor Amtmanden alt havde redet en lang Stund.

Da han kom frem der, saa gik det saa smaat og saa sagte, at han næsten ikke kom af Flækken; det seg og det seg frem med ham, saa stod det reent stille, saa seg det lidt igjen, og det gik da saa bedrøveligt, at Amtmanden aldrig kunde falde paa, at

det skulde være Mestertyven. Han red da lige hen til ham og spurgte om han ikke havde seet Nogen, som gik omkring og luskede i Skoven der. „Nei,“ sagde Manden, det havde han slet ikke seet. „Hør nu!“ sagde Amtmanden, „vil du ride ind i Skoven og see vel efter, om du ikke kan træffe paa Nogen, som gaaer og lusker der, skal du faae laant Hesten min, og en god Drikkeskilling skal du faae for Umagen.“ „Nei om jeg det kan,“ sagde Manden, „for jeg skal til Bryllups med denne Mjødtønden, som jeg har været efter, og saa er Tappen faldt ud for mig paa Veien, og nu maa jeg gaae og holde Fingren i Hullet.“ „Ja, rid du,“ sagde Amtmanden, „jeg skal nok passe baade Hesten og Tønden.“ Ja, saa skulde han da gjøre det, men han bad Amtmanden, at han endelig maatte passe vel paa og være snøg til at sætte Fingeren i Taphullet, naar han tog sin ud. Ja, Amtmanden sagde, han skulde gjøre det Bedste han kunde, og saa satte da Mestertyven sig op paa Hesten. Men Tiden gik, og det led og det led, og Ingen kom der tilbage; tilsidst blev da Amtmanden kjed af at gaae der med Fingeren i Taphullet og tog den saa ud. „Nu skal jeg have ti Daler til!“ skreg Kjærringen i Tønden; saa kunde han skjønne hvorledes det hang sammen og gav sig paa Hjemveien; men da han havde gaaet et Stykke, mødte de ham med Hest, for Mestertyven havde alt været hjemme hos ham.

Dagen efter kom han til Amtmanden og vilde have Datteren hans, som han havde lovet ham. Amtmanden godsnakkede nu med ham igjen, gav ham to hundrede Daler og sagde han maatte gjøre et Prøvestykke til; kunde han det, skulde han faae

hende. Aa ja, Mestertyven meente nok det, naar han bare fik høre hvad det var for Noget. „Mener du, at du kan stjæle Lagenet af Sengen vor, og Særken af Konen min?“ sagde Amtmanden. „Det skal nok lade sig gjøre,“ sagde Mestertyven, „fik jeg saa sandt Datter din, saa —.“

Da det led paa Natten, gik Mestertyven ud og skar ned en Tyv, som hang i Galgen, lagde ham paa Nakken og tog ham med sig; saa fik han fat paa en stor Stige, og den satte han op til Kammervinduet til Amtmanden, kløv saa op og dyttede den Døde op og ned, akkurat som det kunde være En, der tittede udenfor Vinduet. „Der er Mestertyven, Moer?“ sagde Amtmanden og puffede til Kjærringen sin. „Nu skyder jeg ham, jeg,“ sagde han og tog frem en Rifle, han havde lagt foran Sengen sin. „Aa nei, du faaer ikke gjøre det,“ sagde Fruen, „du har jo selv bestilt ham hid.“ „Jo, jeg skyder ham jeg, Moer,“ sagde han, og laa der og sigtede og sigtede, men snart var Hovedet oppe, saa at han saa lidt af det, ret som det var saa var det borte igjen, tilsidst fik han nok Sigt; det smald, og den Døde faldt saa det dunkede i Jorden. Mestertyven ned det forteste han kunde.

„Ja jeg er nu rigtignok den høie Øvrighed,“ sagde Amtmanden „men Folk faaer let Noget at sige, og det skulde dog være leit om de fik see dette døde Menneske, det bliver nok bedst at jeg gaaer ud og graver ham ned.“ Det faaer du gjøre, som du selv synes, Faer,“ sagde Fruen. Amtmanden stod op og gik ned, og med det samme han var gaaet ud gjennem Døren, smat Mestertyven ind og foer lige op til Fruen. „Nu Faer,“ sagde

hun, for hun troede at det var Manden, „er du alt færdig nu?“ „Aa ja, jeg puttede ham ned i et Hul jeg,“ sagde han, „og karede over lidt Jord, saavidt han er gjemt, for der er saadant Veir ude; jeg skal gjøre det bedre siden; men lad mig faae Lagenet at tørke mig paa, for han var saa blodig og jeg har sølet mig saa til paa ham.“ Det fik han. „Du faaer nok lade mig faae Særken din ogsaa,“ sagde han, „for Lagenet forslaaer ikke, mærker jeg.“ Aa ja; men saa kom han i Hu at han havde glemt at lukke Døren, og det maatte han da ned og gjøre, førend han kunde lægge sig igjen, og saa satte han afsted baade med Lagenet og Særken. En Stund efter kom den rette Amtmanden. „Nei, hvor længe du var om at lukke den Døren da Faer,“ sagde Fruen, „hvor har du nu gjort af Særken og Lagenet?“ „Hvad for Noget?“ sagde Amtmanden. „Aa jeg spørger, hvor du har gjort af Særken og Lagenet, du fik at tørre Blodet af dig med jeg,“ sagde hun. „Saa til Helvedes!“ sagde Amtmanden, „har han nu gjort det med?“

Om Dagen kom Mestertyven og forlangte Datteren til Amtmanden, som han havde lovet ham, og da turde han ikke Andet end give ham hende og mange Penge til, for han var bange for at Mestertyven skulde stjæle Øinene ud paa ham, og at han selv skulde komme for meget ud iblandt Folk, hvis han ikke gjorde det. Mestertyven levede da baade godt og vel; om han stjal mere, skal jeg ikke kunne sige, men gjorde han det, var det vist bare for Moro Skyld.

25.

De tre Søstre, som blev indtagne i Bjerget.

Der var engang en gammel Enke, hun boede afsides fra Bygden, langt oppe under en Aas med de tre Døttrene sine. Hun var saa fattig, at hun ikke eiede Andet end en Høne, og den havde hun saa kjær som Øiesteen sin; den kaglede hun for og den stelte hun med, baade tidlig og seent. Men en Dag, retsom det var, saa blev Hønen borte. Konen gik da ud, rundt omkring Stuen, og ledte og lokkede; men Hønen var borte og blev borte. „Du faaer ud og prøve at see efter Hønen vor, du," sagde Konen til den ældste Datteren, „have den igjen maae vi, om vi saa skal tage den ud af Bjerget." Ja, Datteren skulde da ud at see efter den; hun gik baade hid og did og ledte og lokkede, og ingen Høne fandt hun. Men allerbedst det var, saa hørte hun det sagde borte i en Bjergvæg:

„Hønen tripper i Bjerget!
Hønen tripper i Bjerget!"

Hun skulde da hen at see, hvad det var, men ved Bje væggen faldt hun gjennem en Lem, dybt, dybt ned i en Hvælv under Jorden. Dernede gik hun frem igjennem mange Vær det ene gjildere end det andet, men i det inderste kom en styg Bjergmand til hende. „Vil du være Kjæresten du?" spurgte han. Nei sagde hun, det vilde hun slet ikke vilde strax op igjen og see efter Hønen sin, som var blevet Saa blev Bjergmanden saa findt, at han tog hende Hovedet af hende, og kastede Krop og Hoved ned i Kjæ

Moderen sad hjemme og ventede og ventede, men ingen Datter kom der igjen. Hun ventede endda en god Stund, men da hun hverken hørte eller saa noget til hende, sagde hun til den mellemste Datteren, at hun fik gaae ud og see efter Søstren sin; „og Hønen kan du lokke paa med det samme," sagde hun.

Den anden Søster skulde da ud, og hende gik det netop lige eens; hun gik og ledte og lokkede, og med Eet saa hørte hun ogsaa, det sagde borte i Bjergvæggen:

„Hønen tripper i Bjerget!
Hønen tripper i Bjerget!"

Det syntes hun var underligt; hun skulde da hen og see, hvad det var, og saa faldt hun ogsaa gjennem Lemmen dybt, dybt ned i Hvælvingen. Der gik hun igjennem alle Værelserne, men i det inderste kom Bjergmanden til hende og spurgte om hun vilde være Kjæresten hans? Nei, det vilde hun slet ikke, hun vilde strax op igjen og lede efter Hønen, som var bleven borte, hun. Men saa blev Bjergmanden findt; han tog hende og vred Hovedet af hende, og kastede Hoved og Krop ned i Kjælderen.

Da nu Konen ogsaa havde siddet og ventet paa den anden Datter i syv Lange og syv Brede, og der ingen Datter var at høre eller see, sagde hun til den yngste: „Nu faaer rigtig du i Veien og see efter Søstrene dine. Galt var det at Hønen blev borte, men endnu galere blev det, skulde vi ikke finde Søstrene dine igjen; men Hønen kan du altid lokke paa med det samme." Ja, den yngste skulde da ud; hun gik hid og did og ledte og lokkede, men ikke saa hun Hønen og ikke saa hun Søstrene sine.

Langt om længe kom hun ogsaa bort imod Bjergvæggen; saa hørte hun det sagde:

„Hønen tripper i Bjerget!
Hønen tripper i Bjerget!"

Det syntes hun var rart; hun skulde da bort og see, og saa faldt hun ogsaa igjennem Lemmen, dybt, dybt ned i Hvælvingen. Dernede gik hun igjennem det ene Værelse gjildere end det andet; men hun var ikke saa ræd hun; hun gav sig god Tid og saa baade paa det Ene og det Andet, og saa fik hun ogsaa Øie paa Kjælderlemmen; hun saa derned, og strax kjendte hun Søstrene sine, som laae døde der. Med det samme hun vel havde faaet lukket Kjælderlemmen igjen, kom Bjergmanden til hende. „Vil du være Kjæresten min du?" spurgte Bjergmanden. „Ja gjerne det," sagde Gjenten, for hun kunde nok forstaae, hvorledes det var gaaet med Søstrene hendes. Da Troldet hørte det, fik hun gjilde, gjilde Klæder af ham, de deiligste hun kunde ønske sig, og Alt, hun ellers vilde have, saa glad blev han ved det at Nogen vilde være Kjæresten hans.

Men da hun havde været der en Tid, var det en Dag, hun var endda mere stuur og bedrøvet, end hun pleiede. Saa spurgte Bjergmanden hende hvad det var, hun sturede for. „Aa," sagde Gjenten, „det er fordi jeg ikke kan komme hjem til Moder min; hun baade sulter og tørster vist, og der er Ingen hos hende." „Ja, gaae til hende kan du ikke faae Lov," svarede Troldet, „men stop noget Mad i en Sæk, saa skal jeg bære den til hende." Ja, det takkede hun for, det skulde hun gjøre, sagde hun; men paa Bunden af Sækken stoppede hun en Mængde Guld og Sølv,

og saa lagde hun lidt Mad ovenpaa, og sagde saa til Troldet,; at nu var Sækken færdig, men han maatte slet ikke see ned i den og det lovede han ogsaa, han ikke skulde gjøre. Da saa Bjergmanden gik, skottede hun ud efter ham i et lidet Hul, som var paa Lemmen; da han var kommen et Stykke paa Veien, sagde han: „Den er saa tung denne Sækken, jeg vil nok see, hvad der er i den, jeg," og vilde til at løse op Sækkebaandet; men saa raabte Gjenten: „Jeg seer dig nok! Jeg seer dig nok!" „Det er da Pokker til Øine i Hovedet paa dig ogsaa da!" sagde Troldet, og saa turde han ikke prøve paa det mere. Da han var kommen did, hvor Enken boede, kastede han Sækken ind gjennem Stuedøren. „Der har du Mad fra Datteren din; det lider ikke paa hende," sagde han.

Da nu Gjenten havde været i Bjerget endnu en god Stund, faldt der en Dag en Gjedebuk ned gjennem Lemmen. „Hvem er det, som har sendt Bud efter dig, dit langraggede Best!" sagde Troldet, han var fælt vild, og saa tog han Bukken og vred Hovedet af den og kastede den ned i Kjælderen. „Aa nei, hvorfor gjorde du det da?" sagde Gjenten, „den kunde jeg havt at more mig med hernede." „Du behøver ikke at sætte op Bededagsansigt for det, veed jeg," sagde Troldet, „jeg kan snart skaffe Liv i Gjedebukken igjen, jeg." Dermed tog han en Krukke, som hang paa Væggen, satte Hovedet paa Gjedebukken og smurte den af Krukken, saa var den lige god igjen. Haa, haa! tænkte Gjenten, den Krukken er nok Noget værd, den.

Da hun saa havde været hos Troldet endnu en god Tid, passede hun paa en Dag, Troldet var borte, tog den ældste af

Søstrene og satte Hovedet paa hende og smurte hende af Krukken, saaledes som hun havde seet Troldet gjorde med Gjedebukken; og strax kom Søsteren til Live igjen. Gjenten stoppede hende da ned i en Sæk, lagde lidt Mad ovenpaa, og saa snart Troldet kom hjem igjen, sagde hun til ham: „Kjære Vene, nu faaer du gaae hjem til Moer min med lidt Mad igjen; hun baade tørster og sulter vist, Stakkel, og alene er hun ogsaa; men se ikke i Sækken!" Ja Sækken skulde han gaae med, sagde han, og see i den skulde han heller ikke; men da han kom et Stykke paa Veien, syntes han, Sækken blev saa fælt tung, og da han havde gaaet endda en Stund, sagde han, at han nok vilde see, hvad der var i Sækken; „hvordan Øine der er skabt paa hende, saa kan hun da ikke see mig nu," sagde han ved sig selv. Men med det samme, han vilde til at løse op, sagde hun, som sad i Sækken: „Jeg seer dig nok! Jeg seer dig nok!" „Det var da Pokker til Øine i Hovedet paa dig, ogsaa da!" sagde Troldet, for han troede det var hende i Bjerget som talte. Han turde da ikke prøve at see nedi mere, men bar Sækken lige til Moderen det forteste han kunde, og da han kom til Stuedøren, kastede han den ind igjennem; der har du Mad fra Datteren din; det lider ikke paa hende!" sagde han.

Da nu Gjenten havde været i Bjerget endda en god Stund, gjorde hun det samme med den anden Søster; hun satte Hovedet paa hende, smurte hende af Krukken og stoppede hende i Sækken; men den Gang fyldte hun ovenpaa saa meget Guld og Sølv, som fik Rum i Sækken, og allerøverst lagde hun lidt Mad. „Kjære, Vene," sagde hun til Troldet, „nu faaer du

gaae hjem til Moder min med lidt Mad igjen; men se ikke i Sækken!“ Ja, Troldet vilde gjerne føie hende i det, og han lovede ogsaa, at han ikke skulde see i Sækken. Men da han kom et Stykke paa Veien, blev Sækken saa fælt tung, syntes han; og da han havde gaaet endda et Stykke, orkede han ikke at bære den; han maatte sætte den ned og hvile; han vilde da til at løse op Sækkebaandet og see nedi; men saa raabte hun, som var i Sækken: „Jeg seer dig nok! Jeg seer dig nok!“ „Det er da Pokker til Øine i Hovedet paa dig, ogsaa da!“ sagde Troldet, og saa turde han ikke see i Sækken meer, men skyndte sig det meste han kunde, og bar Sækken lige til Moderen. Da han kom udenfor Stuedøren, kastede han den ind igjennem; „der har du Mad fra Datter din; det lider ikke paa hende!“ sagde han.

Da saa Gjenten havde været der endda en god Tid, skulde Troldet ud engang; saa lod Gjenten, som hun var ussel og syg, og suttrede og bar sig. „Det kan ikke nytte, du kommer hjem før Klokken tolv,“ sagde hun, „for før kan jeg ikke faae Maden færdig; jeg er saa ussel og syg.“ Da nu Troldet vel var gaaet, stoppede hun Klæderne sine ud med Halm og satte denne Halmgjenten bort i Krogen ved Skorstenen med en Tvare i Haanden, saa det saa ud, som det var hende selv, der stod der. Derpaa listede hun sig hjem, og fik med sig en Skytter til at være i Stuen hjemme hos Moderen.

Da Klokken var tolv eller vel det, kom Troldet hjem. „Giv mig noget Mad!“ sagde han til Halmgjenten. Nei, hun svarede ikke. „Giv mig noget Mad, siger jeg!“ sagde

Troldet igjen, „for jeg er sulten!" Nei, hun svarede ikke. „Giv mig noget Mad!" skreg Troldet tredie Gang „og jeg raader dig til, du hører det, jeg siger, ellers skal jeg prøve at vække dig, jeg!" Nei, Gjenten stod lige stille. Saa blev han saa vild, at han spændte til hende, saa Halmstubbene foer baade i Tag og Vægge. Men da han saa det, mærkede han Uraad og begyndte at lede allesteds, og tilsidst kom han ogsaa ned i Kjælderen; der vare begge Søstrene til Gjenten borte, og saa skjønnede han strax hvorledes det var gaaet til. „Ja, det skal hun faae betale!" sagde han, og lagde i Veien bid, hvor Moderen boede. Men da han kom til Stuen, skjød Skytteren; saa turde Troldet ikke gaae ind, for han troede det var Tordenen. Han satte da hjem igjen, det forteste han orkede, men med det samme han kom til Lemmen, randt Solen, og saa sprak han. Der er vist Guld og Sølv nok endnu; den som bare vidste, hvor Lemmen var!

36.

Om Risen, som ikke havde noget Hjerte paa sig.

Der var engang en Konge, som havde syv Sønner, og dem holdt han saameget af, at han aldrig kunde undvære dem alle paa een Gang; een maatte bestandig være hos ham. Da de

vare blevne voxne, skulde de sex ud at frie; men den yngste vilde Faderen have igjen hjemme, og til ham skulde de andre tage med sig en Prindsesse til Kongsgaarden. Kongen gav da de sex de gjildeste Klæder, Nogen havde seet, saa det lyste lang Vei af dem, og hver sin Hest, som kostede mange, mange hundrede Daler, og saa reiste de. Da de saa havde været paa mange Kongsgaarde og seet paa Prindsesserne, kom de langt om længe til en Konge, som havde sex Døttre; saa deilige Kongsdøttre havde de aldrig seet, og saa friede de til hver sin, og da de havde faaet dem til Kjærester, reiste de hjemover igjen; men de glemte reent, at de skulde have en Prindsesse med sig til Askepot, som var igjen hjemme, saa forlibte vare de i Kjæresterne sine.

Da de nu havde reist et godt Stykke paa Hjemveien, kom de tæt forbi en brat Fjeldvæg, hvor Risegaarden var. Der kom Risen ud og fik see dem, og saa skabte han dem om til Steen allesammen, baade Prindserne og Prindsesserne. Kongen ventede og ventede paa de sex Sønnerne sine, men hvorlænge han ventede, saa kom der ingen. Han blev da meget bedrøvet og sagde, han aldrig kunde blive rigtig glad mere; „havde jeg ikke dig igjen,“ sagde han til Askepot, „vilde jeg ikke leve, saa sorgfuld er jeg, fordi jeg har mistet Brødrene dine.“ „Men nu havde jeg tænkt at bede om Lov til at reise ud og finde dem igjen, jeg,“ sagde Askepot. „Nei, det faaer du slet ikke Lov til,“ sagde Faderen, „du bliver bare borte du ogsaa.“ Men Askepot vilde og skulde afsted, og han tiggede og bad saalænge, til Kongen maatte lade ham reise. Nu havde Kongen ikke An-

Troldet igjen, „for jeg er sulten!" Nei, hun svarede ikke. „Giv mig noget Mad!" skreg Troldet tredie Gang „og jeg raader dig til, du hører det, jeg siger, ellers skal jeg prøve at vække dig, jeg!" Nei, Gjenten stod lige stille. Saa blev han saa vild, at han spændte til hende, saa Halmstubbene foer baade i Tag og Vægge. Men da han saa det, mærkede han Uraad og begyndte at lede allesteds, og tilsidst kom han ogsaa ned i Kjælderen; der vare begge Søstrene til Gjenten borte, og saa skjønnede han strax hvorledes det var gaaet til. „Ja, det skal hun faae betale!" sagde han, og lagde i Veien did, hvor Moderen boede. Men da han kom til Stuen, skjød Skytteren; saa turde Troldet ikke gaae ind, for han troede det var Tordenen. Han satte da hjem igjen, det forteste han orkede, men med det samme han kom til Lemmen, randt Solen, og saa sprak han. Der er vist Guld og Sølv nok endnu; den som bare vidste, hvor Lemmen var!

36.

Om Risen, som ikke havde noget Hjerte paa sig.

Der var engang en Konge, som havde syv Sønner, og dem holdt han saameget af, at han aldrig kunde undvære dem alle paa een Gang; een maatte bestandig være hos ham. Da de

ıre blevne voxne, skulde de sex ud at frie; men den yngste vilde aderen have igjen hjemme, og til ham skulde de andre tage ed sig en Prindsesse til Kongsgaarden. Kongen gav da de r de gjildeste Klæder, Nogen havde seet, saa det lyste lang ei af dem, og hver sin Hest, som kostede mange, mange hun:ede Daler, og saa reiste de. Da de saa havde været paa ange Kongsgaarde og seet paa Prindsesserne, kom de langt n længe til en Konge, som havde sex Døttre; saa deilige ongsdøttre havde de aldrig seet, og saa friede de til hver sin, og ı de havde faaet dem til Kjærester, reiste de hjemover igjen; en de glemte reent, at de skulde have en Prindsesse med sig : Askepot, som var igjen hjemme, saa forlibte vare de i Kjæresterne sine.

Da de nu havde reist et godt Stykke paa Hjemveien, kom tæt forbi en brat Fjeldvæg, hvor Risegaarden var. Der m Risen ud og fik see dem, og saa skabte han dem om til teen allesammen, baade Prindserne og Prindsesserne. Kongen ntede og ventede paa de sex Sønnerne sine, men hvorlænge ın ventede, saa kom der ingen. Han blev da meget be:øvet og sagde, han aldrig kunde blive rigtig glad mere; „havde 3 ikke dig igjen," sagde han til Askepot, „vilde jeg ikke leve, a sorgfuld er jeg, fordi jeg har mistet Brødrene dine." „Men ı havde jeg tænkt at bede om Lov til at reise ud og finde m igjen, jeg," sagde Askepot. „Nei, det faaer du slet ikke Lov ," sagde Faderen, „du bliver bare borte du ogsaa." Men skepot vilde og skulde afsted, og han tiggede og bad saalænge, : Kongen maatte lade ham reise. Nu havde Kongen ikke An=

det end en gammel Fillehest at lade Askepot faae, for de sex andre Kongssønnerne og deres Følge havde faaet alle de andre Heste, han havde; men det brød Askepot sig ikke om; han satte sig op paa den gamle, skabbede Hesten, han. „Farvel, Faer!" sagde han til Kongen, „jeg skal nok komme igjen og kanskee jeg skal have med mig de sex Brødrene mine ogsaa," og dermed reiste han.

Da han nu havde redet et Stykke, kom han til en Korp, som laa i Veien og flaxede med Vingerne, og ikke orkede at komme til Side, saa sulten var den. „Aa, kjære Venel giv mig lidt Mad, skal jeg hjælpe dig i din yderste Nød," sagde Korpen. „Ikke megen Mad har jeg, og ikke seer du ud til at kunne hjælpe mig stort heller," sagde Kongssønnen, „men lidt faaer jeg sagtens give dig, for du kan nok trænge til det, seer jeg," og saa gav han Korpen Noget af Nisten, han havde faaet med sig. Da han saa havde reist et Stykke igjen, kom han til en Bæk; der laa en stor Lax, som var kommen paa tørt Land, og sprat og kunde ikke komme ud i Vandet igjen. „Aa, kjære Venel hjælp mig ud i Vandet igjen," sagde Laxen til Kongssønnen, „jeg skal hjælpe dig igjen i din yderste Nød, jeg." „Hjælpen du gjør mig, bliver vel ikke stor," sagde Prindsen, „men det er Synd, du skal ligge der og sulte ihjel," og saa skjød han Fisken udi igjen. Nu reiste han et langt, langt Stykke, og saa mødte han en Skrub; den var saa sulten, at den laa og drog sig i Veien. „Kjære Vene, lad mig faae Hesten din," sagde Skrubben; „jeg er saa sulten at det piber i Tarmene mine; jeg har ikke faaet Noget at æde paa to Aar." „Nei," sagde Askepot, „det kan jeg ikke gjøre; først kom jeg

til en Korp, ham maatte jeg give Nisten min; saa kom jeg til en Lax, den maatte jeg hjælpe ud i Vandet igjen; og nu vil du have Hesten min. Det gaaer ikke an, for saa har jeg Intet at ride paa." „Jo, Kjære du maa hjælpe mig," sagde Graabenen; „du kan ride paa mig. Jeg skal hjælpe dig igjen i din største Nød," sagde den. „Ja, den Hjælp, jeg faaer af dig, bliver vel ikke stor, men du faaer vel tage Hesten da, siden du er saa nødig," sagde Prindsen. Da nu Skrubben havde ædt op Hesten, tog Askepot Bidslet og bandt i Kjæften paa den, og Sadlen og lagde paa Ryggen af den, og nu var Skrubben bleven saa stærk af det, den havde faaet i sig, at den satte afsted med Kongssønnen som ingen Ting; saa fort havde han aldrig redet før. „Naar vi nu har reist et lidet Stykke til, skal jeg syne dig Risegaarden," sagde Graabenen, og om Lidt kom de der. „See her er Risegaarden," sagde den; „der seer du alle sex Brødrene dine, som Risen har gjort til Steen, og der seer du de sex Brudene deres; der borte er Døren til Troldet, der skal du gaae ind." „Nei, det tør jeg ikke," sagde Kongssønnen, „han tager Livet af mig." „Aa nei," svarede Skrubben, „naar du kommer ind der, træffer du en Prindsesse, hun siger dig nok, hvordan du skal bære dig ad, saa du kan faae gjort Ende paa Risen. Bare gjør som hun siger dig, du." Ja, Askepot gik da ind, men ræd var han. Da han kom ind, var Risen borte, men i det ene Kammeret sad Prindsessen, saaledes som Skrubben havde sagt, og saa deilig en Jomfru havde Askepot aldrig seet før. „Aa, Gud hjælpe dig, hvordan er du kommen her da?" sagde Kongsdatteren, da hun fik see ham. „Det bliver

din visse Død det; den Risen, som boer her, kan Ingen faae gjort Ende paa, for han bærer ikke Hjertet paa sig." „Ja, men er jeg kommen her, saa faaer jeg vel prøve ham ligevel, jeg," sagde Askepot. „Og Brødrene mine, som staae i Steen her udenfore, vilde jeg nok see til at frelse, og dig vilde jeg nok prøve at redde ogsaa," sagde han. „Ja, siden du endelig vil være, saa faae vi vel see at finde paa et Raad," sagde Prindsessen. „Nu skal du krybe ind under Sengen der, og saa maa du lye vel efter, hvad jeg taler med ham om. Men lig endelig brav stille." Ja han krøb da under Sengen, og aldrig før var han vel der, saa kom Risen hjem. „Hu! her lugter saa kristen Mandslugt inde!" sagde Risen. „Ja, her kom en Skjære flyvende med et Mandbeen og slap ned igjennem Piben," sagde Prindsessen; „jeg skyndte mig nok at faae det ud, men Lugten gik vel ikke saa snart bort ligevel, den." Ja, saa sagde Risen ikke Mere om det. Da det nu blev Kvelden, gik de til Sengs, og da de havde ligget en Stund, sagde Kongsdatteren: „Det var een Ting, jeg gjerne vilde spørge dig om, naar jeg bare turde." „Hvad var det for en Ting?" spurgte Risen. „Det var, hvor du har Hjertet dit henne, siden du ikke bærer det paa dig?" sagde Kongsdatteren. „Aa, det er Noget, du ikke behøver at spørge om, men ellers ligger det under Dørhællen," sagde Risen. „Aa haa! der skal vi vel see at finde det," sagde Askepot, som under Sengen laa.

Næste Morgen stod Risen fælt tidlig op og strøg til Skoven, og aldrig før var han afsted, saa tog Askepot og Kongsdatteren paa at lede under Dørhællen efter Hjertet hans; men alt de grov

og ledte, saa fandt de ikke noget. „Den Gang har han luret os," sagde Prindsessen, „men vi faae vel prøve ham endnu en Gang." Saa sankede hun alle de vakkreste Blomster, hun kunde finde, og strøede rundt om Dørhællen — den havde de lagt paa sit rette Sted igjen — og da det led mod den Tid, at de ventede Risen hjem, krøb Askepot under Sengen igjen. Da han vel var indunder, saa kom Risen. „Hutetu! her lugter saa kristen Mandlugt inde!" sagde Risen. „Ja, her kom en Skjære flyvende med et Mandbeen i Næbbet og slap ned igjennem Piben," sagde Prindsessen, „jeg skyndte mig nok at faae det ud, men det er vel det, der lugter af ligevel." Saa tiede Risen stille, og sagde ikke Mere om det. Men om Lidt spurgte han, hvem det var, som havde strøet Blomster omkring Dørhællen. „Aa, det er nok mig," sagde Prindsessen. „Hvad skal nu det betyde da?" spurgte Risen. „Aa, jeg har dig sagtens saa kjær, at jeg maa gjøre det, naar jeg veed at Hjertet dit ligger der," sagde Prindsessen. „Ja saa; men ellers ligger det ikke der, du," sagde Risen.

Da de saa havde lagt sig om Kvelden, spurgte Prindsessen igjen, hvor Hjertet hans var, for hun holdt saa meget af ham, at hun nok gjerne vilde vide det, sagde hun. „Aa, det ligger borte i Skabet der paa Væggen," sagde Risen. Ja saa, tænkte Askepot og Prindsessen, da skal vi vel prøve at finde det. Næste Morgen var Risen tidlig paa Færde og strøg til Skoven igjen, og aldrig saa snart var han gaaen, før Askepot og Kongsdatteren var i Skabet og ledte efter Hjertet hans; men alt de ledte, saa fandt de ikke noget der heller. „Ja ja, vi faae

da prøve en Gang til," sagde Prindsessen. Hun stadsede ud Skabet igjen med Blomster og Krandse, og da det led mod Kvelden; krøb Askepot atter under Sengen. Saa kom Risen. „Hutetu! her lugter saa kristen Mandslugt!" sagde Risen. „Ja, for lidt siden kom her en Skjære flyvende med et Mandbeen i Næbbet og slap ned igjennem Piben," sagde Prindsessen; „jeg skyndte mig nok at faae det ud igjen jeg, men det er vel det, der lugter af ligevel." Da Risen hørte det, sagde han ikke Meer om det; men lidt efter fik han see, at Skabet var behængt med Blomster og Krandse rundt om; og saa spurgte han, hvem det var, som havde gjort det? Jo, det var da Prindsessen. „Hvad skal nu det Narreri betyde?" spurgte Risen. „Aa, jeg har dig sagtens saa kjær, at jeg maa gjøre det, naar jeg veed at Hjertet dit ligger der," sagde Prindsessen. „Kan du være saa gal og troe Sligt?" sagde Risen. „Ja, jeg maa vel troe det, naar du siger mig det," sagde Prindsessen. „Aa, du er en Tosse," sagde Risen; der Hjertet mit er, „der kommer du aldrig!" „Ja, men det var Moro at vide, hvor det er henne ligevel," sagde Prindsessen. Ja, saa kunde Risen ikke bare sig længer, han maatte sige det. „Langt, langt borte i et Vand ligger en Ø," sagde han; „paa den Ø staaer en Kirke; i den Kirke er en Brønd; i den Brønd svømmer en And; i den And er et Æg, og i det Æg — der er Hjertet mit du."

Om Morgenen tidlig, det var ikke graalyst endda, strøg Risen til Skoven igjen. „Ja, nu faaer jeg afsted jeg ogsaa," sagde Askepot; „bare jeg kunde finde Veien." Han sagde da

Farvel til Prindsessen saalænge, og da han kom udenfor Risegaarden, stod Ulven der endda og ventede paa Askepot. Ham fortalte han, hvad der var hændet inde hos Risen, og sagde, at nu vilde han afsted til Brønden i Kirken, bare han vidste Veien. Saa bad Ulven ham sætte sig paa Ryggen hans, for han skulde nok finde Veien, sagde han, og saa gik det afsted, saa det suste om dem, over Heier og Aaser, over Bjerg og Dale. Da de nu havde reist mange, mange Dage, kom de tilsidst til Vandet. Det vidste Kongssønnen ikke hvordan han skulde komme over, men Ulven bad ham bare, at han ikke skulde være ræd, og saa lagde han udi med Prindsen paa Ryggen og svømmede over til Øen. Saa kom de til Kirken; men Kirkenøglen hang høit, høit oppe paa Taarnet, og først saa vidste Kongssønnen ikke, hvorledes han skulde faae den ned. „Du faaer raabe paa Korpen," sagde Ulven, og det gjorde Kongssønnen; og strax kom Korpen og fløi efter Nøglen, og saa kom Prindsen ind i Kirken. Da han nu kom til Brønden, laa Anden ganske rigtig der og svømmede frem og tilbage, saaledes som Risen havde sagt. Han stod da og lokkede og lokkede, og saa fik han den tilsidst lokket bort til sig og greb den. Men med det samme han løftede den op af Vandet, slap Anden Ægget ned i Brønden, og saa vidste Askepot slet ikke, hvorledes han skulde faae det op igjen. „Ja, nu faaer du raabe paa Laxen," sagde Ulven; og det gjorde da Kongssønnen; saa kom Laxen og hentede op Ægget fra Bunden paa Brønden; og saa sagde Skrubben, at han skulde klemme paa Ægget, og med det samme Askepot klemte paa det, skreg Risen. „Klem een Gang til!" sagde Ulven, og da Prindsen gjorde det, skreg Risen

endda ynkeligere og bad baade vakkert og veent for sig; han skulde gjøre Alt, Kongssønnen vilde, sagde han, bare han ikke vilde klemme itu Hjertet hans. „Sig, at dersom han skaber om igjen de sex Brødrene dine, som han har gjort til Steen, og Brudene deres, skal han faae beholde Livet," sagde Skrubben, og det gjorde Askepot. Ja, det var Troldet strax villig til, han skabte om igjen de sex Brødrene til Kongssønner og Brudene deres til Kongsdøttre. „Klem nu Ægget itu!" sagde Skrubben. Saa klemte Askepot Ægget i Stykker, og saa sprak Risen.

Da han saa var bleven af med Risen, red Askepot tilbage til Risegaarden igjen paa Skrubben; der stode alle sex Brødrene hans lyslevende med Brudene sine, og saa gik Askepot ind i Bjerget efter sin Brud, og saa reiste de Allesammen hjem igjen til Kongsgaarden. Da blev der sagtens Glæde paa den gamle Kongen, da alle syv Sønnerne hans kom tilbage, hver med sin Brud. „Men den deiligste af alle Prindsesserne er Bruden til Askepot ligevel," sagde Kongen, „og han skal sidde øverst ved Bordet med sin Brud." Saa blev der turet Gjæstebud baade vel og længe, og har de ikke turet fra sig, saa ture de endnu.

37.

Grimsborken.

Der var en Gang et Par rige Folk, som havde tolv Sønner; men den yngste vilde ikke være hjemme længer, da han var bleven

ren; han vilde ud at prøve sin Lykke i Verden. Forældrene jde, de syntes han havde det godt og vel der hjemme, og at n gjerne kunde blive hos dem; men han havde ingen Ro paa ; han vilde og han skulde i Veien, og saa maatte han da faae v. Da han havde gaaet en god Stund, kom han til en ngsgaard. Der bad han om Tjeneste, og den fik han.

Kongsdatteren der i Landet var tagen ind i Fjeldet af oldet, og Kongen havde ikke flere Børn; derfor var baade n og hele Landet i stor Sorg og Bedrøvelse, og Kongen vde lovet ud Prindsessen og halve Riget til den, som kunde lse hende; men der var Ingen som kunde det, endda der var k af dem, som prøvede paa. Da nu Gutten havde været der et rs Tid eller saa, vilde han hjem igjen og besøge Forældrene sine; m da han kom hjem, vare Forældrene hans døde, og Brødrene vde deelt Alt, de eiede og havde, mellem sig, saa der ikke var Noget jen til Gutten. „Skal jeg da ikke have Noget efter Forældrene ine?" spurgte Gutten. „Hvem kunde vide, at du var til endnu, n har ranglet og flakket saa omkring?" svarede Brødrene. Men det er det samme; oppe i Heierne gaaer der tolv Hopper, m har vi ikke deelt endnu, og vil du have dem for din Deel, n du tage dem." Ja, det var Gutten vel fornøiet med; han kede til og lagde strax afsted op i Heierne, hvor de tolv Hopperne gik paa Havn. Da han kom derop og fandt dem, havde er sin Sugerfole, og med den ene Hoppen gik der en stor rket Foleunge; den var i sligt et Huld, at det skinnede i den. Du er vakker du, vesle Foleungen min!" sagde Gutten. „Ja,

men vil du slaae ihjel de andre Foleungerne, saa jeg kan faae suge alle Hopperne et Aar, skal du see jeg skal blive stor og vakker da," sagde Folen. Ja, det gjorde Gutten; han slog ihjel alle tolv Folerne, og gik saa hjem igjen.

Da han saa kom igjen næste Aaret og skulde see til Folen og Hoperne, var den saa fed, saa fed at det glindsede i Huden paa den, og saa stor var den, at Gutten med Nød og Neppe kunde komme op paa den; og alle Hopperne havde faaet hver sin Foleunge igjen. „Ja, det er sandt at jeg fik Lige for det, jeg lod dig suge alle Hopperne mine," sagde Gutten til Eenaaringen, „men nu er du stor nok, nu faaer du være med mig." „Nei, jeg faaer gaae her eet Aar til," sagde Folen, „slaa nu ihjel de tolv Foleungerne, saa jeg kan suge alle Hopperne dette Aaret ogsaa, saa skal du see, jeg skal blive stor og vakker til Sommeren!" Ja, det gjorde Gutten igjen; og da han kom op i Heierne det andet Aar og skulde see til Folen sin og Hopperne sine, havde de hver sin Foleunge, men Borkfolen var saa stor at Gutten slet ikke naaede op, da han vilde tage i Nakken paa den forat kjende, hvor fed den var, og saa blank var den, at det lyste af den. „Stor og vakker var du i Fjor, Folen min, men i Aar er du endnu gjildere," sagde Gutten: „slig Hest findes ikke i Kongens Gaard. Men nu faaer du være med mig." „Nei," sagde Borken igjen; „jeg faaer gaae her endnu eet Aar til. Slaa nu bare ihjel de tolv Foleungerne igjen, saa jeg kan suge Hopperne dette Aaret ogsaa, saa skal du vel faae see mig til Sommeren!" Ja, Gutten gjorde det ogsaa; han slog ihjel alle Foleungerne, og saa gik han hjem igjen.

Men da han kom igjen det næste Aar og skulde see til Borkefolen og Hopperne sine, blev han reent forfærdet. Saa stør og grovvoxen havde han aldrig troet at Hest kunde blive; for Borken maatte lægge sig ned paa alle Fire, førend Gutten kunde tage op paa den, han havde nok med at komme op paa den, endda den laa, og saa smækfed var den, at det glindsede og blinkede i den som i Speilglas. Og den Gang var ikke Borken uvillig til at følge med Gutten; han satte sig da op paa den, og da han kom ridende hjem til Brødrene sine, slog de Hænderne sammen og forkorsede sig, for slig Hest havde de hverken seet eller hørt tale om før. „Dersom I nu vil skaffe mig saa god Skoning under Hesten min, og saa gjild Sadel og Bidsel, som gives kan," sagde Gutten, „saa skal I faae alle tolv Hopperne mine, slige de staae og gaae oppe i Heierne, og de tolv Foleungerne deres ogsaa," — det Aar havde ogsaa hver Hoppe faaet sin Fole —. Det vilde Brødrene gjerne, og saa fik Gutten slig Skoning under Hesten, at Stenstykkerne fløi høit i Luften, naar han red bortover Fjeldheierne, og slig Guldsadel og sligt Guldbidsel fik han, at det lyste og blinkede lang Vei af det. „Nu reiser vi til Kongsgaarden," sagde Grimsborken — det var Navnet dens, — „men kom vel ihu at bede Kongen om godt Staldrum og godt Foder til mig." Ja, det lovede Gutten, han ikke skulde glemme, han red af Gaarde og En kan nok vide, han ikke var længe om at komme til Kongsgaarden, slig Hest som han havde.

Da han kom der, stod Kongen ude paa Trappen, og han stirrede og han saa paa ham, som kom ridende. „Nei, nei!"

gde han, „slig Karl og slig Hest har jeg aldrig seet i mit Levende Liv før;" og da Gutten spurgte, om han kunde faae Tjeneste i Kongsgaarden, blev Kongen saa glad, at han var færdig at hoppe og dandse, der han stod paa Trappen; det kan vel hænde, at han skulde faae Tjeneste. „Ja, men godt Staldrum og forsvarligt Foder vil jeg have til Hesten min," sagde Gutten. Ja, han skulde faae Boldhø og Havre, saa meget Borken vilde have, og de andre Ridderne maatte lede Hestene sine ud af Stalden, der skulde Grimsborken staae alene, saa den kunde have rigtig godt Rum.

Men det varede ikke længe før de Andre i Kongsgaarden bleve misundelige paa Gutten, og de vidste ikke alt det Onde de vilde gjøre ham, naar de bare turde. Tilsidst fandt de p… at sige til Kongen, at han havde sagt sig god for at frelse Kong… datteren, som Troldet for lang Tid siden havde taget ind i Bjer… naar han bare vilde. Strax kaldte Kongen ham frem fo… og sagde, at det og det vidste han, Gutten havde sagt sig go… og nu skulde han gjøre det; kunde han det, saa vidste h… Kongen havde lovet ud baade Datteren og halve Riget, … skulde han rigtig og redelig faae, men kunde han det ikk… han dræbes. Gutten negtede, at han havde sagt det, … hjalp ikke, for Kongen vilde ikke høre paa det Øre, og der ikke andet Raad end at han maatte sige, han vel … Han gik da ned i Stalden stur og sørgmodig som … Saa spurgte Grimsborken ham, hvad han var saa be… det fortalte Gutten og sagde, at han ikke vidste, hv… skulde stelle sig; „for at faae frelst Prindsessen, det

umuligt, det," sagde Gutten. „Aa, det kunde vel lade sig gjøre," sagde Grimsborken, „jeg skal hjælpe dig, men vel skoet maa du først faae mig. Du maa forlange tyve Pund Jern og tolv Pund Staal til Skoning, og en Smed til at smide og en til at lægge under." Ja, det gjorde Gutten, og der var ikke svaret Nei til det, han fik baade Jernet og Staalet og Smedene, og saa blev Grimsborken skoet baade godt og vel, og Gutten ud af Kongsgaarden saa Støvskodden stod efter. Men da han kom til Bjerget, som Prindsessen var taget ind i, saa gjældte det at komme op efter Bjergvæggen did, hvor han skulde ind i Fjeldet, for Bjerget stod, Ende op og ned, saa brat som en Stuevæg og saa glat som en Glasrude. Første Gang, Gutten red i Veien, kom han nok et Stykke op efter Fjeldvæggen, men saa gled Borken med begge Forbenene, og de ned igjen, saa det dundrede i Heien. Anden Gang, han red, kom han et Stykke længer op, men saa glap det ene Forbenet, og ned bar det, som du skulde hørt et Jordskred. Men tredie Gangen sagde Borken: „Nu faaer vi prøve os!" og saa satte han i Veien, saa Stenene sprutede Himmels høit om dem, og saa kom de op; Gutten red ind i fuldt Fiirsprang og nappede Kongsdatteren op paa Sadelknappen, og ud igjen, før Troldet kom sig fore saa meget som at reise sig — og saa var Prindsessen frelst.

Da Gutten kom tilbage til Kongsgaarden, var Kongen baade glad og fornøiet i det, at han havde faaet Datteren sin igjen, det kan du nok vide; men hvorledes det var og ikke var, saa havde de Andre paa Kongsgaarden faaet stelt op Kongen, saa han var vred paa Gutten ligevel. „Tak skal du have, for

du har frelst Prindsessen min," sagde han til Gutten, da denne kom ind i Slottet med hende, og vilde saa gaae sin Vei. „Hun skulde være min, ligesaa vel som din nu, for du er vel ordstød Mand," sagde Gutten. „Ja, ja," sagde Kongen, „have hende skal du, siden jeg har sagt det; men først skal du skaffe Solen til at skinne her ind i Kongsgaarden," — for der var et stort, hoit Fjeld lige udenfor Vinduerne, som stod og skyggede, saa at Solen ikke kunde skinne ind —. „Det stod nok ikke i Akkorden det," svarede Gutten; „men der hjælper vel ingen Bøn, jeg faaer vel prøve mit Bedste, for Prindsessen vil jeg have." Han ned til Borken igjen og fortalte, hvad Kongen forlangte, og saa meente Grimsborken, at det vel gik an; men ny Skoning maatte først under ham, og den maatte der tyve Pund Jern og tolv Pund Staal til; to Smede vilde der ogsaa til, en til at smide og en til at lægge under, saa skulde de vel faae Solen til at skinne i Kongsgaarden. Da Gutten forlangte dette, fik han det strax; det syntes Kongen for Skams Skyld ikke han kunde negte ham, og saa blev der da lagt ny Skoning under Grimsborken, og det Skoning, som duede. Gutten satte sig paa, og saa bar det sagtens i Veien igjen, og for hvert Hop, Grimsborken gjorde, sank Fjeldet femten Alen ned i Jorden, og saaledes holdt de paa til Kongen ikke kunde see mere til Fjeldet.

Da Gutten kom ned igjen i Kongsgaarden, spurgte han Kongen, om ikke endnu Prindsessen skulde være hans, for nu vidste han ikke Andet end at Solen skinte i Slottet, sagde han. Men saa havde de Andre i Kongsgaarden sat Kongen op igjen,

og saa svarede han, at Gutten nok skulde faae hende, han havde aldrig Andet tænkt, men først skulde han skaffe hende saa gjild Brudehest, som han havde Brudgomshest. Gutten sagde, at det havde Kongen aldrig talt om før, og nu syntes han, at han havde fortjent Prindsessen; men Kongen blev ved Sit, og dersom Gutten ikke kunde det, skulde han miste Livet til, sagde Kongen. Gutten gik ned i Stalden igjen, og sørgmodig og bedrøvet var han, det kan du sagtens vide; der fortalte han til Grimsborken, at nu havde Kongen paalagt ham at skaffe Prindsessen saa gjild Brudehest, som han havde Brudgomshest, ellers skulde han miste Livet; „men det bliver nok ikke let," sagde han, „for din Mage gives vel ikke i Verden." „Aa jo, der er Mage til mig," svarede Grimsborken; „men let bliver det ikke at faae den; den er i Helvede den. Men vi faae vel prove. Nu skal du gaae op til Kongen og forlange ny Skoning under mig, og til den maa der tyve Pund Jern og tolv Pund Staal igjen, og to Smede, en til at smide og en til at lægge under, men see endelig til, at Hagerne og Græbene blive vel hvasse; og tolv Tønder Rug og tolv Tønder Byg, og tolv slagtede Oxer maae vi have med os, og alle tolv Oxehuderne, med tolv hundrede Spiger i hver, maa du ogsaa forlange; alt det maae vi have." Gutten gik op til Kongen og forlangte Alt, Grimsborken havde sagt, og Kongen syntes nu igjen det var Skam at negte ham det, derfor fik han det Altsammen.

Saa satte han sig op paa Grimsborken og red af Gaarde, og da han saa havde redet langt, langt bort over baade Bjerg og Heier, spurgte Borken: „Hører du Noget?" „Ja, det suser

saa fælt oppe i Luften; jeg mener jeg bliver ræd jeg," sagde Gutten. „Det er alle de vilde Fugle, i Skoven ere, som komme flyvende; de ere udsendte for at standse os," sagde Grimsborken. „Men skjær Hul paa Kornsækkene, du, saa faae de saa travlt med Kornet, at de glemme os." Ja, det gjorde Gutten, han skar Hul paa Kornsækkene, saa Bygget og Rugen randt udover til alle Sider. Saa kom alle de vilde Fugle, i Skoven vare, saa tykt, at det sortnede for Solen; men da de fik see Kornet, saa kunde de ikke bare sig, men slog sig ned og begyndte at hakke og pikke op Kornet og Rugen, og tilsidst begyndte de at slaaes sig imellem; Gutten og Grimsborken gjorde de ikke Noget, dem glemte de reent.

Nu red Gutten igjen baade langt og længe, over Bjerge og Dale, over Aaser og Moer; saa begyndte Grimsborken at lye igjen, og saa spurgte den Gutten, om han hørte Noget nu. „Ja, nu hører jeg det brager saa stygt i Skoven paa alle Kanter; jeg mener jeg bliver ræd nu," sagde Gutten. „Det er alle de vilde Dyr, i Skoven ere, det," sagde Grimsborken; „de ere udsendte for at standse os. Men kast bare ud de tolv Oxeskrotterne, saa have de nok at gjøre med dem, og saa glemme de os." Ja, Gutten kastede ud Oxeskrotterne, og saa kom alle de vilde Dyr i Skoven, baade Bjørne og Graabener og Løver og alle Slags fæle Dyr; men da de fik see Oxeskrotterne, begyndte de at slaaes om dem, saa Blodet flømmede, og Gutten og Grimsborken glemte de reent.

Saa red Gutten langt bortover igjen, det var mange mange Blaaner, for med Grimsborken gik det ikke sagte, kan En nok vide; saa knæggede Borken. „Hører du Noget?" sagde den.

„Jo jeg hørte ligesom en Foleunge knægge saa grant, langt, langt borte," svarede Gutten. „Det var nok en voxen Foleunge det!" sagde Grimsborken, „det hørtes saa grant af det, han er saa langt fra os." Derpaa reiste de et godt Stykke, en Blaane eller Noget, igjen. Saa knæggede Grimsborken paa Nyt: „Hører du Noget nu?" sagde han. „Ja, nu hørte jeg tydelig det knæggede, som en voxen Hest," svarede Gutten. „Ja du faaer nok høre den en Gang endnu," sagde Grimsborken, „da skal du høre, der er Maal i den." De reiste en Blaane eller Noget igjen, saa knæggede Grimsborken tredie Gang, men førend den nu fik spurgt Gutten om han hørte Noget, saa knæggede det borte i Heien, saa Gutten tænkte at baade Bjerg og Fjeld skulde revne. „Nu er den her," sagde Grimsborken. „Skynd dig nu og kast Oxehuderne med Spigerne i over mig, og Tjæretønden kaster du bortover Marken; klyv saa op i den store Granen der. Naar den kommer, spruder den Ild ud af begge Næseborene, og saa tager det Varme i Tjæretønden. Læg saa vel Mærke: dersom Luen stiger, saa vinder jeg; men dersom den falder, saa taber jeg. Men seer du jeg vinder, saa kaster du paa den Bidslet — det maa du tage af mig — og saa er den spag." Netop Gutten havde faaet kastet Spigerhudene over Grimsborken og Tjæretønden bortefter Marken og vel var kommen op i Granen, saa kom der en Hest, saa Varmen sprudede af den, og saa sloi der Ild i Tjæretønden med det samme; og den og Grimsborken til at slaaes, saa Stenene dandsede Himmels høit. De bed og de slog baade med Frembenene og Bagbenene, og somme Tider saa Gutten paa dem og somme Tider saa han

paa Tjæretønden, men tilsidst steg Luen: for hvor den and Hest bed og hvor den slog, saa traf den Spigerhuderne, og s maatte den give sig. Da Gutten saa det, var han ikke læn om at komme ned af Træet og faae kastet Bidslet paa den, saa var den saa spag, at han kunde styret den med en Tvinl traad; den Hesten var ogsaa borket, og saa lig Grimsborke at Ingen kunde skille den ene fra den anden. Gutten satte s op paa den borkede Hesten, han havde fanget, og red hjem igje til Kongsgaarden, og Grimsborken sprang med løs. Da ha kom der, stod Kongen ude i Gaarden. „Kan du nu sige mig hvad for en Hest jeg har fanget, og hvad for en jeg havde før?“ sagde Gutten. „Kan du ikke det, saa mener jeg, Datteren di hører mig til.“ Kongen gik og saa paa begge Borkene, baal høit og lavt, baade fremme og bag, men der var ikke et Ha anderledes paa den ene end paa den anden. „Nei,“ sagde Ko gen, „det kan jeg ikke sige dig; og siden du har skaffet Datt min saa gjild Brudehest skal du gjerne faae hende. Men maae vi prøve først: om det er saa laget. Nu skal hun gjemme sig to Gange,“ sagde han, „og siden ska gjemme dig to Gange; dersom du da kan finde hen' Gange, hun har gjemt sig, men hun ikke finder dig Gjemsel, saa er det saa laget, og saa skal du faae Prind „Det staaer nu ikke i Akkorden, det heller,“ sagde Gutter vi faae vel prøve, siden det saa skal være,“ og sa Kongsdatteren til at gjemme sig først.

Hun skabte sig til en And og laa og svømmede som var tæt udenfor Kongsgaarden. Men Gutten gi'

i Stalden, og spurgte Grimsborken, hvor hun havde gjort af sig. „Aa, du behøver bare at tage Geværet dit og gaae ned til Brønden og sigte paa den Anden, som ligger og svømmer der," sagde Grimsborken, „saa kommer hun nok frem igjen." Gutten nappede Geværet og lagde ned til Vandet, han; „jeg vil nok klemme paa denne Anden," sagde han, og gav sig til at sigte paa den. „Nei, nei, kjære Vene, skyd ikke; det er mig!" sagde Prindsessen, saa havde han fundet hende den Gangen. Den anden Gang skabte Prindsessen sig til et Brød og lagde sig paa Bordet mellem fire andre; og saa lig var hun de andre Brødene, at Ingen kunde skille dem fra hverandre. Men Gutten gik igjen ned i Stalden til Grimsborken, og sagde at nu havde Prindsessen gjemt sig igjen, og han vidste slet ikke, hvor der var bleven af hende. „Aa, tag bare og bryn en dygtig Brødkniv og lad som du vilde skjære tvers igjennem det tredie Brødet fra venstre Haand af de fire Brødene, som ligge paa Kjøkkenbordet i Kongsgaarden, saa kommer hun nok frem igjen," sagde Grimsborken. Ja, Gutten op i Kjøkkenet og til at bryne den største Brødkniven, han kunde finde, greb saa det tredie Brødet fra venstre Haand og satte Kniven paa det, som han vilde skjære det tvært igjennem. „Jeg vil nok have mig en Skalk af dette Brødet," sagde han. „Nei, kjære Vene, skjær ikke, det er mig!" sagde Prindsessen igjen, og saa havde han fundet hende anden Gang ogsaa.

Saa skulde han til at gjemme sig; men ham sagde Grimsborken saa vel fore, at han ikke var god at finde igjen. Først skabte han sig til en Klæg og gjemte sig i det venstre Næseboret

til Grimsborken; og Prindsessen gik og ledte og snuste allesteds, baade høit og lavt, og saa vilde hun ogsaa op i Spiltauget til Grimsborken; men han til at bide og slaae om sig, saa at hun ikke turde komme der, og saa kunde hun ikke finde ham. „Ja, siden jeg ikke kan finde dig, saa faaer du komme frem igjen af dig selv,“ sagde hun, og strax stod Gutten der paa Staldgulvet. Anden Gang sagde Grimsborken ham igjen, hvad han skulde gjøre sig til, og den Gang skabte han sig til en Jordklump og satte sig mellem Hoven og Skoen paa det venstre Forbenet til Borken; Kongsdatteren gik og ledte og ledte igjen, baade ude og inde, og tilsidst kom hun da i Stalden og vilde op i Spiltauget til Grimsborken. Ja denne Gangen lod han hende komme op i til sig, og hun snuste baade høit og lavt; men under Hovene kunde hun ikke komme, han stod for fast paa Benene til det, Grimsborken; og saa kunde hun ikke finde Gutten. „Ja, saa faaer du komme frem igjen af dig selv da, siden jeg ikke kan finde dig,“ sagde Prindsessen, og idet samme stod Gutten ved Siden af hende paa Staldgulvet. „Ja nu er du min,“ sagde Gutten til Prindsessen; „for nu kan du see, det er saa laget,“ sagde han til Kongen. „Ja, er det saa laget, saa faaer det saa blive,“ sagde Kongen; der blev lavet til Bryllup baade vel og snart, og Gutten satte sig paa Grimsborken og Kongsdatteren paa Magen hans; saa kan du nok vide, de ikke var længe om Kirkeveien.

28.

Det har ingen Nød med den, som alle Kvindfolk er forlibt i.

Der var en Gang tre Brødre; jeg veed ikke rigtig, hvorledes det var gaaet til, men de havde faaet hver sit Ønske, saa de kunde faae en Ting, hvad de vilde. De to betænkte sig ikke længe, de ønskede sig, at hver Gang, de stak Næven i Lommen, skulde de altid gribe i Penge; „for naar En har saa mange Penge, han vil, kommer han altid frem i Verden," sagde de. Men den yngste vidste at ønske det, som var bedre; han gjorde det Ønske, at alle Kvindfolk skulde blive forlibte i ham, bare de saae ham, det skal du høre, var bedre end baade Penge og Gods. Da de nu havde gjort Ønskerne sine, vilde de To ud i Verden, og Askeladden bad da om han ikke kunde faae være med; men det vilde de slet ikke give ham Lov til. „Hvor vi komme hen, saa blive vi modtagne som Grever og Prindser," sagde de; „men du din sultne Stakkel, som Intet har og Intet faaer, hvordan kan du troe, at Nogen bryder sig om dig?" „Men jeg kunde vel faae Lov at være i Følge med Jer ligevel," sagde Askeladden; „der turde vel falde en Stegebid af til mig ogsaa, naar jeg var i Følge med saa høie Herrer." Langt om længe skulde han da faae blive med dem, dersom han vilde være Tjeneren deres; for ellers vilde de slet ikke vide af ham.

Da de nu havde reist en Dags Tid eller Noget, kom de til en Gjestgivergaard; der tog de ind de To, som Penge havde, og forlangte baade Steg og Fisk, baade Brændeviin og Mjød

og Alt, som godt var, men Askeladden, Stakkel, skulde passe paa alt det, som tilhørte de to fornemme Herrerne. Men som han gik frem og tilbage og svævede ude paa Gaarden, kom Gjestgiverkonen til at see ud igjennem Ruden, og fik see Tjeneren til de to Herrerne, og saa vakker en Fyr syntes hun aldrig hun havde seet for sine Øine før; hun saa og hun saa paa ham, og jo længere hun saa, desto deiligere syntes hun Gutten blev. „Hvad i Fandens Skind og Been er det, du staaer der borte i Vinduet og glaner og gloer efter?“ sagde Manden hendes — „jeg synes det var ligere, du saa efter at Grisen blev stegt, end at du staaer der og hænger; du seer hvad Folk der er hos os idag, veed jeg.“ „Aa jeg bryder mig om det Storskrabet, jeg!“ sagde Kjærringen, „vil de ikke være, kan de reise did, de ere komne fra. Men kom hid, skal du faae see En, som gaaer her ude i Gaarden! Saa vakkert et Menneske har jeg aldrig seet i mit Liv før. Vil du som jeg, skal vi bede ham ind og traktere ham lidt; for han har nok ikke Meget at fegte med, Stakkel.“ „Har du mistet den vesle Vidsmulen, du havde, ogsaa nu, Kjærring?“ sagde Manden, han blev saa sindt at det gnistrede af ham. „Fort ud i Kjøkkenet med dig og see at faae paa Skorstenen, men staa ikke her og glo efter fremmede Karle!“ Der var da ikke Andet at gjøre for Konen end at gaae i Kjøkkenet og stelle med Maden; Gutten fik hun ikke Lov at see paa, og traktere ham turde hun ikke heller; men allerbedst hun var i Kjøkkenet og stak Stegegrisen paa Spiddet, gjorde hun sig et Ærende ud i Gaarden, og saa gav hun Askeladden en Sax, som var saadan, at bare han klippede i Luften med

den, skar den til de deiligste Klæder, Nogen vilde see for sine Dine, baade af Silke og Fløiel og alt det, som gjildt var; „den skal du have for det, du er saa vakker,“ sagde Konen.

Da nu de to Brødrene vel havde faaet alt det Bristede og Stegte til Livs, vilde de afsted igjen, og Askeladden stod igjen bag paa Vognen og var Tjeneren deres, og saa reiste de paa Nyt et godt Stykke, saa kom de til en Gjæstgivergaard igjen. Der vilde Brødrene indom, men Askeladden, som ingen Penge havde, vilde de ikke have med ind; han skulde staae igjen ude og passe paa alt det, som hørte dem til; „og spørger Nogen dig, hvem du er Tjener hos, saa sig, det er to fremmede Prindser,“ sagde de. Men saa gik det igjen ligesom forrige Gang: medens Askeladden stod ude paa Gaarden og hængte, kom Gjestgiverkonen bort i Vinduet og fik see ham, og saa blev hun ligesaa forlibt i ham, som den første Gjestgiverkonen, og hun stod og saa og saa, og aldrig kunde hun faae seet sig mæt paa ham. Saa kom Manden hendes sættende igjennem Værelset med Noget, de to Prindserne havde forlangt. Staa ikke der og glo som en Ko paa en Laavedør, men tag dette med og kom ud i Kjøkkenet til Fiskegryden din, Kjærring!“ sagde Manden; „du seer hvad Folk, der er hos os i Dag, veed jeg.“ „Jeg bryder mig om det Storpakket, jeg!“ sagde Konen; „vil de ikke have det, de faae, kan de tage det, de havde med sig. Men kom hid, du ogsaa, skal du faae see! saa vakkert et Menneske som han, der gaaer ude i Gaarden, har jeg aldrig seet i Verden før. Vil du som jeg, skal vi bede ham ind og traktere ham lidt; han seer ud til at behøve det,

Stakkel. — Og saa inderlig vakker som han er!" sagde Kjærringen. „Ikke stort Vid har du havt, og det vesle, du havde, har da ogsaa gaaet sin Vei nu, kan jeg mærke," sagde Manden; — han blev endda sindtere end den forrige Gjestgiveren, og kjørte Kjærringen ud i Kjøkkenet — „Fort ind i Kjøkkenet med dig, og staa ikke her og glo efter Gutterne!" sagde han. Hun maatte da ud til Fiskegryden sin; og traktere Askeladden turde hun ikke, for hun var bange for Manden; men allerbedst hun stod og stelte med Varmen, gjorde hun sig et Ærende ud i Gaarden, og saa gav hun Askeladden en Dug, som var saadan, at den dækkede op alt det Bedste, som tænkes kunde, bare han bredte den ud. „Dette skal du have, fordi du er saa vakker," sagde hun til Askeladden.

Da nu de to Brødrene havde spiist og drukket af alt det, som fandtes, og betalt for sig i dyre Domme, reiste de derfra, og Askeladden stod bag paa Vognen. Da de havde reist saalænge til de bleve sultne igjen, saa tog de ind paa en Gjæstgivergaard og forlangte alt det Dyreste og Bedste, de kunde nævne; „for vi ere to reisende Konger, og Penge har vi som Græs," sagde de. Ja, da Gjestgiveren hørte det, blev der en Brasen og Stegen, saa de kunde lugte det til nærmeste Grandegaard, og Gjestgiveren vidste ikke Alt, han vilde finde paa til de to Kongerne; men Askeladden maatte staae ude her ogsaa, og passe Alt, som i Vognen var. Saa gik det lige eens, som de to forrige Gange: Gjestgiverkonen kom til at skotte ud igjennem Vinduet, saa fik hun see Tjeneren, som stod derude ved Vognen; og saa deilig en Fyr havde hun da aldrig seet før; hun saa og hun saa,

og jo mere hun stirrede paa ham, desto vakkrere blev han, syntes Gjestgiverkonen. Gjestgiveren kom løbende igjennem Værelset med Maden, de to reisende Konger havde forlangt, og han blev ikke meget blid, da han saa Kjærringen stod i Vinduet og glante. „Veed du ikke bedre, end staae der og gloe, naar vi har slige Folk i Huset?“ sagde han til hende; „ud i Kjøkkenet til Rømmegrøden din, og det paa flyvende Timen!“ „Aa, det er vel ikke saa farligt, veed jeg; vil de ikke bie, til Rømmegrøden er kogt, kan de reise igjen,“ svarede Konen. „Nei kom hid, skal du faae see! Saa deilig en Fyr har jeg aldrig seet for mine Øine før, som han, der staaer ude i Gaarden. Vil du som jeg, skal vi bede ham ind og traktere ham lidt, for han kunde nok trænge til det, seer det ud til. Og saa Hjertens vakker som han er!“ „En Gutteflox har du været al din Tid, og det er du endda,“ sagde Manden — han blev saa sindt, at han ikke vidste, hvad Been han skulde staae paa; — „men seer du ikke at komme ud til Grødgryden din, skal jeg prøve at faae Been under dig, jeg!“ Konen maatte da skynde sig ud i Kjøkkenet det forteste, hun kunde, for hun vidste at Manden ikke var at spøge med; men ret som det var, saa smat hun ud i Gaarden, og saa gav hun Askeladden en Ture. „Naar du bare vrider paa Tappen,“ sagde hun, „saa faaer du alle de deiligste Sorter Drikkevare du vil, baade Mjød og Viin og Brændeviin. Det skal du have for det, du er saa vakker,“ sagde hun.

Da nu de to Brødrene havde ædt og drukket Alt, de vilde, reiste de fra Gjæstgivergaarden, og Askeladden stod bag paa Vognen igjen, og skulde være deres Tjener; saa kjørte

de baade langt og længe til de kom til en Kongsgaard, og der gav de ældste Brødrene sig ud for to Keisersønner, og da de havde Penge nok og vare saa gjilde, at det gloede lang Vei af dem, bleve de godt og vel modtagne; de skulde boe paa Slottet, og Kongen vidste ikke al den Stads, han vilde gjøre af dem. Men Askeladden, som gik i de samme Fillerne, han havde havt paa hjemmefra, og som ikke havde en Skilling i Lommen, ham tog Vagten paa Kongsgaarden og satte ham ud paa en Ø; derud roede de med alle Tiggere og Fanter, som kom til Kongsgaarden, det havde Kongen befalet, for at de ikke skulde forstyrre Lystigheden paa Slottet, naar de gik der saa fillede og styggе; og derud blev der ikke bragt mere Mad, end de netop kunde bjerge Livet. Brødrene til Askeladden saae nok, at Vagten roede ud til Øen med ham, men de vare glade til, at de bleve ham kvit, og brød sig ikke det Mindste om det. Men da nu Askeladden kom ud paa Øen, tog han bare frem Saxen sin, og klippede med den i Luften; saa klippede Saxen til de deiligste Klæder, Nogen kunde ønske sig baade af Fløiel og Silke, saa at Fanterne ude paa Øen bleve meget gjildere end Kongen og alle de, som paa Slottet vare. Derpaa tog Askeladden Dugen sin og bredte ud, og saa fik de sagtens Mad, de Stakkels Fanterne ogsaa; sligt Gjestebud havde aldrig staaet i Kongens Gaard, som der den Dag stod paa Fanteøen. „Tørste ere I vel ogsaa," sagde Askeladden; han frem med Turen sin og vred lidt paa Tappen; saa fik vel Fanterne Noget at drikke; sligt Øl og slig Mjød havde Kongen selv ikke smagt hele sin Livstid.

Da nu de, som skulde bringe Mad ud til Fillefanterne paa

Øen, kom roende med Koldgrødskoverne og Myseflaskerne sine, — det var Maden de Stakler skulde have, — saa vilde de paa Øen ikke smage det en Gang, og det blev de fra Kongsgaarden meget forundrede over, men endda mere forundrede bleve de, da de rigtig saae paa Fanterne, for de vare saa gilde at de troede, det var bare Keisere og Paver Allesammen, og at de havde roet ud til en gal Ø; men da de saae sig bedre for, kjendte de sig nok igjen. Da kunde de skjønne, at det maatte være ham, som de havde roet ud Dagen i Forveien, der havde skaffet Fanterne paa Øen al denne Stads og Herlighed; og da de kom tilbage til Kongsgaarden, vare de ikke sene med at fortælle, at nu havde han, som de roede ud med den forrige Dagen, klædt op alle Fanterne saa gilde og saa prægtige, at det dryppede af dem; „Grøden og Mysen, vi kom med, vilde de ikke smage engang, saa storagtige ere de blevne," sagde de. En af dem havde ogsaa faaet opsnuset, at Gutten havde en Sax, som han havde klippet til Klæderne med; „naar han stikker den Saxen op i Luften og klipper med den, saa klipper han igjennem bare Silke og Fløiel," sagde han. Da Prindsessen fik høre det, havde hun hverken Rist eller Ro paa sig, førend hun fik see Gutten og Saxen, som klippede bare Silke og Fløil ud af Luften; Saxen var nok værd at have, tænkte hun, med den kunde hun faae al den Stads, hun ønskede sig. Hun bad da Kongen saalænge, til han maatte sende Bud efter Gutten, der eiede Saxen, og da han kom til Kongsgaarden, spurgte Prindsessen, om det var sandt, han havde en Sax, der var slig, og slig, og om han vilde sælge hende den. Ja, han havde nok en saadan

Sax, sagde Askeladden, men sælge den vilde han ikke; og saa tog han Saxen op af Lommen og klippede med den i Luften, saa Silke- og Fløielsstumperne fløi om ham. „Jo du maa endelig sælge mig den," sagde Prindsessen, „du kan forlange for den, hvad du vil, men have den maa jeg!" Nei, sælge den vilde han ikke paa nogen Sæt og Viis, for slig Sax kunde han aldrig faae igjen, sagde han; og medens de stod og akkorderede om Saxen, saa Prindsessen bedre og bedre paa Askeladden, og hun syntes som Gjæstgiverkonerne, at saa deilig en Fyr havde hun aldrig seet før. Saa begyndte hun at akkordere om Saxen igjen, og tiggede og bad Askeladden, at han skulde sælge hende den; han kunde forlange for den saamange hundrede Daler, han vilde, det var det samme, naar hun bare fik den. „Nei, sælge den, gjør jeg ikke," sagde Askeladden; men det er det samme: faaer jeg Lov at ligge paa Gulvet i Prindsessens Sovekammer, tæt ved Døren i Nat, skal hun faae Saxen. Jeg skal ikke gjøre hende Noget, men er hun bange, kan hun gjerne have to Mand til Vagt inde i Kammeret." Ja, det gav Prindsessen ham gjerne Lov til, naar hun bare fik Saxen, saa var hun fornøiet, og Askeladden laa da paa Gulvet i Prindsessens Kammer om Natten, og de to Mand stod Vagt der; men Prindsessen fik ikke sovet stort endda, for allerbedst det var, syntes hun, at hun maatte aabne Øinene og see paa Askeladden igjen, og det varede hele Natten: havde hun lukket Øinene, maatte hun skotte bort paa ham igjen, saa vakker syntes hun, han var.

Om Morgenen blev Askeladden roet ud paa Fanteøen igjen, men da de kom med Grødskoverne og Mysesflaskerne fra Kongs-

gaarden, var der Ingen, som vilde smage det, den Dag heller; og det blev de, som bragte det, endda mere forundrede over. En af dem fik da snuset op, at Gutten, som havde havt Saxen, eiede en Dug, og at han bare behovede at brede ud den, saa fik han alt det Bedste, han vilde have. Da han kom tilbage til Kongsgaarden, var det ikke længe før han fortalte det igjen; „slig Steg og slig Fløderød har det ikke været Mage til i Kongens Gaard," sagde han. Da Prindsessen hørte det, sagde hun det til Kongen igjen og bad og tiggede saalænge, til han maatte sende Bud ud paa Øen efter ham, som eiede Dugen, og saa kom Askeladden op paa Slottet igjen. Prindsessen vilde da endelig have Dugen af ham, og bød ham Guld og grønne Skove for den, men Askeladden vilde slet ikke sælge den paa nogen Maade eller for nogen Priis. „Men dersom jeg faaer Lov at ligge paa Sengekrakken i Prindsessens Sovekammer i Nat, skal hun faae Dugen min," sagde Gutten. „Jeg skal nok ikke gjøre hende Noget, men er hun bange, kan hun gjerne sætte fire Mand til Vagt derinde." Ja, det gik Prindsessen ind paa; Askeladden laa paa Sengekrakken foran Prindsessen, og de fire Mand stod Vagt; men havde ikke Prindsessen sovet stort den forrige Nat, saa blev det endnu mindre den Natten; hun kunde næsten ikke lukke Øinene, hun maatte ligge og see paa den deilige Gutten hele Natten igjennem, og endda syntes hun Natten var for kort.

Om Morgenen blev Askeladden igjen roet ud til Fantøen, skjønt det nok ikke var efter Prindsessens Villie, saa glad var hun alt i ham; men det var ikke at bede for, han maatte derud

igjen. Da de fra Kongsgaarden kom med Grødskorperne og Mysesklatterne, Fanterne skulde have til Mad, var der ikke En af dem, som vilde see paa det, Kongen sendte og det forundrede de fra Kongsgaarden sig ikke heller noget over; men de syntes det var rart, at Ingen af dem var tørstig. Men saa fik en af Kongens Bud snuset op, at han, som havde havt Saxen og Dugen, havde en Ture saadan, at bare han vred lidt paa Tappen, fik han de deiligste Drikkevarer, som tænkes kunde, baade Øl og Mjød og Viin. Da han kom tilbage til Slottet, stod ikke Munden bedre igjen paa ham den Gangen, end de to forrige Gange; han fortalte vidt og bredt om Turen og om hvor letvindt den var at faae alle Slags Drikkevarer med. „Magen til det Øllet og den Mjøden har nok aldrig været smagt i Kongens Gaard," sagde han, „det er sødere end baade Honning og Sirup." Da Prindsessen hørte det, vilde hun strax see at faae Turen, og hun havde vel intet imod at komme til at akkordere med ham, som eiede den heller. Hun gik da paa Nyt til Kongen, og bad at han vilde sende Bud ud paa Fantesen efter ham, som havde havt Saxen og Dugen, for han havde endda en Ting, som nok var værd at have, sagde hun, og da Kongen hørte at det var en Ture, som var slig at den skaffede det bedste Øl og den bedste Viin, Nogen vilde drikke, bare man vred paa Tappen, var det ikke længe før han sendte Budet, skal jeg troe.

Da Askeladden kom op paa Slottet, spurgte Prindsessen om det var sandt han havde en Ture, som var saadan og saadan. Ja, han havde den i Vestelommen sin, sagde Askeladden; men

da Prindsessen med al Magt vilde have kjøbt den, sagde Askeladden ligesom begge de forrige Gange, at sælge den gjorde han slet ikke paa nogen Maade, om saa Prindsessen bød ham halve Riget for den. „Men det er det samme," sagde Askeladden, „dersom jeg faaer Lov at ligge foran paa Prindsessens Seng, ovenpaa Fællen i Nat, skal hun faae Turen min. Jeg skal ikke gjøre hende Noget, men er hun bange, kan hun gjerne sætte otte Mand til Vagt i Kammeret." Aa nei, det behøvedes ikke, sagde Prindsessen, saa meget kjendte hun til ham; og saa laa Askeladden paa Sengekanten foran Prindsessen om Natten. Men havde hun ikke faaet sovet stort de to forrige Nætter, saa blev der endnu mindre af Søvnen den Natten; hun kunde ikke faae lukt et Øie, hele Tiden maatte hun ligge og see paa Askeladden, som laa fremmenfor hende paa Sengekanten.

Da hun stod op om Morgenen, og de vilde roe Askeladden ud paa Fanteøen igjen, bad hun dem bie lidet Gran, og saa sprang hun ind til Kongen og bad ham saa inderlig vakkert, om hun ikke kunde faae Askeladden, for ham var hun saa kjær i, at dersom hun ikke fik ham, vilde hun ikke leve, sagde hun. „Aa jomen kan du faae ham, naar du endelig vil," sagde Kongen, „den, som har slige Ting, er lige saa rig han som du." Saa fik Askeladden Prindsessen og halve Riget, — det andet halve Rige skulde han faae, naar Kongen døde, — og saa var Alt godt og vel; men Brødrene sine, som altid havde været saa slemme mod ham, satte han ud paa Fanteøen. „Der kan de være til de faae prøvet, hvem der er mindst Nød med, enten den, som har Lommerne fulde af Penge, eller den, som all

Kvindfolk holder af," sagde Askeladden. Og det skulde ikke hjælpe stort at tage i Lommen og rangle med Pengene sine paa Fanteøen, skal jeg troe: har ikke Askeladden taget dem af Øen, saa gaae de der og æde Koldgrød og Myse den Dag i Dag er.

29.

Askeladden, som fik Prindsessen til at løgste sig.

Der var engang en Konge, som havde en Datter, og hun var saa slem til at lyve, at Ingen kunde være værre. Saa satte han ud, at den, som kunde lyve saaledes, at han fik hende til at løgste sig, skulde faae baade hende og det halve Rige. Der var Mange, som prøvede paa det, for Alle vilde gjerne have Prindsessen og det halve Riget, men galt gik det dem allesammen. Saa var der ogsaa tre Brødre, som skulde prøve sin Lykke. De to ældste gik da først, men det gik ikke dem bedre end alle de øvrige. Saa skulde Askeladden i Veien, og han traf Prindsessen i Fjøset. „God Dag!" sagde hun, „og selv Tak for Sidst." „I har ikke saa stort Fjøs I som vi ligevel!" sagde hun, „for naar en Gjæter staaer i hver sin Ende og blæser paa Bukkehorn, saa kan de ikke høre hverandre." — „Aa jo da," sagde Askeladden, „vort er meget større! for naar en Ko tager sig

i den ene Ende af det, saa bærer den ikke før den kommer i den anden." „Jasaa," sagde Prindsessen. „Ja men I har ikke saa stor Oxe I ligevel som vi; der seer du den! naar der sidder En paa hvert Horn, saa naaer de ikke hverandre med en Maalstang." „Pyt," sagde Askeladden, „vi har en Oxe saa stor, at naar der sidder En paa hvert Horn og blæser i Luur, saa høre de ikke hverandre." „Ja saa," sagde Prindsessen. „Men I har ikke saa megen Mælk I ligevel som vi," sagde hun, „for vi mælker Mælk i store Embærer og bærer ind og slaaer i store Gryder og yster store Oste." „Aa, vi mælker i store Kar og kjører ind og slaaer i store Bryggepander og yste Oste saa store som store Huus, og saa har vi en elgsblak Mær til at traakke Osten i Hob; men engang saa føllede den i Osten, og da vi havde ædt paa den i syv Aar, traf vi paa en stor elgsblak Hest. Den skulde jeg kjøre til Kværnen med engang, saa røg Ryggen af paa den; men jeg vidste Raad for det, jeg tog en Granbuske og satte i den til Ryg, og anden Ryg havde den ikke siden, saalænge vi havde den. Men den Granen voxte og blev saa stor, at jeg kløv til Himmels op igjennem den, og da jeg kom did, sad Jomfru Maria og spandt Børstereb af Grynsod. Ret som det var, saa røg Granen af, og jeg kunde ikke komme ned igjen; men Jomfru Maria rendte mig ned af en af de Rebene, og saa kom jeg midt ned i en Rævekule; og der sad Mor min og Far din og lappede Sko, og ret som det var, saa slog Mor min til Far din, saa Skurven føg af ham. „Det løgst du!" sagde Prindsessen, „Faer min har aldrig været skurvet her i Verden."

40.

De tre Bukkene Bruse, som skulde gaae til Sæters og gjøre sig fede.

Der var en Gang tre Bukke, som skulde gaae til Sæters og gjøre sig fede, og alle tre saa hedte de Bukken Bruse. Paa Veien var der en Bro over en Fos, som de skulde over, og under den Broen boede der et stort fælt Trold med Øine som Tintalerkener og Næse saa lang som et Riveskaft. Først saa kom den yngste Bukken Bruse og skulde over Broen. Trip trap, trip trap, sagde det i Broen. „Hvem er det, som tripper paa min Bro?“ skreg Troldet. „Aa, det er den mindste Bukken Bruse; jeg skal til Sæters og gjøre mig fed,“ sagde Bukken, den var saa fiin i Maalet. „Nu kommer jeg og tager dig!“ sagde Troldet. „Aa nei, tag ikke mig, for jeg er saa liden, jeg, bi bare lidt, saa kommer den mellemste Bukken Bruse, han er meget større.“ „Ja nok,“ sagde Troldet.

Om en liden Stund saa kom den mellemste Bukken Bruse og skulde over Broen: trip trap, trip trap, trip trap, sagde det i Broen. „Hvem er det, som tripper paa min Bro?“ skreg Troldet. „Aa, det er den mellemste Bukken Bruse, som skal til Sæters og gjøre sig fed,“ sagde Bukken, den var ikke fiin i Maalet, den. „Nu kommer jeg og tager dig!“ sagde Troldet. „Aa nei, tag ikke mig, men bi lidt, saa kommer den store Bukken Bruse, han er meget, meget større.“ „Ja nok da,“ sagde Troldet. Ret som det var, saa kom den store Bukken Bruse; **trip trap,**

trip trap, trip trap, sagde det i Broen, den var saa tung, at Broen baade knagede og bragede under den. „Hvem er det, som tramper paa min Bro?“ skreg Troldet. „**Det er den store Bukken Bruse!**“ sagde Bukken, den var saa fælt grov i Maalet. „Nu kommer jeg og tager dig!“ skreg Troldet.

„Ja kom du! jeg har to Spjud!
Med dem skal jeg stinge dine Øine ud.
Jeg har to store Kampestene!
Med dem skal jeg knuse baade Marv
og Bene,“

sagde Bukken, og saa fløi den paa Troldet og stak Øinene ud paa det, slog itu baade Marv og Been, og stangede det ud i Fossen, og saa gik den til Sæters. Der blev Bukkene saa fede, saa fede, at de næsten ikke orkede at gaae hjem igjen, og er ikke Fedtet gaaet af dem, saa er de det endnu, og Snip, Snap, Snude, her er det Eventyr ude.

41.

Østenfor Sol og vestenfor Maane.

Der var engang en fattig Huusmand, som havde mange Børn og ikke stort at give dem hverken af Mad eller Klæder; vakkre

vare de alle, men den vakkreste var den yngste Datter, som var saa deilig, at der ikke var nogen Maade paa det.

Saa var det en Torsdagskveld, seent om Høsten, der var stygt Veir ude og fælt mørkt, og det regnede og blæste, saa at det knagede i Væggene; de sad allesammen om Skorstenen og havde noget at stelle med. Ret som det var, saa bankede det tre Gange paa Ruden. Manden gik da ud og skulde see hvad der var paa Færde, og da han kom ud, saa stod der en stor, stor Hvidbjørn.

„God Kveld du!" sagde Hvidbjørnen. „God Kveld!" sagde Manden. „Vil du give mig den yngste Datter din, saa skal jeg gjøre dig ligesaa rig, som du nu er fattig!" sagde den. Ja, Manden syntes det var nok saa gildt, at han skulde blive saa rig; men han syntes dog han maatte snakke med sin Datter først, og gik ind og sagde, at der var en stor Hvidbjørn ude, som lovede han skulde gjøre dem saa rige, naar han bare kunde faae hende. Hun sagde Nei og vilde nødig, og saa gik da Manden ud igjen og blev saa forligt med Hvidbjørnen, at den skulde komme igjen næste Torsdagskveld og hente Svar. Imedens overtalte de hende og snakkede for hende om al den Rigdom, de skulde komme til, og om hvor godt hun skulde have det selv; hun fandt sig da i det og vaskede og stelte istand Fillerne sine, pyntede sig saa godt hun kunde og holdt sig reisefærdig. Ikke stort var det hun skulde have med heller. —

Næste Torsdagskveld kom Hvidbjørnen og skulde hente hende; hun satte sig op paa Ryggen af den med Tullen sin, og saa gik det afsted. Da de vare komne et langt Stykke paa Veien, sagde

Hvidbjørnen: „Er du ræd?" Nei det var hun ikke. „Ja hold dig bare godt fast i Ragget mit, saa har det ingen Fare heller," sagde den.

Nu red hun langt, langt bort, og saa kom de til et stort Fjeld. Der bankede Hvidbjørnen paa, saa gik der op en Port, og de kom ind i et Slot, hvor der var mange oplyste Værelser, som skinnede baade af Guld og Sølv, og saa var der en stor Sal, som der stod et dækket Bord i, og det saa prægtigt, at du ikke kan tro hvor prægtigt det var. Saa gav Hvidbjørnen hende en Sølvklokke; naar det var noget hun vilde, behøvede hun bare at ringe paa den, saa fik hun det. Ja, da hun havde spist og det led paa Kvelden, blev hun søvnig efter Reisen, og syntes hun kunde have Lyst til at lægge sig; saa ringede hun paa Klokken, og hun havde ikke taget i den, førend hun kom ind i et Kammer, hvor der stod en opredt Seng, saa deilig, som Nogen vilde ligge i, baade med Silkedyner og Omhæng og Guldfryndser; og Alt, som var der, var af Guld og Sølv; men da hun havde lagt sig og slukket Lyset, kom der et Menneske og lagde sig med hende; og dette var Hvidbjørnen, som kastede Hammen af sig om Natten; men hun fik aldrig see ham, for altid kom han, efterat hun havde slukket Lyset, og førend det var lyst om Morgenen, var han borte igjen. Det gik baade godt og vel en Stund, men saa begyndte hun at blive saa stille og sørgmodig, for hun gik der alene hele Dagen og stundede hjem til Forældrene og Sødskende sine. Da nu engang Hvidbjørnen spurgte, hvad det var, som feilede hende, sagde hun, at det var saa øde der, hun gik der saa alene og stundede hjem til Forældrene og Sødskende sine, og det var

fordi hun ikke kunde komme til dem, at hun gik og sørgede saa. „Det kan der nok blive Raad til," sagde Hvidbjørnen, „men du skal love mig det, at du ikke taler med din Moder alene, men bare, naar de Øvrige høre paa det, for hun tager dig ved Haanden," sagde den, „og vil lede dig ind i et Kammer og tale alene med dig, men det maa du slet ikke gjøre, ellers gjør du os ulykkelige begge To."

En Søndag kom Hvidbjørnen og sagde, nu kunde de reise til Forældrene hendes. Ja de reiste, og hun sad paa hans Ryg, og det gik baade langt og længe; tilsidst kom de til en stor hvid Gaard; der løb hendes Sødskende ude og legede sig, og der var saa vakkert at det var en Lyst at see det. „Der boer Forældrene dine," sagde Hvidbjørnen, „men glem ikke det, jeg har sagt dig, ellers gjør du baade mig og dig ulykkelige." Nei Kors, det skulde hun nok ikke glemme, og da hun var kommen did, saa vendte Hvidbjørnen om igjen, den.

Der blev saadan Glæde, da hun kom ind til Forældrene, at der ikke var nogen Maade paa det; de syntes de kunde ikke fuldtakke hende for det, hun havde gjort imod dem, nu havde de det baade saa godt og saa godt, og alle saa spurgte de hende, hvorledes hun havde det, der hun var. Hun havde det baade godt og vel, og havde Alt, hvad hun kunde ønske sig; hvad hun svarede for Resten, skal jeg ikke kunne sige, men jeg troer ikke, de fik nogen rigtig Besked om det. Men saa om Eftermiddagen, da de havde spist til Middag, gik det som Hvidbjørnen havde sagt: Moderen vilde tale med hende alene inde i Kammeret. Men hun huskede paa hvad Hvidbjørnen havde sagt,

og vilde paa ingen Maade. „Det vi har at snakke om," sagde hun, „det kan vi altid snakke om. Men, hvorledes det gik eller ikke, saa fik Moderen overtalt hende tilsidst, og saa maatte hun fortælle, hvorledes hun havde det. Hun sagde da, at der altid kom et Menneske og lagde sig med hende, naar hun havde slukket Lyset om Aftenen, og ham fik hun aldrig see, for han var altid borte forend det blev lyst om Morgenen; det gik hun og sørgede over, for hun syntes, hun vilde saa gjerne see ham, og om Dagen gik hun der alene, og det var saa øde og eensomt. „Huf, det kan gjerne være et Trold, du ligger med," sagde Moderen, „men jeg skal lære dig et Raad, saa du skal faae see ham; du skal faae et Stykke Lys af mig, som du kan tage med dig i Barmen; lys saa paa ham med det, naar han sover! men vogt dig at du ikke drypper Talg paa ham af det." Ja, hun tog Lyset og gjemte det i Barmen sin, og om Aftenen kom Hvidbjørnen og hentede hende.

Men da de vare komne et Stykke paa Veien spurgte Hvidbjørnen om det ikke var gaaet saaledes, som den havde sagt. Jo, det kunde hun da ikke nægte, det. „Ja, har du lyet til din Moders Raad, saa har du gjort os begge ulykkelige, og saa er det forbi mellem os," sagde den. Nei, det havde hun slet ikke.

Da hun saa var kommen hjem og havde lagt sig, gik det som det pleiede; der kom et Menneske og lagde sig med hende, men da det led ud paa Natten, og hun hørte, han sov, stod hun op og slog Ild, tændte i Lyset og lyste paa ham, og saa fik hun see, han var den deiligste Prinds, En kunde see for sine Øine, og hun blev saa forelsket i ham, at hun syntes, hun ikke kunde

leve, hvis hun ikke fik kysse ham strax paa Øieblikket; det gjorde hun ogsaa, men med det samme dryppede hun tre hede Talgdraaber paa Skjorten hans, saa han vaagnede. „Hvad har du nu gjort?" sagde han. „Nu har du gjort os ulykkelige begge To; havde du nu bare holdt Aaret ud, saa havde jeg været frelst, for jeg har en Stedmoder, som har forhexet mig, saa jeg er Hvidbjørn om Dagen og Menneske om Natten, men nu er det forbi mellem os, nu maa jeg reise fra dig til hende; hun boer paa et Slot, som ligger østenfor Sol og vestenfor Maane, og der er en Prindsesse med en Næse, som er tre Allen lang; hende skal jeg have nu."

Hun græd og hun bar sig, men det var intet at gjøre ved det, han maatte reise. Saa spurgte hun om hun da ikke kunde faa være med. Nei, det gik ikke an. „Kan du sige mig Veien, saa skal jeg lede dig op; det kan jeg vel faae Lov til?" sagde hun. Ja, det kunde hun, sagde han, men der var ingen Vei did, det laa østenfor Sol og vestenfor Maane, og did fandt hun aldrig frem.

Om Morgenen da hun vaagnede var baade Prindsen og Slottet borte, hun laa paa en liden grøn Flæk midt inde i mørke, tætte Skoven og ved Siden af hende laa den samme Fillebylten, hun havde havt med sig hjemmefra. Da hun nu havde gnedet Søvnen af Øinene sine og grædt sig træt, gav hun sig paa Veien, og saa gik hun mange, mange Dage, alt til hun kom til et stort Bjerg. Udenfor det sad der en gammel Kjærring og legede sig med et Guldæble. Hende spurgte hun om hun vidste Veien til den Prindsen, som var hos Stedmoderen sin paa

et Slot, som laa østenfor Sol og vestenfor Maane, og som skulde have en Prindsesse med en Næse, som var tre Alen lang. „Hvor kjender du ham fra da?“ spurgte Kjærringen, „kanskee det var dig, som skulde havt ham?“ Ja, det var det. „Jasaa, er det dig?“ sagde Kjærringen, „ja jeg veed ikke noget mere om ham jeg, end at han boer paa det Slottet, som er østenfor Sol og vestenfor Maane, og did kommer du seent eller aldrig, men du skal faae laant Hesten min, og den kan du ride paa til Grandkjærringen min; kanskee hun kan sige dig det, og naar du er kommen frem, saa kan du bare slaae til Hesten under det venstre Øret og bede den gaae hjem igjen; og dette Guldæble kan du tage med dig.

Hun satte sig op paa Hesten og red i lange, lange Tider, og saa kom hun tilsidst til et Bjerg, hvor der sad en gammel Kjærring udenfor med et Guldhaspetræ. Hende spurgte hun om hun vidste Veien til det Slottet, som laa østenfor Sol og vestenfor Maane. Hun sagde, som den forrige Kjærringen, at hun ikke vidste Noget om det, men det var nok østenfor Sol og vestenfor Maane, „og did kommer du seent eller aldrig, men du skal faae laant Hesten min til min nærmeste Grande, kanskee hun tør vide det, og naar du er kommen did, saa behøver du bare at slaae den under det venstre Øret og bede den gaae hjem igjen,“ og saa gav hun hende Haspetræet, for det kunde hun nok komme til at faae Brug for, sagde hun. Gjenten satte sig da op paa Hesten og red i langsommelig Tid igjen, og langt om længe kom hun til et stort Bjerg, hvor der sad en gammel Kjærring og spandt paa en Guldrok. Hende spurgte hun om hun vidste Veien

til den Prindsen, og hvor det Slottet var, som laa østenfor Sol og vestenfor Maane. Saa gik det ligedan. „Kanskee det er dig, som skulde have den Prindsen der?“ sagde Kjærringen. Ja, det var da det. Men hun vidste ikke bedre Veien hun end de andre To; østenfor Sol og vestenfor Maane var det, det vidste hun, „og did kommer du seent eller aldrig,“ sagde hun; „men du kan faae laant Hesten min, saa mener jeg du faaer ride til Østenvinden og spørge den, kanskee den er kjendt der og kan blæse dig did. Naar du er kommen frem, saa behøver du bare at slaae Hesten under Øret, saa gaaer den hjem igjen.“ Og saa gav hun hende Guldrokken. „Kanskee du kan faae Brug for den,“ sagde Kjærringen.

Hun red i mange Dage og langsommelig Tid førend hun kom did; men langt om længe kom hun frem, og saa spurgte hun Østenvinden om den kunde sige hende Veien til den Prindsen, som boede østenfor Sol og vestenfor Maane. Ja, den Prindsen havde han nok hørt snakke om, sagde Østenvinden, og Slottet med, men Veien vidste han ikke, for han havde aldrig blæst saa langt. „Men hvis du vil, saa skal jeg følge dig til Broder min, Vestenvinden, kanskee han kan vide det, for han er meget stærkere; du kan sætte dig paa Ryggen min, saa skal jeg bære dig did.“ Ja, hun gjorde saa, og det gik nok saa friskt. Da de kom frem did, saa gik de ind, og Østenvinden sagde, at den, han havde med sig, det var hende, som skulde havt Prindsen, som boede paa det Slottet, der laa østenfor Sol og vestenfor Maane; nu reiste hun og skulde lede ham op igjen, og saa havde han fulgt hende did og vilde gjerne høre om Vestenvinden vidste

☞ Indledning og Anmærkninger vil følge med næste Halvdeel.

40.
De tre Bukkene Bruse, som skulde gaae til Sæters og gjøre sig fede.

Der var en Gang tre Bukke, som skulde gaae til Sæters og gjøre sig fede, og alle tre saa hedte de Bukken Bruse. Paa Veien var der en Bro over en Fos, som de skulde over, og under den Broen boede der et stort fælt Trold med Øine som Tintalerkener og Næse saa lang som et Riveskaft. Først saa kom den yngste Bukken Bruse og skulde over Broen. Trip trap, trip trap, sagde det i Broen. „Hvem er det, som tripper paa min Bro?" skreg Troldet. „Aa, det er den mindste Bukken Bruse; jeg skal til Sæters og gjøre mig fed," sagde Bukken, den var saa fiin i Maalet. „Nu kommer jeg og tager dig!" sagde Troldet. „Aa nei, tag ikke mig, for jeg er saa liden, jeg, bi bare lidt, saa kommer den mellemste Bukken Bruse, han er meget større." „Ja nok," sagde Troldet.

Om en liden Stund saa kom den mellemste Bukken Bruse og skulde over Broen: trip trap, trip trap, trip trap, sagde det i Broen. „Hvem er det, som tripper paa min Bro?" skreg Troldet. „Aa, det er den mellemste Bukken Bruse, som skal til Sæters og gjøre sig fed," sagde Bukken, den var ikke fiin i Maalet, den. „Nu kommer jeg og tager dig!" sagde Troldet. „Aa nei, tag ikke mig, men bi lidt, saa kommer den store Bukken Bruse, han er meget, meget større." „Ja nok da," sagde Troldet. Ret som det var, saa kom den store Bukken Bruse; **trip trap,**

trip trap, trip trap, sagde det i Broen, den var saa tung, at Broen baade knagede og bragede under den. „Hvem er det, som tramper paa min Bro?" skreg Troldet. **„Det er den store Bukken Bruse!"** sagde Bukken, den var saa fælt grov i Maalet. „Nu kommer jeg og tager dig!" skreg Troldet.

„Ja kom du! jeg har to Spjud!
Med dem skal jeg stinge dine Oine ud.
Jeg har to store Kampestene!
Med dem skal jeg knuse baade Marv
og Bene,"

sagde Bukken, og saa fløi den paa Troldet og stak Øinene ud paa det, slog itu baade Marv og Been, og stangede det ud i Fossen, og saa gik den til Sæters. Der blev Bukkene saa fede, saa fede, at de næsten ikke orkede at gaae hjem igjen, og er ikke Fedtet gaaet af dem, saa er de det endnu, og Snip, Snap, Snude, her er det Eventyr ude.

41.

Østenfor Sol og vestenfor Maane.

Der var engang en fattig Huusmand, som havde mange Børn og ikke stort at give dem hverken af Mad eller Klæder; vakkre

vare de alle, men den vakkreste var den yngste Datter, som var saa deilig, at der ikke var nogen Maade paa det.

Saa var det en Torsdagskveld, seent om Høsten, der var stygt Veir ude og fælt mørkt, og det regnede og blæste, saa at det knagede i Væggene; de sad allesammen om Skorstenen og havde noget at stelle med. Ret som det var, saa bankede det tre Gange paa Ruden. Manden gik da ud og skulde see hvad der var paa Færde, og da han kom ud, saa stod der en stor, stor Hvidbjørn.

„God Kveld du!" sagde Hvidbjørnen. „God Kveld!" sagde Manden. „Vil du give mig den yngste Datter din, saa skal jeg gjøre dig ligesaa rig, som du nu er fattig!" sagde den. Ja, Manden syntes det var nok saa gildt, at han skulde blive saa rig; men han syntes dog han maatte snakke med sin Datter først, og gik ind og sagde, at der var en stor Hvidbjørn ude, som lovede han skulde gjøre dem saa rige, naar han bare kunde faae hende. Hun sagde Nei og vilde nødig, og saa gik da Manden ud igjen og blev saa forligt med Hvidbjørnen, at den skulde komme igjen næste Torsdagskveld og hente Svar. Imedens overtalte de hende og snakkede for hende om al den Rigdom, de skulde komme til, og om hvor godt hun skulde have det selv; hun fandt sig da i det og vaskede og stelte istand Fillerne sine, pyntede sig saa godt hun kunde og holdt sig reisefærdig. Ikke stort var det hun skulde have med heller. —

Næste Torsdagskveld kom Hvidbjørnen og skulde hente hende; hun satte sig op paa Ryggen af den med Tullen sin, og saa gik det afsted. Da de vare komne et langt Stykke paa Veien, sagde

Hvidbjørnen: „Er du ræd?" Nei det var hun ikke. „Ja hold dig bare godt fast i Ragget mit, saa har det ingen Fare heller," sagde den.

Nu red hun langt, langt bort, og saa kom de til et stort Fjeld. Der bankede Hvidbjørnen paa, saa gik der op en Port, og de kom ind i et Slot, hvor der var mange oplyste Værelser, som skinnede baade af Guld og Sølv, og saa var der en stor Sal, som der stod et dækket Bord i, og det saa prægtigt, at du ikke kan tro hvor prægtigt det var. Saa gav Hvidbjørnen hende en Sølvklokke; naar det var noget hun vilde, behøvede hun bare at ringe paa den, saa fik hun det. Ja, da hun havde spist og det led paa Kvelden, blev hun søvnig efter Reisen, og syntes hun kunde have Lyst til at lægge sig; saa ringede hun paa Klokken, og hun havde ikke taget i den, førend hun kom ind i et Kammer, hvor der stod en opredt Seng, saa deilig, som Nogen vilde ligge i, baade med Silkedyner og Omhæng og Guldfryndser; og Alt, som var der, var af Guld og Sølv; men da hun havde lagt sig og slukket Lyset, kom der et Menneske og lagde sig med hende; og dette var Hvidbjørnen, som kastede Hammen af sig om Natten; men hun fik aldrig see ham, for altid kom han, efterat hun havde slukket Lyset, og førend det var lyst om Morgenen, var han borte igjen. Det gik baade godt og vel en Stund, men saa begyndte hun at blive saa stille og sørgmodig, for hun gik der alene hele Dagen og stundede hjem til Forældrene og Sødskende sine. Da nu engang Hvidbjørnen spurgte, hvad det var, som feilede hende, sagde hun, at det var saa øde der, hun gik der saa alene og stundede hjem til Forældrene og Sødskende sine, og det var

fordi hun ikke kunde komme til dem, at hun gik og sørgede saa. „Det kan der nok blive Raad til," sagde Hvidbjørnen, „men du skal love mig det, at du ikke taler med din Moder alene, men bare, naar de Øvrige høre paa det, for hun tager dig ved Haanden," sagde den, „og vil lede dig ind i et Kammer og tale alene med dig, men det maa du slet ikke gjøre, ellers gjør du os ulykkelige begge To."

En Søndag kom Hvidbjørnen og sagde, nu kunde de reise til Forældrene hendes. Ja de reiste, og hun sad paa hans Ryg, og det gik baade langt og længe; tilsidst kom de til en stor hvid Gaard; der løb hendes Sødskende ude og legede sig, og der var saa vakkert at det var en Lyst at see det. „Der boer Forældrene dine," sagde Hvidbjørnen, „men glem ikke det, jeg har sagt dig, ellers gjør du baade mig og dig ulykkelige." Nei Kors, det skulde hun nok ikke glemme, og da hun var kommen did, saa vendte Hvidbjørnen om igjen, den.

Der blev saadan Glæde, da hun kom ind til Forældrene, at der ikke var nogen Maade paa det; de syntes de kunde ikke fuldtakke hende for det, hun havde gjort imod dem, nu havde de det baade saa godt og saa godt, og alle saa spurgte de hende, hvorledes hun havde det, der hun var. Hun havde det baade godt og vel, og havde Alt, hvad hun kunde ønske sig; hvad hun svarede for Resten, skal jeg ikke kunne sige, men jeg troer ikke, de fik nogen rigtig Besked om det. Men saa om Eftermiddagen, da de havde spist til Middag, gik det som Hvidbjørnen havde sagt: Moderen vilde tale med hende alene inde i Kammeret. Men hun huskede paa hvad Hvidbjørnen havde sagt,

og vilde paa ingen Maade. „Det vi har at snakke om," sagde hun, „det kan vi altid snakke om. Men, hvorledes det gik eller ikke, saa fik Moderen overtalt hende tilsidst, og saa maatte hun fortælle, hvorledes hun havde det. Hun sagde da, at der altid kom et Menneske og lagde sig med hende, naar hun havde slukket Lyset om Aftenen, og ham fik hun aldrig see, for han var altid borte førend det blev lyst om Morgenen; det gik hun og sørgede over, for hun syntes, hun vilde saa gjerne see ham, og om Dagen gik hun der alene, og det var saa øde og eensomt. „Huf, det kan gjerne være et Trold, du ligger med," sagde Moderen, „men jeg skal lære dig et Raad, saa du skal faae see ham; du skal faae et Stykke Lys af mig, som du kan tage med dig i Barmen; lys saa paa ham med det, naar han sover! men vogt dig at du ikke drypper Talg paa ham af det." Ja, hun tog Lyset og gjemte det i Barmen sin, og om Aftenen kom Hvidbjørnen og hentede hende.

Men da de vare komne et Stykke paa Veien spurgte Hvidbjørnen om det ikke var gaaet saaledes, som den havde sagt. Jo, det kunde hun da ikke nægte, det. „Ja, har du lyet til din Moders Raad, saa har du gjort os begge ulykkelige, og saa er det forbi mellem os," sagde den. Nei, det havde hun slet ikke.

Da hun saa var kommen hjem og havde lagt sig, gik det som det pleiede; der kom et Menneske og lagde sig med hende, men da det led ud paa Natten, og hun hørte, han sov, stod hun op og slog Ild, tændte i Lyset og lyste paa ham, og saa fik hun see, han var den deiligste Prinds, En kunde see for sine Øine, og hun blev saa forelsket i ham, at hun syntes, hun ikke kunde

til den Prindsen, og hvor det Slottet var, som laa østenfor Sol og vestenfor Maane. Saa gik det ligedan. „Kanskee det er dig, som skulde have den Prindsen der?“ sagde Kjærringen. Ja, det var da det. Men hun vidste ikke bedre Veien hun end de andre To; østenfor Sol og vestenfor Maane var det, det vidste hun, „og did kommer du seent eller aldrig,“ sagde hun; „men du kan faae laant Hesten min, saa mener jeg du faaer ride til Østenvinden og spørge den, kanskee den er kjendt der og kan blæse dig did. Naar du er kommen frem, saa behøver du bare at slaae Hesten under Øret, saa gaaer den hjem igjen.“ Og saa gav hun hende Guldrokken. „Kanskee du kan faae Brug for den,“ sagde Kjærringen.

Hun red i mange Dage og langsommelig Tid førend hun kom did; men langt om længe kom hun frem, og saa spurgte hun Østenvinden om den kunde sige hende Veien til den Prindsen, som boede østenfor Sol og vestenfor Maane. Ja, den Prindsen havde han nok hørt snakke om, sagde Østenvinden, og Slottet med, men Veien vidste han ikke, for han havde aldrig blæst saa langt. „Men hvis du vil, saa skal jeg følge dig til Broder min, Vestenvinden, kanskee han kan vide det, for han er meget stærkere; du kan sætte dig paa Ryggen min, saa skal jeg bære dig did.“ Ja, hun gjorde saa, og det gik nok saa friskt. Da de kom frem did, saa gik de ind, og Østenvinden sagde, at den, han havde med sig, det var hende, som skulde havt Prindsen, som boede paa det Slottet, der laa østenfor Sol og vestenfor Maane; nu reiste hun og skulde lede ham op igjen, og saa havde han fulgt hende did og vilde gjerne høre om Vestenvinden vidste

☞ Indledning og Anmærkninger vil følge med næste Halvdeel.

